

~~1720~~

7. 19.

217

104

Dr Barinotus
Pileus
1939

LECHUS

I

LECHUS

CARMEN HEROICUM.

LECHUS

CARMEN HEROICUM,
REGNI AUREI & LIBERI

PRIMORDIA & VETUSTATEM

FORTUNAMq̄ VARIAM

DECANTANS

AUTHORE

P. JOANNE SKORSKI

SOCIETATIS JESU

LEOPOLI

Typis Collegii Societatis JESU

Anno 1745.

APPROBATIO
ILLUSTRISSIMI
EXCELLENTISSIMI
Ac
REVERENDISSIMI
LocI ORDINARII

St. 3782
My. 3706

UMCS
LIBRARY

K 1160/56/4789

NE

NICOLAUS IGNATIUS

In Wyzyce

WYZYCKI

DEI & APOSTOLICÆ SEDIS GRATIÀ
ARCHIEPISCOPUS METROPOLI-
TANUS LEOPOLIENSIS.

Liber, cui titulus: *Lechus, Carmen Heroi-
cum &c:* Authore celebri Vate R. P.
Joanne Skorski è Societate JESU, in
Scholis Publicis Leopoliensibus nunc
Theologiæ Professore, cùm nihil contineat
quod vel cum fidei sinceritate, vel morum
honestate pugnet; quinimo totum Carmen
Ingenii subtilitate, styli amœnitate, vario-
rum Historicorum peritiâ, Sententiarum
ac Eloquentiæ suavitate, sit exornatum; u-
typis mandetur, facultatem damus & con-
cedimus. Datum Leopoli 24. Aprilii
Annô Domini 1745.

NICOLAUS IGNATIUS
ARCHIEPISCOPUS

(L. S.)

THOMAS DUNIN

PRÆPOSITUS PROVINCIALIS
SOCIETATIS JESU per POLONIAM.

Cum Opus, quod inscribitur: *Lechus,
Carmen Heroicum &c:* Authore P. Jo-
anne Skorski Soc: JESU Theologo,
aliquot ejusdem Societatis Theologi re-
cognoverint, & in lucem edi posse proba-
verint, potestate mihi facta ab A. R. P.
Nostro Francisco Retz Societatis Nostræ
Præposito Generali, facultatem concedo,
ut typis mandetur; si iis, ad quos pertinet,
ità videbitur. In cujus fidem has literas
manu mea firmatas, & sigillô munitas de-
di. Leopoli 21. Aprilis. 1745.

THOMAS DUNIN S. J.

DIVINISSIMO
JOANNI
NEPOMUCENO

INNOCENTIÆ FAMÆq;
PATRONO

Ac NOVISSIMO
SOCIETATIS JESU.
TUTELARI

DEDICATIO

*H*istoriam Lechi, hoc Pœtico meo Opere pro-
positam, ut ante alios Mecenates tibi Di-
vinissime JOANNES consecravem, fecit,
cùm ingens tuarum gratiarum pretiam, quarum
copiam cœlesti nomine præfers & Clientibus elar-
gis; tum Patriæ amor & merita Artis studi-
um

um, *cujus dulci & innocenti labori, non aliunde quam à tuis favoribus uberiolem obvenire opem præfidam. Et Lechia quidem, quòd tibi Bðémisq; cognata sit Gens, Famam Nominis, de cujus erymo Slavicam appellationem Majores nostri acceperunt, tantò latius sua virtute tuoq; patrocinio promovebit, quantò pluribus hostiliter malis lacerata, suo te Nomini & Famæ præsentissimum Patronam pollicetur. Stabis pro ea Vindex; & adversis omnibus domi forisq; elisis, constanter efficies, ne in Posteris à Lacho Polachis, Famæ sit nomen inane, quam illi in Progenitoribus Slavis abunde profitentur. Quia verò non Lechia tantum, verum & omnibus bonis, Lechiam illustrantibus, prodesse queris; cunctisq; ad instar Solis gratiosus exoreris: idcirco Virtutes & Scientiæ, quæ huic regno exornando natæ sunt, ut in maturi nominis splendore compareant, tua niti ope in votis habent. Quæ autem illarum magis, quam Pòësis? scilicet, ut severiorum Scientiarum, sic Musarum Studiis, sui ofores non desunt; quos magnus ille Theologus, Joannes de Ulloa in Præfatione ad Logicam Defensor Scientiarum, gemina face ignorantie & invidiæ ad inurendam cultiori literature notam armari, pronuntiavit. Rarò audies (inquit ille) Carmina laudantem eum, qui nec à limine salutavit Apollinem: vel si aliquando conatus est scandere per Parnasum, gravedine cerebri retrorsum præcipitatus*

tatus est. *Sive tamen ii fuerint, qui (ut ait Apostoly) Quæ ignorant, blasphemant; & quibus (ut ait Naso) Ignoti nulla cupido est: sive illi fuerint, qui felle invidiæ tabescentes damnant in aliis bona, quibus ipsi carent; nec graviter detrabere erubescunt: utcunq; Pòëseos decus perditum eant, nihil minus egerint, quam si solem Phæbumq; feriant, quem nulla sagitta ferit. Innocens nempe Musarum Ars, suæ integritatis pretiiq; bene conscia, illis etiam Celitibus, velut clypeò, munitur fortiter, quos studii Pòëtici Cultores olim, nunc Patronos, Damasum, Nazianzenum, ceterosq; sanctitate ac Pontificia dignitate maximos, jam Cælò receptos suspicit & adorat. At quantum præsidii ex te accedet, Divinissime JOANNES, qui ut hominum, sic literarum innocentie famæq; consulis? Te Patrono, nullus livor detraxerit Musarum studiis. Quare confido fore, ut meum hoc Pòëticum Opus, quod longo labore studioq; evigilaveram, tuò patrocinio non inutile reputetur à Doctis & Probis; quin animos, discendi avidos, Lechicarum Antiquitatum notitiâ imbuat, usq; virtiorum odiù & virtutis amorem, laudabili conatu inspiret. Utcunq; humile cuiquam videbitur Opus istud, mihi certè magnò constitit, quod labores inter alios sæpius mihi intermissum, atq; ideo forsan hebetiori anima instructum, vix tandem multorum annorum operâ, non senè favore Numinis, consummavi.*
Quàmvis

Quàmvis autem debito splendore careat hic labor meus, quia tamen Dei Maximi Gloriam ultimò spectat, idcirco idoneum duxi, quem tibi, Divinissime JOANNES NEPOMUCENE, tuorum Clientum à malevolis Vindex, & singularis Patrone, ex animo dedicarem: prout in presenti dedico, & tuis pedibus subjicio.

Tuus

Perennis Cliens & Cultor

Joannes Skorcki Soc: JESU

AR-

ARGUMENTUM
Libri imi.

In quo & aliis sequentibus argumentis, Numerus Ecclesiasticus, puncta Operis distinguens, significat in corpore libri; argumento respondentis, Numerum Marginalem Ecclesiasticum.

I. **P**ropositio Operis cum præfatione & accessu ad historiam Lechi. II. Incipit historia. Motus in Slavonia civiles obiter perstringuntur, dissidia, bella, & raptus: prout recensentur inter causas profectionis Lechi è Slavonia. (De his Cromer lib: 1. c. 14. Sarnicki Annal: Pol: 1. 4. Neugebaver l. 1.)

A

III.

III. *Hos inter motus & raptus, Libria Lecho rapitur à quodam Rosso, simulante fugam in Isthmum, unde se oriundum finxerat.* (De hujus Rossi genere & nomine Crom: l. 1. c. 14. Guag: fol: 7. & 150.) IV. *Lechus, injuriam ulturus, componit Slavorum civiles iras: eos hortatur ad vertenda potiùs in hostem Raptorem arma, ad invadenda regna Isthmica &c: commemorat vetera damna, Colchis suis Indigenis olim à Grajis per Jasonem illata: Hunc Raptorem Velleris aurei, comparat Rosso, Raptori suæ Libriae.* (De Slavùm origine à Colchis, Sarn: lib: 1.) V. *Lechi oratione permoti Slavi, statuunt classe persequi Rossum. Interim amicus Rossi, quidam Alcon, obstat euntibus; dissuadet navale iter, & probra in Lechum jactat.* VI. *Czechus, Frater Lechi, occidit Alconem.* (De cæde à Czecho patrata, Crom: lib. 1. c. 14. inter causas profectionis Lechi è Slavonia. Neug: l. 1.) VII. *Cæso Alcone, Slavi cum Lecho, Czecho, & Visimiro, Lechi filio, conscendunt classem; & versus Isthmum navigant.* (De navali Slavorū expeditione, Sarn: l. 4. f. 172. & 204. Crom: l. 2. Neug: l. 2. Ines in Lech:)

VIII.

VIII. *Diridanus quidam, Magus, in litre obviis, subdola & malevola narratione circumvenit Lechum; urget iter in Isthmum, se viæ Ductorem offert; incantaturus mox æquora. Lechus illum comiter excipit, & sequitur classe, incantantem æquora, variisq; artibus & monstris subvertere Slavos conantem.* IX. *Saginvidæ locus in mari Adriatico proponitur. Invidiæ descriptio: ejusdemq; diæ in Lechum.* X. *Sirenum & domûs earum descriptio. Harum ope Saginvidæ nititur Lechum perdere. Illius sermo ad Sirenes, malevolus in Lechum.* XI. *Parthenopes Sirenis responsa, de Lechi successu, & futuræ Lechiæ à Lecho condendæ varia fortuna.* XII. *Ejulatu Saginvidæ, ad cantum Sirenes provocantur. Cantus Sirenum describitur: argumentum canendi & echo.* XIII. *Sirenum cantu, Slavi capiuntur.* XIV. *Somnò tandem obruantur, somniis sibi illudentibus.* XV. *Lechus, fortiori præ aliis sopore vincitur.* XVI. *Somnia Lechi de condendis aureis regnis: Ubi videt & audit supplicem pro se Jovi Palладem. Responsa Jovis de futuræ Lechiæ successu & Authore, ejusq; Nepotibus & horum*

A2

ima-

674 f. 100
S(+)(S)
imaginibus in Palladis clypeo exhibitis. Au-
dit item plausum superum, & auxilia Slavis
præstita &c. XVII Somniante Lecho &
Slavis, tempestas oritur: & Visimirum cum
potiori parte ratium dividit à Lecho Czecioq;

LECHUS

CARMEN HEROICUM

LIBER I.

UNAS Lechææ Gentis qui pri- I.
mus ab usq;
Colchide protulerit, libertatemq;
parente
Fecerit auratam de sanguine
Velleris Auræi;

Pandere decrevi. Quantum sibi cana Vetustas
Blanditur, nosciq; cupit; se jactet, & umbris
Efferat! orbi avido magis admiranda magisq;
Ut veniat, nulla est, Lechicæ nisi stirpis Origo!
Pauperis actutum potes explorare fluenti
Principia, ac humilem sine laude & nomine fontem;
Hasq;, quibus passim minor imperat impetus, undas;
At Nili caput, & noscendos divite fama

Nōsse Tagos, labor est. Radices aurea proles
 Difficili naturæ uterò, fibrisq; profundis
 Abdiderat. Quærunt adamasq; aurumq; latebras
 Infra Indos Arabumq; orbem: quasi semper in umbris
 Lucæ sua plus sit, quàm luce nitescere solis.
 Rerum animas latuisse graves satis usq; superq; est!
 Ite modò: infantes quæ cunas fixerit olim
 Aurea Libertas, custoditiq; dracone
 Velleris Indigenam, patriumq; in Principe Vellus
 Gnesnæi Mater lactaverit arbore nidi.
 Grande opus aggredior; calamumq; labore trementè
 Regnatrix Aquilæ Lecho de Patre Juventus
 Arguit invalidi certaminis! omnia quàmvis
 Attentaret Apollo meus; minor illicet oris,
 Materie inferius, sibi pænè timentibus ausis,
 Moliretur Opus. Nec enim minus arbitror esse,
 Prima Polonorum comprèndere verbibus Orsa,
 Et Libertatem numeris adstringere; Patri
 Quàm Lecho fundare fuit. Tamen ibimus ultra
 Oceanumq; marisq; cubilia; quando licebit
 Lechica ab antiquis evolvere femina Colchis.
 Coepta meî rege Musa ausûs: tibi Castalis unda
 Itq; reditq; vias, & eodem vortice raptim
 Est fontis memor ipsa sui, nidumq; revisit.
 Grande olim Romæ; quando trans æquora raptas
 Consulerent alerentq; pyras Vestalibus aris
 Laurentes Populi: priscos ut Troicus ignis
 Pro speculo loqueretur Avos, interpretes & esset
 Magnanimi Æneæ, Priami, Trojæq; parentis.
 Sic erit: imperitantis avis si fulmen & ignis
 Inter & arma Aquilæ Vellus regale repòstum,
 Progenitamq; recens, prolemq; à prole futuram

De

De Patre Gnesnæo de Colchide Matre monebit.
 Noverit us tandem mundus: Non sanguine vili
 Nec de Sauromatis cepisse genethlia Lachos.
 Æquales sibi jura dabant, nulloq; minore
 Slavones coluère æquum. Cùm turbo cruentus
 Gentem corripuit! raperetq; in funera terras,
 Nil citus in rabiem, dum præcoce perfurit æstu
 Dum ruit in cædes, fugeret post terga sepulchrum.
 Alter in alterius volat arva; sed aggere capto
 Ingemit: hêu! terrâ, quam nunc rapuisset, humandus!
 Nullus Avaritiam frenat modus; arctaq; terra est
 A desiderio miseris: Sibi pauper haberi
 Quisq; amat; ut dederis bona plurima, plura
 reposcit;
 Nec satur aggestis condiscit dicere: Dives
 Dives ego! pulsa jam skate cupidine vota!
 Tot scelerum ne pars vel parva vel una deesset,
 Accessère hominum tandem post omnia Raptus.
 Nata fuit Lecho, cognomine Libria, quævè
 Non probitate minùs, teneris quàm creverat annis;
 Usq; aded, ut talem, teneri Genitoris amore
 Mitis adulator, cognomine Velleris Aurèi
 Censeret Lechus, per blanditiasq; paternas
 Auratum in Libria jaçaret Vellus haberi.
 Nempe merebatur, quam nulla dote carentem
 Censeret sic quisq; hominum; certaverat illi
 Et decor & virtus & gratia mixta pudori.
 Hanc quidam Rosius, fidæ penetralibus aulae
 Exceptus, Lecho nequicquam perfidus aufert:
 Utq; olim se se profugum simulaverat Isthmò,
 Sic fugit ut patrium fugissè putetur in Isthmum.
 Quanti Helene per bella vias nunc ista laboris

II.

III

A4

Causa

Causa erit! hæud quisquã, sit quàmlibet ore difertus,
Dicere sufficiat: vix plura decennia dicent.

Fraus ubi deprẽnsa est, Lechus tunc fervidus irã
Ulturusq; nefas, cita mox à Civibus orat
Auxilia; utq; simul civilia prælia & iras
In melius vertant, poscitq; AC TALIA FATUR:

Quò ruitis perq; arma mei perq; impia Cives
Funera? Thebanã stragis Fratrumq; priorum
Exemplumne placet? placet o! nec criminis hujus
Vos pudet, ut video; pudor est non esse nocentes!
Dedecus o quantum est, priscos, atq; ubere eodem
Nutritos, armari odiis violenter Amores!

Vos Fratres hostesne vocem, quos degener ausus
Retro agit, & vultus alios super improbus exstat?

*Quò minus ex hoste est, tantò est hostilis habenda
Illa magis, quæ sic fraternos ense furores
Criminis in pompam soror ira armaverat; unde
Iret inexhaustus cognato à sanguine sanguis!*

Si tantus necis urit amor? convertite ferrum
Hostis in excidium, qui velificantia furta

Secum agit in præceps, Slavus malè transfuga terris.
Fortè aliquis vestrum mediã mirabitur irã,

Quòd Lechus, cûi pacis amor, civilis & ausi
Nulla sequi labem rabies, vos horter ad arma?

Arma citi, ferte arma, volo: sed sancta; quibûsvè
Victima quàmprimùm cadat infestissimus hostis.

In Rossium gladios distringite, qui modò Lecho
Perfidus, abstulerat, spẽ nostram & pignora, Gnatam;

Inq; Isthmum veterem forsan latro (venerat unde)
Velificatur adhuc, spoliisq; superbit iniquis.

Vindictæ in pretium, mihi credite, regna feretis
Aurea; juris erit juris terra Isthmica vestri.

Damna mea ut fileam, veterum meminisse licebit:

Raptor ù; exuvias pretiosi Velleris olim
Sustulerit Jason de Colchide; navibus unde

Egressi frustra dum Patres Jasona nostri
Prẽndere conantur; post tædia longa viarum

Has quasi pro lucri ceperunt munere terras.
Isthmum igitur, nostris qui Jasona protulit hostem

Patribus, & rapti sibi plaudit Velleris aurò,
Funditus evertisse gravabimur? ut sibi tutò

Collaudent vetera, & nova Graji furta reportent,
Ac tumidi jactent, Colchos non esse timendos?

O mihi si liceat tumultis educere Manes!
Singultantem animam Patris non unius unus

Essari audiret: *Nostri rapite arma Nepotes,
Bellaq; fulmineasq; manus, ignemq; necemq;*

In grassatores primo Duce Jasona Nautas!
Sunt o! sunt magno venientes nomine causæ,

Grajugenas Slavi cur vestra interroget ira!
Sed quid ego antiqui vos damno Velleris hortor?

Rapta mihi Gnata est, quam nomine Velleris Aurèi
Censebam Lechus; per blanditiasq; Paternas

Auratam in Libria jactabam Vellus haberi!
Furti author Rossus, qui crimine Jasona longè

Vicerat: o Cives hunc Jasona quarite pecum!
Quid moror, & furem volucres non imus in hostem?

Ecce invitat adhuc classis, qua Jasona nostri
Quærivè Patres; patriiq; laboris honorem

Mox reparanda ratis spondet! dum furta coacti
Aurea restituent Raptores, aurea vobis

Regna recludentur; nec bella domestica tandem
Vos urent, rapiendo aliis, vel rapta negando.

Ite pares mecum, celeri agmine scandite rostra.
Dixerat,

V. Dixerat. At cives animisq; oculisq; loquentem,
Sicut erant strictis mucronibus ante, sequuntur.
Jasona! conclamant, quem non novère; nec ultra:
Vocem intrà absorbet rabies: nil deniq; curant,
Dum præconceptus sese impetus impleat hoste.
Qualis ubi fluvius properatis imbribus auctus
Præcipiti torrente ruit, si littus aquosæ
Succubuit moli atq; patentia plana reclufit,
Tunc aqua per laterum fauces volat, atq; fluentes
Huc illuc furias à meta vertit in agros,
Quis prius hâud irata fuit; cursusq; prioris
Oblitæ, saliant, quod non voluère, procellæ.
Sic Slavum pariter trux ut cum laude placeret,
A jugulis fratrum versa est, non desit ira.

Parva tamen remora ausa vias arcere: malignus
Scilicet, & nullis non artibus impius Alcon,
Et quo non fuerat Rosso conjunctior alter;
Voce, manu, furiis, Slavos tenet ille MONETq;
Non pudet, unius lucris impendere vitam?
Et jactare animas, maris in discrimina? quod vos
O viles animæ rapit hic modò Venditor aurèi
Velleris? hâud aliud (mihi credite) quarit; ademptâ
Quam Patriâ & domibus tandem pereatis ut ipsi.
Jasona quid sequeris Slava gens? quid sumere panâ
Capta errore paras? jam Raptor & aurea nulla
Vellera: quid sequeris pretiosum in vellere ventum?
Hæu fuerat, non est: nunc est nisi fabula Vellus!
Quodsi aded peccat malus hic Deceptor, ut omnes
Perdere nitatur; facinus prævertite: Lechum
Me Duce (sic quoniam meruit) socialiter omnes
Ante trucidatum subjectas spargite in undas.

VI

Talia dicentem, jam pridem lumine torvo

Alpe

Aspectans Czechus, stricto transverberat ense,
Atq; AIT: Ante mei videas quàm funera Lechi,
Ipse bibas proprium latro perituræ cruorem;
Et Furiis, plenus quibus es, narrare memento:
Non gaudere diu meditato crimine fraudes.

Cæso Alconie, velut submotus protinus esset
Omnis obex, redeunt animi Lechumq; sequuntur;
Quavè instructa fuit subiecto in littore classis,
Savorum longus propere convenerat ordo.
Quos ubi conceptis in aquas ignescere votis
Dux videt, hærentis secat arida lina carinæ:
Fulmen uti volat illa, flabrisq; superba receptis
Alitis instar abit, levior quod grandior Eurô:
Cerni difficilis jam pigræ plus favet auri,
Et sua se velox per sibila retro relinquens
Antevolat Zephyros; puppemq; via ipsa secuta est.

Ecce autem longè volitantia carbasa contra
Cymba minor rapitur: tres & non amplius illo
Lintre vehabantur; quos mole laboris anhelos
Ut vidit, jubet ipse Lechus succedere proris:
Quidvè (INQUIT) tenui properatis in æquora lintre
Audaces animæ? num vos piratica labes
Exercet? num præsentis de turbine pugna
(Nam Martem spiratis adhuc) vos abstulit æstus?

Tunc prior ante alios: Procul ista, nec ad-
sumus hostes,

DIRIDANUS AIT: miseris Fortuna marina
Exposuit stragi; simul hæc calcare pericla
Ut timor auderet, Patriæ jusserè timores;
Et placet unâ aliam mortem prævertere morte!
Quem cernis, fueram Vates Phœbiq; Sacerdos,
More vetustatis sacris altaribus haustos

Narra-

VII

VIII

Narrabam sensus, oracula certa futuri.
 Accidit! averfam Patriis dum rebus & aris
 Fortunam fugere, & clades adstare propinquas
 Præcius enarrarem! ter sacra mugit ara,
 Et ter Fatidicus dedit hæc oracula Phœbus:
*Isthmo meta venit, venit & de Colchide Ductor
 Nobilior Fabiò, cûi alter Scipio Gnatus,
 Stragibus à populi magnam qui nomen in urbem
 Transferet, immodicus fame, Regniq; ruinâ.*
 Hæc ego. Sed Cives quod nolunt noscere, nolunt
 Credere: præcipuè nulla tractabilis arte,
 Qui regnatrices Rossus nunc tractat habenas,
 Conspectu procul ire jubet! quæro indè latebras
 Jussus: adulantùm sed turba reciproca, Vatem
 Circumagunt; vocemq; Dei, mea Vatis iniqua
 Vota putant! Vatem mala pessima velle precari
 Civibus & Patriæ, simulant! mortemq; parassent,
 Nè celer effugiò daret hæc mihi cymba salutem.
 In gremium Patriæ nec spero nec opto receptum:
 Quæ sic luxuriat. fidæ per funera prolis,
 Funeribus pereat, quoniam vocat ipsa ruinam.
 At tu summe Ducum, cûi Dii statuere, scelestum
 Ad pænas Rossùm simul Isthmica tradere regna,
 Utere sorte tua! Fabius tu scilicet ille,
 Alter & ille tuus stat Scipio Filius; ille
 Virtutum Lechi speculum Visimirus & hæres,
 Orbis & Everfor: quall' nunc supplico, talem.
 Decrevère Dii Domitorem genibus illis.
 Vadite! quâ vobis fortuna novissima sternit
 Æquora: ducam etenim, pretiumq; docebo viarum,
 Si Leche me sequeris, tibi quem præmisit Apollo.

Hæc Diridanus neçtendis fraudibus aptus.

Arti-

Artibus & magicis cantata pericula doctus
 Reddere, parabat. Lechum non parvus in omnem
 Se stupor impulerat, dum nomine seq; suamq;
 Tam scitè sobolem describi novit abundè;
 Voce peregrina dubius tunc pendet, &; O quia
 Te DEUS in nostras (INQUIT) tulit advena classes?
 Non etenim vanum, non te sinè Numine Divum
 Appulsum puto, dum narras ignota, tibiq;
 Arcano nisi scita Jove, atq; volentibus astris.
 Miror ego casum; sed plus tibi miror Apollo
 Non intellectum scelus; &, tua Jupiter ingens
 Lenta quòd in pænam dormirent fulmina, quando
 In Vatem licuit tantis sinè Vindice probris!
 Sed bene. Dii passi? scelerato à sanguine pænam
 Sbit ut exposcât Lechus; ut promissa cadentis
 Vindex regna soli, solio meliore remutem.
 Major & ipse tuæ lux Diridane redibis
 Geni; ac exilii laudabis dedecus: & te
 In medios venisse hostes gratabere quondam;
 Si modò, quo jaceant, aperis mihi, regna sub axe.
 Quare age, Duxq; viæ cymba præcede minore.
 Dixerat hic. Rapit ille scapham, nec segniter instat
 Obsequio: sed enim magicis tota æquora metris
 Incantat; Slavos ut tèmpestate vocata
 Artibus atq; aliis perimat! Proh! instat eunti
 Præcepit classe Lechus, Czechusq; Slaviq; frequentes!
 Ultimus impulsâ frangebatur marmora classe
 Difficiles Visimirus aquas: nam pigra moveri,
 Ceu illam siccum navale vel aura teneret,
 Radebat maria alta ratis, crebroq; rebellis
 Hæserat: heu quantum casus præsaga futuri!

Æquoris Adriaci campos supereminet altus IX.

Molis

Molis inaccessibleis scopulus, geminamque fenestram
 Infra aperit; tanquam cuperet rescire, quid alter
 Orbis habet, fundum longè prospiciat in imum.
 Hic non vulgaris residere Venefica possit.
 Hic oculis livens, semperque invisâ videndo
 Invidia accubuit; prohibens mare currere, lucro
 Ne cui accedat, Dominæ sed serviat uni.
 Quod magis illa videt, minus est potis illa vel ipso
 Solem in sole pati, lucemque adscribere luci,
 Quam nisi per laceram sibi rupis vulnera monstrat;
 Aptat & officium vitri, quo præduce cernant
 Centum oculi, sed cuncti ægri, dolor alligat omnes.
 Sævior Argos animus, numerique; ignara tyrannis,
 Quæ sunt, quæ fuerant, videt invidet omnia; latrans:
Sidera non tua sunt, calum! non sunt tua Nerèæ
Æquora: non mundus mundi est! sibi se invidet ipsa,
 Et vellet non esse simul, dum est; mille chimæras
 Mente agitat: rerum locupletem plus habet hoste
 Et styge plus Dominum: Dominus sed rursus ut adfit,
 Clamat: *Ubi est dives, cui invideatur habenti?*
 Tantum mente chaos Sagæ est, violentia tanta!
Hæu miseri! pestes inter, quos maxima pestis
Invidia afflavit! non vitæ, non & honori,
Non virtuti ipsi, famæque; opibusvè quibusvis
Stare datur! cunctis infanda calumnia visque;
Imminet, & magnis citò cladibus omnia sternit!
 Nec satis: Invidiæ totum dominantis in orbem
 Tres Furie clausere latus, Dominamque; fatentur:
 Tristitia, alterius mærens de sorte; canino
 Dente bonam rodens per atrociam vulnera famam:
 Dumque; alios rodit, pectus quo nascitur ipsa

Con-

Consumit miserum cæu vipera: mordet & angit
 Invidiosam animam, tortor sibi facta perennis.
 Tristitiæ lateri comes altera pænè cohasit
 Emula Avarities, referens & nomen & ora
 Semper Egestatis; non ipsa quoddam indiga, sed quoddam
 Non sibi censetur dives, Vicinia donec
 Pauper erit! quanti patet hic erroris abyssus,
Saga furens querit nihil ditescere aliis!
 Affidet huic, spirans cædes rabiemque; maligno
 Ore, Rapina ferox, manibus succincta trecentis.
 Sed caput Invidia est: quæ postquæ Lechica vela
 Equore conspexit; morsu scidit improba carnem
 Invidiæ morsu; scissam spuit ore, caputque;
 Irequieta quatit, CLAMANS: Scelus o! scelus o! quis
 Audet inoffensa nostrum mare frangere classe?
 Ut cuncti pereant, cuperem illa dehisceret illa
 Nomine quæ matris gerula sibi terra superbit:
 Nunc quando exulibus rostris favet unda noverca,
 Sponte feram? quænam lucri tam sæva cupido
 A portu rapuit classem? num Vellus ademptum
 Queritur, auratiq; vocant nova limina regni?
 Invidi rapuique; semel. Vela æquore pande
 Quisquis es o Prædo! fac, pande audacter & instas,
 Non mihi eris Jason! per hiantium guttur aquarum
 Mox latro tua læra petes, vindexque; rapinæ
 Ipse rapina meo fies non parva furori.
 Vade age! præcipiti dum vela cupidine profers,
 Funus ama instructum: sèu te (quod & auguror) illa
 Exuta defert injuria Colchidis; auri
 Sive aliud cupidus, maris hostia, mittis amores,
 Nunquam erit ut quando liceat tibi dicere: *Vellus*
Quæsimus Vellus, deprædâimus aurea regna!

Plura

X.

Plura parabat adhuc: sed ne fugientia vela
 Effugerent cladem, rabiosi abruperat oris
 Latratum: è scopuli mox culmine labitur audax,
 Æquoreiq; petit penetralia proxima regni
 Sirenumq; domos. Liquidis hinc Regia pinnis,
 Parjetibus fluvios, testis interfert undas:
 Pro trabe fons pendet, pro postibus ostia fontis;
 Molle pavementum fluida de marmore massa
 Acrius hãud unquam gressus sustentat euntes;
 Quin infra cedit plantis, quasi fallere vellet
 Fraude fugæ non ferre pedes; cum bis facit unum
 Se fugiente gradum, quoties gradus aggravat undam:
 Quin tam suave subest, ut quãvis sæpius actus
 Pes eat & redeat, se non intelligat ire.
 Sirenum Domus hæc: quas decolor arte biformi,
 Prodigium portentorum, natura creavit:
 Erumpit mentis manifestus in ora character,
 Frons hominem, pectusq; hominem, dextrãq; lo-
 quuntur,
 Cauda negat: medio concurrunt pectore monstra
 Quò minus ex toto, tantò magis horrida visu:
 Non homo, sunt hominis falsi mendacia vera.
 Pejor at intrã animus, semperq; cupido nocendi,
 Vocem imitatrix hominis dum carmine reddunt
 Ante tamen cantus, speculum de virgine forma
 Audita nondum tum consuluere puella:
 Hêu speculum! cujus Narcysus perditur orbe,
 De facie vitreas oculò dum interrogat undas!
 Hic tamen hãud proprii pascuntur imagine fati
 Sirenes; navalem odiis speculantibus urnam,
 Fata aliena vident, placet ipsa in imagine funus.
 Forsitan & Lechi jam tum reddebat imago

Classem

Classem impendentem! Siren decreverat omnis
 Audaces p̃goras liquidã punire ruinã.
 Has tum Sirenes, laceris furibunda capillis
 Invidia accedit; veniendiq; improba causam
 Sat graviter quãvis ululatu nuntiet ipso,
 Hac tamen horrendas ADIECIT VOCE QUERELAS:
 Fama trucis, Sirenes, aquæ, quid stertitis, ehêu!
 Quid tempus, quid opus torpore ignobilis otii
 Perditis? illecebras ficiunt cur æquora vestras?
 Contemai reputant Nymphe; mutamq; quod ante
 Sirenum sinè voce fretum dormire nequibat,
 Nunc sinè voce flet; Dominas minùs æstimat ipsas!
 Equora somnus habet: sed pervigil aura triremes
 Neptuno parcente agit! en volitantia longè
 Vela virtum super unda vehit! formidine nulla
 Hæc truces calcantur aquæ! discrimen & illud,
 Quod fugeret rursus sibi nave lacerare Ulysses,
 Lechus inoffenso pede præterit! unde protervæ
 Mens ea cervici, vestris ut cantibus unus
 Insultet prædo? lentamq; ad funera danda
 Ambellemq; metri novus advena rideat iram?
 At canitis; nec vos ars unquam vestra sefellit!
 Hæc! truci cantu confundite vela fretumq;,
 Naufragiòq; simul Lechi prævertite vota.
 Non etenim vana est, quæ me formido timentem
 Sollicitat; ne plus hic audeat hostis Ulyssè,
 Ne quid in antiquum fabricetur Velleris aurum,
 Aut quid inexperti faciant de Colchide curæ,
 Tempus ad hoc sterile: & quod mihi Jasonis arte
 Invida furripui, Colchus malè victor, utriq;
 Auferat! Opto quidem terras sobolescere noxis,
 Alter ut, alterius quæ sunt, sua vendicet esse,

B

Arbi-

Arbitriū's ferri litem dirimentibūs : omnes
 Cūm tamen illa velint, vellem nullius ut eſſent!
 Nunc quoniam raptam quærit Lechus æquore prædā,
 Vos precor, Indigenæ maris, intercludite curas
 Metra per & cantus / malè pervigil & vagus ille
 Pace ſoporifera doleat jam poſſe teneri
 Seq; ſuaſq; rates. Miſeris tamen addite ſortem:
 Vellus ut optatum, tumidas ſpes, aurea regna
 Se reperifſe putent; & mentem paſcat inanis
 Uſus avaritiæ: ſed ſint mera ſomnia, Vellus.
 Sic ubi mendacis fortis dulcedine ſomnus
 Ebruius extiterit; tunc omnes agmine factō
 Irruite adverſas naves, date carbafa morti;
 Cum Duce vota ruant; Slavī doceantur ut omnes,
 Sirenum victor quōd in æquore ſolus Ulyſſes

XI.

Finiit. Invidiæ tum ſic ad dicta REPONIT
 Gnara futurorum Vates, & Apolline dives
 PARTHENOPE SIREN: Licet omni cardine verſo
 Incumbas ſuper, & partes luſteris in omnes,
 Limes erit nullus, qui ſit modò limes ituris
 Navibus: & Lechus ſibi Vellera rapta, ſupraq;
 Inveniet terras ac aurea regna Polia.
 Ille renaſcentes Arctoi Sideris oras
 In melius gemmare dabit, ſuperaddet & auro
 Aurum inconcuſſum de libertate futura.
 Tangeris ipſa tamen ſi crudæ proliſ amore,
 Progeniemq; voves ſcelèrum, Invidiamq; ſub illo
 Sole renaſcentem; properent, perſmitte, latrones;
 Auratumq; petant Regnum terravè marivè.
 Campus ibi quantò noxarum ſurget acervò!
 Regnabis nunquam Dea fortunatius, illo
 Turbine quàm rerum: quando extera ſceptra

Ducesq;
 Invi-

Invidiæ ſtimulis immanes, virus & iram
 Infundent regno Lechiæ, nigroq; tumultu
 Impediet ſe ſe partitiō ferrea: tunc &
 Lechia jam nollet ſic fortunata vocari!
 Ne tamen æternus moriatur fomes alendis
 Ignibus, illa iterum crebra de ſtrage lacertos
 Ut moveat, dabitur. Rurſus caput eriget hoſtis
 Et capulum reſpectabit; quōd triſte cadaver
 Lechia vivat adhuc: ubi vivam viderit, orbis
 Juratus gentem mox conſpirabit in unam:
 Certatim Moſchus, certatim Sùecus ab Arcto,
 Et navale potens armisq; in Balthide Danus,
 Hinc raptò pinguis fax Taurica, Coſacus indè,
 Indè ſuis pejor gens Muſulmana molofſis;
 O utinam non & propior Vicinia ferrum
 In jugulos acuat! video pendente ruina
 Umbrari Lechiam! dubitant in turribus altis
 Culmina, ſurrectura iterum, ne ſiſtat avaræ
 Ambitus invidiæ; ſibi vel victoria ſoli
 Invida, plus juſtò ſpem ne præcidat habendi.
 Si qua magiſterii tibi mens eſt, inſtruat: utrūm
 Hauriri claſſem deceat, pœnamq; ſubire
 Æquoris, auratos an dente capeſſere portus.
 Quod juvet Invidiam, potiùs noſtrumq; tuumq;
 Ne regnum pereat, ſine creſcere Lechica regna.
 Hèu! quot ego merces, quot veſtas Æquoris
 arvis

Ima vorabo rates! Equidem non integra Slavis
 Arridet mea mens; claſſemq; videre licebit
 Huc illuc per cantatas errare procellas:
 Ut mediis Lechus Fortunæ pendulus ulnis
 Sit miſer, & ſortem nolit tot caſibūs emptam.

Bz

Dimi-

Dimidiumq; favoris erit, sinè funere quando
Colchica Sirenes feret experientia raucas.

Dixerat. Invidiæ licèt omnia visa probari,
Hora vel una tamen felix, infausta tot inter
Tempora displicuit: doluitq; Venefica, quòd *Nov*
Invidiam meruit nisi qui fuit ante beatus!

Ergo dato gemitu, morsus exorsa priores,
Exululat! quantum nequeunt jejuna luporum
Ora, canumq; globi, rabie stimulante gementes.

XII.

Non tulit invisos ululatus Parthenopea:

Sirenumq; acies conata evincere cantu,
Quà data porta, ruunt. Ubi Nereus arjete fluctu
Turritos quassat scopulos, huc ocyor Eurò
Parthenope; Dominæq; latus retro partibus æquis
Divisère truces famulæ. Grex semhomo postquam
Ordine discubuit scopulosi vertice montis,
Crudeles cecinère metrò Sirenes, & unà
Argutæ vocum fluxerunt melle ruinæ.
Non ita funereo vocem elicente pavore
Gratus cantat olor, vel noctis nectar àedon;
Ut primi Siren tenuit tunc torque susurri
Auritas malè suavis aquas, arrectaq; saxa.
Fusurum pæana oritur certamen in illis,
Isti per Charites cantus fuit, evocat illa
Vocis mille animas, & amoribus urget amores.
Fit sonus! at canitur mors, raptaq; carmina vitæ
Infidi rabie pelagi: jam flebilis Helle,
Invitus nigras jam qui bibit Icarus undas,
Xerxis & æratos torques non passâ rebellî
Æquora conflictu: nunc Julius & sua cymba
Cæsareo vix salva ausu: nunc munere ceræ
Vix ægrè tandem Sirenum victor Ulysses:

Nunc

Nunc alii, quorum discrimina nautica longæ
Enumerant, clades, furor & maleficus aquarum!
Centum alios casus, fata altera & altera probra
Sirenes geminant: & quâ mare cunq; patebat,
Non mare, verùm Acheron decantabatur acerbus!
It per inane melos, nusquam tamen ire videtur;
Aëriumq; viatorem contraria rupes
Sensit ut allapsum, muti tunc immemor oris
Plus doctâ Sirene canit; cantuq; magistro
In scopulos fluit ingenium, canere ocyus Echo
Discit ubi, ac velox sese post carmina fusa
Rupe repercussus canor integrat, & cava cautes
Quo recipit voces momento reddit eodem:
Imò etiam raptum per saxa sororia carmen
Amplificat sinè lege; indefessamq; novisq;
Distribuit Musam abruptis: cœptoq; nec ante
Abstinet, extremas donec post terga cavernas
Vox effeta satis deprænderit: obice nullo
Objicem adinveniet; stat & interit aggere plano,
Auris in hospitium licèt optet ut incidat erro.

Incidit infelix! Præceps se remige penna
Postquam etenim classis propius tulit, omnia visa
Dulcius humano quidquam crebrescere sensu.
Esse putant Slavi redivivum Amphiona, motamq;
Increpuisse lyram, cautesq; ratemq; sequacem
Et saltatrices pigra otia rumpere sylvas.
Quin miseris puppi vix subdola luserat Echo,
Ter quater orbe dato læti per aplustria latos
Describunt saltus, & gaudia fraude rotunda:
Appelluntq; ratem (fallor! saliebat & illa!)
Qua nasci de parte melos, quo carmen oriri
Fonte videbatur. Rupes contraria postquam

XIII.

B3

Respon-

Respondit; quæ nunc caneret, cecinisse putantes
 Vela retro faciunt, gaudentq; errasse sonantis
 Melle mali: mentem major tunc strinxerat error!
 Sic incerta viæ ratis ac incerta voluptæ,
 Fugerat unde prius, scopulo se reddit ovanti,
 Scissa diu studiis; alternaq; lassaq; tandem
 Fluctibus in mediis, & nondum dente iubente
 (Anchora cantus erat) metris captiva pependit.

Classis ubi steterat; cuncti, cæu hactenus aurem
 Lucta teneret adhuc, mergunt in carmine mentem
 Transtra gradu denso pereunt, quando ordine nullo
 Arripitur propior metris locus, & super undas
 Plus pendent perituri: vellent vel mare siccis
 Ire viis, ut eant cæcis impulsibus omnes!

XIV. At nondum totam, miseri concorditer, illo
 Combiberant pestem modulamine; membra sopori
 Succumbunt! dubitatq; fides pedis, & caput ægri
 Annuit errori plantarum; damnat &, aures
 Mellitis patuisse metris; mediòq; negantes
 Vinci somno oculi digitos in bella laceſſunt.
 Jam magis atq; magis scelus, ac in luce diei
 Horret noctem oculus: nox non erat; inscius illa
 Fecerat ipse sibi. Non, ut prius, excubat ardor
 Martius: hic languet, verba imperfecta relinquit
 Ille, nec ad proprii respondet classica Martis.
 Arma viriq; simul nullo discrimine rerum
 Funduntur lædò, quem fors sua cûiq; paravit.
 Hæc super, ipse hostis Somnus nigra prælia miset
 Atq; soporifero dum membra papavere spargit,
 Tarquinius velut exultat: non cæde sed alta
 Pace cadant somni, quod tot simul arma viriq;!
 Excudit in miseros patulis vaga somnia scenis:

Jafona

Jafona jam credunt se prændere, perdere flammis,
 Atq; profanati ludibria Velleris, igne
 Ritè abolere sacro; ne sit sibi crimen inultum.
 Aurea nunc credunt se regna videre: Midamq;
 Se putat ille, Midà genitum Patre se putat alter.
 Iste, velut Prothèus, in Gangem vertitur aurèum,
 Aurò ardet, pretioq; Hermi novus additur ignis:
 Vellet aquis prohibere ardores, defuit unda,
 Quiq; magis fibras ac divite fonte Gigantem
 Ureret affectum, tantùm Tagus adfuit amnis.
 Luditur! ac usum sterilem deliria pascent!

Ante sed, admotas quàm naves tangeret echo, XV.

Æstu curarum fractus similisq; coactò
 Morphea Lechus agebat; naturaq; iubente,
 Velivolis clausus penetralibus, ante quieti
 Se dedit, ignarus facti: poteratq; videri
 Jam miser; ac trabium clypeò, fluitantis & aula
 Moenibus oppositis arcere canentia fata!
 Sed *Quid inaccessum voci?* componite muros,
 Muros transfodiet sonus; & quàm femita nulla est
 Ille viam capit, ac portas sinè clave patentes.
 Atq; aded Lechi conclave natatili protunc
 Ruperat, & pestem misit canor auribus agris.
 Tunc somnum super unum alter sinè lege modoq;
 Incubuit somnus, geminoq; in robore Lechum
 Vicit, & è Slavis pressit magis omnibus unum.
 Sèu sopor hic fuerat, sèu fortior ecstasis, alto
 Ductorem tenuit non parva per otia raptu:
 Effet homo, non assereres, an vivus; an extra
 Communes ageret Lechus sua funera somnos

Nec plebeja Duci fuerant tunc somnia Lecho: XVI.
 Namq; videt medios latè discedere cælos,

B4

Urbs

Urbs ubi fiderea, omnipotens ubi Jupiter altò
Sublimis solidò, Proceres admittit, & audit
Pondera causerum: terrarq; negotia promunt
Diiq; Deaq; pares, ut quisq; faventior orbi est.

Ecce sed ante alios mærens procedere Pallas

Visa, diu supplex, tanquam proponere magnæ
Momentum vellet causæ. Respublica Rexq;
Jupiter, audivit DICENTEM TALIA DIVAM:
Magne Tonans, quàmvis regitur tibi mundus habenis,
Et servire Jovi juvat; hic ut compede liber
Sit famulatus, amas: pietatem nonnisi quærens
Sponte bonam. *Tantum, reor, in virtute coacta
Difficuisse Jovi, quantum male cogitur illa.*
Ergo jugum passos homines ac frena perofus
Stare voluntati voluisti libera regna.

Tunc & Cælicolas tertris sacrosq; vovebas
Vultus, & clypeo Pallas bene provida fixos
Gesto; venturos, terrarum Numina, Reges:
Auspiciùs quæis omne decus, priscamq; sepulta
Indueret faciem libertas aurea: qualem
Roma diu tenuit, post pulsos urbe superbos
Tarquinius, longum sibi protunc Rege Senatu,
Palladi quin etiam tantis Authoribus olim
Snesnâ sedes promittebatur in urbe.

Atq; ego censebam felices illius horæ.
Advenisse moras, cum Lechus in æquore vela
Panderet; ut clypei augurium Regesq; futuros,
Aureaq; & freni deduceret inscia regna.
Hunc modò, proh crimen! cantus defixit in undis
Quivè rates atq; arma tulit metuenda vel hosti,
Sirenium nunc præda jacet, nec morte virorum
Sternitur! o tanta saltem si dedecus urnæ

Nosset!

Nosset! & ista Lecho fineret mors esse pudori!
Sed perit ignarus, nisi turpia Jupiter arces
Funera! mitis opem ne differ Jupiter, oro;
*Summus honor superum est, miseris succurre
re rebus!*

Hæc ait: Orator fletus tum deinde sequutus,
Grande patrociniùm causæ: *Sunt pondera vocis
In lacrymis, citiusq; movet facundia plorans.*

RECTOR AD HÆC CÆLI: Dea tristibus eripe vultu
Nubibus: hæud fragili decreta adamante notantur
Me Jove lata. *Manet deletibile tempore nullo
Quod semel æterna sanxit sententia Mentis.*
Libertatem homini statuo, ex animaq; refundam
Par decus in corpus; titulo tunc major utroq;
Ibit honor fastis mortalibus; aurea quando
Liberaq; aspicient hæc dote virefcere regna,
Quam geris in clypeo, feret inviolata Nepotum
Progenies Lechum Authorem; Regesq; secundi
Libertatem illis facient regnare sub oris.
Quin etiam Musis prima fundabit in urbe
Posteritas Lechi, sedem primumq; theatrum.
Mors styga deproperet; Lechus est mea curâ: por
tentes

Cæi terras populosq; dabo: feret ille recluso.
Altum orbi titulum, quo terra superbiet ipsa,
Et feret Authorem de nomine, *Lechia, Nomen,
Affinis vult esse Polo? dabo regna Polia.*
Authori Lecho; gens inde *Polonia* fiet:
Parq; suis astris tellus mihi gratior ibit
Gentes ante alias; & nomine clarus utroq;
A Lacho Polach dicetur, ab Axe Polonus.

Tempus

Tempus adest, quo terra Lechum vocet illa Parentē,
 Et volo, sit. Verùm glacies frangenda, nec una,
 Ut veniat felix tam grati temporis hora:
Non facili currit Fortuna in retia passu!
 Hostis erit, vincendus erit terrâq; mariq;
 Hunc acies frangent, illum Lechus unus in unum
 Ibit, & alternò metet obvia colla duellò.
 Sirenum modò peste jacet? præludia sùnt hæc
 Typhphones iræ, atq; parantis plura Megaræ.
 Tu tamen interea Tritonia labere pennis,
 Et, quacunq; potes, prohibe ratione, vagari
 Cantus immodicos/necis. En venerabile Scutum
 Prælagi Clypei, cælatosq; ære Nepotes
 Regum antiquorum. Nihil hîc de Gorgone restat,
 Vis nisi; non hostis Lecho, verùm hostibus ejus.
 Hanc ubi projiciet crystallinus umbra pharetram
 Missilibûs radorum armis, (res ardua dictu)
 In scopulos ibit Siren, mirabitur omni
 Cum grege cumq; metris truncos lapidescere cantus.

His dictis: superi dissolvitur aula Senatûs.

Plaudentes Animas lituus novus & nova fama
 Implet; & in festas abiêre tohitrua flammæ,
 Quòd Polus in terris emergeret alter apertis.
 Siderei Vultus, & sicubi cælica Lingua,
Vivat io! cecinit; Jove nata Polonia, vivat!
 Terq; quaterq; Polò sonuisse *Polonia* visa est.
 Hinc avidè spectant: qua parte Cracovia fidus,
 Gnesna ubi cum Vilna, Gdanumq; illustre locetur,
 Posna ubi, Lublinumq; , & Sandomiria mira,
 Atq; ubi, sol veluti, Varsavia, Regia Regum?
 Tantorumq; operum, parviq; nec ætheris Author,
 Supra alios omnes clamatur in æthere, *Lechus!*

Man-

Mandati memor hinc Pallas Tritonia, munus
 Prælagum Clypei fulgentis imagine Regum
 Aut rapit, aut rapere est per somnia credita Lecho.
 Venerat antennas supra; mutamq; quietò
 Remigò classem speculatur, & ægra Slavonum
 Corpora fluctivagi dormire ignara sepulchri:
 Indè veneficii lituos cantataq; metra
 Spargere mella super, sopire ferociter auras,
 Atq; ratem atq; viros toto æquore velle vorare!
 Tum quod amor suasit, properanter ab æthere pendens
 Pallas opem miseris urget. Contraria Sagis
 Dia stetit, Clypeiq; jubar vultumq; Medusæ
 Dirigit in vultum (quanquam vis sola relicta
 Monstrosi capitis, vultum supplebat & ora)
 Et sua in Authores vertit retrograda fata.
 Missilis ex Umbone nitor, vix perculit illam
 Semiferorum hominum nubem; stetit æthere fixus
 Ille metri cantus, furdîsq; obmutuit auris.
 Vox lapidi similis, similes & hiantibus antris
 Sirenes steterant: rictus abiêre loquaces
 In portentificæ patefacta foramina petræ.
 Dèin versa ad naves: Procedite carbasa, Dixit,
 Haud iter ambiguum est! sed adhuc decumbite Slavi;
 Tunc ego vos vobis, Patriamq; miserta diemq;
 Luce mei reddam clypei; dum Lechus abundè
 Mente bibet plena, quod per sua somnia vidit.
 Talia volvebat Lechus tunc somnia. quando XVII
 Jam mediàm scissis Siren veniebat ab undis,
 Sopitas mensura rates: prênsoq; rudente,
 Vocè simul dextrâq; simul trahit & canit unâ,
 Præcipitans, quâ Scylla latrat; quâ Nereus imus
 Gutturis æquorei tumulum recluserat, una

Ut

Ut simul in gluvie Slavosq; ratesq; voraret.

Interea ventos vis æmula fluxit in omnes;

Dum tenero cantu credunt sua sibila vinci,

Sibila confociant, intendunt sibila; raptim

Æolus, atq; Eurus, Boreasq; subinde Notusq; ,

Vela per & scopulos & opertum navibus æquor,

Infrendent furis rapiuntq; tumentia vela.

Sirenium dextra frustra revocantæ carinas,

Prævaluit turbo: *Pretiosa pericula credas*

Hæc, quibus est classis majori erepta periclo.

Non opus est remò; latera impelluntur ab undis:

Naucerus dæerat, Nauclerum ventus agit Rex;

Atq; magisterii rudis, in diversa locorum

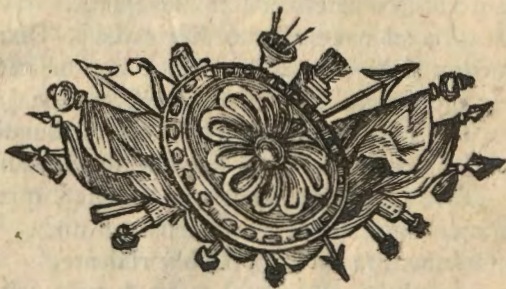
Abstulit errantes proras: Lechus indè finistram

Cum Czecho partem, Visimir petit æquore dextram,

Pròut venti pròut fata ferunt; truce turbine cuncti

Dissiliunt: cunctos rapit huc rapit impetus illuc,

Donec ab aspectu sibi mutua Rostra perirent,

AR-

(☉)(☉)(☉)

ARGUMENTUM

Libri 2di.

- I. *Visimiri classem tempestas appellit littori*
Henetico. Arcis ad portum Domina &
Antistes Vinidis, ejusq; studia, describun-
tur. II. Vinidis observans classem littori ap-
pulsam, & silentem, ab arce cum comitibus descen-
dit in naves. III. Visimirus per errorem strictò
ferrò occurrit Vinidi, eamq; cum comitibus in fu-
gam agit. Mox cognito errore, petit veniam à
fugientibus. IV. Vinidis indulgèt veniam.
Querit ex Visimiro causam erroris & itineris.
Illam docet paucis, suumq; & Patris casum ex-
ponit Visimirus. (Filius Lechi juxta Sarn:
l. 4. f. 120. & 172. Crom: l. 2.) V. Edocta Vinidis,
solatur Visimirus: invitat cū Slavis in arcem, &
hospitaliter excipit. VI. Vinidis eadem, post men-
sam hospitalem, variis picturarum spectaculis re-
creat Visimirus & Slavos. Monstrat in una ima-
gine ruinam Trojæ & primos Reges, ut Vandalum,
Dardanum &c. ubi quodam omine, sibi antea non
observato, ipsa percellitur. VII. Vinidis eadem,
in alio conclavi & imagine, ostendit pictos Æneam
& Antenorem, diversarum Provinciarum Con-
ditores. Narrat de fortuna Antenoris, Trojâ
profugi, Henetorum Ducis. De Henetis Anteno-
ridis. De primordiis Urbis, Reipublicæ ac liber-
tatis

tatis Venetæ. (De quibus Sarn: l. 4. f. 148. & 169.) VIII. In alio tabernaculo observat Visimirus effigiem Ducis præcipui, de cujus nomine & gestis cupit doceri à Vinide. IX. Vinidis respondet; & narrat historiam de Vandalo 2do, Nepote Regum Trojanorum, Socio Antenoris. De hujus item Vandali ab Antenore olim divisione cum parte copiarum Heneticarum. De ejusdem Vandali adventu in Sarmatiam; Carpatiis montibus aliàs Venedicis, & præsentì Vistule adjacentem. De Sarmatarum excidio per Vandalum. De occupatæ Sarmatiæ (posthac Vandaliæ) appellatione, à Vandalo derivata. De Vandalis à Vandalo dictis. De fluvii Vandali appellatione, qui nunc Vistula vocatur. (De his omnibus Crom: l. 1. & 2. Sarn: l. 1. & 4. Guag: f. 1. & 4. Neug: l. 1. Dominicus Rubeis in Tabula Chronologica Regum Poloniæ.) X. In alio rursus conclavi observat Visimirus effigiem Viri, sortis miseræ signa præferentem. Rogat doceri arcana picturæ. XI. Vinidis respondet; & reassumens historiam de Sarmatia, olim à Vandalo occupata, suos Parentes concernente: Narrat de ultimo Vandali nepote Hildibio, & filia hujus Polia. Narrat ulterius eadem Vinidis, de suis Parentibus Polia & Negnone. De suo id est Vinidis Fratre Undalo. De Parentum suorum regimine in Vandalia. De Geserico rebeli. De Negnonis Poliaq; sorte

sorte miserabili. De eorum fuga ex Vandalia. De Civis Ovide pietate in Negnonem & Poliam. De Undalo adolescente, in curam Ovide tradito & relicto in Vandalia à profugis Parentibus Negnone & Polia. XII. Narrat item Vinidis eadem, de sorore sua Vandilla, in exilio nata Parentibus Negnoni & Polia. De stigmatè Ovis, pectori Vandillæ infantis congenito. XIII. Narrat ulterius eadem Vinidis, de Parentum sibi in exilio amissorum jacturâ, Negnonis & Polia, ac Vandillæ infantis: eorumq; mutua avulsione per prædones facta in trajectu fluvii. De suo, id est Vinidis misero statu amissis Parentibus. De Fano Vestalium Heneticarum. De Antiistite Vestalium Sibilinda, ejusq; studiis. De suo, id est Vinidis congressu cum Vestalibus; & de solatiis hinc inde acceptis. De fuga Vestalium in arcem, & causa fugæ. De sui, id est Vinidis cooptatione in chorum Vestalium. De sui electione in Antiistitem post fata Sibilindæ. De picturis præsentibus. (De picturis Vandalicis, Sarn: l. 4. f. 149. Item de Negnone Guag: f. 2. Orich: p. 6.) XIV. Post fruitam à Vinide narrationem historicam, Visimirus admonetur viæ. Agit grates Vinidi, soluturus litore. Priùs tamen invisendi templi Vestalium, petit copiam & obtinet. XV. In templo, Visimirus varia decora miratur: præcipuè pendentia è tholo arma, & galeæ inscriptum nomen Lachi. *Quæ-
rit*

rit de armorum origine, referens de Patris Lechi
sive Lachi nomine, & Colchica ejusdem origine.
XVI. Vinidis, audito nomine & genere Lechi, ex-
ultat. Narrat de armis antiqui Vandali. De au-
guriis Lachum quendam concernentibus, venturum
in Vandaliam. De clypeo, stirpi Colchicæ præfago.
XVII. Narrat ulterius Vinidis de armis ejusdem
Antiqui Vandali, per Gesericum olim (excepto cly-
peo) raptis à templo Lemisaleti, ubi nunc Gnesna.
De eorundem armorum translatione per Gesericum
migrantem cum exercitu à Vandalia in terras ex-
teras. XVIII. Narrat item eadem Vinidis, de
successu, victoriis, Geserici & Vandalarum. (De
quibus ex Vandalia Istulea profectis Sarn: l.
4. f. 149. Guag: f. 4. Rubeis in Tab: Chron:)
XIX. Prosequitur adhuc Vinidis & narrat de Ge-
serici in Africam tentata migratione. De ejusdem
casu tragico, ac rursus felici. De eodem Geserico
sua damnante facinora, præcipuè in templi Lemi-
saletani depraedatione admissa. De eodem Geserico,
cupiente restituere cultum & aras armis Antiqui
Vandali. De iisdem armis, Galea & mucrone, à
Geserico appensis in templo Vestalium Heneticarum.
XX. Vinidis finiens de Geserico & Vandalis histo-
riam; facit apostrophon ad Lechum absentem: De-
inde ad Visimirum; cui tradit arma antiqui Van-
dali propter Lechum, galeam & mucronem. XXI.
Visimirus accepto munere, grates agit Vinidi, &
solvit littore Henetico. LIBER II.

LIBER II.

ALITER lux rediit, cum fessâ tu- I.
multibus Euri
Classis, Visimiri fuerat quæ bajula,
quævè
Vincta sopore fuit, procul accre-
scentis ad undam

Littoris occursum velis subeuntibus haufit.
Portus erat, gemino currens in cærulea portu,
Heneticum dicunt: tanquam miseresceret, ambas
Amplexu properando ulnas laxaverat, ut sic
Susciperet gravè reptantes sinè remige puppes.
Inter utrumq; latus supereminet aggeris alas
Arx murd assurgens, quam non manus ulla virorum
Defendit terrore; sibi sunt mœnia miles:
Castrum Virginibus castis, captumq; nec unquam
Exstitit, esset ut Virgo Urbs à virgine cætu.
Vinidis Regina colit; cû vilibus ætas
Non teritur studiis, nec vitæ nobile pensum
Simplice fallit acu muliebritet æmula; dextram
Nec super indecori vigil erudit hospita fuso:

C

Sed

Sed labor est, flammæ Vestali impendere curam;
 Cura dehinc, tronstris orcarum grandibus undas
 Exuere, & per aquam nantes nece sternere mortes.
 Si qua capax lethi majoris bellua visa,
 Destinât hanc ultrix iræ Vinidis & hamo,
 Partiturq; calorem animi, sociasq; frequentes
 Venatrix acuit Neptunia: piscis in undis
 Ut si quis validus, ne quando supernatet ullus.
 Nec satis: ultro etiam ratibus succurrit amicis,
 Quassatas reparare studens: ad nautica vela
 Extendunt famulæ candentia carbasa; quamq;
 Usus opem poscit, miseris præstare laborant:
 Jlla gulæ, parat ista siti, potuq; cibdq;
 Ferre ministerium, trucis ac oblivia ponti
 Suadere alloquiô. Reliquas Laris impigra cura
 Distinet: hospitibus magis ut sint grata magisq;
 Tecta, columnarum cervice jacentia, tecta
 Interiusq; Tyrô rubrisq; tapetibus ornant.
 Omnibus una præest Vinidis, dirigit omnes.

II.

Hæc matutini solis primæq; diei
 Prima salutatrix, summâ dum prospicit arce,
 Stare rates laceras observans: *Surgite*, clamat,
Classis adest, famulæ; famulæ concurrite promptæ:
Quæ classis, videamus: amicam damna fatentur,
Non reor hostilem; miseros vebit, hostica non est.
 Dum classem aspiciunt, subiit nova causa stupendi;
 Nullus oberraret quod navita puppibus, extra
 Quod remus torperet iners, nec cura rudentes
 Fixerat ad littus; sed muta classe steterunt
 Nescio quod miserum testantia carbasa funus.

Orta cupido rei est; ac protinus arce relicta,
 (Tunc, cum fortè Slavos fugerent jam somnia sensim)

Excur-

Excurrunt raptim sociæ famulæq; frequentes
 Vinidisq; prior: quæ cominûs æquora postquam
 Venerat, insolito naves horrore silentes
 Adstupet! & dubitat, sua se malè ludat an auris?
 Sin minûs; unde rei tantæ, quis & Author habendus?
 Scire cupit; superat transtrum: videt inter eundum,
 Armigeros lethargum omnes sufflare profundum.
 Hæsit: &, ad numerum sibi vix cœunte loquela,
 Ob! ob! exclamat, *Sociæ quò venimus? ista*
Quæ ratis? infernas vebit an fataliter Umbras?
An venit, ut rapiat vos meq; Charonte ministro?

Talia Vinidis cùm diceret: Ecce Visimir
 Virginis ad vocem vigil expergiscitur, atq;
 Trux nec opinantem videt in rate stare catervam:
 Et, quantum ex cultu teneroq; pavore licebat,
 Femei noscit tremefacta examina cæcis:
 Sirenesq; ratus, furit implacatus, &: *Adfunt*
Adfunt Sivenes, repetit, *fata obvia contra*
Arma Viri, rapite arma Viri! Simul extrahit ipse
 Ensem fulmineum, sequiturq; fugacia terga
 Exanimis turbæ. Ventô properantiùs illæ
 Diffugiunt, tanquam pedibus timor adderet alam.

Quas ubi non in aquam Visimir, sed in ardua
 montis

Tendere, nec cernit tranare sed aspicit ire:
 State Deæ, (CLAMAT) nostrî hæc infania nostrî,
 State, fuit casus; & non deslebilis error!
 Non satis est peccasse semel; querimurq; perire
 Rursus & alterno miseros errore relabi!
 Saucia mens odiis, necdumq; sopore quietus
 Is dolor ex illo, Sirenum sanguine fuso
 Eluere inspersam labem properaverat! O quàm

C2

Incon-

III.

Inconsultus amor vindictæ præcoci! unâ
Introitu vestro somnis dissolvimur; unâ
In benefactrices sævit mea dextera Divas!
Parcite, si quis honos læsæ virtutis; & usq;
Afflictis veniam concedite Numina rebus.

IV.

Dixit: & abjecto ferri gestamine, supplex
Orabat veniam. Cui SIC REGINA VINIDIS:
Debita Divorum Dñis redde vocabula, certus
Nos similes homines & non genus esse Deorum.
Nam pariter ferimus naturam, qualis eâdem
Conditione Parens mortales exhibet omnes.
Fortius indè malis, sint hæc mea sint aliena,
Indoluisse juvat; vicibus quod sapius iisdem
In commune agimur. Nec me malefida nec ullum
Immunem posuit fors infortunia citra.
Nosco cicatricem, tantòq; paratior indè
Succurro miseris: ipsi tibi quàmlibet hostis
Virgineum contra fureres temerarius agmen,
Parcitur ærumnis, nec habetur culpa dolori.
Fare tamen, quænam tibi suaserat ultio, nostram
Ut sævus sequerere fugam? casunè, Deonè,
An quibus, ut narras, ades huc Sirenibus actus?

Jlle: Vetant clades (DIXIT) tibi pandere cuncta;
In rem pauca tamen dolor hic edisseret. Ex quo
Jllapsis pelago vectisq; per æquora nobis
Desiit à tergo nutritia terra videri,
Nescio qui cantus, satè est quodd sapior ipsa
Peste latratoris stygii, jaculatus in aures
Seq; simul somnumq; simul: soror illius atra
Forfitan hîc cunctos mors ungue necâsset & undis,
A radice suas nisi vox tua verteret artes.
Sed læter, doleamne magis? mens anxia pendet!

Tu

Tu facis, ut desint, facit at, ne tristia desint,
Cerno quodd has naves, Ducis & mihi Patris egentes,
Quem penes imperium classis, clavusq; guberni!
Hæi mihi, quas repetam sic pauper & orphanus oras!
Projectosnè Lares Patriæ desertor iniquus
Classe petam manca, non hic qui Visimir ante?
Ah pudet, in Patriæ vultum sinè Patre redire!

Plura locuturum Regina redarguit: Istis
Pone modum (DICENS) Heros fortissime lessis.
Placatis potiùs quin Dñis prosternere supplex,
In me quodd Patriam Patremq; receperis; adsunt
Flebilis opportuna viæ solatia: proram
His tamen ut repares, arcem subeamus, oportet.
Hæc ait: & prensat dextris Heroa; viæq;
(Augustale ingens quâ pandebatur) inhaerent.

Antè sed effusæ famulæ mandante Vinide
Instruxere dapes: tunc quidquid in alite cocta
Gustus habet sapidus, vel edulia prodiga servant,
Quidquid & arcendæ post tempora longa famiq;
Atq; siti servit, mensæ dedit ille paratus.
Accubuere. Locum Vinidis prima, secundum
Ponè latus Regina tuum Visimirus habebat:
Inferior post turba Slavum, jejuna paratis
Ora dabant epulis. Urget convivia Virgo,
Inq; vicem pleniq; scyphi lancesq; feruntur;
Nunc Ceres implebat dextram, nunc udus Iacchus;
Ut veterum posset memor exspirare laborum
Sensus, & ex tantis ambire pericula lucris.

Seposita tum deinde fame, mensisq; remotis,
Visimirum Antistes Sic est AFFATA VINIDIS:
Magne Hospes, nostri spectacula grata Palati
Visere si tandem non despicias; istius aulae

C3

Cic.

V.

VI.

Circumduc per utrumq; latus tua lumina: credo
Nil dabit aula, sibi quo non pupilla jocetur.

Hæc ait; atq; præit Slavis: mandata sequuntur

Illi, ac augustis hilares ultroq; citroq;
Porticibus spatiantur. Erant, quibus altiùs irent
Atria imaginibus; Thuscæq; simillima stirpi
Hinc Atavos pictura dabat, dabat indè Nepotes:
Stant Gnati Natæq; pares; quiq; arrigit ambos
Majestate oculos, stat Vandalus antiquorum
Thuscorum Genitor; prope Thuscus & inclyta Trojæ
Pergama, Grajus adhuc quibus insultaverat ensis:
Fumabantq; suo collisâ cadavere tecta,
Quiq; superstabat fecundus Martis operi
Hostis equus, miser ipse suo crepitabat ab igne,
Hinniret veluti, proprias damnaret & artes,
Ora Perillæo similis tormenta; tauro.
Cernitur & Regis funus; circumq; supraq;
Ipsa suum Priami volitaverat Umbra cadaver.
Solutus undantem fumâ taboq; ruinam
Dardanus à luctu sibi temperat; unus in Umbram
Intentus Priami, solatur herilia damna.

Hæc ad intuitum, Vinidis: Dardanus Author

Fata quod & Priami lætus spectaret & urbis.
Ecce autem supra, quos non adverterat ante,
Vinidis cernit versus, in versibus illis
Dardaniæ ad Priamum legit hæc oracula suadæ:
*Siste Nepos gemitum; Non rarâ damna per ipsa
Nascitur, & laceros Fortuna recolligit artus.
Quæ modo Troja cinis; quondam de pulvere Phœniæ
Surget, & in terno revirescet florida regno.
Itala nascetur, dicetur & Itala tellus,
Altera de Venetæ pariet sibi nomine nomen.*

Tertia

Tertia pandè Polo par alta Polonia surget.

Legerat hoc Regina stupens; & Tanta paratur
Cui Fortuna, (INQUIT) Jovis hæc arcana laborant!
Bina quod ex urbis Trojanæ funere regna
Surrexere, patet: Latiumq; Heneti; loquuntur.
Nescio quid superest, quæ terra Polona, quis ejus
Author? an ille olim Proavus mihi, Vandalus ille?
Jamq; veni Visimir, Latiaq; Henetæq; videbis
Authores terræ, gemini capita ardua regni.

Introgressa novum posthac conclave, duorum **VII**
Effigiem monstrat spectandaq; facta Virorum.
Ac simul: Hospes (AIT) sunt hi, qui maxima regna
Fundavere Duces: Æneas alter, & alter
Antenor, magnis famâ conterminus astris.
Postquam etenim magno cecidit cum nomine Troja,
Dux Anchisades profugas à littore classes
Detulit in Tyberim, caput ipse decusq; Latini
Sanguinis, unde genus caperet Romana Juventus,
Ex illoq; vocarentur, quos Roma vocaret.
Classe alia Antenor, cædi subduxerat illas
Trojæ reliquias; profugusq; per avia ponti
Antiquos Henetos his saucius appulit oris.
Hic sociis Henetis, quæ terra abscinditur undis,
Distinxit spatium populosis urbibus: illas
Eminus o Hospes visu fac ito per omnes.

Hæc ait: effunditq; super se prima fenestram,
Ordine proponens hinc indè simillima fixis
Oppida navigiis, vicinum sparsa per æquor.
HÆC SUPER: Hospes (AIT) si poscis nōsse futuri
Involucra ævi, pandam: Maris oppida sparsim
Quantulacunq; vides, Urbis sunt semina magnæ:
Quæ modò particula velut, & discordia membra

C4

Unius

Unius quondam coalescent corpus in Urbis,
 Inter pendentis terram, maris inter & undam:
 Ut dubitet, quicumq; velit se pascere vſu,
 An ſtet aquis urbs immortalis, an à ère nudo,
 Annè Semiramidis muros an præferat hortos,
 Trojugenas agnoſcet Heros, qui ſcilicet ibunt
 Ex Henetis populi: ſed poſt ſuſpiria miſſa
 Dicentur Veneti, ſimul Urbs dicetur ab illis.
 Sic Vatum nos ſacra fides, illiq; perenne
 Robur habet certos; & quos modò legimus, iſti
 De picturati tabulati margine. verſus.

VII.

Omne Vetuſtatis decus illa in parte locatum
 Credebat Viſimir, nec jam ſuperelle ſtupori
 Majorem ſcenam: ſed enim penetrare receptus
 Ulteriore, videt tabulæ miracula pictæ,
 Ac omnes una victas ab imagine formas.
 Effigies fuit illa Ducis, quem ponè cubare
 Viſus erat Martis labor, innumeriq; triumphi.
 Poſtulat & nomen Regis, Viſimirus; & ultra
 Qua ſit origo ſuo (rogat ex Antiſtite] Regi?

IX.

MOX ITA VINDIS: Quem pariete cernis in iſto,
 Vandalus occurrit, magno qui nomine Thuſcos
 Reddit Ayos, Abavumq; vocat pròur ipſe vocatur.
 Dardanus & Priamus, quanti! non ſanguine longo
 Fugerunt; parvoq; Virum viciffè feruntur
 Tempore Majores, quibùs es modò Vandale major.
 Nam cum fortè ſua non emerſura ſepulchro
 Troja parentaret; nec qui depellere Grajos.
 Capta urbe, aut victus ferrò ſua fata morari
 Poſſet, erat; parvam morientis nominis umbram
 Dardani Cives ſubducere præcoce prora
 Decrevère pares. Mora nulla: miſerrima plebes

Deſe-

Deſeruère urbem, ruiturq; ad littora raptim.
 Vandalus acceſſit, vigiles cù ſumma poteſtas
 Armorum ſuper excubias; & noctis ad omne
 Invigilare ſcelus, Trojamq; aperire volentes
 Sternere, & à patriis reſro fundere mœnibus hoſtè,
 Cura fuit. Sed quò, tantum vigilata fideli
 Pergama Cuſtodi? Grajum ſi ſuſcipit ultro
 Troja dolam? è vivis & uti diſcedere vellet,
 Intromiſit equam, qui perdidit ocyter urbem?
 Vandalus hic igitur poſt deplorata cadentis
 Fata urbis, pulſus ſequitur ſua damna; fugamq;
 Projicit in naves, quæ Dux Antenor & illo
 Palantes Duce Trojugenæ ſeſeq; ſuasq;
 Reliquias Patriæ, trabe ſubduxiffè parabant.
 Ingreſſi pelagus, per & æquora perq; charybdes
 Huc veniunt, portumq; legunt, ſiguntq; gregatim
 Caſtra; deinde Henetos cù magno Antenore muros.
 Antenorq; dedit, ſua quòd Republica nomen
 Poſſet habere auguſtum, & poſſet libera naſci.
 Pars Henetæ ſed magna Animæ quærebat, an orbe
 Ullo alio poſſet celeberrima Troja renaſci?
 Vandalus his Ductory; comites qui traxit, & unà
 Nunc has nunc alias victore interrogat enſe
 Terras atq; urbes, donec respondeat ulla
 Optatis regio, quæ poſſit Vandala dici.
 Sarmatis eſt tellus; Nigri maris inde reſeſſura
 Aſpici; oppoſitæ freta Balthidis aſpici illinc:
 Montibùs aſurgens fert proxima brachia celo,
 Et modò Carpatias rupes, modò dicere geſſit
 Venedicos, claro cantandos nomine, montes.
 Sarmatidis tellure locat, quod duxerat agmen
 Vandalus. Evomuère iram, vaſta arva colentes

Saurq;

Sauromata; hospitiumq; negant, hostisq; putatur
 Vandalus; Indigenarum odiis pugnare iubetur.
 Pugnat, & excindit, quidquid truce nomine clausit
 Barbaries: unoq; velut sub vulneris ictu
 Sauromatûm populi jacuere immane cadaver.
 Quid moror? emerita laudavit praelia dextra,
 Quâq; calebat adhuc & adhuc diffundere stragem
 Visus erat sanguis; *Trabeata colonia cresce*
 Vandalus exclamat: *Nec tu hostica terra theatrum*
Surrecturo operi temnas concedere; nec te
Erubeas sed ama tanto cum fenore victam:
Purpureos fas hic ut Troja resemet ortus,
Seq; renascentem miretur in exule gleba:
Et quotus est, magno qui nolit ab Hectore cliquam
Esse Caput genti, Trojanus & abnuat ire?
Sparge casus miles, Domus hic erit Hectore digna.
 Dixerat: ac Heneti positq; seu exule sive
 Milite, jam fieri post tot discrimina Cives
 Incipiunt: sed abhinc Heneti periere priores,
 A Duçe nomen amant, nomen dat Vandalus illis,
Vandalidæq; dehinc cupiunt gaudetq; vocari.
 Nec satis: & fluvius, qui princeps littora inundat,
 Voce Repertoris titulôq; superbus, euntes
 Vandalus urget aquas: nomen terra invidet undis
 Vandalia usq; modò diciq; ac esse meretur.

X.

His dictis, movet indè pedem statione relicta,
 Ingrediens conclave novum. Tunc pariete picto
 Deplorandi hominis species apparuit: Ibat
 Regnò exul sinè honore Senex, madidusq; per undas
 Plus tamen à lacrymis madidus, plorandus & ipse
 Littus abhorrebat; pullatus amictus in illo est.
 Iste quis (EXCLAMAT VISIMIRUS) cyclade tristis

Fune.

Funerea, luctatur aquis inglorius Heros?
 Arcanum Regina doce. REGINA REPONIT:
 Ah! meus est Pater iste, meus! quem fata tot inter
 Deformem video! non si mihi mille profundus
 Ora daret gemitus, sævos Negnonis adepti
 Enumerem casus; seu quos Fortuna per illum
 Sive per innocuam prolem ac uxoria damna
 Alternis vicibus dedit insanire! diesq;
 Deficeret te Phœbe prius, quàm singula dictis
 Complectar. Nonnulla tamen, rem nôsse volenti,
 Quando jubes Visimire, loquar: si porrigis aurem,
 Ne dubita, socio mox ipse movebere luctu.

Confedère simul; mox INCIPIT ORE VINIDIS:

XI.

Ordiaur ut magni rem carminis, ire retrorsum
 Fas est, Vandaliaq; aurem præbere priori.
 Namq; ego, si nescis, Materq; Paterq; Sororq;
 Vandalica de gente sumus. Sumus ah! sumus ah! cur
 Mater abes, nec ades Genitor, vestra ossa nec adsunt?
 (FLET SIMUL, & LACRYMA VOCEM IMPEDIENTE PERORAT)
 Postquam Sarmatiae nomen delevit avitum
 Vandalus, èq; suo sua nomine regna vocavit,
 Vandalici posthac terram rexere Nepotes,
 Bis septem numerôq; pares virtuteq; belli:
 Quos inter, sceptro successit & extulit omnes
 Pannoniae Victor, famâq; novissimus Heros
 Ultimus Hildibius, quem mascula linea magni
 Vandali, in extremum posuit malè provida punctum.
 Ultimus Hildibius Gnatham: post fata reliquit
 Nomine Poliam, partes per utrasq; pudori
 Et per utrasq; sibi formæ cum laude probatam.
 Quis Procus, aut humilis peteret voto impare Sponsus
 Vandalicam Nepten? Civis, Duxnè exterus? at ne

Sce-

Sceptra domò exirent, mavult Polia potenti
 Nubere Negnoni; Civis qui è Civibus unus
 Vandalidas Proceres sola virtute Senator
 Vicerat: inq; novæ dotem modò Conjugis, omne,
 Quà patet, imperium, illi Uxoriam jura dedere.
 Sceptra tenent; & me genuere ad sceptra Vinidæ,
 Et posthac Gnatum, nomen cûi, Undalus, esset;
 Ac regnatos se Negro, Polia, putabant.

*Quid non livor agis? quis te non impetus uris
 Invidiose furor? cessa dum in sede locatos
 Præcipitas, & adhuc lapsos procumbere rides?*
 Gesericus erat, Negnonis & æmulus olim,
 Et livore diu flagrans, tunc crevit in hostem.
 Excutit imperium Negnonis, & ante sodali
 Exprobrat: *Antiquam gravis æmule respice sortem;
 Magna odiis seges est, æqualem cernere summum,
 Quemq; parem in reliquo solus favor evehit ultra.*
 Esse parum censet, Negnonia temnere sceptra,
 Nî spreta eripiat Gesericus: prædo rebellis
 Non sibi dissimiles in turpia prælia Cives
 Provocat; aggreditur Regem, vincit; captumq; re-
 trudit
 Carceris in caveam: ne non cruciatus abiret
 Æmulus ad Manes, fugeretq; ingentia probra
 Una luce miser, necis & brevitate beatus.
Nullum tota fugit Fortuna: miserrimus Hospes
 Carceris, auxiliò fidi sibi Civis, Ovidæ
 Et speculæ sese Negro furatur & hosti,
 Instauratq; animos. Gesericus, ut antra catasta
 Perfida, & edidicit Negnonem in carcere nullum,
 Plus fuxit, atq; metu major confurgit in arma,
 Excutit

Excutit omnie solum, latebrasq; perambulat omnes,
 Pascat ut innocuo rabiem de sanguine latro.

Quod tegeret Negnonem à tempestate ruenti
 Consilium dæerat; dæerant, quibus ultio sese
 Vinibus erigeret: suspectaq; Patria visa est,
 Quando ad Gesericum civis defecerat omnis.
 Ergo miser Negro cum Conjuge cumq; Vinide,
 Sensit ut instantem jam tergo incumbere cladem,
 Exiliò Patriam statuit mutare: sed ambos
 Cura gravis cruciat parvâ de prole Parentes!
 Undalus in causa Natus, cûi tertia messis
 Necdum elapsa fuit. Flentes tunc Negro, Polia,
 Quid faciant? hærent: committant pignora tanta
 Exilio secum? sed magna incommoda ferre
 Vix ætas Pueri lactescens posse videtur!

Flentibus ingemuit, qui tunc adstabat Ovidas,
 Atq; ita: Quid laceras (dixit) jam vulnere fractum
 O pectus Regina tuum! num perdita reris
 Omnia, & amissi damnum irreparabile regni?
 Sit spatium sceleri, seseq; rebellio summum
 Tollat ad usq; nefas: parvi mora temporis hujus
 Atteret Eumenidas; Pretiumq; Tyrannis habebit,
Turpè exultantes gemitu compscere plausus.
 Parvus hic, & lacrymas inter luci editus infans,
 Major erit, quàm quem præfens injuria quondam
 Postulet Ultorem; tacito cûi spiritus igne
 Perq; oculos per & ora minax effulгурat; & nî
 Lacte domaretur, non tardi fulminis iram
 Excuteret, raperetq; suos cita flamma rebelles.
 Ut Video, parva lactescit imagine virtus
 Vandali & Hildibii; ac animâ suavissimus Infans
 Heroas Proavos vultuq; intercipit omni!

Hic pro Patre Puer feret arma, & strenuus ense
 Flagitiis Geserice tuis pœnam afferet Ultor.
 Sic sibi spes loquitur: sed enim frustrans vocis
 Vota fatigamus, si, quem modò Mater inermem
 Deploras, perimis Puerum: perimesq; futurò
 Si tecum exiliò rudis hæc jactabitur ætas.
 Bellanè ventorum, pluviasnè, incommoda vestra
 Sustineat Puer iste fugæ? cûi tenvia membra
 Atq; breves animæ poscunt à turbine pacem?
 Si sapias, & fidei tibi nomen amabile nostrum,
 Vagiat in Patriæ cunis Pugil; aulaq; Ovidæ.
 Vandalicæ stirpi det & ubera detq; salutem.
 Hostibûs ignaris adolescet fulmen in hostes
 Pufio, & ultores invadet tutior annos.

Finiit. Assensu tunc ultima verba secuto,
 Traditur actutum curæ poscentis Ovidæ
 Undalus; ætatem privata tutus in aula
 Ut peragat, crescatq; suis quondam hostibus ultor.
 Ultima Tutori dare tunc mandata parabant
 Soliciti lamenta inter lacrymasq; Parentes.
 Obsticit à tergo venientis fama pericli
 Hostis ab infidiis: pavor omnia miscuit ingens,
 Quem dedit à tergo Gesericus. Visâ repente
 Castra hominum volitare, truciq; incondita vultu
 Explorare fugam Negnonis. Deserit extunc
 Negnonem, dictoq; *vale*, properanter Ovidas
 Ad sibi cum Puero secura mapalia præceps
 Abripitur. Capit indè fugam Negroq; Poliaq;
 Ignari, quò fata illos quò deferat error!

Hèu! profugos sequor ipsa comes, tristemq;
 Parentum

Fortunam pedes antevolo! properatur! & ægra
 Esto

Esto foret Polia, gradum tamen urget, & instat.
 Instat: at afflicta torquetur imagine mentis,
 Negnoniq; timet: nec tam de sorte futura
 Quàm trepidat ne posthabito Fortuna favore
 Rursus agat profugum Negnonem in vincula; nevè
 Exitio fuga sit, quæ debuit esse saluti!

Usq; aded miseram circumfedere Poliam XII.
 Non interrupti fatorum lege timores,
 Ederet ut luci, prolis Polia tenellæ
 Triste puerperium; mirareturq; quòd ausus
 Trux dolor eximia sibi tunc sobolescere prole:
 Filia namq; illi nata est; in pectore cujus
 (Mira loquar) visu longè pulcherrima fulsit
 Velleris effigies, & Ovis pendentis imago.
 Stigma fuit, sed quod decori nil demeret; imò
 Ornamentum ingens genitæ daret indè Puellæ.
 Quale solet Regum pendere in pectore Vellus
 Et simul est decori. Tali sub imagine natam
 Infantem, exiliò quoniam prognata Parenti est,
 Nomine *Vandillam* Mater miseranda vocavit.
 Nomen ab exilio factum est, non absq; futura,
 Quam simul edicam, miserabilis omine sortis!

Scilicet hoc tandè vix nobis tempore paulùm XIII.
 Respirasse datum; cùm rursus abire, fugamq;
 Cogimur in terras cursu celerare remotas.
 Flumen erat medium, nec aquis sua defuit ira
 Invalidum victura hominem. *Cave frigora fontis,*
 Negro ait: *ac, ut adhuc in febris imagine tota es,*
Parce pedi Polia, & pestem crede procellam:
Ibo prior, rapidisq; fidem rimabor in undis.
 Hæc ait: alterna partitus & arte labores,
 Dividit officium; jussaq; manere Polia,

In sua coniectat mea brachia, meq; Vinide
 Bajulus, acutum volucris pede transfabit undas,
 Ac Onus elatum primâ deponit arenâ.
 O malè dissociata, tuâ, mea terra, Polia!
 Prasagis agimur fatîs, dum scindimur! hæc &
 Littora nos nunquam patientur nostra coire!
 Linter erat; fuerat cûi non à vulnere rimæ
 Quassa salus; Thetidemq; fuit quia doctus arare,
 Reddereq; hûic aptus quos invitaret ab illo
 Littore, deligitur Polia cymba vehendæ.
 Solvit Negno scapham, de nunc Duce, Navita: jamq;
 Fons medius gemuit sub remige, jamq; parabat
 Haud fatîs admotam Polia ascendere cymbam.
 Ecce autem (o facinus!) rapidò ruit ocyor Eurò
 Prædo agmen; trepidamq; lupus rapere ut solet agnâ
 Poliam latro turba capit! non obfuit infans
 Vandillæ gemitus, rapitur cum Matre Puella,
 Utq; famem pascebat adhuc de nectare mamma,
 Tunc pro lacte bibit lacrymas Matrisq; suasq;.
 Qualis, & o tristî quàm nigra tragædia ludò
 Scenam habuit; dum cruda Domû Rhamausia nostrâ
 Corpus ut Absirti discerneret ungue rapaci!
 Negno ut erat medio deceptus flumine, pulsa
 Desilit è cymba, ne Conjugis ore vocatum
 Cymba moraretur: Sed enim tardante senilem
 Amne gradum, quàmvis præceps pede, lassus & usq;
 Tardus opem nullamq; tulit! Procul arbuta versû
 Præda trahebatur; mensuraq; segnis arenæ
 A spolioq; ferox, nec & unus latro, negabat
 Possè reluctantem repeti cum prole Poliam!
 Non tamen abjecit mentem, qui fervidus irâ
 Ibat ut exigeret sua pignora Negno; tot inter

Cæde

Cæde perire hostes juratus, & unus in omnes
 Invehi, & ereptæ vitam sacrare Polia.
 Dum tamen Invehitur, dum sylvæ abscondita claudunt
 Tradones post lucra suos, penetravit & ipse
 Arboreas noctes; ac sylvâ clausus eadem
 Desit in totum Genitor mihi Negno videri!
 Prò! facti rapiem! tu collige, cor mihi duro
 Litiguit quàm triste gelu! Niobesq; dolendum
 Marmor eram, Niobesq; sui plus horrida saxò!
 Usq; aded sensum dolor interceperat omnem, ut
 Inse redux statuz similem si fortè Viniden
 Quereret ignarus Negno, me quæreret in me!
 Hic mihi, non rediit? nec & amplius ista Parentem
 Inlepebra spectavit reducem! procul actus in hostes,
 Horitan intrepidus dum plus, quàm par erat, audet,
 Brutus occubuit! Mœstæ sic passa diei
 Invidus, ubi nullam remeare ad littora Patrem
 Involuit; tunc, ante fuit quæ vincita stupore,
 Marga mihi cecidit lacryma, ostenditq; Puellam.
 Tunc Superos nunc clamo Patrè, nunc terq; quaterq;
 In vada præcipitor; nunc rursus anhela relictis
 Reddo pedem terris; miserandaq; littora circum
 Dum redeo in lacrymas, sub adhuc me fonte priori
 Nantem credo amens: jamq; huc, jamq; auferor illuc,
 Sèu hominem qui ferret opem, sèu, nescio qua spe,
 Interceptorum Manes visura Parentum?
 Hic, ubi nunc loquimur, fuit, ut modò, nobile
 Fanum;
 Hæc Domus alta pyræ, Vestæq; Penètral:
 Quamq; illuc tulit Antenor post funera Trojæ,
 Vestales probitate pares numeròq; Puella
 Servabant flammam; ne mortuus ignis in urnam
 D. Mitteret,

Mitteret, & prorsus Trojanam exstingueret urbem
 Vestales super una fuit Sihilinda Sacerdos:
 Quæ postquam officii partes impievit, & igni
 Nutrimenta dedit, studia in diversa foras
 Avocat; ac missos instauratura labores
 Otia concedit campi: præit ipsa, nec illæ
 Ad Ducis exemplum segnes: modò divitis agri
 Delicias, Floræq; oculos & olentia regna
 Prætereunt; modò, quæ Zephyrò nova fortè venibat,
 Delibant auram, gaudentq; bibisse recentes
 Aërias animas, & habentes pharmaca ventos.
 Discurrunt hilares, & tempore forsàn eodem
 Quo meus in casses abiit cum Coniuge Negro,
 Approperant fluvio, longosq; in margine fontis.
 Exercent ludos, minùs ad discrimina cautæ.

Veni illuc, ubi scena velut, sine lege Puellas
 Ire redire leves, & ludere littora supra
 Littus arenosam dabat eminus: esse putabam
 Nymphas, & missis spatium nonnihil undis.
 Utq; Puellares per arenam nare choreas
 Cominùs aspexi; gestuq; diserta sonòq;:
*O quacunq; estis, dixi, succurrite nostris
 Rebus, & hèn vestri similem servate sodalem!*
 Audierant: pavidæq; nihil, licèt eminus in me
 Signa notent peregrina, ruunt: hæc cycladis, illa
 Pendet ab ignotè vultùs novitate, meoq;
 Mœsta dolore dolet; causam rogat illa doloris,
 Tactaq; lenem animam, solamen inutile nostris
 Luctibus adjecit lacrymam, sit & altera flendi
 Causa aliis. Tantum nostro de vulnere vulnus
 Ivit in adstantes! Donec præstantior inter
 Una alias, Sihilinda cui venerabile nomen:

Quantum,

*Quantum, ait, experior, tua te vox prima, Puella,
 Esse monet nostris peregrinam solis, & esse
 De genere Augusto, nec quidquam è plebe trahentem.
 Regales nescio gemitus, lacrymamq; Ducalem,
 Plus Majestatis quàm mesta nubis habentem.
 Dicere si possis, dic præstantissima Virgo,
 Nominis & Patriæ decus; & qua tanta doloris
 Est tibi materies? Dixit. Sequor indè jubentem,
 Exiliumq; Patris narro, raptumq; Polix,
 Prædonumq; nefas, & adempti fata Parentis.
 Demoror attonitas narratu, sæpè coacta
 Inceptum reparare sonum, mutilamq; loquelam
 Colligere ad numeros, indignariq; dolori.*

Ut satis edocui; tunc sic RELOCUTA SACERDOS:
 Siste (AIT) o Virgo lacrymam; *Malè vulnere sanas
 Vulnera:* quodq; ferit fulmen, plus frontis ab atra
 Nube redardescit. Fatùs cur fortior ipsùs
 Esse fugis? *Se se miserum quandoq; negare
 Pars Fortuna aliqua est.* Fateor, vix posse Parentù
 Sperari reditum, misera o Pupilla, tuorum!
 Sed non prima nefas pateris; numeresq;, licebit,
 Mille errare animas malefido littore, mille
 Victorum capita acta hominum; qui peste rapinæ
 Latronum fuerant indeclinabile votum.
 Fallor? an istam etiam tibi projicit alea sortem?
 Projicit; infidum nisi mecum deseris amnem.
 Nulla mora est: latebris video prædire latrones,
 (EXTENDITq; MANUM, SYLVAMq; OSTENDIT ET ILLOS)
 O fugite o Sociæ! pereat malè littus avarum.

Sic clamat, revocatq; pedem, pavidasq; Sorores
 Irrequieta rapit. Discurritur: Ista sequentem
 Anteit, hæc sequitur; prætervolat illa, prioris

D2

Hæ-

Hæret at ista humeris: capimus capimurq; Puella.
Ipsa manum Sihilindæ amplector, & avia præter
Querceta & rupes, & non satis arbore fitas.
Effugio terras; hostem rata quàmlibet umbram.

O, Fastos scribenda inter, quæ pænè tenenti.
Eripuit stragi subductas hora Puellas!
Arx in conspectu fuit obvia; nomen Asyli
Si quando meruit, certè tunc digna vocari,
Dum, veluti valvarum adaperitilis ore, vocaret
Effusas Habitatrices, prope perditæ castra,
Atq; uterò caperet redeuntia viscera, Alumnas.
Mœnibus illapstæ properamus in atria templi,
Thura Diis, gratam testantia munera mentem,
Facturæ: data sunt Diis thura faventibus, inq;
Carmine virgineo Divùm tutela salusq;
Servata insonuit. Pietate ardentior illà
Nulla fuit: *Faciunt citò docta pericula sanctum!*
Ast ego, quod solùm potui, vice carminis, ipsas
Ante aras supplex, oculisq; diserta, dolori
Esse modum vetui: nec, quàmvis summa Sacerdos
Post sacra postq; Diis data thura rediret ab aris,
Defino funestis prensare Altaria palmis.
Tollere cumq; moram Sihilinda juberet; **IN ISTAS**
ERUPI VOCES: Permite sacerrima Divùm
Antistes, permittite mori: si perditæ, tristi
Non merui caruisse rogò, mihi vester hic ignis
Bustum erit! o! abeã in cineres, nece dùmmodo nostra
Placentur Superi! phœnixq; è funere Natæ
Vivat uterq; Parens! hasnè, o sanctissima Custos,
Hasnè aras ego dimittam? *Post omnia* quando
Unum restat, habere Deos prece supplice victos?
Si Patrem Negnona mihi si fata Poliam

Eripi-

Eripiunt, at ne Divùm servire furorì
Eripiant; quæq; simul templiq; Ministra
Post amissis vocer tot nomina. Fallor? an ipsæ
Aræ me fugiunt, & abhorret ab exule, Vesta?
Virginæ mentes, superis par ordo Deabus,
Has ego per lacrymas, per & oro miserrima Divos,
Sim vestri pars parva chori! date jungere Nomen
Nominibus vestris. Tuq; o Sihilinda Sacerdos,
Grande sodalicij Caput & mihi Numinis instar,
Effice; Virgineò nostrum scitabatur in Albo
Nomen; & optatis sim de Vestalibus una.
Sit desideris sua spes! hæu! quantula voti
Summa mei, inveniatur non ut sibi protinus aurem?
Desieram. Sihilinda meis facilesq; Sorores
Annuerant precibus. Vinidis scribor in Albo
Atq; Rudimentum non aspernabile sacris
Pono Ministeriis; his sexq; per ordine messes
Et studia & tacitos operosior exigo soles.

Jam decadem supra geminã mihi creverat annus
Altior octavo, cum fessi plenior ævi
Lucem odit moriturq; senex Sihilinda Sacerdos.
Reginæ inferias ubi triste peregrinus agmen,
Versa agimur, Dominæq; datur nova creandæ,
Eligor Antistes: facit & me tempus ad istud
Imperitare super Vestales Vesta Sorores.
Cumq; ego porticibus vidissem sæpius istis
Effigiem Regum, depictaq; funera Trojæ,
Adjeci (meminisse juvat) fata altera Trojæ,
Dum mala Polia, mala dum Negnonis adepti
Reddere Apellæ studiis conniterer artis.
Hi modò sunt, quorum Fortuna in imagine tristi
Ludit adhuc! o quo Visumir fortissime vultu

D3

Acci-

XIV.

Acciperes; si, quem nunc admirare colorem,
Aspiceres scenam, non scenæ lugubris unquam!

FINIT, & presso lacrymata est ore Vinidis.
Nec minor affectu Visimirus; imagine mentis
In prisæ scenam historiarum descendit, & intrâ
Dividitur fabrasq; odiis, animumq; dolore.
Nunc Gesericum furis petit, indè dolendos
Adstupet eventus; nunc cœu spectator adesset
Ingemit ipse malis consolaturq; Viniden.

Interea classem velis remisq; valentem
Scavonum labor assiduus curæq; peractæ
Reddiderant: potis est maria alta revifere rursus
Puppis, & ipsa viam suadebat amicior aura.
Aura favet, properate Viri; de puppe Magister
Conclamat: *date vela undis, dum mitior unda est.*

Audiit apta viæ Visimirus ut omnia; gratam,
Hospitii pretium, suadam depromit, ET INFIT:
Tempus adest Regina viæ; non demoror ultra
Historicæ seriem suada, ne sæva cicatrix
Sive recrudescat Vinidis pectore, sive
Me minus ad cursus reddat, mala nautica, fortem.
Prorsus at ignoro, quas nunc tibi solvere grates
Sufficiam: pelagò ejectos tu prima miserta es;
Cumq; dares portum, nos unâ jure dedisti
Gaudere hospitii: benefactis nulla, fatendum est,
Gratia par, veniuntq; datis retro dona minora.
Munus adhuc Regina unum te deprecor: ante
Littore quàm detur sanatas solvere proras,
Visere da templum Vestæ, non nomine vano
Regiam, & Iliacæ regnata altaria flammæ.
Thura pares dabimus, placabit & hostia Divos;
Ut mihi, quævè tibi, rapuit Fortuna Parentem,

Hæc

XV.

Hæc eadem reddat; cursusq; sit æquore felix.

Annus oranti Regina: locòq; relicto
Itur in angusti penetralia sacra Palati.
Ostia discedunt, superantur & ostia centum,
Donec ad æternæ ventum est conclave favillæ.
Hic iterum nova pompa Domus, Phrygioq; colore
Mæret, & in tristem Troja est collecta figuram:
Albet hic argentò paries, rubet alter in ostro;
Ingenioq; artis, labor aureus aurea mensa
Sustinet ardentem, decus inviolabile, flammam.
Singulâ miratur Visimirus, hiantis & instar
Vultu, oculis, animò versat, majoraq; laude
Agnoscat portenta licet, tamen omnia laudat.
Illum equidem nunc hæc adytis, nunc illa moratur
Delubri facies; sed plus tamen omnibus uno
Pendet ab obtutu, postquam spectavit eburnò
Arma thòlò, Galeamq; sacram, nitidumq; Mucronis
Ex horrore decus; quodq; ipsa stupefceret ætas
Arma licet defixa diu, rubiginis expers
Attamen & galeæ fulgur, bellacis & ensis,
Damna senectutis cariosæ nulla ferebat.
Admover extemplò dextramq; oculosq; Visimir,
Ac indignatum sua desuper otia ferrum
Attrectat, versatq; manu. Nuda ira mucronis
Senferat Herdèm, solitòq; minaciùs arsit.
Plus Galeæ nitor exhibuit, domus aurea quondam
Non parvi Capitis, majoris at indè futura.
Mox iterum ac iterum galeam circumspicit; utq;
Bis circumduxit non festinata per orbem
Lumina, dirigit Visimir, dum casside legit
Vulnere facundum, metrumq; adamante notatum!
Imà etenim circum quà cassis desinit orâ,

D4

Hoc

Hoc carmen: *Lacho Capiti*, Galea alta ferebas,
 Et stupet, & lecto Visimirus carmine se se
 Non capit! hærentem, frustra comes ipsi, *Vinidis*,
Arcanum quid mente agitas? Regina monebat.

Ut sibi se tandem Visimirus reddidit: O quod
 Portenti genus aspicio, quod (DIXIT) iniquis
 Solamen rebus! periit non totus in undis.
 Mi Lechus, inveni; Patris vestigia, Nomen,
 Hæi mihi! si liceat, tantum gaudere repertis,
 Deq; Patre amisso superest nisi nomen inane!
 Et potes, & Regina doce: cur Lachus & à quo,
 Scriptus inest galeæ? quid & hæc sibi cassis & ensis,
 Arma volunt? aliquem num de mortalibus unum
 Agnoscunt Dominum? fac scire, quis ille sit Heros,
 Qui victorem ornatum animæ suspendit ab ara?
 Tempestate aliquis num vestra ad littora Lechus,
 Venerit, & votum Dñis, servatoribus Hospes,
 Cælatur proprio, galeam, cognomine munus
 Obtulerit? faveant o Nūmina; dentq; quod istud
 Eveniat! non id sine causa postulo: namq;
 Lechus erat, Slavus alio cognomine Lachus,
 Dicitus, & è primis Dux præstantissimus unus;
 Hoc Genitore satus sum Visimir, èq; vetusta
 Colchide progeniti, dum radimus æquora remis,
 Me Pater, & Patrem paribus raptatus ab Euris
 Filius amisi, quærorq; & quæro vicissim.

XVI. Hæc ait ille. Manu mox plausa lætior oris
 OCCUPAT ANTISTES. Tunè o fortissime, Lacho
 Patre satus? trahitisq; genus de Colchide vestrum?
 O te, errore magis miserum feliciter, Hospes!
 Accipe, quam galeam miraris quemvè mucronem;
 Accipe, & invento Patri suæ munera defer:

Illius

Illius hoc Nomen, Galea illius, illius Ensis.
 Scire cupis, pactò res quonam evenerit? audi, &
 Usq; à *Vandalica* repetamus origine causam.
 Sauromatùm strages, antiquus Vandalus, isto
 Vincebat gladio, galeaq; insignis eadem
 Usq; à *Carpatiis scopulis*, ad *Balthidis undas*
 Descendentem oram Domitor frenaverat ingens,
 Augurius Vatùm didicit tamen: *E regione*
Venturum longa, qui Colchus, origine, serà
Vandalia imperitet; sed famâ major, eandem
Ipsæ vocet magno Lechiam de nomine Lachus.
 Nec documenta aberant: Divini quippe laboris
 Ingentem clypeum (Jovis hic pendebat ad aram)
 Posteritate simul Lachiq; ab imagine sanctum
 Mystræ ostendebant, divinabantq; futura.
 Nil fatis, contraq; nihil decreta Deorum
 Vandalus obsiterat; quin captus amore futuræ
 Hospitis, è longoq; Viri decora ardua libans,
 Possè suum Lacho gaudebat cedere nomen:
 Utq; palam faceret, se nil monitoribus astris
 Irasci, lateris custodem protinus enses
 Victicemq; capit galeam; tum fusus ad aras
 Præfago Lachi clypeo superaddidit arma
 Ipse sua, Heroi votum mirabile quondam:
 Cæu jam tunc vellet majori cedere regnum.

Hæc modò te Visimir rapuere medullitùs arma, XVII.

Mirantiq; oculos cassis perstrinxit & ensis.
 Quis tamen illa Deus, magnæ (fortasse requires)
 Vandalix eripuit, temploq; appendit in isto?
 Audi Hospes, patiensq; asser narratibus aurem,
 Vandalus occiderat, canisq; præverat atas
 Passibus, ad nostri dum littora venimus ævi;

Tem

Tempore, quo Gesericus atrox Negnona potentem
 Exuerat regnò. Pudet o! meminisse nefandi
 Temporis istius! sed ab hoc tamen orsa malorum
 Impietas telam, quæ cardine moverat orbem!
 Sævior ex rapto Gesericus sceptrâ regebat
 Vandalia in magna: puduit tamen esse superbum
 Alterius Trabeâ; Nemefimq; aliquando futuram,
 Raptoremq; sibi similem, Regisq; fugati
 Vindicem, & ultrices missura tonitrua flammâs
 Horret, & hoste magis sese Dux impius odit.
 Quid faciat? Patriæ cum sit, tamen esse recusat
 Hostis, & hanc maculam diademate nauscat emptam.
 Jam civis mallet, jam mallet & incola dici,
 Negnoniq; suam cuperet latro reddere sceptrum.
 Dum dubitat; pavidâ sedit sententia menti:
 Subtrahere invisum Patriæ caput; & quod habebat
 Nullum, jure throni solidq; excedere raptò;
 Non indemne tamen: furor est rapere extera regna,
 Et scelus antiquum scelere emendare, quod intra
 Famam abeat; quantumq; armis quantumq; furore
 Vandalidâ possint, terras orbemq; docere.
 Ergo rapit, quæcunq; aderant fidissima castra,
 Multa sed illa aderant; quorum super agmina primus
 Geser, & ore minax: *Quàm fit dormire furori
 Turpe, senescentis nec pacem rumpere ferri,*
 Edocet: esse orbem medio sub sole jacentem
 Quo non uberior, quo non securior alter,
 Et nondum timuit qui Vandala nomina. Plura
 Dixit ille licet, tamen hæc quoq; dixerat: Itur
 In spoliis, sequiturq; Ducis mandata Juventus.
 Quærit & auspiciis Geser malè fortibus ausis;
 Quodq; in Vandalia, Lemisaletana premebat

Jugera,

Jugera, & Augusto surgebat in æera fastu
 Delubrum Jovis, exspoliât; Galeamq; sacroq;
 Pariete pendentem Gesericus diripit Ensem,
 Vandale vota tua, & venturo munera Lacho.
 At non in Clypeum licuit tibi pessime Geser
 Illud idem; nam fraude pia, furtòq; fidelit
 Cura Sacerdotum subduxerat ægida sacrum.

XVIII.

Ense tamen rapto galeâq; audacior, idem
 Victa sibi Geser putat omnia: quâq; patebant
 Extera, pervadit rapto secum agmine, regna.
 Hæu, quanto ille orbem peragrat torrente ruina!
 Non objectæ acies, non illum castra nec enses
 Terruerant: superat, quodcunq; repugnat eunti
 Fulminis in morem: ferròq; tremendus & igne
 Diripit, excindit, cremat omnia, & omnia vastat.
 Vos, quæ vulnus adhuc meministis, dicite regna,
 Quid bellò valeat stirps Vandala? quantus ab illa
 Gente, timendorum terras oppressit acervus!
 Omnis ab Hesperio quâ littore tenditur orbis,
 Per Gallos, per & Hispanos, per saxa Pyrenes,
 Trans Alpes & Aventinum, trans usq; theatrum
 Europæ, ac ultra quod circumplectitur iste
 Terrarum velut oceanus, suscepit inultum
 Fulmen, & à magno minor ivit vulnere mundus!
 Tuq; Parens mundi, nî te tua fata laterent,
 Quanta fores felix, nolles te Roma futuram!
 In te etenim pariter desæviit advena Geser,
 Plaga potens Latio, dominantis & helluo terræ.

Parva tamen visa est rabies sibi, perdere clade XIX.
 Orbem Europæum; si staret & Africa, staret
 Si Nilus, tabdòq; rubram non lamberet undam.
 Oblabant maria & Syrtis; est impetus illas

Ire

Ire super, famamq; omni miscere profundo.
 Vandala castra movent, Hænetisq; è portibus altum
 Trans mare, trans ventos, trans & migrat; remotam
 Classe parant Lybiam. Quo tunc, o frigida vultu
 Arce hostem è summa vidi, timuiq; fidelis
 Antistes templo, comitumq; meoq; pudori
 At Vestæ violare Lares exhorruit ipse,
 Qui nihil horrebat, Gesericus: parcere templo
 Sanctum habuit; pietas si qua est differre rapinam.
 Urget iter, classemq; Geser collaudat ituram,
 Successuq; ferrox, modò vela, modò æquore stantes,
 Pyramidas ratiùm, malos examinat omnes.

E mediis exibat aquis brevis insula, dici
 Insula si meruit, centum quæ dormiit annis,
 Et balæna exporreçò super àëra dorsò
 Accepit cariètem tempestatemq; saburra
 Ventò actam fundòq; maris: tantàq; senectà
 Creverat, ut posset solidus locus area credi.
 Eduxitq; rubos & gramen amabilis herbæ,
 Nec dabat ulla latens fraudis vestigia cetus.
 Vandalidæ ignari, nec quidquam tale timentes,
 Credebant terram, terræ simulacra; pyramq;
 Pars illuc sua damna ferunt, ne victima desit
 Placatura Deos maris, atq; vorabilis igne.
 Ipse aderat, flammamq; sui quasi certa triumphî
 Signa recognoscens, spem Geser ab igne vocatam
 Concipit, & vani meditatur busta trophæi.
 Jamq; valens ignis vires super extulit, atq;
 Acri exundabat circumq; infraq; calore,
 Usq; intrà gelidæ descendens viscera phocæ.
 Excutitur somnò cetus; frigusq; soporis
 Victum admiratus, sua dum sinè frigore membra

Sentit,

Sentit, & insueta præcordia fervere peste,
 Mergit aquis tergum; flammâq; hominesq; Ducèq;
 Hèn miser! qua fraude agimur! clamare parantes
 Trux secum balæna rapit; quaq; impetus illi
 Imam undæ petit ingluviem, sua pabula portans.
 O qui tunc clamorq; suos terrorq; ruinæ
 Vandalidas habuit! dum, qui maris ima petebant,
 Auxilium peterent; illi per littora fûsi
 Porrigerent per inane manus; & nulla sodales
 Nulla Ducem, quàmvis conamina magna, juvarent
 Me verò ex altæ speculantem moenibus arcis
 Quanta super solitum tenuistis gaudia? quando
 In mare præcipitem nec opino pondere ferri
 Gesericum, vidi, sibi tunc primòq; timentem!
 Vindicibus grates ago Dîis, & ad oscula posco
 Ultrices Nymphas, Geseriq; insulto ruinæ.
 Parva meos plausus tenuit mora: scilicet hostis
 Facta mihi balæna, brevis fuit hospita fundo,
 Atq; redux iterum tua tergora reddidit auris.
 Destuxere omnes, præter (quod abominor unum)
 Præter inoffensum Gesericum: Stabat eodem
 Quo fuit ante loco, fruticesq; amplexus, amicæ
 Terga orcæ, postquam solem sociosq; propinquo
 Littore conspexit, comitumq; suaq; viritim
 Arte neci eripitur, phocam fallentibus hamis.
 O quantum mihi vulnus erat, tibi reddita rursus
 Gesericæ salus! minùs hosti irata videbar,
 Quàm, malè quæ visa est inimicum perdere, phocæ.
 Aspera devoveo genus indè natatile ceti,
 Et malè parcenti precor omnia pessima pisci.
 Grande odium pro voto habui, ne cetus in undis
 Viveret immanis, nobisq; ad vota rebellis

Bellua,

Bellua, sub nostris caderet data vicima dextris;
Hanc & ad usq; diem, pulchræ non immemor iræ,
Retia pono mari, maris & pecus insequere omne.

Sed redeo ad nostrum Gesericum: Sævus ab æstu
Naufragii, postquam vix se sibi reddidit, intrâ
Descendit latebras animæ, se consulit; & quo
Mora sit ira Deûm, deliberat: ire quod ausit
Trans mare, quod domuit mundum, & fraudarit
honore

Negnonem Raptor, quod tanta & talia sævus
In vetitis numeret; parvam putat esse recentis
Materient pœnæ, nec, quod mereatur ab undis
Demeritum plesti, nec cûi pia parcere nolint
Numina. Dum dubitat; memori redit illico menti
Sacrilegum facinus, quo prædo turpis in aras
Sæviit; & galeam galeæq; à parte mucronem,
Arma, Jovis magnò nuper pendentia fânò,
Diripuit, cupiens alieno horrore timeri.
Pœnituit facti memorem: cupit improbus extunc
Reddere Vandalicis cultus, quos abstulit, armis,
Atq; sacra geminum suspendere munus ab ara.

Ergo undâ Procerum, se seq; superior ipso,
Templa petit nostræ, fuerant quæ proxima, Vestæ.
Probra aris, nobisq; necesse instare Puellæ
Credidimus; profugæq; intrâ sacraria templi
Prensamus flagrantem aram, nōn dedecus illi
Passuræ fieri, nisi fuso sanguine ad aram.
Geser adest, nostrasq; minax Sic ALLATRAT AURES:

Pone metum Vestale agmen; mansuescere iussa
Dona fero non arma manu; vel qualia munus
Arma voces, fero Dîis, & vestræ confecro curæ.
Arma, quibûs domui terras, meruiq; timeri

Orbe

Orbe super verso populorum terror, ab aris
Ante velut defixa volo. Si Turpè peracto
Est scelestus pudor, & nondum fas exulat omne,
Me retro peccasse pudet. Manus ista, fatemur,
Lemisaletani spoliavit munere sacro
Templa Jovis: Sanctæ exuvia, Patrisq; vetustus
Vandali honor, Galea & Mucro, quàm crimine liber
Vos ego stare super violata altaria vellem!
Vestra ope, tot nomen peperisse ingentibus ausis,
Vandalicâq; omnes famâ concribere Fastos
Quid juvat? Herdém si non datur ante vocari
Quàm Superis hostem? *Nulla est, quæ crimine virto
Nascitur: inq; sua deformis origine, culpam
Matrem habet, & meruit celo indignante probari.*
Sensî iram Superûm, vix & caput istud ab undis
Naufragus eripui, monitus compescere bellum
Atq; sacris dare pacem armis. Ignoscite tela
Sacrilegis manibus: delueta altaria vobis
Reddo; & de vestra votum pendebitis ara.
Ut bene mens suadet, Vestæ hîc sacraria cerno
Custodemq; orbis flammam: discédite, vana
Spes hominum, flammæ; plus o plus luminis ista
Arma dabunt templis, & fulgure tutus ahenò
Mundus erit, pacem si non prior oderit ipse.
Quare agite, o Vestæ Comites; incumbite sacro
Custodes operi; pendensq; è pegmate munus,
Non minùs ac illum, cûi frustra fiditis, ignem
Servate incolumes; tantum de pace futura
Promissuræ orbi, quantum vigilabitur isti
Deposito; ne non moveant mota arma tumultum.
Dixit: & ingentem gladium galeamq; comantē
Extulit, appenditq; tholo. Mox indè retrorsum

Abri-

Abripitur; placidusq; velut quæsisset haberi,
Jllæsa, cunè septus, disparuit arce.

XX.

Agnovi sacrum Proavi gestamen; & cœnfi
Vandale magne tuo mille oscula, mille cœmanti
Libavi galeæ; DIXIq; : O Colchide quondam
Venturo promissa Lacho sacra arma; favere
Custodi vestræ! neq; vos manus ulla profanet,
Nec, nisi in hæredem veniatis munera dextram.
Accelera; quæ te tenet aura incognita, Lache?
Accelera! non hæc Deus in mea littora frustra
Arma Deus tulerat: de Colchide forsitan isthæc
Vela dabis Victor, teq; exspectantia longum
Dona ferēs; hostemq; armis Dux advena nostrum
Ultus Gesericum, promissæ regna tenebis
Vandalia: vovet hoc, qui Vandalus arma suamq;
Olim Vandaliæ cessit tibi: nosq; precamur
Et maria & mites Superos, sit tempus ut illud,
Ad mea quo tandem videatur littora classis
Lachica, & à nostris sua tela repostulet aris!

His ego Vinidis, per, si quid vota valerent,
Orabam precibus: nec me fortuna sefellit,
Atq; diu optatam tecum adfers Visimir horam,
Spes o Vandalia, desideriumq; Deorum!
Define sèu ventis, sèu, qui cecinèro soporem,
Cantibus irasci; nam qui te detulit isthuc,
Non error, Fortuna fuit. Sim necnè Parentem
Conspectura tuum, dubito: mala plurima ponti
(Hèu majora, isthuc liceat quàm fortè venire!)
Detinuère Lechum. Vice Patris te, puto, Natum
Submisère Dii: ne, qui felicia Lecho
Arma ferat, desit. Quin cùm sis Principe Princeps
De Genitore satus, Lechus alter es, & tibi certant

Nomen

Nomen honosq; Patris; solus potes esse Paterni
Hæres Depositi, & dono servatus eidem
Dividere ex æquo munus cum Patre vel unum.
En galeam gladiumq; , novi prælagia regni;
Et Lecho invento dic, quæ tibi dicta; sacræq;
Pignora Vandalia: gremiò deponè Paternò.

Finiit: & dextræ Visimiri tradidit arma:

Captus amore dati Visimirus muneris, orbem
Si daret in pretium; tantis, dubitavit, an esset
Pæt pretium donis: *Præstem licet omnia, (dixit)*
Æquabit tantum meâ nulla solutio lucrû!
Quod licet in præfens, cadit ante altaria supplicis,
Et modò Dîis humiles, modò longus in ordine sancti
Vinidi peragit grates: quas supplicè suada
Solvit ubi, dictoq; *vale*, discedit ab arce
Non ut in accessu, sed apertè lætus, & inter
Gaudiaq; & Præceres mediis; de littore cursum
In mare præcipitat: fixus non ante labori
Parcere, quàm detur quæsito accedere Lecho.

XXI.

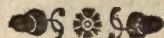
E

AR-

ARGUMENTUM Libri 3tii.

I. **L**ECHI classis, in angustum Isthmici maris sinum appellitur. Hic Lechus, frustra ab Isthmo Rossum Libriamq; requirens, hostiliter excipitur. Viribus inferior, cedit Grajis; angusto loci sinu fugam ratium nonnihil impediens. Clade sua facit nomen angusto mari. (De Lecheis & Czechreis Angustis in mari Isthmico; Sarn: l. 4. Ludov: Cælius Rhodiginus f. 988.) II. Lechus ad Isthmum victus, in Slavoniam renavigat. Damna sua & amissum Visimirum Filium deplorat. Reperit vastatam se absente Slavoniam. Discit ex Indice, Authores vastatæ Slavoniæ, Tasilonem Ducem, & Sigibertum Pannoniæ Regem. Aggreditur stratagemate Sigibertum & vincit. (De Sigiberto & Tasilone victis à Slavis, Crom: l. 2. Guag: f. 48. Sarn:) Idem Lechus, Slavorum præcipuos, à victis Pannonibus appellat Panos. (Hinc juxta Sarn: l. 4. Panorum posthac in Lechia nomen.) III. Lechus victo Sigiberto in Tasilonem movens, accipit obvium ex Vandalia legatum Ovidam, poscentem suo Regi Undalo Libriam in sponsam. (De legatione in Slavo-

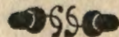

Slavoniam missa ex Vandalia Istulea, invitante Slavus, Sarn: l. 4. f. 168. inter causas profectionis Lechi è Slavonia) IV. Lechus respondet Legato cum lacrymis, & de rapta sibi Libria conqueritur. V. Legatus Ovidas narrat, vindicatam sua opè Libriam à Raptoribus: eamq; in aula Polie, Matris Undali, versari. Hanc poscit Undalo in sponsam, & simul supplicias contra Dagobertum, Undali hostem & Vandaliæ. VI. Lechus, salute Libriæ exultans, omnia Legato ad votum spondet sub certis conditionibus. Præmittit Czechum cum parte copiarum in Dagobertum. VII. Ovidas Legatus, relicto fidei obside, Gebericho Filio, redit in Vandaliam. Czechus in Dagobertum movet. (De Ovida & Gebericho, Proceribus Vandalicis, Sarn: l. 4.) VIII. Tasilo, Austriæ Princeps, Lechum stratagemate circumvenit cum exercitu. Slavi nutant. IX. Lechus restaurat aciem, & vincit. Tasilo fugit. (De Tasilone victo à Slavis, Crom: l. 2. Guag: f. 48.) X. Lechus, Tasilonem persequens, de ponte cadit in fluvium. Spargit fama, mersum in flumine Lechum. XI. Lechus è naufragio salvus evadit. Dantur inferia, cesorum Manibus. Fluvius, à fama victoriæ & Lechi periculo Lechus appellatur hactenus. (De Lecho fluvio, Pannonas ab Alemannis dividente, Vitichindus Sa-

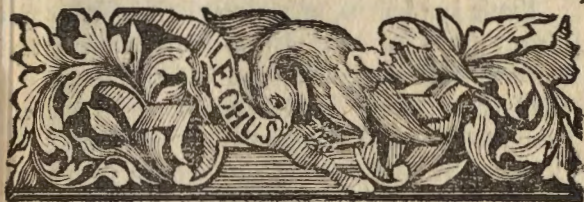

88
 Alex. 3, 17
 cl. Angl.
 deinde
 ubi
 obsequium
 per Thomam

xo: f. 113.) XII. *Nuntius Lecho significat, Czechum à Dagoberti exercitu circumventum, Lechus fert Czecho suppetias, & vincit Dagobertum. (De Dagoberti cum Slavis pugna, Crom: l. 2. Sarn:)* XIII. *Lechus & Czechus conveniunt in acie. Fundant posthac urbem nomine Bremam; quasi à deposito bellorum pondere Slavice appellatam. (De urbe Brema, à Lecho Czechoq; fundata, & appellatione ejusdem Slavica. Crom: l. 2. f. 18 Sarn: l. 4. f. 142.)* XIV. *Spargit rumor, venisse classem ignotam in Danie portum.* XV. *Lechus expedit Geberichum in Danie littora, ad inquirendum de Vismiro, cujus classem appulisse suspicatur.* XVI. *Paret Geberichus. Suadet interim Lecho, ut in Lemisaletum Vandalicum ad Fanū Jovis pergat, ibiq; se præstoletur.* XVII. *Lechus movet castra in Vandaliam.* XVIII. *Czechus, Frater Lechi junior, viarum laborumq; pertesus, excusat iter, & remanet. (De divisione Czechi à Lecho, futuri Authoris Bòemiæ, Crom: l. 1. c. 14. Sarn: l. 4. Neug: l. 1.)* XIX. *Lechus valedicit Czecho Fratri.* XX. *Dicto vale, discedit Lechus in Vandaliam, quà Pomerella ducit in Lemisaletum, ubi nunc Gnesna. (De loco, ubi nunc Gnesna, antiquis Lemisaletum dicto, Sarn: l. 4. de Lecho,*

LIBER

LIBER III.

D Lechum jam Musa redi, quavè I
 eminus illum
 Jaçàrit Fortuna manu, narrare
 memento.
 Isthmum inter bimarem, Pelopon-
 nesumq; remotam
 Arctus arenosà sinus albet aquaticus undà:
 Lechæas huc aura rates, huc æquoris ira
 Detulit: hæserunt angusto in gutture puppes;
 Et, ne dextrorsum raperentur nantia castra
 Nevè sinistrorsum; duplex partim insula, partim
 Collisæ denso fecerunt agmine naves.
 Sic ego spectabam, cùm Vere tepente volaret
 Trunca artus glacies, & vulnere labilis ipso.
 Ast ubi in angusti venère cubilia fontis,
 Fragmina, densantur; edéunt quoq; corpus in unum
 Discordes partes: suffocatusq; tumultu
 Alveus, egelido ligat utraq; littora ponte.
 Non aliter spisso stetit æquore Léchica classis,
 Seq; viamq; maris, spatios concluserat arctò.

E3

Exule

Exule jam somno, properabat in Isthmica Lechus
 Littora ferre pedem: classem cum turpiter orbam
 Parte sui meliore, videt! non Visimir usquam
 Conspicitur; Duce cumq; suo pars magna Sodales
 Erravere procul, trans & migrasse remotum
 Oceanum visi. Gemitum alto pectore rumpit,
 Lechus, iterq; suum stygiis prope devovet undis,
 Quid? quod in Isthmiaca nullum deprèndere Rossum
 Parte datur? Rossumq; diu Libriamq; requirens
 Lechus ab Indigenis, belli prætendere causam
 Ignarisq; loqui peregrina vocabula visus.
 Responsumq; datur: *Quem Lechus velle, ad Isthmum
 Velificasse retro nullum cum Virgine Rossum,
 Cui nomen, Raptor; cui pareat Isthmica tellus.*
 Quis ignominie stimulis accensa Juyentus
 Arma capit; classemq; Lechi grassatur in omnem
 Ira recens Grajùm: nec, quid sint jura quid ulli
 Hospitii leges, attenditur! ardet ab omni
 Parte nefas, Grajiq; Slavos hostiliter urgent.

Attonitus novitate mali, quid Lechus & unde
 Incipiat? non est misero decernere promptum!
 Bella in bella paret? faceret; si totus in armis
 Siquis virum numerò foret integer: at super undas
 Tempestate laeet, focisq; & pluribus orbis
 Navibus, hãud poterat par esse hostilibus armis.
*Cedere Fortunæ, classemq; avertere portu,
 Tutius est visum: cedit; jam jamq; ruentum
 Eugisset rabiem, ni conjurasset & unã
 In caput ipsa Ducis, classis sua. Namq; coacta
 In cuneum naves, non de statione moveri
 Nec poterant vetito divellere brachia motu:
 Difficiles equitare undis, circumq; rotari,*

Sca

Sêu fuga sêu bellum jubeat; nèutrumq; paratæ
 Audivere rates, velut ante exordia belli
 Captivæ fierent, & haberent vincula cunctæ.

Interea hostis adest, & adest quoq; copia pugnae,
 Inq; pigris ratibus, solido cœu ponte, cruenta
 Exoritur cædes; numeròq; potentior Isthmus
 Obruit, audaces sola virtute, Slavones.
 Jamq; omnes unã cecidissent cum Duce Scavi,
 Nè simul ipsa sibi peperissent damna salutem.
 Namq; cadaveribus dum pingua Rostra laborant,
 Una alias inter, premitur dum fortè virorum
 Agmine cæforum, bibit æquor amica nocendo
 Puppis, & ipsa suum fugiendo nescia pondus
 Auxerat, inq; avidæ ventrem descenderat undæ.
 Dum perit hæc, reliquis datur indè licentiùs uti
 Liberiore via, campòq; per æquor apertò.
 Mox facilem ventis, volucrumq; quiete soluta
 Abducunt classem, Lechoq; in bella ruenti
 Dant monitus Scavi: *Patria se servet; & iram
 Differat, utilibus Grajos que vindicet armis.*
 Asper ad hæc Lechus: sed vi precibusq; suorum
 Ex malè tentato pugnae subducitur æstu,
 Deseruit non sponte Lechus pugnamq; locumq;,
 Clade tamen celebres & nomine fecerat undas:
 Nam sinus ille maris, spatid qui clausit aquarum
 Se brevium, *Lecheæ Angustia*, & arcta vocatur
 Janua, quòd Scavis fuit arduus exitus illa.
 Sic illum dixere pares Grajiq; Slaviq;,
 Pars quorum captiva fuit, sævoq; remansit
 Littore: Quemvè Ducem pia turba amiserat olim;
 Hactenus illius conservat in æquore nomen.

Lechus at infraclus, damnisq; animosior ipsis, II.

E4

Uc

Ut leo post plagam meditatur fortia; quâq;
 Victor eat, famâq; ultor, vestigat arenam.
 Viribus attritis latura Slavonia visa est
 Subsidium: petiit hanc, sed flebilis imminet illi.
 Fortunamq; suam SIC INCREPAT: Ergo furori
Hic modus est Fortuna tuo, post vulnera mille
Savire in miseros, & parcere nolle peremptis?
 Rapta mihi Gnata est; hanc & dum quæro, procella
 Crudelisq; Isthmos & inhospita littora Grajùm
 Quærere posse negant! Quid? quod majora Parenti
 Damna superveniunt? fatiis mihi Visimir iisdem
 Eripitur, nunquam non lamentabile damnum!
 O Decus, o Visimir, patriis te Numina terris
 Reddiderint! videamq; Slavo præ littore stantem,
 Tendentemq; manus, & colla Paterna perentem.
 Visimirum! nam spero miser, si spes mea Fili
 Fortè supervivis, Patriam tua carbasa versus
 Ilse, quod in Patriam me Gnate putaveris ilse.
 Siq; ita decipior, non jam Slavonia Lecho est.
 Patria, tantorum Materq; & causa malorum!
 Dii, facite! alter abhinc nobis habitabitur orbis,
 Quo valeam Gnatum Natamq; revisere nostram.
 Sic longum solatur iter, sic mitigat ægrum
 Per lamenta animum; donec patuere propinquæ
 Littora Sclavoniæ: sed non & vultus in illis
 Qui fuit ante, modò est: sævis ululatibus agri
 Exaudiri omnes; nigroq; Slavonia fumò
 Abdita, dissimilis sibi, difficilisq; videri,
 Nil dabat aspectu, Patriæ nisi triste cadaver.
 Approperant, portumq; legunt Lechusq; Czechusq;
 Dumq; rogant causam, discunt ex Indice: primus
 Qui fortè è specula dum cernit ab æquore notos
 Adven-

Adventare Duces, decrevit & obvius ire
 Nuntius, & Patriæ funestam edicere sortem;
 SICq; AIT: O Patrii duo fulcra ingentia cœli,
 Sèu Leche te memoro, sèu Czechum nomino! vestra
 O utinam, quæ serò redit, non littore Sclavo
 Solvisset classis! terra non esset in ista
 Hic status, hæc Patriæ nuper florentis imago!
 Non ita (si qua fides) nostrum discordia, quantum
 Absentes ambo Patriæ nocuistis, ut ipsos
 Vos magis ac Patriam delamentemur ademptos!
 Nempe Austriaciæ Regnator Tasilo terræ
 Sclavoniam Ducibus postquam cognoverat orbem,
 Tempus & esse ratus, quo per civilia bella
 Exhausti, facili fieremus præda rapinæ;
 Bella movet, vestrasq; ferox depauperat urbes,
 Urbibus & Slavis contermina quæq;. Nec unus
 Hoc audet Tasilo: prædam conjurat in unam
 Pannoniæ qui frena regit Sigibertus: & idem
 Sclavoniæ vastat latus alterum & altera membra,
 Durus & immanis; qui cum Tasilone coactam
 Sclavoniæ prædam modò dividit. Hoc speculamur
 Rupibus ex altis sylvisq; & montibus; illo
 Quos fuga naufragio nondum permiserat haustos,
 Et sumus hi, quorum si viribus uteris, hostem
 Imus in adversum: virtus non concidit omnis,
 Et tandem nos esse Slavos reminiscimur! *Ipsæ*
Dant animos clades Heroibus. Ire paratis
 Dux modò non desis, dabitur te Vindice felix
 Impetus audendi; latebramq; exofus inermem
 Audebit Sclavus non desperare salutem.
 Nondum desierat; cum sparsis undiq; turmis
 Plebs ruit, atq; Duces sublata voce salutans.
 Narrat

Narrat idem & poscit, quodcumq; poposcerat alter.
 Ingemuit cum Fratre Lechus; graviumq; malorū
 Intuitu, tanquam conspectu Gorgonis, hâsit.
 Quaq; suus Slavūmq; dolor mitesceret, artem
 Invenit hâud aliam, quàm fortiter ultima raptō
 Audendi ferrō; vinci sēu vincere detur.
 Mille ter ex aliis legit agmina; vivida quorum
 Tamq; subire potens quàm ferre pericula virtus.
 Tempus erat, quo sol metâ distabat utrâq;
 Æqualis mediūsq; polo. Sigibertus opimæ
 Securus prædæ, tergoq; incumbere nulla
 Prælia formidans, fessis dabat otia castris.
 Ecce improvise ruit agmine Lechus; & irâ
 Fulmineus, penetratq; acies, turbatq; feritq;
 Pannonas obstantes. Non est edicere promptum
 Quot dedit ipse neci, stratisq; impleverit omnem
 Corporibûs campum! dum, quos nec causa nec ordo
 Fecerat audaces, justæ Lechus immolat iræ.
 Ense cadit Sigibert; & adhuc audere volentes
 Pannonas, objecta confundit imagine cædis
 Ipse suæ. Fugiunt, spoliis post terga relictis.
 Parta dein Sclavis postquam victoria plausu
 Insonuit, fususq; oculis evanuit hostis;
 Festa per ora Virūm Lechus volat; unus & esse
 Clamatur, Patriæ qui sit Vindexq; Paterq;,
 Talis & astra super scribatur, & ære perennet.
 Ille nec elatus, *Nec tunc minus esse timendam,*
Dum favet, edoctus, Fortunam; laude cœrceat.
 Hac potius mentem, ne laude superbiat ulla.
 Non tamen & prorsus famam contemnere pergit,
 Quin ratus egregiæ virtuti nomen habendum,
 Appellat Comites æterno nomine *Panos;*

Panos;

Pannonibus victis spoliū quod nobilis instar
 Eripuit, fecitq; avō clarescere nostrō.
 Insuper & gnarus, quantum valet impete primo
 Flamma manusq; semel victrix; movet agmina, contra
 Sæve tuas Tasilo vires: turmisq; suorum
 Paulatim crescens, poterat contemnere belli
 Furta, hostemq; armis invadere Lechus apertis.
 Fervidus it, pugnaq; moras accusat; & hostem
 Distantem queritur, quod plus vicinior hostis.
 Talem illum tantumq;, animis cursuq; calentem, III.
 Orbe peregrino veniens Legatus Ovidas
 Obvius accepit: qui stemmate pacis inumbrans
 Sæq; caputq; Olæa; magnum non distulit ante
 Procubuisse Lechum, causamq; HAC EDERE SUADA
 Ferrarum Regumq; salus o plurima salve
 Leche, Tyrannorum Domitor! te maxima qualem
 Fama canit populis, ipso non Marte minorē.
 Nec nisi Achillæo dignandum nomine; talem
 Te supplex veneror; plus & quàm sparsit *Iniquus*
Detractor laudis rumor, te Principe coram
 Contuor; ipsa Ducem dum latius acta loquuntur.
 Vicisti! & factis ingentibus usq; remotos.
 Egressus fines, penetrasti cordis in arcem
 Dulcis amicitia Regum, quæis nosceris absens.
 Arma tuis sociare armis, pacemq; tueri
 Fœdere communi, sanctum licet arbitror esse,
 Esse parum reputat Rex Undalus; arctius illo
 Fœdere, nî tibi sit junctus quoq; sanguine Princeps.
 Vandalia ex magna, cæsi Undalus imperat omni,
 Legatus venio. Nostri, vis nôsse, quid assert
 Summa ministerii? Socerum te postulat ingens
 Undalus esse suum; quæq; anteit unica cunctas,
 Quamq;

Quamq; vocas aurêo Libriæ cognomine Natam
 Poscit in Uxorem, Lechi Gener indè vocandus.
 Utriusq; Throni poteritnè augustius unquam
 Crescere Majestas, quàm si duo maxima regna
 In consanguineum conjurent foedere pignus?
 Rebus at o quantum decus hoc erit utile vestris?
 Nil non ausurus tremet hostis, & horridus ante
 Sponte jugum accipiet; veritusq; laceessere Regum
 Vim geminam, occurret nusquam nisi supplice vultu.
 Ergo age; quodq; vales, in connubialia jura
 Assere Libriam; spe nec fraudatus inani,
 Vandalix Regum Proavus patiare vocari.

IV. Vix ea Legatus: Lacrymis tum Lechus obortus:
*Libria, venerande Senex, quid nomina (dixit)
 Ingeris? o nostra, nondum coalescere visa,
 Parce cicatrici! nam recrudescere pergit,
 Dum possis, quod abest, miseris illudere doctus!
 Rapta mihi Gnata est Rosso prædone; nec ullâ
 Parte reperta mihi, mea, sed jam non mea posthac
 Libria! me miserum! Cùm diceret: ora gementis
 Impedit cum voce dolor, tenuitq; silentem.*

V. Occupat extemplò, lætusq; EXCLAMAT OVIDAS:
 Mitte queri Princeps! tua Filia vivit; & inter
 Vandalicas colitur quasi casta Diana Puellas.
 Ut tamen in nostras illæsa advenerit oras,
 Discerè fortè voles? (Age dic, Lechus inquit, Ovida:
 Cumq; oculis omnem defixit in hospite vultum)
 Disce, (AIT ORATOR) parvū neq; ducito, quodd me
 Vindice, Raptoris non Libria servit̃ amoris.
 Ut memini, non totus abhinc evolvitur annus,
 Cùm fera Vandaliam lacerarent undiq; bella:
 Totq; malis, cum Matre Puer non Undalus ullum,
 Quo

Quo posset par esse, modum deprænderat. Ergo
 Mittimur huc; nobis ut nota potentia Slavum
 Cumq; Lecho Duce suppetias non impigra ferret.
 Ibam, vota ferens & munera! Slava sed ante
 Limina dum venio, (proh! quis sperasset?) eodem
 Sclavoniam raptam fumare hostiliter igne
 Aspido! nec opem petii, cùm Slavus egeret!
 Tu quoq; qui Sclavas nostrasq; avertere clades
 Dux posses, aberas? quærendæ vana cupido
 Te Gnata rapuit; frustra; emensus aquarum
 Immensas hyemes, cùm nullus in æquore Rossus
 Libria nulla foret, ventum toto æquore & umbram
 Quærere visus eras. Sed quæ te luserat undis
 Non me etiam; vicibusq; alternis hostica Lecho,
 In nostras Fortuna manus ultronea venit.
 Jussus opem Slavum nam desperare, priori
 Dum reducem me reddo viæ; volat obvius ecce
 Luce subobscura nemorisq; à parte sinistri
 Currus agens prædam, comitante nec amplius uno
 Currum equite aut alio. Sed (quod solet esse peracti
 Ingenium sceleris) solito non calle viarum
 Pergunt, nec curant audire & reddere, *salve;*
 Nec quenquam possunt oculis advertere reatis!
 Cùm nihil auderent, scelus objurgante pudore,
 Declinant furtim, trepidiq; ac ordine nullo
 Transversam rapuere viam, latebrasq; petebant.
 Nec longum novisse nefas: quippe esseda supra
 Cernere erat tristi religatam fune Puellam!
 Ingenuas quæ scissa comas & languida luctu,
 Vix ubi me vidit, spatio conclamat eodem:
*Quisquis es, hèn miseresce me! raptamq; Puellam
 Eripe carnifici! furtò auferor, inq; nefandi*
 Nescio

Nescio quam scenam trabor o invita theatri?
 Motus eram precibus; fociisq; ferentibus arma
 Ocyter accurro. Sed qui ense retunderet enses,
 Nullus erat: sparsum petiere ergastula sylvæ
 Raptores, furtiq; suus non constitit Author;
 Sola tremens & inops & deplorata remansit
 Spemq; metumq; inter, me defensore, Puella.
 Quam super intendens: *O Virgo miserrima, dixi,*
Quale tibi nomen? que Patria? cujus & ausu
Sis captiva? doce. Nomen mihi Libria, (DIXIT)
 Sclavoniæ natale solum, Genitore creata
 Sum Duce de Lecho. Patri me fraude cruentus
 Abstulit hic idem, qui vos modò fugerat hostis,
 Te Patrem ratus esse meum. Nec fallitur audax
 Histrio; teq; mei dignabor amore Parentis,
 Si modò defensam, de te quæ vivere rursus
 Incipio, reddis, cû sum surrepta, Parenti!

Hæc ait: & nostris conata accumbere plantis,
 Moverat adstrictas, hæu compedis immemor, ulnas.
 Erubui: *Solvatq; aliquis data vincula; dixi:*
 Ipse etiam flentem flens libero reste Puellam,
 ADJICIOq; DOLENS: Cûm sis ope libera nostrâ,
 Ex aliis alias quid rursus incurrere casses
 Virgo petis? placet Ilirium, nativaq; terra,
Moerentisq; Lechi facies: non dulcius istis
 Quidquam posse peti, fateor: nî sæva negaret
 His etiam Fortuna frui. Verùm omnia contra
 Eveniunt! longèq; aliud me teste recepti,
 Quàm quod Virgo putas, disces: Slavonia tota
 Bellò ardet, prisci cinis & vera umbra nitoris!
 Lechus abest; Gnatamq; suam spe lusus inani
 Per freta per Syrtes, nec quærere desinit omni,

Quà

Quà patet, Oceanò. Lechonè absente redibis
 Ad Slavos solpes? *Quantus (prob Jupiter!) error,*
Nondum dicto uno, præsare pericula centum!
 Dum licet, in tutas (tibi quas monstravero) mecum
 Wade celer terras; Patriamq; ah veriùs hostem
 Dedisce interea! dextro dum Numine tandem
 Fama ferat, magnum rediisse ad littora Lechum!

Hæc ego. Consultis grates agit illa, simulq;
 Pareat adhortanti, mecumq; incognita fines
 Intrat Vandalicos. Sed quod tamen ipsa volebat,
 Non licuit, latuisse diu. Nam maxima Præses
 Vandalicæ Regina throni, tuaq; Undale crescens
 Quæ regnat Polia Parens, rem protinus omnem
 Edidicit; citraq; moras in Principis aula
 Admovit gremium, cæu Mater vera, Libriam:
 Et Gnata putat esse locò, virtutibus aurèis
 Quam sibi miratur non degenerare Puellam.
 Virginis egregiæ tunc sensim captus amore
 Undalus, imperii Princeps Natusq; Polia,
 Fœdus amoris amat, thalamosq; jugare perennes
 Fixus habet, conjuxq; tuæ cupit esse Libriæ.

Orator venio causæ tam nobilis; ex quo
 Te reducem oceanò, victriciaq; arma ferentem
 Non levis ad nostras præmisit nuntius aures.
 Ergo age; & Undalicos non dedignatus amores
 Vota proba; Regiq; meo Socer indè futurus,
 Ut sit & ille Gener, sponde Leche maxime Natam.
 Ipse etiam nostra præsens, vellemus, adesses
 Regnatrice aula; venerandus ut hospite sceptro
 Illustres Hymenæon, innubisq; diei
 Solennes capere illecebras aut addere possis.
 Sin minùs, atq; alium te distrahit hostis in orbem,

Divi-

Divide cor anceps, partemq; adverte petitis.
 Auxiliare agmen, sævi tentamina contra
 Oramus Dagoberti; qui Regnator & hæres
 Almanæ Gentis, Marti non parcat iniquo,
 Nosq; alio ex aliis vexat ferus advena bellò.
 Indixitq; etiam: *Redimenda pacis amore*
Nè damus in pretium peregrina gente Puellam
Nomine Libriam; nos ultima quæq; manere.
 Cùmq; negaremus: Furialia protulit arma,
 Et parat hanc ipsam positis circumdare castis,
 Quam tua Nata habitat, rursus miserabilis, arcem.
 Collige; cûi armis, o Hercule fortior, ibis
 Acer in auxilium? nobis, Libriænè, tibi nè
 Præstiteris Lechus, talem si viceris hostem?
 Non dubito, facies: quod & auguror, hoste perempto,
 Assertamq; omniq; tuam jam parte Libriam
 Undalo anhelanti sociabis fœdere Nuptram.
 Et tua non mercede suâ benèfacta carebunt:
 Undalus in pretium tecum sibi dividit omne,
 Quà patet, imperium; *Lemisaletiq;* potentis
 Dignaq; Rege Lecho cedit me interprete regnâ:
 Finiit. At Lècho per gaudia deficienti
 Non vox, non animus, nec erat, quæ proderet extra
 Latitiæ molem, facundia! verba negabat
 Pugna diu, plausus inter veteremq; dolorem.
 Vixq; suo tandem Lecho VOX EXCIDIT: Ergo
 Tot lacrymis defleta diu, quæsitâq; frustra
 Per mare per terras, tandem mihi Nata reperta est!
 At non conspectu fruor illius? & suâ nostrò,
 O dilecta Patri, non pendent brachia collò?
 Mœror abi! nomen satis est audisse Libriæ,
 Naufragiòq; velut capus ostendisse Puellam!

Ae

At te quem memorem Mercuri dulcis, & ipsos
 Inter habende Deos, Diisq; ipsis major Ovida?
 Servandæ filerat tibi cur labor ille Puellæ?
 Nil de te merito cur tantum impendere Lecho
 Doctus eras, capitiq; meam præponere Natam?
 In pretium facti, quod pro Duce poscis, habebis:
 Undalo erit vestro posthac mea Libria conjux.
 Estnè etiam? Lecho qui detrectante, Puellam
 Trux, violentus, amet Dagobertus? & omnia sævè
 Pro voto peragat? nisi fallor, Raptor hic ille est,
 Aut si non Raptor, furis certè ille Patronus.
 O ego si possem exdesq; avidasq; citare
 In caput infandum Furiæ! verùm obstat eunti
 Qui super incumbit Tasilò, pugnamq; moratur
 Ante aliosq; petit sterni mihi vindice ferro.
 Hèu quid agam? quando Tasilò tenet, advocat indè
 Arma Dagobertus? divisis viribus ibo
 In sævas Dagoberti acies: tam fortiter ut dum
 Una ligata manet, manus altera pugnet in hostem.
 Tu modò, Martis honos, columnèq; & gloria, Czeche,
 Fortunâq; omni semper mihi cognite Frater,
 Slavonum turmas ter mille citatus in hostem
 Dirige; & audacem, si non vicisse, morari
 Perge Dagobertum: donec Tasilone subacto
 Ponè sequar, comitemq; tuis me viribus addam.
 Tunc ego (spero etenim) lauru post prælia victus,
 Postq; necem Dagoberte tuam, gratissimus hospes
 Vandalis occurrâ: dabiturq;, ut pronuba Natæ
 Flamma meæ Undalæis jungat sua nomina tædis.
 Haud facerem, fateor; neq; Libria nuberet ulli,
 Si foret æquorea Visimirus clade superstes.
 At quia Visimirus reditum spemq; abstulit omnem,

F

Van-

Vandalia Regi fas ut mea Filia nubat;
Non prius ac praesens adero: Fideiq; recentis
Sic interposita, munimen in obside posco.

VII. Dixerat. At mentis sibi non incertus Ovidas,
Lechæo lateri Geberichum admovit; &: Hæc sunt
Pignora pactorum, mihi Natus amabilis, INQUIT,
Maxima spes Geberich, nostrî quoq; Filius idem;
Obses erit fidei, sancitorumq; sequester,
Usq; in Vandalicis dum Leche videre terris.

Nec mora: discedunt pariter, Legatus Ovidas,
Quivè Dagobertum contra, movet agmina Czechus:
Adjectoq; vale, quò quemq; vocabat agendi
Cura ministerii, factis complexibus itur.

VIII. Jam pridem Tasilo, famæ crescentis ab ore,
Lechæa deleta manu Sigibertica castra
Edidicit; sceleri; suo, mercedis eandem
Quà nece quà bellis quà probro incumbere sortem
Credidit: & quamvis mutilum Czechî agmine Lechû
Resciit, ac hosti castris non integra stare
Robora; divisum timuit tamen. Integer (INQUIT)
Pectore sit, *Mutilus terret Leo; nigraq; nubes
Promittit magis horribilem, dum scinditur, ignem.*
Ingenio utendum, Comites: tenebrisq; vocatis
Auxilio, fera nocte aggrediamur, oportet,
Victorem Lechum. Paretis? an improbus ille
Exspectandus erit? *Fortuna occurrere nescit
Qui prior ante suæ, non est (me Judice) dignus
Quem Fortuna juvet: petit hæc reverenter haberi.*
Conspirate animis: neq; vos deterreat audax
In sua fata latro; cui si concurrere tutum
Luce palam non est, confusæ fraudibus uti
Depudeat noctis; scelus hoc laudem inter habetur.
Fidite,

Fidite, vincemus! vel si vincemur ab illo,
Nox teget opprobrium; pugnaq; feremus ab ista
Non nisi dedecoris solam (quod abominor) umbram.

Plura nec effatus, postquam cognoverat omnes
Et frendere viros, & pugnae ardore calere,
Arma movet, spatioq; brevi datur impetus armis.
Nox erat: irrumpunt castrorum Leche tuorum
Immani feritate latus, feriuntq; ruuntq;
Incenduntq; etiam tentoria. Vulnerat aures
Ipse virum ferriq; fragor; velut esset imago
Captae urbis, rursumvè arderent Pergama flammis.
Quid multis? Slavonum aliqui fracti impete primo
Deseruere locum; stationem cominus ense
Defendunt alii; sed & hos languescere sensim,
Nec virtute, pudore fugæ persistere credas.

Non eadem mens indè Duci: discrimine tanto IX.
Et Lechus & Geberich, & qui meruere sub istis
Intremuere nihil. Quin per compendia velox
Vix tulerat rumor, nocturno castra tumultu
Atq; laborantes nutare sub hoste mansplos;
Agmine *Panorum* septus volat obvius ex tunc
Instauratq; aciem, Slavumq; recalcacit iras
Mulus ubiq; Lechus; mediosq; per horridus enses
Venit ubi, audendi quà fertilis area; vires
Advocat in vires, & fulmine detonat omni:
Vulnera, terroremq; necesq;, hominumq; ruinas
Dispensat per utrumq; latus; premit, ejicit, instat;
Cornipedisq; suiq; magis celer impete, quosdam
Aggressu exanimat primo; longèq; timendus
Non vitandum aliis promittit acinace futus.
Continuò Fortuna, rotæ versatilis orbem
Quem tenuit supra, versum libraverat infra.

Alterno veluti pila tunſa retunditur iſtu,
 Rejicitur Taſilo; victoq; ſimillimus hoſpes.
 Qui modò terrebat, timet ipſe, minasq; reſorbet.
 Rurſum agit, ut potis eſt; rurſum cadit irrita virtus:
 Atq; iterum à caſu (tu cœu Antæ) rebellat.
 Semilacer quàmvis Taſilo, comitumq; ſuorum
 Jam prope de numero ſolus; tamen aſper amore.
 Succèſſus primè, redit ut reſtauret eundem;
 Nec, quo ſit, videt ipſe, ſtatu: nox fecerat, ut non
 Se lacerum, cæſos comites, profugoſq; videret.

Mane ruſcebat, Taſilo cùm perdita tandem
 Omnia conſpexit: viſi dare terga Sodales,
 Terga dediſſe alii; plures per vulnera mille.
 Exhalare animam, focuſq; optare peremptis,
 Ne probro vivant, funus pernicious addi.
 Ingemuit! primaq; acie paulò ante ſuperbum
 Pœnituit virtutiſ; cœi, *Temeraria*, nomen
 Fecerat ambitione iræ. Breve robur in armis
 Labe fugæ emendat, per & adverſantia tela
 Quà poterat, præceps elabitur: hàud aliud quàm
 Magnæ ignominia referens ſpoliumq; pudoriſ.

X Pons occurrebat, ſpatioſo deſuper alvèo
 Impendens, carie putriſ, nec pondera ferre
 Magna potens; oneriq; fuit ſibi machina nutans,
 Quemlibet ad motum trepidans, cœu tempore quovis
 Naufragium formidaret ſeniiq; ruinam.
 Hàc fugere, & miſſis Taſilonem flectere freniſ
 Dum Lechus obſervat, comitantibùs undiq; Slavù
 Igneus inſequitur. Sed præd! *Quàm ſepè ſit, ut ve
 Iſta eadem noceant, modò que prodeſſe videntur!*
 Integra ſors nulla eſt. Medio vix ponte receptus
 Hèu! fato Lechus pænè omnia perdidit uno!

Namq;

Namq; catervatim dum fabrica pontiſ ab omni
 Parte Slavò recipit, viſa eſt deſcendere ſenſim,
 Mox fugere, & verſiſ à cardine fundamentiſ,
 Putre pavimentum trabiùm, Atlanteq; columnas
 Cum Duce cumq; Slavù avidaſ effudit in undaſ!

Adſtitit. inq; Lechum fatiſ fluvialibùs hauſtum
 Sic AIT INSULTANS TAſILO: Bibe ſævus & iſtaſ
 Et nigra Stygiſ, Hoſpeſ, aquaſ: ſat ſanguiniſ hauſtù eſt;
 I, bibe Cœcyti lateceſ, & dilue crimen.
 Gaudeo me victum, tua ſi victoria tanti
 Ut pereaſ; abeamq; tua, latro improbe, cædiſ
 Obtutuſ plenuſ: pugnam cum laude peregi, &
 Dummodo te ſuperem fugiendo, vince cadendo.

Nec mora: cœu veheret centum poſt terga tri-
 umphoſ

Arduuſ & plaudenſ & ſe prope celſior ibat
 Tranſfuga, reſſiquiaſ comitum quà viderat iſſe,
 Orbis & arrectaſ riuſore impleverat aureſ;
 Victoreſ victoſ; Lechumq; à fluctibuſ hauſtum.

Res ea præcipuè Sclavoſ percuffit acerbo
 Vulnere: dant gemitum, ſimileſq; per omnia victiſ,
 Huc, veluti fugerent, trepidi ſparguntur & illuc.
 Hic ſub aquaſ, laturuſ opem, ruit; ille prehenaſ
 Nat trabe, lintre alter; vox omnibuſ una: *Fer umbrà
 Leche tuè! vel ubi lateaſ, loquere indice dextra!*
 Dumq; illoſ clamorq; vaguſ, miſtuſq; timori
 Raptat amor, (dictuſ mirabile) Lechuſ ab imo
 Extulit amne caput, manuūq; pedumq; vocatò
 Remigiò, primà feſſuſ conſedit arenà.
 Ut vidère Ducem: *Lechuſ o! Lechuſ!* undiq; clamant,
 Certatimq; ruunt, ſua gaudia quiſq; reſuſiſ
 Teſtatuſ lacrymiſ; reduceſ ex amne putareſ,

Fa

Uſq;

Usq; aded fletu macluere in gaudia largo.
 Indè triumphantem duo post discrimina Lechū
 Littore deducunt; avidi rescindere palmam
 Si qua secuta hostem est, rapiente voragine Lechum,
 Hostis nullus erat: trepido fuga prima tumultu
 Abstulit adversas acies, camposq; retexit,
 Continud sparsis patuere cadavera truncis,
 Quèis sævus Mars texit agros & litus utrumq;
 Visum erat inferias dare Manibus: agger in altum
 Arboreus struitur, certatim cæsa virorum
 Corpora, & exanimis, ut fors dedit, eminus artus
 Componunt, jaciuntq; faces; justisq; parandis
 Est datus ille dies: ne non placabilis ulla
 Aut mercedis egens sine honore recederet Umbra.
 Est & aquis delatus honos; quodq; unda fidelis
 Servasset Lechum, pretium memorabile facti
 Neptuno datur, aurato cæsa hostia cornu.
 At modò qui fuerat sine honore & nomine rivus,
 A Duce servato nomen capit: Agmina *Lechum*
 Dixerunt fluxum, Indigenæ dixere frequentes,
 Quemvè modò qualemq; vocant; ut deinde futura
 Etates nõssent elementa per omnia Lechum,
 Ac omni legerent unda indelebile nomen.

XII.

Dum tamen hæc Sclavos solennia festa morantur,
 Angit cura Lechum, jussusq; sub Axe remoto
 Bellorum tentare vices Czechus. *Ullanè Fratri*
Certa salus? quonam ille loco, quovè hoste reperto
Miles agat? Victorinè retro, victusnè feretur?
 Nèc dubio mora longa fuit. Citus advolat, &, qua
 Gesta fuere, docet, tremebundo Nuntius ore:
 Imparibùs Czechum concurrere viribùs, & jam
 Deserta cessisse acie, clausumq; tenere

Infer.

Infestis Dagoberti armis: nò protinus adfuit
Suppetia, & comitum properata examina Slavum,
Posse etiam fugere obsessis post cuncta negandum.

Ex tunc castra rapit, præitq; sequacibus ultro
 Marte calens Lechus; cumq; Axem sextus obire
 Inciperet Titan, Lechus hosti tempore eodem
 Improvisus adest. Dagobertica castra parumper
 Armaq; suspenduntq; animos, primòq; putatur
 Non inimica manus: sed ubi stricto ense ruentem
 Hospitem, & actutum castrorum irrumpere muros
 Conspexere; suo tunc quisquis in agmine primus
 Fortior, erumpunt; qualisq; fit impete fluctus
 Venturis quando obstat aquis, vim viq; repellit,
 Talis in adversum Dagoberte audacior hostem
 Ibas, irà ardens, & cæcus amore triumphi.
 Non ità collisus ruit imber & aspera grando
 Nubibus, ut sævæ sub prima exordia pugnae,
 Alternæ sonuere manus, alternaq; tela,
 Et nullus sine morte ictus: fervere putares
 Prælia, præcipientem terris factura ruinam.
 Tantus eos necis urit amor, violentia tanta!

Hærentem castris, formidantemq; suprema
 Eminus admonuit Czechum fragor: auxiliarem
 Agnoscit cum Fratre manum, Slavosq; maniplos.
Lechus adest, conclamat, adest! nec plura: suorum
 Effunditq; acies, tergumq; intercipit hosti,
 Aggrediturq; aggressiores, ac distrahit arma
 Infelix Dagoberte tua; ignaviq; timoris
 Si quod erat nuper, delet breve dedecus armis.
 Clausus utrinq; fremit Dagobertus, & inter inanes
 Ignescens furias, ruit acer, ubi agmina fervent
 Maxima, ubi tonitrus & plurima mortis imago;

F4

Fru.

Frustra audax fortisq; diu:
 rarefcere tandem
 Cernit utrinq; suos, & de tot millibus, unum
 Se prope restantem: fugit ipse, & vulnere tardus
 Egred impendenti se se improbus eripit hosti.

XIII.

Succedunt campo, Lechus hinc, Czechus inde,
 vicissimq;

Ocurrunt: nigro sed pulvere nubilus ær
 Fraternal acies, nosci vetat. Ut tamen ore
 Tessera communis respondit, amantia collæ
 Brachia suspendunt, & mutua gaudia miscent.
 Tunc spoliis. Dagoberte tuis castisq; potiti
 Victores abeunt, quâ plurimus amne Visurgus
 In mare Germanum descendit: ibi agmina latè
 Pella locant, numerantq; actam post prælia prædam.
 Nulla fuit Ducibus major victoria Slavis.
 Grande recognoscunt onus, ac, ne tanta laboris
 Non vivant monumenta, timent. Mens omnibus una
 Edificare urbem titulo victore laborum,
 Ut sua post curas habeant respiria honorem.
 Edificant Urbem, Visurgi littora supra,
 Tecta q; multiplicant, turresq;, & mœnia, & arces.
 Atq; à deposito bellorum pondere, Nomen
 Breve urbi faciunt, Slavæ quod Syllaba linguæ
 Haud modicum designat onus, molisq; tumorem.
 Crevit opus longo conamine; quale repertis
 Esse videbatur non profus inutile regnis.

XIV.

Ecce autem ignotas mirata sub ære turres
 Fama, novam visurâ urbem prætervolat; atq;
 Non expectatis Slavos rumoribus implet:
 Classem armis, opibusq; gravem, nec nomine noto,
 In Dania portum penetrâsse: sed unde veniret
 Quovè Duce? ignotum. Danis seva. inde timeri
 Omnia

Omnia, edu videant peregrinum in limine bellum.

Aure avida Lechus famâ accipit, atq; ITA sect. XV.
 Hæu quibus à terris & Dux & cum Duce miles
 Hospes adest? Visimirne meus, tot mensus aquarum
 Devia, sub Danico defixit littore classem?
 Vana sit ista Patri fiducia; *Quod tamen optant
 Explorant miseri; minuit spes ipsa dolorem!*

Sic ait; & stantem Geberichum amplexus: Abunde
 Nota mihi (DIXIT) tua, nec violabilis unquam
 Geberiche fides: non est cur, Optime, non est,
 Arcani lateant te vota abscondita nostri,
 Credere momentum tibi grande paramus; ut omni
 Explore Dania, Visimiri nomina nostri:
 Hic mihi quondam aliàs immanè furentibus Austris
 Ereptus, vario fortè hactenus errat ia orbe!
 Vade age, namq; potes! quis enim te doctior, oras
 Nôsse Danas, aut Vandalicis contermina regnis
 Regna? potes solus, quantum non possumus omnes,
 Tum verò, ut Danicæ flet tibi copia terræ,
 Quare Ducis nomen; quis & ille novissimus Heros
 Appulit, atq; Dana classem defixit arena?
 Unde rates? Visimirne illas à Colchide duxit?
 Tutus ahi: meq; invenies aut littora supra
 Balthidis; aut (quoniam reminiscor fœdus Ovidæ)
 Vandala in magna, vestraq; in cardine terræ.

Indè velim (REDDIT GEBERICH) non segniter XVI
 extune

Vandala regna adeas: placare altaria Divûm
 Si bene suasit amor, Natumq; reposcere salvum;
 Nulla tuis citids vincantur Numina votis.
 Lemisaletanas quàm quæ stant culta per aras,
 Delubrum Jovis est; vacuas Mortalibus agris

Unde

Unde nefas retro ire preces, donisq; carere.
 Huc, age, verte gradus; & me tibi partibus illis
 Geberichum sponde reduce, sperata fœcentem.
 DIXERAT. Indè nihil Lechi mandata moratus,
 Cymbam poscit ovans: cymba brevior receptus,
 Et comitum clausus numerò vagus erro duorum,
 Navigat, ac Daniam versùs cita carbasa vertit.

XVII. Geberichi abitu, currus, carpenta, quadrigas,
 Apra viæ Lechus jubet omnia: luce sequenti
 Versùs Vandaliam Slavo cum milite iturus.

XVIII. Non eadem Fratri mens; pertæsusq; laborum
 Atq; viæ Czechus, lacrymis Sic FATUR OBORTIS:
 Quid juvat excelsæ sudasse in mœnia Bremæ,
 Si positum fuga damnat opus? magnè laboris
 Authorem pudet, & sua viscera Conditor odit?
 Urbem deserimus Regesq; urbisq; Parentes?
 Nempe damus, quod cæde sua quod cladibus empti
 Hostis amet victus; Victorum nata labore
 Crescere regna sibi, speciemq; referre trophæi!
 Cur non Slavonici petitur tibi Patria regni
 Leche, fugisq; ultro natale reposcere cœlum?
 Non ita: Vandalicas sed mens tibi visere terras,
 Et libare oculò deprênsæ gaudia Proles.
 Spes utinam non vana foret! verùm exul & anceps
 Incertusq; lucri (Vates sim falsus) abibis!
 At quoniam errandi manet irrevocabile votum,
 Perge vagos lustrare orbis, o chare! nec ulla
 Regna Lechum ignorent. Me jam fregère laborum
 Tædia, displicuère viæ: par hiscè ferendis
 Nemo, Lechum præter; quo me dixisse minorem
 Non pudet, et si annos non sortirere priores.
 Vellem equidem comes ire, metusq; & discere curas,

Fortu-

Fortunamq; Lechi, quæcunq; ea, ferre patiç;
 Ac unà tecum cineres miscere supremos:
 Dñis aliter visum! Non hinc abscedere, nec me
 Ire Lecho comitem (si sunt mea somnia vera)
 Jupiter admonuit; minitans, nisi pareo, pœnas.
 Quare age, meq; datà concede senescere terrâ,
 Si potes; & memorem nostrî non exue mentem.
 Quò te cunq; feres, te tædia nostra sequentur
 Et Fraternalis amor. Tum, si quæ sanguine nostro
 Posteritas, venientq; Czechî de nomine Gentes,
 Vivet amor Fratrum: moriens mea regna docebo:
 Esse illis Lechum Patrum, Fratresq; Lechitas &
 DICEBAT: gemitus verba ulteriora diremit.

Tunc nec opinato turbatus pectora motu
 LECHUS AIT: Menè indecorem, te sospite, Frater
 Dimittis? nunc exul ego, nunc omnium egenus
 Te sine! jacturasq; super jactura priores
 Czechus eris, plorande diu! namq; ire potestas
 Nulla mihi in Slavas regiones: odimus ambo
 Damnatosq; Lares & discordantia regna.
 Quòvè iterum comes ire mihi Germane gravaris,
 Fixum est ire Lecho, dilectæq; ora tueri
 Libria, oblatiç; hæredem accedere regnis.
 Et poteram felix sancita capessere, nî tu
 Esse vias dulces, ablato Fratre, vetares.
 Verùm agis, atq; preces & inexorable mentis
 Urges propositum. Fac ò miserande! tuasq;
 Lætus habe terras, & felix regna gubernes.
 Sim minùs, oro, nocens; hæc quòd divortia Fratrum
 Non prior ipse velim: *Decrescit culpa sequendo.*
 Jamq; vale, o animæ pars & vita altera nostræ!
 Aspiciamne tuos iterum charissime vultus?

XIX.

Com-

Complectarnè iterum? certè mihi tempore quovis
In mentem venies, simul & narrabere Frater.

XX.

Vix ea finierat: complexibus indè levatis
Brachia suspendunt, merguntq; in pectore pectus,
Hèu nunquam eoituri iterum Lechusq; Czechusq;!
Ingeminantq; , vale; quamvis abeuntibus obstet
Cor ab amore pigrum: quantum finit aura locusq;
Accipiunt redduntq; , vale! Si vocis ademit
Longior aura usum, nutuq; oculisq; loquuntur.
Discedunt lenti: remanet Czechus Incola Bremæ,
Pluribus æternùm facturus nomina terris.
Indè Lechus sua castra movet, peditesq; , equitesq; ,
Currusq; & sparsim turbæ agmina longa minoris:
Quàq; jacet, campumq; maris Pomerella subintrat,
Hâc Lechus declinat iter, sed sæpè reflexis
Retro oculis vultuq; redit, gressumq; moratur;
Supremumq; vale datur hinc & redditur illinc.
Desertus donec primùm decrescere Frater,
Ac tandem ex oculis sensim vanescere visus.

AR-

❁ ❁ ❁

ARGUMENTUM

Libri 4ti.

I. *Magaservæ furor, adveniente Lecho in Vandaliâ; & Servitutis descriptio.*
(De adventu Lechi in Vandaliâ annô Dñi 550. Crom: l. 1. & 2. Neug: l. 1. Sarn: l. 4. Dominic: Rubeis in Tab: Chron: Regum: Pol: Ines: in Lech:) II. *Diridanus Veneficus, Lemisaletani templi prædator, Lecho insidiatur.* III. *Lechus, positus ad Vandaliæ fines castris, sylvam solitarius perambulat. Intercipitur à prædonibus, eorumq; Duce Diridano venefico, & præstigiis circumvenitur.* IV. *Diridanus, successu lætus, præmittit epistolam Fratri Lago, in Daniæ littora, per unum ex affeclis. Idem incautus, clypei è templo rapti effigiem confert cum Lecho.* V. *Lechus, sibi redditus, & à fascino liber, obruncat Diridanum. Vindicat Depositum, à prædonibus è templo Lemisaleti raptum. Desert idem Depositum ad Fanum Fovis Lemisaletani; quò ab Indigenis deducitur.* VI. *Locus Lemisaleti (ubi nunc Gnesna juxta Sarn: l. 4.) breviter describitur. Regina Lemisaleti tunc præsens, obviat Lecho hospiti. Grâtiâ illi habet pro vindicato Deposito: & poscentem hospitem templo inducit.* VII. *E templo Regiam*

giam petunt, Regina cum Hospite. Poscitur Ho-
spes Lechus, ut doceat, qui sit, & unde? Lechus
interim suum nomen dissimulat, calatq;. VIII.
Regina innuit suum Polie nomen; & cujusdam
Librie fatalem casum. IX. Lechus dissimulat
magis suum nomen, ac poscit doceri de fati Lib-
rie. X. Regina Polia (cui loqueretur, igna-
ra) narrat illacrymans prolixam historiam de
fatis infelicibus Librie. De causa & modo pe-
reundi à fera. De sui adventus causa in Lemisaletum De deprædatione Depositi, cuidam
Lacho sacri, & vindicatione presenti per hospi-
tem. XI. Post narratam de fati Librie histo-
riam, Lechus vix tenet lacrymas. Profundum
tamen dolorem dissimulat, & nomen suum. XII.
Interea rumor de exercitu ignoto, propinquante
ad portas, crebrescit. XIII. Lechus cognoscit
suorum Slavorum castra, Ducem Lechum que-
rentia: & portas recludi jubet. XIV. Slavi su-
lucant & inclamant Lechum. XV. Audito no-
mine Lechi, consternata gemit Polia, dolens nar-
ratam Hospiti suo historiam de Libria. XVI.
Lechus Poliam solatur. Poscit doceri de munere
Depositi, cuida Lacho sacri in Lemisaletum. XVII.
Polia, docendi seriem differt in crastinum. Inter-
rim mensæ Regiæ Slavos cum Duce adhibet.
XVIII. Mensis submotis, Lechus cum Slavis in
castra progreditur, mutua inter colloquia &
questiones.

LIBER

LIBER IV.

IDERAT adventum Lechi, licet
orba carensq;
Ambobus Magaserva oculis: quæ
fronte cavata
Lumen utrumq; tenet quasi car-
cere; marcida, squalens,
Serviliq; oppressa jugo, patiensq; laborum.
Quam penes attonitus pavor, & sine viribus æquis
Oppressi lacrymant, exantlatiq; labores:
Vita incerta sui, suspendit ab ore Tyranni
Motum omnem: non illa sitim, non frigora & ignes
Non mortes ignava pati: modò sava Potestas
Imperet, acutum per mille pericula rerum
Curritur, & Sors est, factò mutasse timores!
Infra carcer iners, Plutonisque; æmula claustro
Regia, matcipiis non evitanda coactis.
Hinc illinc pendet poenarum ex ordine longo
Omne genus; pedicæq; graves, colloq; parata
Vincula, & elicto madidæ de sanguine virgæ.
Undiq; prospectat gravis inclementia; cædum

Pasci-

Pascitur obtutu! non illi finis in ira est,
 Non modus in rabie, nec tortor sufficit unus!
Maxima pars pœnæ est, Dominus sine lege superbo,
 Cujus ad aspectum trepidat, quodcunq; timetur.
 Ipsa, quibus duræ possent mitescere pœnæ,
 Jura absunt: *Legem facit imperiosa voluntas.*

Has tum servabat Magaservâ venefica formas:
 Atq; ea, Vandalicis properantem accedere terris
 Ut vidit Lechum: Quænam o! quænam eminus
 (INQUIT)

Libertas aciem per regna impervia raptat?
 Hæi mihi, servitiô populos quæ Saga premebam!
 Jam regnâsse satis! video succedere fortes
 Ignota regione Viros, qui ferre reculent
 Grandè jugum, & populis insultent tristè coactis!
 Sumnè ego, quæ nostris cudi nova vincula vincis!
 Muta sinam? & cogar cum libertate pacisci?
 Dii facite! inveniant servilia nomina finem,
 Nil queror! accepti modò sit damni unica merces!
 Qui libertatis venit illatâbilis Author.
 Hic pendat sceleris pœnas, proprioq; Sodales
 Liberet exitiô capitis: nascatur ab illo
 Libertas, sed non aliter, quàm cæde Parentis
 Vipera: priveturq; bonò, quod venditat Author.
 O ego si possem cunctas effundere nostro
 Mancipiorum animas de carcere! colla revinctus
 Jam servilè mihi traheretur Lechus in antrum.
 Sed me vincla tenent! cuperem modò Servâ negati
 Et, Libertatem contra, non segniter uti
 Libertate pedum! Frustra o! frustra; precamur,
 Captivusq; ausus vanâ consumitur irâ!
 O quicunq; mei placet exitiabile nomen

Servi-

Servitiî, propera non tardis viribus ultor!
 Tu tamen, ante alios qui longè animosior exis,
 Accelera, nec differ opem Diridane: potentis
 Sèu Lemisaleti spoliâs, quantum auguror, arâs;
 Sèu Lechum Slavosq; suos cantamine diro
 In mala fata vocas. En jam conamine tanto
 Quæsitus tibi Lechus adest; custode remoto
 Errat inops sylvis, tua præda meiq; furoris.
 Vade age; conatq; omni perneciter insta,
 Captivâq; Lechum: tua te Magaserva precatur.

Pestiferæ gemitus Sagæ, penetraverat aures
 E longo Diridane tuâs; qui perfidus, effrons,
 Lemisaletani violare altaria templi
 Ausus eras: Sacrum clypeum gazæq; repôitæ
 Deposuit, sur sacrilegus, comitumq; Magister,
 Prædonum in latebras vicinâq; littora agebat!
 Hinc ubi vox Sagæ, gemitusq; & causa dolorum
 Adstrepere aurem; profugus licèt, avia iustrat;
 Accensusq; furore oculos, nunc aspicit istam
 Nunc partem terrarum aliam: modò quærit, an aurâ
 Quidvè sonet? Lechumnè Ducè, Slavosnè maniplos?
 Nunc (quasi consuleret styga) mersa interrogat aure
 Explorator humum, tremula num mote dehiscat
 Campus, quisvè agger venientem nuntiet hostem?
 Qualis odorata dum proxima colligit Umber
 Signa fera, volat anticipi per devia gressu,
 Aure, oculis, & nare sagax; salit hue, salit illuc,
 Donec in optatâ veniat spectacula prædæ.

Interea Lechus longa regione viarum
 Fessum agmen, magnæ locat ad confinia prima
 Vandalia. Figunt plana statione gregatim
 Castra Slavi, & positis respirant nonnihil hastis.

G

Non

II.

III.

Non tamen illa Lecho fuerant respiria: curis
 Angitur, & Ducibus ratus esse quiescere crimen,
 Casibus in dubiis hæret, cursûsq; peracti
 Consultit eventum, curasq; examinat ægras.
 Sylva impendebat, densæ procul arboris umbram
 Hinc atq; hinc jaciens; magis hęc accommoda paci
 Quò magis à strepitu vulgîq; recesserat unda.
 Incomitatus adit longam Lechus advena sylvam;
 Tristis & ambiguo similis, pavidæq; volutans
 Nescio quæ præter solitum lætamina mentis!
 Dumq; errat dubius; longè latèq; relicti
 Abcissum castris mœror gressusq; tulerè;
 Corde intus trepidante, mali terrore futuri!

Augurium nec inane fuit: quippe obvius illæ
 Spe. prædæ properabat hians, pedicasq; ferebat
 Arte valens magica & cantu Diridanus & herbis.
 Qui simul ac Lechum vestigia lentâ trahentem
 Vidit & agnovit: Te tandem perditæ (DIXIT)
 Assequor! o nostri caput execrabile voti!
 Hospes & hostis ades: plus & quàm fortè precarer,
 Solus ades, facilisq; capi! Date vincula collo
 -O comites, volucrîq; pedes onerate catena.
 Sed quid opus vinculis? ultro, non viribus acta
 Præda venit: captiva petit sed liberè haberi!
 Parva petis; quod posesis habe: quoniam tibi tantu
 Libertatis amor, sinè compede vivo libero,
 Captivusq; tamèn, mentisq; errore ligatus.

Hæc ait: & voces furibundo inimmurat ore
 Circinat & virgam per eundem sæpius orbem,
 Carmineq; inducit nebulas; nunc versus ad ortum
 Nunc & ad occasum; nunc æra pura veneni
 Inficit halitibus, Lechumq; intercipit illis.

Conti-

Continuò nebula pingues; & vivida sanis
 Lux ereptis oculis! mentiq; irreplerat error!
 Se vincum putat esse Lechus, subitòq; ligatas
 Adstupet ære manus, atq; addita vincula collo!
 Ah! quoties comitum conversus ad agmina retro
 Circumspexit opem! nullus tulit arma Sodalis.
 Ah! quoties, veluti somni sub imagine, falsos
 Excutere optarat vano conamine nodos!
 Excussi redeunt nodi, simulacraq; falsa
 Servitii repantant umbram, stringuntq; gementem!
 Quid jurat, ut desint mala, si tamen esse putantur?
 Tantum quis miser est, quantum se judicat esse!
 Tristè gemens Lechus, nec vi sed sponte coactus
 Fert gressum, quò tergeminas ad littora cymbas
 Jussit stare ferox Diridanus: præit hic idem
 Exultans successu operum, tumidusq; peractis.

Ventum erat ad littus: properatur epistola; qua se IV.
 Captivumq; suum, fortunatosq; labores
 Trux Lago Fratri Diridanus scribit: & unum,
 Qui ferat extemplò, præmittit lintre Ministrum.

Officiò exactò torvus Lechum aspicit: at non
 Ore priore hominem, nec, quem cognoscere possèt,
 Deprèndit Lechum: stabat defixus & expes
 Captivo similis Lechus, similisq; stupenti,
 Oblitusq; sui, saxiq; immobilis instar!
 Usq; aded, ut Magus ambigeret, foret illenè Lechus
 Quem priùs in sacri novissèt imagine scuti,
 Cujus & effigiem portaret in ægide rapta.
 Vix aliquando sui cautum scelus: illicè nempe
 Tolleret ut dubium, cistam clypeumq; recludit,
 Cumq; Lecho effigiem confert, cumq; ægide Lechum,
 Accelerans sua damna Magus: quippe aris aperti

G2

Fulserat

Fulserat effigies, violenti fulguris instar,
 Quod venit in puncto nubesq; illuminat omnes.
 Sensit adesse sibi de luce pericula Sagus,
 Corrigit errorem, conditq; in pyxide parham.
 Consilium sed serum operi; sacraq; piatus
 Luce ær, magicas procul attenuaverat umbras.
 Fucus abest, fraudesq; patent; nocituraq; multis
 Ars Diridanum defecerat, artis & usus.

V. Jam recipit mentem Lechus, & velut excitus altò
 Evigilat somnò; vanescere falsa videbat,
 Quæ fuerant, vel quæ sub imagine vincla fuêre;
 Ulturusq; nefas audacem strinxerat ensẽ.
 Viderat armatum Diridanus, & ultima cogens
 Auxilia, iram aliam nec vincula falsa parabat,
 Et comitum poscebat opem. Lechus imminet illi,
 Et jam cum vera subeuntem compede Sagum
 Ense ferit valido, repetitq; in vulnere vulnus.
 Procubuit, turpemq; animam cum sanguine Sagus
 Reddidit ore stygi, non illo funere dignus.
 Attoniti Piratæ alii virtuteq; Lechi,
 Pastorumq; canumq; metu de valle propinqua,
 Diffugiunt celeres. Unum tamen usq; secutus
 Occupat à tergo Lechus; præsumq; lacertis,
Qui sit & unde? jubet sibi respondere trementem.
 JLLE AUTEM: Genus o hominum fatale, genusq;
 Nos sumus exosum Superis, piratica monstra,
 Qui vitam scelere exigimus; qui nuper ab isto
 Littore traducti, spoliavimus aurea summi
 Tempa Jovis, Lemisaletò quæ grandia surgunt.
 En jacet in cymba spoliũ, cista aurea, grande,
 Depositum sacrum, quodq; ara Tonantis habebat.
 Jam pœnas dedit ille, hujus qui criminis Author,
 Ille,

Ille, tuo jacuit qui Diridanus ab ense;
 Fugerunt reliqui: soli mihi funera restant.
 Sed miseretce tamen! nihil, o fortissime, præter
 Hanc animam posco; vitam concede precanti!

TUM LECHUS: O nostrâ latro indignissime dextrâ,
 Pulchrâ pone metum mortis: nam, *Parcere victis
 Victorum decus esse*, scio: Nunc vincla capesse,
 Et quoniam nôsti Jovis atria; perge docere,
 Lemisaletanas quænam via ducat ad aras?
 Ibo Jovi supplex, & vestro crimine raptum
 Depositum, quodcumq; illud quod clauditur intrâ,
 Restituam; ac vitæ pro munere munera reddam.

Hæc Lechus: & cistam, quæ manserat abdita lintre,
 Lintre levat, veluti laturus in ardua summi
 Tempa Jovis. Jovis ille quidem, qua parte laterent,
 Tempa, ignorat adhuc; discendi copia donec
 Est data ab Indigenis, quos sparsus littore clamor
 Egerat ad littus. Gratata est turba salutem
 Victori, prædamq; actam casosq; latrones.
 Indè docent, *Qua parte locus, quem quæreret, esset;*
 Deducuntq; etiam, circumfunduntq; coronâ,
 Mirati insolitas vires habitumq; decusq;
 Hospitis ignoti, quem nulla æquaverit ætas.

Est locus, immensi qui prominet æquoris instar, VI.
 Planities ingens, venatibus apta, virumq;
 Cursibus & ludis; *Lemisaletumq;* vocatur.
 Hinc illine virides umbræ, pulcherrima visu
 Atria sylvarum: posses ea dicere dulces
 Hesperidumq; hortos, Driadumq; Augustal & aulam.
 Hic sedes Jove digna fuit; nec defuit illi
 Jupiter, & mediũ stabant templa ardua sylvis,
 Araq;, quam nuper spoliarunt improba strata.

Templo aderat Regina loci; quæ tristes ad aras
 Flebat adhuc, laniata comas, oblitaq; præfci
 Nominis & decorum; præterq; alimenta doloris,
 Singultum & lacrymas, nil admittura, gemebat.
 Ecce volat rumor: *Cæfos ad littora fures;*
Vindice nescio quo sacras ad templa referri
Depositæ exuvias, jam jamq; ad limen adesse.
 Erigitur, lacrymasq; inhibet, frontemq; feremat
 E mediâ quasi morte redûx Regina: nec illam
 Majestas tenuit, quin protinus obvia grati
 Hôspitis adventu, valvas properaret ad ipsas.

Quæ simul ac Lechum subeuntem limina vidit:
 Quisquis es, EXCLAMAT (magnum præsentia certè
 Prodit, & o! qualem veneremur Numinis instar)
 Hospes ades, cûi templa suus cûi Jupiter aras
 Debeat! officiò præstas, ne gratia factis
 Sit par ulla tuis! meriti neque noscere causam
 Quære tui: tantum nobis tecum advena reddis,
 Quantum hæc, quæ defers, cista aurea reddita reddidit.
 Quidquid habent gazæ, prætidq; quod eminet omni,
 Accipe, donamus; Patriamq; ut demus & ipsam
 Est minus acceptis: tantum hæc cista aurea donû est!
 Dixit; & amplectens porrectæ pyxidis urnam,
 Ter quater admovit lateri, ter & oscula fixit,
 Illacrymansq; iterum, sua pavit gaudia fletu.

TUM LECHUS: Haud ullo virtutem vendimus aurò,
 Quæ laudem non lucra petit: Potuisse mereri
 Est satis Heroi, famamq; emisse merendo.
 At quoniam Regina faves, subscribo favori,
 Et tua sit, volumus, benefactis gratia nostris.
 Idq; quid esse potest? quàm si conceditis, alti
 Visere templa Jovis? Servatoresq; salutis.

Exo-

Exorare Deos, gratesq; & reddere thura?
 Idq; ego quærebam, quàmvis discrimine tanto
 Tutus adhuc: nunc plura movent, majorq; receptæ
 Causa subest vitæ; ne, cujus munere salvus
 Evasi, devota Jovi non munera solvam.

Templa patent, (REGINA REFERT) pactò utere votò,
 O nobis non grate minùs, quàm nostra tenenti
 Templa Deo, majus nisi te sit in Hospite Numen.
 Hæc ait: arreptumq; manu resonantia ducit
 In delubra Lechum. Præibat utròsq; Sacerdos
 Cistam humeris in Fâna ferens: qua deinde repòsta
 Mystæ alacres cecinere metrum; ne surdus abiret
 Ille dies, magni peragens obliviam luctûs.

Thura Lechus poscebat adhuc: Regina petentem VII.
 Impedit; & Longis est (INQUIT) inutile tempus
 Ritibus, o Hospes! cadit umbra, & vesper, & isti
 Nox minùs apta operi. Sint hæc exordia magni,
 Cras quod erit, festi: curas non improbo cœptas,
 Tempero sed flammam: *Virtus moderamine constat.*
 Interea mecum regalia tecta subintra,
 Hospitii si jura valent, si Jupiter ipse
 De te aliquid meruit: fas respirare labores,
 Fas epulis lenire famem, curasq; levare.

Officiò victus, templis excédere Lechus
 Sustinet, itq; comes; dubiâq; nitentia luce
 Regia tecta subit, biparentibus obvia valvis.

Omnibus hinc succrevit amor, pernoscere nomen
 Hospitis ignoti, Patriamq; & sanguinis ortum.
 Ede, (INQUIT REGINÂ PRIOR) quo diceris Hospes
 Nomine? quodvè genus tibi certet & ortus avitus?
 Unde venis? cur Vandalicas petis advena terras?
 Quàmvis, ut taceas, in te Nomenq; Genusq;

G4

Suspi-

Suspitor augustum, quodq; ære notetur in omni.

Scitanti filet ille suum nomenq; genusq;
Quodq; potest, REDDIT: Qui sim, Regina, vel undè,
Quærere dissimula! timeo, ne vera fateri

Me dubites, nostrum si fortè docebere nomen.

Ah pudet effari! non hæc Fortuna, priori

Nomine digna meo est; nec qua sim talis, ut ante

VIII.

Tum Regina, suos reminiscens mente dolores:

Crimine Fortunæ si perdimus omnia, (DIXIT)

Et nullum miseris nomen manet; ipsa vocari

Cur Polia sinam? cur & Regina; mæq;

Vandalicæ Præses? certè mihi vasta dolorum

Restat adhuc majorq; seges! dilecta Libriæ.

Nomina si revoco, lugendaq; fata Puellæ!

IX.

Plura locuturam, sermone præoccupat Hospes;

Dissimulansq; magis sua nomina: *Fare, quod* (inquit)

Est scelus? aut cuius gemis, o Regina, Libria

Funera, præreptosq; annos? audire voluptas

Hæc miseris lacrymosa licet, tamen usus in illa est,

Dum sibi dumq; aliis, sua mutua vulnera, narrant.

Sic ait: atq; iterum, *Qua sit Libria, vel unde,*

Cujus & illa foret Proles? quasi nescius urget.

X.

Accipe, quos poscis casus; (REGINA REPONIT:)

Vandalus est fluuius, longis cûi Regia muris

Imminet, & monti nitet interpõsta Vavello.

Undalus hanc ætate Puer, Rex ipse futurus,

Cumq; Parens Puerò sedem Polia colebam.

Huc præstans (meminisse iuvat) similisq; Dianæ

Aut isti anteferenda Deæ, Libria Puella

Est delata mihi: lævis Raptoribus illam

Eripuit, nostræq; Ovidas tradidit aulæ.

Exhibui Matrem; nec erat mihi cura Puellæ

Aut

Aut minor aut aliter, quàm si mea Gnata fuisset.

Nempe merebatur, quam nulla dote carentem

Optarem genuisse Parens: certaverat illi

Et decor & virtus & gratia mixta Pudori.

Undalus hanc Juvenis, noster quoq; Filius idem,

Virtutes dum spectat, amat; tædasq; jugales

Fœdere connubii sociare in Virgine quarit,

Difficilis voto pugnat contraria virtus

Virginis: ante oculos pudor, & jurata Dianæ

Mens, animusq; etiam concessos odit amores.

Cauta fuit tamen est, nec se illa pudore tueretur,

Sed Patris arbitrium, *Sinè quo nihil hactenus ausit,*

Appellat; *Patris arbitriò se stare,* profatur.

Lechus erat Genitor; (Lechi si nomen in aures

Venit fortè tuas, Hospes clarissime) Mentem

Restabat tentare Patris: tentavimus; & non

Eventu caruere preces. Probat omnia nempe

Optatosq; Lechus concedit mox Hymenæos,

Lege interposita: *Ne Filia nupserit ulli,*

Dum venit ipse Parens; aut irrita pacta futura.

Assensu Patris primò tremefacta Puella est:

Dum tamen adventum Patris, legemq; revolvit,

In majorem animam visa est grandescere: spemq;

Concipit adversam thalamis, si forsitan adsit

Ipse Pater præsens, thalamis contrarius iisdem,

Tempore post parvo rumor volat: *Occubuisse*

Belli acie Lechum, mersumq; in fluminis alvèa.

Dictu difficile est, quantis ululatibus omnem

Implèrit Libria arcem! quotiesq; Parentis

Nomine clamato, mortem sibi quærere visa est!

Lugenti, quæcunq; potest, solatia præbet

Undalus imprudens: *In se Patremq; vicesq;*

Affors

Affore Patris, ait; Conjux sua, si velit esse.
 Hôc magis illa dolet! nocuit medicina dolenti!
 Bis miseram se se queritur; similiq; Parentem
 Atq; suum simili periturum morte pudorem!
 Quid? quôd inaudierat, Dagoberto se quoq; cûidâ
 Optari? nusquam sibi tuta videtur; & odit
 Lucem aulæ; &, *Multis, damnum putat esse, placere!*
 Ergo dolore amens, fugientûm nocte patrona
 Utitur, & nostra clam. Virgo elabitur arce!
 Prima fugam sensi Polia: *Excurrise cunctæ,*
 Exclamo, *Famula! vacuum conclave Puellâ est!*
Quôd misera evasit? timeo, ne vîcta dolore
Sit; liceatq; aliquid quod desperare vocatur!
 Excurrunt, quaruntq; alacres: rapit impetus illas
 Nunc huc, nunc illuc. Nusquam Libria reperta est!
 Tum verò gemitus major majorq; sonare!
 Undalus ante alios, cûi plus ab amore doloris,
 Poscit equos, scanditq; datos; similisq; furenti,
 Quâ via quâq; fuit nusquam via, sedulus errat:
 Et nisi deprêndat, statuit non ante reverti.
 Ipsa quoq; egredior, clamog;: *O charior omnî*
Prole mihi, quâ Virgo lates? temerarius ille.
Quis, mea, te nobis mecus abstulit? aspice nostros
Singultus, & tuta redi; timor exulet omnis!
 Præterit una dies; nusquam Libria reperta est!
 Manè peto sylvas, profugamq; inquiri Puellam,
 Annè aliqua ploret lateatq; sub arboris umbra.
 Dum circumspicio; summa tellure notavi
 Nescio quid majus tellure; hominemq; putares
 Aut homini simile esse aliquid, quod terra ferebat.
 Corpus erat lacerum, cûi non sua forma, nec oris
 Signa prioris erant; sed sparsum in membra cadaver

Parvaq;

Parvaq; vixq; hominis vestigia præbuit ulla,
 Quem modò crudeli laniâstet bellua dente.
Quis foret ille miser? dum conqueror: ecce jacebat
 Palla cruore madens, vestesq; habitusq; Libriæ!
 Corporis in laceri digito, miserabilè fulsit
 Annulus, ille idem quem nuper pignus amoris
 Libriæ dederam, signatum Stemmata nostro.
 Omnia luctus erant, & indubitata peractæ
 Signa necis, Libriæq; meæ monumenta peremptæ!
 Quid mihi tunc mentis? penetravit in intima frigus
 Ossa; meosq; silex rigidus prope vênit in artus!
 Dirigui, gemituq; diu lacrymisq; carebam!
 Ad me dum redii, libertatemq; recepit.
 Flendo dolor; sparsas, ut erant sinè lege jacentes,
 Colligo reliquias; Lemisaletiq; potentis
 Templâ remota peto, tumulum positura peremptæ.
 Hic locus, hæc Lacho per tot præfagia sedes
 Promissâ à magnis placuit, Jove Judice, Divis.
 Dum tamen huc venio, Lemisaletana doloris
 Alterius causam reperi Delubra! patebant
 Depositò spoliata sacro, quod tempore longo
 Servatum Lacho, furum violaverat ausus.
Usq; adeò mala, quæ veniunt, odère quietem;
Nec miserum licet esse semel, nisi ceperis usum!
 Depositum tamen, o Hospes, te Vindice templis
 Illasum rediit: gratus tibi muneris hujus
 Lechus erit; si fortè aderit, quemq; affore spes est.
 Me verò quæ poena manet? quo perdita vultu
 Occurram Lecho, cûi Gnatam pænè peremi?
 Libriæ nam nullâ salus, fiducia nulla est!
 DESIERAT: lacrymis in verba novissima fustis.

Ab quanti gemitus, tacitiq; in corde dolores XL.
 Infe- 398

Infelicem animam jactarunt Hospitis! altos
Singultus prohibet dare, dissimulatio Patris;
Non dare, tormentum est! vicit patientia tandem
Dura nimis, fugiensq; tamen miseranda videri,
Nempe tenet lacrymas, indignantesq; teneri
Devorat introrsum Lechus, seq; occulit unã
Dissimulatq; Patrem! non sentit in ore colorem
Qui varius semperq; miser, prodèbat ab extra
Quæ mala sævirent in pectore. *Qui furit intus,
Nec vult arte tegi, nec, si velit, imperet illam
Ipse sibi mæror, luctusq; tacendo disertus!*

XII. Noscere jamq; hominem poterat Regina, quis
esset,

Curvè Hospes nimumq; aliena clade doleret:
Nñ fragor ad portas, strepitusq; acerq; tumultus
Militiæ ignotæ, studia ad majora vocasset.
*Hostis adest, clamant famuli; defendite muros,
Hostis adest, jam castra locat, jam mania prænsat,
Ad fremitum Regina pavet: Portisq; cavete,
Clamat, & unde venit non notus, discite, miles.*

XIII. Nec minor & Lecho cura est cognoscere; quã
Improvisæ adfint acies, quis miles in armis?
Turris erat; turrim superinsilit, & speculatur!
Dumq; diu explorat, (mirum!) videt ordinè turmas
Cognoscitq; suas! Slava agmina, Slava fuere
Signa, ultrò citroq; Ducem quærentia Lechum.
*Pone graves Regina metus, (Lechus inquit) amicum,
Quod venit, est agmen; non advenit hostis in illo,
Quin portas referate, precor; venientibus ipse
Occurram: veniunt mea castra meiq; Sodales,
Quos mihi meq; quibus nuper malus error ademittit.*

XIV. Vix Hospes monuit: Valvas Regina recludi
Lata

Læta jubet. Subeunt Slavi, Lechòq; repertò,
Lechus adest! uno ore omnes clamantq; fremuntq;;
*Lechus adest! ubi Ductor eras? quis casus ademit
Te nobis? quis Leche iterum te reddit ademptum?*
Sic clamant, properantq; pares, Lechumq; salutant,
Oscula nunc plantis, manibus nunc oscula clantes,
Accipit ille omnes, & flens, Patremq; Ducemq;
Dividit ex æquo: *Lechoq; ignoscite, (dixit)
Hactenus absentem si deplorastis! ad usq;
Nunc patimur, rebusq; venit fors ardua nostris.*

Ad toties Lechi clamatum Nomen, & Hospes XV.
Quis foret ille suus, postquam est edocia Polia:
Me miseram (EXCLAMAT) tunè es Lechus ille,
Libriam

Cui ego non reddo, cui hanc quoq; sæva peremi!
Quæ te aded tenuit patientia dura silentem,
Dum tibi narrarem Libriæ fata, tuiq;
Sanguinis historiam? cur dissimulator acerbì
Et casus & vocis eras? cur ipsa dolores
Dura tuos fovi? nec erat mens provida nobis,
Vulnera ne sciret Lechus sua? *Quod sine sensu est,
Non sævit vulnus; sævit palpando cicatrix!*

Plura locuturam Lechus interpellat; &: Hæ sunt XVI
Fortunæ fatiq; vicès, Regina: nec (INQVIT)
Te crimen, prout reris, habet: nec mole malorum
Vincimur in tanta, quanta est in clade Libriæ.
Fractum aliquando Lechum non fata videbitis ulla.
Plus & adhuc fortuna velit sævire, nocentem
Mente feram placida; clypeum dabit ardua virtus.
Pone modum lacrymis; et, si solatia nobis
Ulla optas, da scire tui da visere templi
Depositum prægrande illud, quod nuper ademì
Pira.

Piratis; quodq; ipsa Lacho, quasi munus ab astris
Prælagum, vestras servari dicis ad aras,
Omnia præstiteris, si das quod poscimus unum.

XVII. Omnia poscenti dabimus (REGINA REPONIT)

Regnum etiam, quod Depositò promittitur isto
Leche tibi: votis potière ingentibus Hospes.
Craftina dum Phœbum lux proferet, ibimus unâ,
Quodq; tenent aræ, donum lucrâberis Hæres.
O utinam ereptæ pretium tibi posse Libriæ
Orbe dato pensare queam! non sufficit omne
Munus; erit tamen hoc, munus si sufficit ullum.
Sed tamen interea sua sint, precor, otia curis;
Nunc placate famem, mensisq; accumbite nostris
Cum Lecho Slavi: posthac, quod oportet, agemus.

Dixerat: & mensis, ut quemq; poposcerat ordo,
Discubuerè simul. Tunc quidquid in alite cocta
Fercula commendant, epulæq; ante ora paratæ,
Turdus et, & multo spirans ab aromate capo,
Atq; alia, illecebras placidi præbentia gustûs,
Per mappam positûs (quæ singula luxus amaret
Quæq; gulam urebant) steterant bellaria castris.
Cuncta Slavis sapiunt, coenâq; epulisq; fruuntur,
Et fallunt sermone dapes, & pocula miscent.

XVIII. Utq; expleta fames, facundo humaniter ore
Lechus agit grates: humaniter indè peractis,
In sua cum latis remeât tentoria Slavis.
Tunc Proceres ausi causas inquirere: *Lechus*
Tempore cur tanto, qua sorte Sodalibus esset
Ablatus? Fierinè unquam (SUBIUNXERAT UNUS)
Hoc potuit, velles ut sponte relinquere castra
Et Comites o Leche tuos, cû tantus in omnes
Est amor?, hæud fallor, nemorum te lubricus error

Et

Et tuus abripuit; non proficientibus ullis
Slavorum lacrymis, quasitò sæpè diuq;
Ut tandè in Lechò possemus quisq; potiri.
Vulnus ad acceptum tantus dolor ivit in omnes,
Quântus erat Trojæ, dum se solamine profus,
Hectoris, ablati post funera, cerneret orþam.
Delubrum Jovis indè tamen, quò vota ferebant
Te tua, constanti mœrore petivimus: ulla
Si deprèndendi fierent vestigia Lechi.

Lechus ad hæc: Nostrî satis explorata (REPONIT)
Argumenta animi sunt vobis! credite, nullus
Utilior casus fuerit vobisq; mihiq;
Quàm modò dum cunctis miser interiisse putabar.
Craftina lux seriem vestro narrabit amori:
Nunc tempus curæq; jubent dare membra quieti.
Hæc Arr: & gressum movet ad tentoria; noctem
Ut peragat miles, comitumq; indormiat armis.

ARGU-

ARGUMENTUM

Libri 5ti.

I. **L**ECHO, brevem quietem in castris capient-
ti, somnia antiqua redeunt, de condendis
aureis Regnis. II. Manè Reginam adit
Lechus; & ambo cum comitibus profici-
scentur ad templum Jovis Lemisaletani. III.
Sylva Lemisaleti peramæna, inter aulam Polia
& templam Jovis media, describitur: (ubi num.
Gnesna) Hæc Lechus Poliaq; iter faciunt. IV.
Aquilarum, nidorumq; copia in sylva Lemisalet-
ti, describitur. (De hac Aquilarum, nido-
rumq; copia, Sarn: l. 4. Crom: l. 2.) V.
Lechus rogat causam, tantæ eò loci Aquilarum
multitudinis. VI. Polia respondet: & refert
historiam de origine Aquilarum Lemisaleti, nar-
ratam olim ab Augure: cujus narrationem indu-
cit. Simul de origine Depositi, causas refert, cui-
dam Lacho sacri, & servati in Fano Jovis. VII.
Prosequitur ulterius Polia: & narrata historia
presagia, Lecho presenti applicat. VIII. Lechus
& Polia cum Proceribus, Fanum Jovis intrant
aperientibus Mystis Depositem. IX. Clypeus
Deposito producit, variorum Regum imaginibus
resplendens; ac simul gesta eorundem, regna, &
provin-

provincias &c. illis subiectas, in effigie exhibens.
X. Explicantur singula Imaginum symbola, ad-
umbratis Lechia Regum gestis, quorum nomi-
na recensentur, quicunq; so. à Lacho primò
regnarunt usq; ad Augustum 3tium, hodie
felicitè regnantem. (Prout exprimentur in
Tabula Chronologica Ducum & Regum
Poloniae, à Dominico Rubeis, à Crom: l. 2.
ab Ines in Lech:) XI. Lechus, in clypeo expo-
sito sculptas effigies Regum examinans, conspectu
unius imaginis, conformis Visimiro, illacrymat:
& Filium olim amissum deplorat. XII. Geberichus,
olim in Daniam ad investigandum Visimi-
rum missus, redit infectis rebus. Lecho nuntiat, à
quodam potius Lechdano Dana littora vastari.
XIII. Polia, tradit Lecho Clypeum, Imaginibus
Regum insignem. Inuit de galea & gladio anti-
qui Vandali; per Gesericum quondam ablatis.
Hortatur Vandalidas, ut Lechum in Principem
suscipiant, & pro Lacho recognoscant. XIV. A-
risbas, Vandalidarum unus, nomine cunctorum pe-
torat; Lechum pro Vandaliæ Principe Lachosq;
recognoscens. Huic reliqua Vandalidum turba ap-
plaudit, & Lachum inclamat. XV. Lachi ad Van-
dalidas oratio. XVI. Lechus, Jovi victimas & sa-
cra litat solenniter. (De victimis Jovi Lemisalet-
ano litatis à Lacho, Sarn: l. 4.) XVII. Solennia
Lachi, celebrantur cantu Haruspicum, aliorumq; tri-
pudis. XVIII. Vespere tandem imminente, Festi-
vitatibus continuatio differtur in crastinum.

LIBER V.

I.

T solet, occiduo correptus vespe-
re, noctem
Lucifer exigere, & radiò vigila-
re perenni,
Amissamq; aliis tot somnos in-
ter & umbras

Fert secum ipse diem, nec ad otia respicit ulla:
Sic Lechum vigilata diu nox illa, quiesq;
Semisopita habuit! quo sit sibi munere regnum
Promissum à Superis, cognoscere fervidus ardet,
Quàmprimùmq; optat discedere rædia noctis.
Si qua fatigatos vicerunt somnia sensus;
Somnia, quæ quondam, dū solveret in mare classem,
Lætus habebat, habet: Jovis hinc sancita videbat,
Palladis hinc clypeum referentem nomina Regum,
Qui tua Posteritas Leche sint, & Numina terris.
Hæc Lechus repetens, & lætus imagine somni,
Sæpè brevem vigili solvebat lumine pacem.

II. Mane erat incipiens: Procerum tunc ordine septus
Viciniâ castris subit arcem & mœnia Lechus.
Jamq; illic Regina, viæ non immemor, omni

Cum

Cum grege Nympharum, magnæq; paratibus aula,
Pervigil adventum Ducis expectabat euntis.

Quam Lechus aspiciens, dicta acceptaq; salute,
ADDIDIT Hæc: Præstò sumus o Regina! favere
Pollicitis dignare tuis: quo templa petamus
Tempus adest pactum, modò ne tua gratia desit.

Tempus adest, (REDDIT REGINA) nec ipsa tenebo
Quas jam carpo vias: quo te Fortuna vocabat
Me Duce pervenies; discès quoq; munere nostro
Sis quantorum operum Caput ipse futurus & Author.
Vade age, Delubrumq; Jovis redeamus ad illud.

Dixit: & ostendit Delubri cùlmina, turres.
Quaq; aulam templiq; forès interjacet ingens
Sylva, movent gressum Lechus, Polia, Slaviq;
Reginæq; chorus, non dispat pompa triumpho.

Sylva erat in medio, (locus est modò *Gnæsa*) virètè III
Hinc illinc querceta dabant venientibus umbram;
Voce suâ *Lemisaletum* dixere priores.

Nulla loci facies formosior: ordine stabant
Vernantes per plana trabes, viridèsq; colossè,
Non cædro absimiles quercus: Jovis arte manuq;
Plantatas scires; magis ut non Daphnea laurus
Quàm sua seu ferris seu Diis querceta placerent.
Non illis nocuit quàmvis spatiosa Vetustas
Arboribus; vigor omnis adest, viret ipsa senectus
Fronde super solida: nemus illud ut aurea possent
Hesperidum potius credi viridaria: nempe
Certa lege arbo distabat ab arbore; quivè
Æthera tangebatur rectus sub frondibus altis,
More columnarum tendebatur in æthera, truncus.
Nec minor hæc, aut illa magis surrexerat arbor,
Invidiam timuisse putes; par gloria cunctis

H2

Parq;

Parq; supercilium : quales consistere vise
 Pyramides, planum quibus ars dedit Amphitheatrum,
 Una tamen, magno fuerat quæ proxima templo,
 Eminuit quercus; quæ, regnatricis ad instar
 Majestate umbræ, reliquis augustior ibat;
 Cana humeros, viridisq; tamen; de mole docebat
 Hic Jovis esse thronum, cui quercus serviat omnia.

IV.

Mirandi nemoris partes circumspicit ambas
 Lechus; at ex illo dum sylvam examinat altam,
 Tum verò major rapit admiratio mentem!
 Namq; supra volucrum nimbus volitaverat albens,
 Non de plebe avium, sed quas Jovis esse Ministras,
 Ex vultu ex oculis ex ungue agnoscere posses
 Fulmineo : Fuerant Aquilæ, regnare minores
 Supra animas natæ, imperitumq; tenere volucrum.
 Nec peregrinæ aderant; campi; domesticus illas
 Sylvarumq; tenebat amor : caput arboris omne
 Ritè coronatum nidis hinc indè locatis
 Quædam avium fuit Urbs, aut urbis imago futura,
 Deq; Aquilis poterat sumpsisse, *Aquileia*, nomen.
 Ipsa superbibat tam dulci pondere sylva;
 Et quæcunq; prior nidum tulit, est sibi pænè
 Visa coronari Regum diademate quercus.
 Par alibi non visa, nec hâc numerosior usquam
 Copia nidorum! quodq; est confessa Vetustas,
 Quodq; magis stupeas, vacuum non reddidit orbem.
 Pensilis ulla domus; sed & hinc surgebat & illinc
 Spes magnarum avium, natiq; ave Principe pulli.
 Utq; probarentur non à virtute Paterna
 Degenere, oculis solem pandoq; bibebant
 Ore diem; quantus post funera vividus infans
 Esse solet Phœnix, & vivere discit ab igne.

Sic

Sic acie firma pulliq; aquilæq; minores
 Certavere pyri venientem desuper ignem;
 Ne minus ad fulmen posthac sit idonea, nevé
 Horreat ungue ales, quas hausit pectore, flammæ.
 Plus sed enim Lechi venientis in hospite vultu
 Haeserunt Aquilæ; nec erat timor ire deorsum,
 Præter & ora Ducis volitando plaudere pennis
 More salutantum; cunctæ quasi dicere vellent :
*Pace tuâ, non jam tua Jupiter Ales habemur ;
 Fas sit abhinc Aquilas Lecho parere Ministras ;
 Jupiter hic nobis, hinc fulmina prændimus ungue.*

Non capit hinc Lechus sua gaudia; sed modò nidos V.

Nunc Aquilas cicures miratur! discere tandem
 Conatus, volucrum sit cur ea copia? SUBDIT :
 Nunquam aliàs majora meos spectacula visus,
 Si licet effari, tenuère : quid agmina tanta,
 Quid, peto, quid sibi vult aquilarum exercitus iste?
 Fac, Regina doce! dubitem, sit Patria necnè,
 Sed tamen hoc Aquilis video quòd Patria campò est.

Quærenti, Polia suo SIC REDDIDIT ORE : VL

Si tibi tantus amor perdiscere, quæ sit origo
 Innumerarum Aquilarum? pergo docere volentem;
 Et sermone viam, quæ restat, fallere grato.
 Cùm super ingentis peteremus origine causam
 Depositi, templo tibi quod servatur in isto;
 De multis senior DOCUIT NOS TALIBUS Augur :
 Bella, Jovem contra, gererent cùm fortè Gigantes,
 Jupiter in pugnas ibat; sed fulmina jactu
 Ne sibi deficerent, toto bene providus orbe.
 Audaces Aquilas, telorum ignisq; Ministras,
Fulmina deferrent, magno clamore vocârat.
 Continud armatæ volucres glomerantur, & unum,

H;

Pars

114

Pars quotacunq; fuit, faciunt sub nubibus agmen.
 Hæc ibant Aquilæ; sed enim dulcedine campi
 Deceptæ, nemorisq; hujus per summa volantes
 Decepere Jovem; nec opem properare Tonanti
 Cura fuit: gratam speculantur ab æthere sylvam,
 Terq; quaterq; datò constanter in ære gyrò
 Desiliunt raptim, quanto cadit agmine grando;
 Oblitaq; ministerii, belliq;, Jovisq;
 Hic figunt sedem, ponunt & in arbore nidos,
 Quotquot erant volucres; tanquã sibi pensile regnũ
 Magnæ habitatrices ac immortale parent.
 Interea omnipotens Aquilis pugnacibus orbis
 Jupiter, infausta belli sub mole laborat &
 Et nisi Pallas opem de Gorgone prompta tulisset,
 Ipse suo jam tunc cecidisset cum Jove mundus!
 Palladis at clypeò defensus Jupiter, imò
 Jam victor fuisis immanè Gigantibus, ibat
 Ignavas Aquilas ulturus; & omnia lustrans,
 Iram aliam secum majoraq; bella ferebat,
 Venerat huc, viditq; Aquilas nemora alta tenentes:
 Protinus exarsit, respexit ad ignea tela,
 Jamq; fuit vibrans aquilarum in fulmina fulmen,
 Cum supplex pedibus Pallas: Suspende furorem
 O Pater! (EXCLAMAT) *Nunquam non utile, legentibus
 Ponere vindictæ; dilataq; profuit ira.*
 Hunc ego per Clypeum, qui te defendit ab ictu,
 Supplico, parce Aquilis, aut differ Jupiter iram.
 Nil meruere Aquilæ, sylvæ hæc licet usq; morentur
 Obiitæ officii, quem non hic campus euntem
 Quemvè moraretur non lucus amabilis ille?
 Videris, ignofces; sylvam modò videris istam.
 Deliciarum isthic locus est, hæc viva recensq;

Scena

Scena voluptatis, Charites ubi ludere possint,
 Et lætæ Dryades, & Amorum candidus ordo:
Magna ubi gaudia sunt, nulli non dulce morari est.
 Forsan & ipse flagrans isthac si Jupiter isses,
 Pugnæ impendentis magniq; oblivia cœpti
 Te caperent; sineres ut publica causâ jaceret,
 Teq; exspectarent cunctantem in bella Gigantes.
 Quod non damnares mitissime Jupiter in te,
 Hoc aquilis nocuisse veta: non culpa sed error
 Hic fuit, & *Veniã dignus tamen error habetur.*
 Palladis admonitu languescere cœperat ex tunc
 Ira Jovis: nidos sensim mansuetior omnes
 Circumobit visu, sylvæq; obtutibus hæret;
 Miraturq; etiam, Vocesq; ERUMPIT IN ISTAS:
 O Facunda parùm Pallas pro laude reperti
 Et campi & nemoris! plus, quàm laudaveris, ipse
 Mente recollecta video! locus iste, Deorum
 Esse Polus poterat, nec terræ nomen habere.
 Ignoscendum Aquilis! tenuit quas longiùs isthic
 Pulcher amor, certè locus hic est dignus amari.
 Fallor? an & nostro similis quodq; pectore cura est?
 Et cupiam, terras cælò mutare relicto?
 Sospes Olympe vale, vos sidera nostra valete!
 Illa o! illa mihi, quæ tangit sidera quercus,
 Quæq; sibi similes supereminet una sorores,
 Hæc thronus esto Jovi; ne verò desit & æther,
 Sit Polus hic nobis, & campo nomina cedat.
 DIXIT; & in quercu confedit Jupiter alta!
 PALLAS AD HÆC: Quoniam tibi maxime Jupiter ista
 Facta est terra Polus; fas est assistere Patri
 Cælicolas Divos: pænè imperfecta, Joviq;
 Nulla est Majestas nullo comitante Deorum.

H4

PÆ-

PALLADIS AD VOCÈM SIC JUPITER ORSUS: Habebit
Hæc quoq; terra Deos, & erunt sue Numina terris.
Quotquot erunt Reges, quibus hic regnabitur Axis,
Numina tot fuerint: Caput horū & maximus Author
Lachus erit, Colcha ducens ab origine stirpem.

Ante illum quamvis plures mea regna tenebunt,
Nullus erit terræ: Parens Authorq; vocandus
Lachus unum præter; de quo sua Lechia nomen
Clara feret, Regesq; dabit regnare Lechitas:

Auspiciò quorum Pallas gaviſa videbis

Hic Musas regnare tuas, inq; urbe futura

Semina Athenarum jacentur prima tuarum.

Noſcere vis, quanti Reges qualesq; futuri?

Aspice; & in Clypeo, cujus sum munere ſalvus.

Nunc primùm effigies factas & nomina Regum

Contemplare tuo: Reges hi regna tenebunt.

Dixit: & extemplò vanescere monſtra Meduſæ.

Palladis è Clypeo cæperunt: viſa repente

Regum auguſtorum facies ſuper ægide naſci.

Quos ſuper & reliquos Lachi aſcendebat imago.

VII. Hoc cecinit quondam multis adſtantibus Augur.

Qualiſcunq; tamen Volucrum cantetur origo

Et Clypei, minus eſt; res eſt mihi certa Polix:

Namq; Aquilas totidem quot cernis in arbore frondes

Leche; nec in dubio eſt, templi quod habetur in huius

Porticibus, nulli non admirabile Scutum,

Parma auguſta, ingens, variorum nomina Regum

Effigiemq; gerens; qualem quantumq; videmus

Te quoq; Leche, Lachus vivaci imitamine reddidit.

Hoc erat illud Opus, cujus tibi munere regnum

Accipis; hoc quod erat raptū modò: quodq; profana

Furta ſuper Vindex Piratis cæde peremptis

Depo-

Depoſitum illaſum retuliſti altaribus Hoſpes.

Vandalus hoc ingens quondam ſuper arbore munus

Deprædit primus, templòq; ariſq; dicavit.

Quæ modò cuncta Jovi ſacra ſunt, Lachumq; repertū

Ad ſua ſacra vocant, capias. ut ab ægide regnum.

Finierat Regina. Patentibus illièd valvis

Obvia templa petunt, Lechus, Polia, Slaviq; &

Vandalidæq; Duces, & confertiſſima plebes.

Thure dato, admoniti Myſtæ, de pyxide parmam

Educunt, ariſq; locant mirabile munus.

Quale fuit, cælò quondam finè nube ferendū,

Lapſum Ancile ſacrum; tali ſplendore refulſit

Scutum, auguſtum, ingens! credas contendere ſol.

Luce ſua Clypeum, ſolem vel habere ſecundum.

Hæu qualis ſpecies ab imaginis ordine longo!

Scilicet hinc illinc divina cælitus arte

Effigies fulſère Ducum, quos eſſe Nepotes

Conſtabat Lachi, raſos ex ære rigenti,

Vivere quosq; putes animatis mille figuris.

At Clypei ſummus quæ deſinit angulus, omni X.

Altior effigie, Lachi veniebat imago.

Frons auguſta Viro, majeſtatemq; vel ipſe

In vultu ſpirabat amor; meruitq; timeri

Leniter ore minax clementia, mitis in ære

Civibus, at nulli non formidabilis hoſti.

Ardebantq; oculi, vivumq; in imagine Martem

Vultus anhelabat, tanquam modò poſceret hoſtem.

Et quàmvis matura ætas, promiſſaq; barba,

Canaq; cæſaries homini; tamen integra virtus

Corporis, & bellis dabat aptum robur & armis.

Et fuerant laurus, fuerant ex hoſte trophæa,

Sub pedibusq; Duces viſi terræq; mariq;

Ipſe

VIII.

IX.

X.

Ipsè premens capita alta Ducum, regniq; Parente
 Urbe sedens medià, solidq; effultus eburno,
 Ut Caput & Patriæ Pater, ac ut deniq; Lachus,
 Jura dabat populis, ævo Numa clarior illo:
 Quàmq; præit Phœbus splendore minoribus astris,
 Tantò spectandis conspectior omnibûs iste est!

Inferiùs Clypei effigie Visimirus in armis
 Stabat ovans; quo non melior navalibus alter
 Exitit in bellis; Daniãq; in Balthide nantis
 Victor & Eversor, Daniæ (cœu Scipio) nomen
 Transtulit in laudes, & in hanc, quam condidit, urbẽ;
 Quàmq; Gdanum voluit captivis nomine dici
 A Danis, posita quos urbẽ locaverat Heros.

Dẽinde Palatini stabant in imagine parmæ,
 Bisseni Fasces quibus, & bisseña Curulis:
 Ne Libertatis non monstraretur origo,
 Quam Lachus & Visimir fundassent; tempore quorũ
 Jura daret populis, dilato Rege, Senatus;
 Deq; Lacho fieret Respublica libera Patre.

Quantus in effigie Cracus exit! & Hercule major,
 Quam timuere omnes, interritus enecat Hydram!
 Nomine *Olophagus* capita alta colubrifer hydrus
 Tollebat, spoliis inhians spargensq; timorem;
 Ut dubites, verum pictumne sit ægide monstrum!
 Quem super, Herculeæ Cracus bene conscius artis
 Stabat, & ex hydræ statuebat cæde trophæum.
 Accessit titulis, liber serpente *Vavellus*,
 Mons ingens, & lætitiã qui crescere protunc
 Visus erat, magnam super urbem & mœnia pendens,
 Urbem, quæ Regni quàmvis nec planta nec esset
 Nidus, at esse, Caput posthac foret usq; vocanda:
 Quàmq; suo Cracus, *Cracovia*, nomine dictam

Spe-

Speſtabat; fatiſ non proficientibûs ulliſ
 Monte *Laſotino* quin ſemper cerneret urbem
 Author, & æternuſ tumultò quoq; viveret illo.

Ut tamen hæc parvæ maduiſſent mœniã Romæ
 Sanguine Fraterno, Lechuſ alter, & alter in ære
 Cracuſ erat, Craci Proleſ germana prioris.

Fratribûs ablatiſ ſuccedere viſa Paterno
 Venda Soror ſceptro, tam Virginitate Dianam
 Æquiparans, quàm Martem animiſ; auſumq; virilem
 Femina dum ſpirat, dum formidabilis haſtam
 Concutit, & ſimulat cataphracti militiſ iram,
 Palladiſ in Clypeo fuerat velut altera Pallaſ:
 Nempe illi in Clypeo clypeuſ non deſuit alter,
 Non caſſiſ capiti, non dextræ Martiuſ enſiſ:
 Pentheſilea armiſ qualiſ fuit ante tremenda,
 Taliſ Venda modò eſt; ſe ſcribit Amazonaſ inter,
 Ritigerumq; premit pede vindice, vindice ferro.
 Vandaluſ hinc fluviuſ depictuſ in ægide, Vendam
 Separat à reliquiſ, velut ultima linea recti
 Sanguiniſ à Lacho: Vendæ favet ille pudori,
 Suſcipit & Nympham, datq; immortale ſepulchrum,
 Illiuſ à titulo geminanda vocabula ſperans.

Nonprocul hinc clypei, longo poſt ſe ordine Reges,
 Lamina pingebat, diſtinguebatq; futuroſ
 Premiſlum primuſ, Premiſlaumq; ſecunduſ.

Sex numeroſ indè Duceſ, ſex nomine parma ferebat
 Leſcones; quorum qui maximuſ, arma tenebat
 Martiſ et, & Themidiſ, Leſco Niger: illiuſ aulaſ
 Juſtitia intrabat, caperent ut regna Tribunal.
 Alter ad impoſitum magnæ diadema columnaſ
 Infelix tendebat Eques, poſt terga relictiſ
 Arte dolòq; aliuſ: heu nesciuſ, illa *Quodd eſſent*

Fortu-

*Fortunæ scopulus diademata! quoddq; futurus
Jam foret Absyrtus, qui Rex modo q̄s̄s̄it esse!*

Nec Popieli aberant; pro crimen habentibus ausis
Exemplum pœnæ miserabile! tristis utiq;
A vitis fama est; totq; inter lumina Regum,
Umbra comes veluti, vultum adjecere metallo.

Quàmq; istos pudor & pœnarum tristis imago,
Tam meritis ingens attollit gloria Pïastum!
Sive Zemovitum Genitor mōnstraret in armis
Sive Zemomislum, sēu sanguinis agmina plura;
Sæcula tercentum numerabat habentia sceptrum
Inq; suâ regnata Domō; soliiq; futurum
Tam diuturnum usum, nostris ut dicere factis
Esset idem, Pïastum quot Civem scepra tenere.

Qualis & o quantus, Pïastiq; beatior omni
Prole Miecislus! primus qui nomine tanto
Mutabat ritus sacra in meliora priores!
Numina spernebat sua, contemptorq; Deorum
Unius in cultum ponebat Numinis aras;
Relligione pius, spoliat dum Numina templis.

Quàmq; fuit gratum Superis opus illud, abundè
Testatum Gnato; primus qui nomine *Chrobri*
Regna Boleslaus tot ademerat hostibus, inter
Quot *Nigri oceani* recubant & *Balthidis* undas.
Atq; hic supra *Oderam* geminas ex ære Columnas,
Supra *Offam* geminas, supraq; *Boristhenis* alvèum,
Fixerat exultans: esset bis ut Hercule major:
Utq; Ducum sceptris decus adleret, adlere visus.
Ad titulos diadema novum, meruitq; tenere
Insolitos Fasces, & Rex de Principe dici.

Nominis ejusdem consortes quatuor indè
Stare Boleslaqs, pariterq; ad fortia natos

Cer-

Cernere erat: sed enim ferrò malè fortis & *Audax*
Unus habebatur: gladius tamen illius alter
Aptus Nobilibus fuerat de more creandis:
Nomen ei *Szczorbiec*, vitium qudd haberet ab alto
Vulnere, dum *Auratam* temeraret acinace Portam.

Pulchrius at magnis *Crivoustus* viribus usus,
Panè quaterdeno præcinctus tempora lauru.

Nec minor hīs, casto sibi qui de flore *Pudicus*
Nomen habebat, erat; tædas interq; jugales
Integer à flamma, puròq; simillimus auro.

Adde Miecislaos, Senii cognomine magnos,
Qui duo post primum tenuere ingentia scepra.

Stabat & *Hermannus*, *Venceslausq;* *Bdémus*
Regna *Lechi* *Czechiq;* tenens; Fraternal coirent
Ut simul imperia, & nexūs documenta darentur.

Tres *Casimiri* aderant, quorum cognomine *Justus*
Alter, & alter erat *Pompeji* nomine *Magnus!*
Magnus & à bellis, & magnus ab Urbibus altis
Nempe *Casimiriam*, *Sandomiriamq;* celebrem,
Innumerasq; urbes, atq; urbibus addita templa
Conditor augebat, magnorum imitator Avorum.

Lokticus hūic Genitor, *Fortuna* magnus in omni,
Ter regnò pulsus, ter redditus: isq; coronam
Transtulerat *Gnesnā*; primus qudd vellet in ista
Urbe coronari, cūi nunc *Cracovia* nomen:

Isq; *Ladislaum* referēbat ritè priorem,
Qui fuit & tanto cedebat nomina Regi.
Nec *Ludovice* aberas Majoribus addite tantis!

Atq; omnes isti gestabant *Lechica* scepra
Ante *Jagellonem*: Clypei pars maxima posthac
Sculpta, *Jagelloneam* pingebat in ægide *Stirpem*.
Stabat *Jagello*, Genus usq; *Palamone* crētum,

Litta-

Littaliamq; Italiam, contemptor & ipse Deorum;
 Unius in cultum sacrabat Numinis: orbem
 Adderet utq; orbi, Lithavum vastissima Regna
 Aeterno Lechia sociabat foedere Princeps:
 Addebatq; Aquilis Equitem Pogonia; duobus
 Rex simul & Maghus Dux ex Insignibus illis:
 Utq; Slavis nomen, Famæ de nomine natum
 Noverat, à Famâ nomen quodq; cepit eadem;
 Quotq; Miecslaos, Boleslaosq; aliosq;
 Slavica claudēbat modò syllaba, clâuserat omnes
 Ipse Ladislaus Famâ comitante Jagello.
 Qualis in imperio, quantisq; superfuit annis!
 Illius ad sceptri senium cum laude tenendi
 Suffecere anni quinquagintaq; duosq; .

Latius at magnos regnasse per ille Nepotes
 Vifus erat Clypeo, dignus qui sæcula longi
 Pænè quater centum numeraret in ordine sceptri:
 Strenuus & felix & sacra Prole beatus!
 Nempe Ladislaus Casimiroq; sequenti
 Regibus innixus, magnò spectabat amore
 Divinam Prolem, Casimiri in nomen ituram,
 Cui aras Avus ipse daret Jagello, suumq;
 Cælestes inter Divos Gehus indè loquendum
 Disceret: à populis cui non vulgare tributum
 Ara sed & cultus & thura colendo venirent.

Longa mora est, nec imago capit tot habentia pondus
 Nomina, tot Reges: Olbractum dextra gerebat
 Pars Clypei: lævo fulgebat margine, magnò
 Major Alexander, Sigismundusq; sequester.

Stabat & Augustus, cognomine *Primus*; at idem
 Pænè Jagellonidas inter, fuit ultimus: & nū
 Augusti geminæ reparassent sceptrâ Sorores,

Magna

Magna Jagellonidum vidisset linea finem.

At quàmvis seriem Valesius usq; diremit;
 Augusti tandem Anna soror, Fraternal receptit
 Sceptrâ, Jagellonei Generisq; & Nominis hæres,
 Coniuge Bathoreo felix, data sceptrâ tenente.

Augusti tandem Soror altera, reddere raptus
 Vifa Jagellonidas de sanguine: nempe creatus
 Matre Sigismundus fuit hac, qui nomine juxta
 Tertius à Primo, decies quater amplius annum
 Regnando mensus, regni tradebat habenas
 Sceptrâ Ladislao, cognominis ordine quarto.

Indè Casimirus; cui Gratia ritè secundum
 Addebat nomen: bellis jactatus iniquis
 Ille licet, quodvis tamen insuperabilis ictu;
 Fortis in adversis, laudumq; exemplar ubiq;:
 Utq; erat è sacris (quibus est Pater Igneus) Umbris
 Suffectus sceptrorum oneri; sic sceptrâ secundò
 Ipse sui Victor temni cum laude docebat;
 Regibus exemplar, Jagellonidumq; corona.

Stabat abhinc clypeo Michæl Koributhus, abundè
 Plenus Avis, titulisq; Ducum. Licet ille fatiscat
 Ante diem; quantumq; tamen *Bene vivere præstat*
Quàm vixisse diu, non longo tempore sceptri,
 Et famæ & decorum mensuram impleverat omnem.

Ponè comes lateri caritatus ab orbe Joannes
 Ornabat Clypeum; quo Defensore Vienna,
 Salva videbatur, quem circum mille triumphis,
 Et spolia, & fracto partum grave nomen ab hoste,
 Hinc illinc, Fama Regem monstrante, cubabant.

Augusta Clypei surgebat in ægide posthac
 Augustus; nulli, nisi *Primo*, laude secundus.
 Infractum fortuna Ducem si viderit usquam,

Hic

Hic erat: ut, quoniam fuerit sic fortis, & acer
 Marte; Jagellonidam cretam de sanguine credas.
 Illi Camenecum pro libertate recepta,
 Proq; Musulmanis nullo tunc sanguine victis,
 Pendebat grates: grates simul omnis agebat
 Saxonia; &, Tandem liceat sibi, prona petebat,
 Errorum posita graviore compe, sancta
 Regis ad exemplum cum libertate pacisci.

Ultimus ad Fastos addebat in Icone Nomen
 Regibus Augustis Augustus tertius. Hujus
 Resplendent gestis, vultu cernuntur in uno,
 Quotquot erant Reges: post parvi incommoda belli
 Marte licet circum caleant felicia regna
 Aut pereant: Lechiam Rector tamen ille Paterq;
 Sustinet illasam; media inter fulmina mandans
 Stare velut laurum: regnorum dummodò tandem
 Discat ab exemplo, doceatur & ante ruinam,
 Quanta salus populis, aliena pericula nosse!

Quinquaginta animas, quales quantaq; futura,
 Ars cognoscendas formarat ahenea: major
 Area restabat, magnos sine nomine Reges
 Quæ claret adhuc: & erant comitantia pictos
 Regna Duces, fluviiq;, & magnæ ex urbibus Urbes
 Hinc Minor, hinc Major Polonia; plurimus illinc
 Littaliæ ingentis cum Vilna circulus Urbe:
 Russia, Smolenscum, vastoq; Livonia portu,
 Et Czerniechovia Kijovia juncta, suisq;
 Proxima cum populis Severia: dulcis adhæret
 Voithynia Ukraïnæ; Podlachiaq;
 Valachia longo cum cardine; Podlachiaq;
 Confinis stabat Masovia: Prussia portum
 Pulchra dabat, portu nec erat Pomerella minori,
 Sile-

Silesiamq; istis addebat ahenea parma.
 Parte alia montes: scopulisq; immanibus ingens
 Carpatas, æthereis frontem abscondebat in astris.
 Hinc fluvii & fontes; quos inter maximus omnes
 Vandalus, antiquum mutabat ut Albula nomen;
 At velut in mappam veterem venisset, habebat
 Nomen in ære duplex: nunc Istula, Vandalus olim.

Talis erat Clypei longè radiantis imago!
 Quas ignorat adhuc urbes, & nomina Regum,
 Celatosq; amnes, hæc Lechus versat & illæ:
 Seq; etiam armatum Clypeo cognoscit in illo,
 Miraturq; oculorum ignes, & in ægide totus
 Vultu immoto hæret: spectat faciemq;, suoq;
 Marte manus dignas, & habentem fulmina frontem,
 Terribili ex oculis interlucente Gradivo.
 Singula magna licet, tamen ille & singula grandi
 Laudat in effigie, quibus est laudabilis ipse.
 Ut verò species Visimiri oblata refulsit,

Non tenuit lacrymas, tacitoq; in pectore secum
 MÛLTA SUPER QUERITUR: Talisnè aliquando redibis
 O Visimire meus! qualem te lamina pingit
 Redde Lecho Natum, miseroq; revertere Patri!
 Dic, ubi nunc hæres? cuperem, Spectator adesces
 Ipse tui vultus, nec te fors nostra lateret!
 Fallimur ah fors! nec te, quem stemus adeptum,
 Oceano reducem remeare videbimus unquam!
 Quæ fieri possunt, Patrem nunc omnia cogit
 Facta putare timor; ferrò sis raptus an undis!
 Quod licet, amissis pascemur imagine Nati;
 Spes licet exigua est, ut sit tamen illa, precamur!

Talia dum Lechus memorat: venit ecce Geberich
 A Dania profugus, lacrymisq; hæc FATUR OBORTIS:
 Querere Visimirum jussus, Dana æquora frustra

Littora frustra adii; nec Principis umbra reperta est.
 Imò etiam, dum quæro alios, dum singula lustro,
 Ut miser orbe alio, vix abfuit, ipse peccorem!
 Scilicet infelix Geberichus nuper in oras
 Appuleram Danas; sed creditus explorator
 Captus & à Danis, poteram de nomine magni
 Vismiri didicisse nihil! quod carceris inter
 Scire umbras licuit, Danis id ab hostibus unum
 Edidici: *Dania vastari regna per hostem
 Lechdanum, & hoc terris clades Authore venire.*
 Carcere tum profugus, quæ sunt mihi dicta, renarro.
 Leche scias tandem, penetrasse in Danica nullum
 Littora Vismirum: Daniam qui subjugat omnem
 Lechdanus est hostis, tali illum nomine dicunt.

Dicebat Geberich: Cui post suspiria lenta,
 Ceu sperans aliquid, spe nec fraudatus inani
 SIC REDDIT LECHUS: Mœroris ut omnia plena,
 Indice te, cognosco Lechus; sic prospera nobis
 Ut veniat Fortuna, precor; speroq; futuram.
 Amissus licet ille meus Vismirus in undis
 Erret; at haud dubito, quin salvus ab æquore tandem
 Huc veniat, vultusq; meos mortem ante revifat.
 An nescis Geberiche hujus præfagia Scuti,
 Quæ mihi Vismiri faciunt spem provida salvi?
 Dixit: & objecti Clypei sacra munera monstrat,
 Quidvè sibi, docet, illa velint: Scutiq; patentis
 Pascitur obtutu, Gnatiq; ab imagine pendet.

XIII. Plura animò dum volvit adhuc; Polia morantem
 OCCUPAT ALLOQUID: Clypei gestamina sacri
 Tolle (AIT) o Hospes! data munera tolle; quid hæres?
 Soli est hoc Lecho Scutum tractabile; tolle
 Quæ veniunt astris cælestia dona; tuumq;
 (Quisquis erit) clypeò felix armeris in hostem.

Hic

Hic tibi præsidio Clypeus; licet orbis & ipse
 Panè est parte sui, galeamq; ensëmq; reposcit.
 Scilicet hic Clypeo galeamq; ensëmq; vetustus
 Vandalus addiderat quondam, ne parte carerent
 Arma sua, Jovis excelsò pendentia Fanò.
 Tempore sed nostro galeam validumq; mucronem
 Abstulit è templo Gesericus, & hætenus illis
 Evertit terras, alieno Marte superbus.
 Parma relicta tamen, nec pars fuit altera prædæ
 Sacrilego Regi: fuerat modò furibus; èq;
 Prædonum manibus munus tibi Leche receptum est.
 Accipe, quæ tua sunt; regnumq; hac accipe parma:
 Undalus illud idem poscit: quæq; aurea cernis
 Quæq; patent latè, *Lemisaletumq;* vocamus,
 Amissæ pretium, tibi dantur regna, Libria.

Dixerat: èq; tholo, Clypei prægrande refixit
 Gestamen, dextræq; Lechi commisit habendum.
 Tum versa ad cunctos, quorum tunc copia facta est,
 Vandalidas: Properate (INQUIT) fors vestra peracta,
 Vandalidæ! sacre reverenter ad oscula dextræ
 Ite Lecho proni, Lachumq; agnoscite vestrum.
 Hic Vir hic est; quem Vandalia Patremq; Ducemq;
 Tot retro lapsæ sortes promittere visa.
 Ille Lachus nobis ac ille advenerat Hospes,
 Cui vos, cui orbis, venturaq; seriùs atas
 Desperate parem: cui si confertis avitos
 Reges, dicetis: *Quàm noster Vandalus infra est!*

In cursu sermonis erat Regina futuri:
 Cùm de Vandalidis unus, cui nomen, *Arisbas*,
 Extollens cum voce manum: Desiste monere
 O Regina! (INQUIT) non hæc hortamine longo
 Res eget: & superùm, qui sic voluere, videmus
 Vota peracta Deum! Tuq; o Lache maxime nobis

Iz

Quot

XIV.

Quot sumus, in magnum promitteris inclyte Regem.
 Ut verum scitear, Lemisaletana fuere
 Regna Duces exosa diu; Dominiq; superbi
 Imperia, & sceptri tanquam genus exitiale
 Ante cavebamus: sed Amor fraternus, uti Rex,
 Jura dabat; titulisq; pares nullumq; minorem
 Aurea libertas ponebat in ordinis aequo.
 Unus erat Senior, quo nomine fungor & ipse,
 Cui fuerat sed & hæc tanquam reverentia Patri.
 At quoniam *Mutata perit cum tempore, rebus*
Una nec est facies, & Dis Authoribus orta
 Lex ita præscribit, Legem mutamus avitam.
 Et quotus est, Slavo qui de cognomine nolit
 Vandalix esse Caput? qui Slavus & abnuat ire?
 Magnæ adsint à Fama Animæ, non sceptrum negamus,
 Et quoniam talis tantusq; es Lache, capeffe
 Quæ tibi sceptrum damus: felix tua regna gubernes!
 Nec fatis: ipsa feras sceptrum regale, Polia,
 Prima futurorum Mater Reginaq; Regum.

Dixit. Continudq; omnes, ut quemq; vocabat
 Impetus, attollunt vocemq; caputq; manusq;
 Vandalidæ; Patremq; Lachum, Regemq; salutant.

XV. Lachus agit grates, longisq; affatibus ADDIT:
 O mihi, quo primùm Slavonia nostra relicta est,
 Momentum felix! Slavis licet usq; vocarer,
 Quo fueram primo dictus cognomine, *Lachus*;
 Attamen in Patriæ nido defossus avito
 Orbis & infelix Fortunæ forsitan essem
 Nescius ipse meæ! Quænam hæc miracula cerno?
 Ergo senectutis nostræ Libria levamen
 Tanti erat, amissam mihi pensaretis abundè
 Ut Superi? postquam de mille Nepotibus una
 Interiit, pensant jacturam mille Nepotes;

Con-

Conspectuq; fruor venientum, & nosco futuros
 De Clypeo Reges! Quid? quodd promissa gubernis
 Regna meis veniunt? & de nunc exule, Regem
 In modò factum abeo? nec me, peregrinus ut adsum,
 Vandalidæ dubitant Regni præponere summæ?
 Quod video, facitis; Gens o clarissima magni
 Vandali! & in nostra votò contenditis omni
 Ponere sceptrum manu! Facerent o Numina, possem
 Ritè referre vices benefactis advena tantis!
 Quò magis ut præstem, meriti mihi gratia vestri
 Vivet, & in memori semper narrabitur ævo,
 Vivite Felices! nullo discrimine Sclavis
 Vandalidæ misti! communi fœdere junctas
 Rexq; Paterq; regam Gentes; Populisq; duobus
 Communis Princeps unum partibor amorem.
 Nec Libertatem minuo: Respublica stabit
 Vestra; regat Patriam, modò ritè, Senatus eandem,
 Nunc quoniam tanti nemo nisi Jupiter Author
 Est operis, peragenda Jovi sunt sacra, suasq;
 Votivus sanguis lustret solenniter Aras.
 Ite Sacerdotes; quâq; est nulla hostia major,
 Albus inaurato taurus cadat hostia cornu.

Dixerat. Assensere omnes: cadit hostia taurus XVI,
 Victima grata Jovi; cujus dum viscera sacro
 Ritu explorantur, non defuit omen in extis
 Fausum illud felixq; Lacho, regnisq; futuris
 Non defecturum quod abhinc promitteret ævum.
 Ipse Sacerdotis peragebat munia Lachus,
 Thura dat ipse Jovi, tingitq; altaria fuso,
 Quem bos maestatus dedit ad sua sacra, cruore.

Fit rogos inde ingens, flammisq; parata crematur XVII.
 Victima; quam circum Pueri innuptæq; Puellæ,
 Mos ut erat, saliant; ducuntq; ex arte choreas:

I3

Utq;

Utq; sit hortamen salientibus, omnis Haruspex
Mystarumq; Chorus præinctus tempora vittis,
Hæc canit aut istis metra pænè simillima metris:

*Jupiter omnipotens, Custos templiq; lociq;,
Quo Lemisaleti tellus sub Numine tuta est,
Fulgmina chi Aquila portant ad bella Ministra,
Jupiter, in terram qui nostram lapsus Olympò es,
Adde metris robur; fac, irrita carmina ne sint!
Eveniatq; Lacho; quod ei pia turbâ precamur:
Vivat, & immenso felix Lachus imperet avo!
Ne sua regna cadant, avertat fulmine casum,
Fulgmine, quo Patriam Victor tueatur ab hoste;
Quemq; Aquilæ torquent, ignè quoq; torqueat ipse!
Sit sua Posteritas simili defensa favore,
Quivè Duces venient, teneant felicia sceptrâ,
Nec Fortuna Lachi videat prius ultima finem,
Quam prius ahe atas ahe magnus desinat orbis!*

XVIII Hæc & plura canunt. Festis solennibus addit
Sol quoq; lætitiâ, pura qui luce diei
Aureus & constans solitòq; serenior ibat.
Vix tandem monuit, debere quiescere curas,
Inclinata diès; quæ tempore fecit eodem, ut
Cessarent plausus, & haberent gaudia finem.

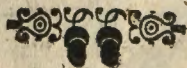
ARGU-

ARGUMENTUM Libri 6ti.

I. **L**udis celebrandis in Lemisaletio, area com-
moda & apparatus describitur. II. O-
men ex prætervolantis aquilæ lapsu in
vexillum, pro meta ludis defixum. III. Lachus,
antiquum de Colchide Stemma Velleris aurei, ju-
bet in vexillis permutari Aquilæ effigie. IV.
Slavi exornant vexilla stemmate Aquilæ. (De
stemmate Aquilæ à Lecho Institutore; Sapièha in
Annotat. Hist. f. 104. & 242. Crom: l. 2. Šarn: l.
4. f. 171. Ines in Lech: Rubeis &c.) V. Lachus
vexillum, effigie Aquilæ recenter decoratum, pro
meta ludis desigit. Ludos celebrari imperat in
gratiam novi Stemmatis. VI. Ludi solemniter
celebrantur. In illis recensentur præcipui Acto-
res, & præmia à Lacho proposita: ut Insigne A-
quilæ Albæ, & Velleris Aurei. (De ludis
præcis in Lechia, Crom: l. 3. Item de Ordine Equi-
tum Aquilæ Albæ, à Lecho Institutore &c. Sapièha
in Annotat. Hist. f. 104. Item de Gebericho Princi-
pe aurei Velleis, Šarn: l. 4.) VII. Lachi dratio ad
suos, pro urbe extruenda in loco ludorum. VIII. La-
chus, deliniat spatium urbi condenda. Determinat
appellationem Slavicant urbi Gniezdo, à nidis Aquil-
larum IX. Omen in conferendo urbi nomine. X. La-
chus ponit primum lapidem Titularem urbi edifican-
da. XI. Urbs Gnesna edificatur, Regni & literarum
pri-

prima sedes. (De Urbe Gniezdo, à Lacho fundata, deq; ejus appellatione Slavica à nidis Aquilarum; Sarn: l. 4. f. 17. Crom: l. 2. Ines in Leth: Neug: l. 1.) XII. *Polia, ex Lacho querit causam, gestati in pedore Velleris aurei.* XIII. *Lachus respondet: & narrat historiam de origine Slavica Gentis à Colchide. De Vellere aureo, rapto per Jasonem ex Colchide. De OEta, protunc Rege Colchorum. De expeditione navali Colchorum in Jasonem. De iisdem Colchis, ad terras Illirici & Dalmatiae appulsis; & illic sedem locantibus. De Slavorum ex iisdem Colchis Slavica appellatione; à Fama nominis & triumphorum. De suo, id est Lachi Patre Javano, sive aliàs Annone, oriundo ex Colchis & Rege OEta. De stemate Velleris aurei, Slavis posthac usitato; & de causa hujus.* (De hac origine Slavorum à Colchis, Sarn: l. 1. item l. 4. & 5. Crom: l. 1. c. 13. Neug: l. 1.) XIV. *Lachus, de suo nomine Slavos appellat Lachos sive Polachos.* (De Slavica à Lacho derivatione nominis LACHY, POLACHY, POLACY: Crom: l. 1. c. 16. Opalinius in Defensâ Polonia contra Barclaium. Neug: l. 1. & 2. Dom: Rubeis, in Tab: Chronol:) XV. *Recentes è Slavis Polachy, applaudunt nominis appellationi derivatâ à Lacho.* XVI. *Acuit plaudentium letitiam, canens ad cytharam Vates Gratinus.* XVII. *Post cytharæ symphoniam & cantum, Spectaculò Gnesue crescentis & operâ occupantur Polachy, Lachus, Polia.*

LE

LIBER VI.

ACRA suo. sunt facta Jovi. Pars I.
maxima restat
Lætitiæ, & Lacho qui jam celebrantur honores.
Arcis ab introitu vacuum dabat
eminus orbem

Area plana, ingens, magnumq; imitata theatrum.
Et qui lactandæ plebi spectacula Circus
Reddere posset, erat; prospectu suavis, & herbæ
Gramine versicolor, cinctusq; palustribus undis.
Umbra aderat campo, viridis quem more coronæ
Lunato amplexu claudebant arbuta circum.
Egregium visu spatium nec inutile ludis!

Convenère illuc, lucis jam fortè secundæ.
Post epulas mediumq; diem, Lachusq; suoq;
Cum comitum Regina choro: venère parati
Vandalidæ, venère Slavis permista Juventus,
Stare Palæstritæ iussi, quibus æmulus ardor
Sèu jaculò metam deprèndere, sive sagittâ,
Sèu in equis cursuq; pedum rapidisq; quadrigis
Aurea ad emeritæ contendere præmia palmæ.

Meta

Meta locanda fuit; locat hanc in cespite Lachus,
 Et labarum de Signiferi moderamine raptum
 Limite defigit certo. Stant agmina, prima
 Ad cantum suspensa tubæ: calor omnibus idem
 Ire prius, metamq; gradu propiore tenere:
 Se pariter metuunt; & qui timet, ipse timetur
 Ne præeat Victor: pulchrum timor auget amorem
 Præripiendæ aliis dubio certamine palma.

II. Nondum erat, ut caneret cursus cava buccina signum;
 Ex inopinato cum magni corporis umbram
 Projiciens, Aquilæq; ferens & nomina & ora,
 Visa venire ales; labarog; in cespite fixo
 Desuper intendens oculos, se flexit eundem
 Sapius in gyrum, nec quâ deberet abibat,
 Nec rectum per iter, sed eosdem currit in orbem.
 Quin velut ad ludos spectatrix ipsa veniret,
 Deslit in terram, labariq; in culmine sedit;
 Et plausit pennis; & visa est clangere rostris,
 Hac illac circumspiciens, quid scena pararet.

III. Quo gaudere Lachus, Slavusq; applaudere possit,
 Hoc fuit: Applaudit! tollensq; ad sidera palmas:
 Hoc erat, hoc, (INQUIT) vobis quod fortè precaret
 Evenisse, Slavi! fortes ad signa venirent
 Ut nobis Aquilæ; caperetq; ex fulmine vires
 Nec nisi ab hoc nostrum fulgeret stemmate regnum
 Ambigua quod mente Lachus, tacitusq; premebam
 Esse ratum Superis deprênditur! alta venire
 Spectatisnè Aquilam vexilli in stemmata nostri?
 Vênit; & ungue tenet, quæ vos vexilla tenetis.
 Salve stemma sacrum, splendoris imago futuri!
 Non, mihi si veniant positi ad præfagia regni
 Romulæ volucres, bissero vulture tantum
 Promississe Slavus valeam, faustissima quantum

Hæc

Hæc mihi spondet avis! Felix, tibi credite, felix
 Omen adest, Cives! Slavus modò deniq; fama
 Crescet in immensum, magnæq; volabimus usq;
 Ad Superos virtute Aquilæ; quodq; illa feroci
 Ungue gerit fulmen, fulmen gestabimus ipsi!
 Quod magis ut nobis in postera sæcula votum
 Numine firmetur, procul hinc Insignia prisca
 Velleris aurati, quæ Colchica gestimus olim,
 Demite Vexillis: veniant in Signa Slavophum
 Audaces Aquilæ, Regni grave stemma futuri.
 Ne verò teneam vos solo hortamine, Cives,
 Quod jubeo, primus peragam: faciendo docebo
 Quid fieri expediat, quid nunc jubeamvè velimvè.
 Jamq; aded labaro, metam quod in aggere fixi,
 Alba Aquila effigiem Lachus solenniter addam, ut
 Sim Patriæ Regniq; Parens & Stemmatum Author.

IV. Dum loquitur Lachus; vexilla nitentia campò
 Quotquot erant, veteri spoliantur imagine: cœu *Fis*
 Sæpè *Vetustati finis, novitatis amore.*
 Hæcenus effigies, vexilla per omnia Slavum,
 Velleris aurati mansit; stirpemq; vetustam
 Colchide quam traherent, Insigne docebat avitum.
 Nunc, quoniam Lachus Princeps, & in ipsius olim
 Jura Vetustatis novitas abitura monebat,
 Stemmatum antiqui senium decorisq; prioris
 Canitiem ponant Sclavi; vexilla recenti
 Stemmate depingunt, *Aquileq;* Insignibus ornant.
 Fulserunt vexilla Aquilis! nec inertis imago
 Pondus habebat avis; credas jam velle volare
 In pugnam volucres, spirare imitamine Martem,
 In bellumq; rapi pennis, & velle timeri,
 Nescio quo vires animante medullitè igne.
 Scilicet ut belli tetigerunt signa notasq; ;

Pænè

Panè videbantur sibi tunc demum esse Ministræ
Fulminis, atq; Aquillis plus posse in prælia veris.

Quid poterunt Slavi, si tantum in stemmate possunt

V. At Lachus ante alios, *Aquila* memorabile Stemmate

Appendit labaro; labarò designat eodem

Metam venturis grato certamine ludis.

Celsior indè locò, dextrâq; silentia poscens:

Quem mihi nunc (INQUIT) Cives certatis honorem,

Hûic date! (DICENDO, MONSTRAVIT IN AGGERE FIXAM

CUM VEXILLO AQUILAM) celebretur Olympias isti,

Dum vestit mea Signa, Aquilæ: non Vellus ademptum

Est vobis, Aquilæ regali in corde geretur.

Stemma novum, Herodés, quod nulla aboleverit ætas,

Non finit ire diem sinè plausu: reddere fas est

Quod deposcit honos Aquilæ vestræq; meæq;.

Reddite; & Insigni mansurum in nomen ituro

Certatim bini solennes addite ludos.

Premia disponam Victoribus: ordine factò

Sive Pedes sèu vincat Eques, sèu fortè sagittâ

Eminùs aut, jaculò; nullum sua palma suumq;

Decipiet meritum: cum fenore palma feretur.

VI. Dixit: & exiguo post tempore, buccina clarum

Certandis ludis signum dedit. Illicet omnis

Turba fremit, campumq; ineunt cataphracta Juventes.

Primus honor Slavos vocat ad certamen Equestre:

Prorumpunt duo de multis; Carvaccius alter

Alter Alamphilarez; cita mittere doctus uterq;

Tela, manuq; sequi; cursuq; per æra missas

Antevenire hastas & prèndere: ne priùs hastis

Quàm sibi propositam liceat contingere metam.

Ergo ubi fulmineum rapuère in pulvere passum,

Mittit uterq; hastam: volat illa ex arte, scopumq;

Tendit in adversum, quâ stabat in aggere signum.

Ante

Ante sed, ad metam quàm missilis hasta veniret,

Præveniunt illi, capiuntq; ex ære telum

Quisq; suum; & quanta valuerunt tempore parvo

Dexteritate manùs, adversis frontibus ambo

Adversisq; hastis se contra hostiliter ibant.

Concurrunt: quanto conicitur impete præceptis

Cum fluctu fluctus, cumq; acri fulmine fulmen,

Nèuter erat læsus; tamen utraq; parma duorum

Vulnera pro Dominis tulerat; simul utraq; conti-

noxius, occurfu parmæ rigidisq; metalli,

Scinditur in centum per propria vulnera partes.

Victor uterq; & nèuter erat; certamine ludi

Fecerat æquales virtus: æqualia Lachus

Premia reddit huic, æqualia reddit & illi.

Baltheus in gemmis, Aquilæq; ab imagine pictæ

Pulcher, utriq; datur; fiunt concorditer ambo

Alba Equites Aquilæ, Patriamq; in stemmate gestant.

Par & Vandalidis ardor; rapidisq; quadrigis

Certatur, cursuq; pedum, volucrisq; sagitta.

Quisq; sua est merces: galeam capit hic, capit ille

Loricam aut ensem: sed qui certamine palmiam

Primus ad emeritam contenderat, omnibus antèit

Mercedis pretiò Geberichus, & ordine honoris:

Hûic datur, aurati qui stemmate Velleris ardet,

Baltheus; atq; *Equitem* designat *Velleris aurèi*.

Ut tandem imposita est longis manus ultima ludis, VII.

Lachus ad adstantes sic summo è cespite FATUR:

Grande vetustati nomen, quod deleat ætas

Nulla, quod à longa sit Posteritate legendum,

Fecimus o Slavi! dum tempus & orbis & ætas

Stabit, ab Alba Aquila deductum stemma manebit:

Finè caret virtus, et, quod facit illa, perenne est.

Nec

Nec solæ veniunt mansura in stemmata vobis
 Bellaces Aquilæ: secum sua regna suasq;
 Hospitibus Sclavis tradunt, Jove Judicæ, terras.
 Quod quoniã Superis placitum est; assuescite posthac
 Indigenæ Lemisaleti Civesq; vocari.
 Hic sedes æterna Slavis, hic meta viarum
 Errandiq; modus: Fas respirare labores,
 Atq; Vetustati nomen præbere morando.
 At desunt habitacula viris? tectisq; casisq;
 Terra vacat? nulla est, Laribus quæ structa paratis
 Urbs capiat Cives? muriq; & mœnia desunt?
 Gratulor hoc ipsum, quod non aliena colemus
 Mœnia; non aliam, nisi quam fundabitis ipsi
 Cujus & Auctores simus, spectabitis urbem.
*Læus venit è proprio major; famâq; perenni,
 Qui fecit, gaudere potest: & major habetur,
 Esse Vetustatem, quam derivare, voluptas.*
 Ultro qui Patriam potui mihi demere, rursum
 Condere non possum? non sic peregrina tenetur
 Terra, ut non eadem cunctis sit Mater ubiq;:
Omne solum forti Patria est. Incumbite Sclavi;
 Atq; loco, ludis quo nunc certastis, eodem
 Condite perpetuam vobis jam Civibus Urbem:
 Unde sequens ætas, nostraq; è Sanguine Gentes
 Regnum respiciant, quod fiat origine nostrum.
 Nec desunt exempla operi: sic maximus ille
 Troius Æneas, peregrini ad Tiberidis oram
 Hæsit ubi, antiquam fabricavit Conditor *Albam*;
 Æneadis ponens habitandam Civibus urbem.
 Par ad opus calor est, veterumq; exempla sequamur
 Inq; nova & multis mansura ætatibus urbe
 Non defecturi jaciemus semina Sceptri,

Cujus

Cujus ab império dum regna videbitis olim
 Maxima, dicetis: *Quàm parva Slavonia nostra est!*

Dixerat: Atq; illis clamore petentibus urbem, VIII.
 Albd̄ invectus equò, sumptâ delinias hastâ
 Plantam; & condendæ spatium determinat urbi;
 Quovè loco templum, quo mœnia, quo speciatim
 Curia ponenda est, docet ordine singula Lachus:
 Mox ut agant fossas, voce imperat, Atq; ITA FATUR:
 Forfan adhuc, urbi quæ nomina danda supersint,
 Quæretis Cives? quæcunq; vocabula dentur,
 Confiteor, petitis vix edicendâ: nec urbem
 Condere res minor est, urbi quàm condere nomen.
 Me certè docuere Aquilæ, nidiq; loquaces
 Hic positarum avium (nec abest grande omen in illis)
 Ut velut hæ volucres ventura in sæcula proli
 Nidificant; nostra sic Urbe Nepotibus alter
 Ponatur Nidus, similesq; per omnia cunæ.
 Nomen erit fietq; ex re, si Nidus habeat
 Urbs quoq; nomen idem, titulusq; sit unus utriq;
 Utq; pares Aquilas in Stemma vocavimus aptum,
 Utq; & Posteritas, aquilarum more modòq;
 Nascatur nobis; sic, quam modò condimus Urbem,
Gniezdo sonet nomen Slavis, Nidusq; vocetur.
 Si tamen hoc sit adhuc dubitabile Nomen, ab ipsis
 Me Duce consilium per Sacra requirite Divis,
 Nomine quo jubeant Urbem donare futuram.

Hæc ait: utq; Jovî repetita piacula dentur,
 Imperat & flammæ, & taurus ut hostia fiat.
 Quercus erat carieq; tremens ventòq; recentî,
 Cujus & in ramo nidus pendebat adeso,
 Testatus gravitate Aquilam cum prole sedentem.
 Hic ubi suppositus raptim depascitur ignis

Vi-

IX.

213

Viscera sparsa bovis; dubium! casumè Dednè
 Frangitur, & fractus secum fert ramus in ignes
 Nidum aquilis plenum! Volucres sed viribus uti
 Jam potuere suis, libratísq; ocyter aliis
 Deseruere domum putri cum fronde cadentem,
 Innocuæq; abeunt media regione ruinæ.
 At nidus cecidit; flammâq; subindè receptâ
 Arsit, & illustrem circumtulit undique lucem.
 Omen id esse Slavi credunt; & quale futuræ
 Urbi conveniat, discunt ex omine Nomen.
 Gniezdo! confestim conclamat ab agmine Lachus;
 Gniezdo, Urbi nomen! lætus conclamat Arisbas!
 Turba manu plaudens conclamat cætera: Gniezdo!
 Nomine quisq; urbem geminat, Gnesnamq; salutat.

X. Utq; sacis plausus titulo præluserat Urbis,
 Incidit memori Lachus tria carmina saxo:
Hunc lapidem posuit, primus qui condidit Urbem
Lachus: & æterno transmisit, Gniezdo, vocãdam
Nomine; Lechææ Fundator Gentis & Urbis.
 Scriptus erat Titulus: Lachus nec plura moratus
 Cum Titulo Lapidem fossam demittit in altam,
 Multa monens Sclavos, Divosq; Jovemq; precatus.

XI. Nec mora. Contiaudè discurritur; inq; paranda
 Ponitur urbe labor: spatiiis æqualibus ima
 Egeritur tellus, recipitq; injecta profundo
 Fundamenta sinu: structuræ protinus instat
 Artificum manus, & partitur læta labores.
 Hi fodiunt, illi ducunt curvamine fossas,
 Secum ut convenient spatia concorditer uno,
 Sitq; *basis Civi sic convenisse futuro.*
 Mœnia disponunt alii, portasq; suoq;

Muro

Muro aptant turres, & ad urbe suburbia certò
 Distingunt, vallò: labor arduus arte juvatur
 Sive sit in templi fabricanda mole futuri,
 Sèu sit in hospitiiis: hi certa lege plateas
 Edificant, sedemq; & tecta Penatibus aptant.
 Pars de cæmento magnis conatibus arcem
 Edificant, aliis labor est fabricare severam
 Curiam, & in certa sinuare palatia forma,
 Unde Magistratus det jura & jura Senatus.
 Fervet opus, cursuq; viæ strepituq; laborant,
 Materiemq; ferunt alii, mistamq; saburrâ
 Massam alii portant; allatam cominus isti
 Accipiunt redduntq;, indefessiq; ministrant
 Vasa, trabes, lateres, & pondus habentia saxa.
 Cæditur & rupes, admissamq; indè ruinam
 Urbis in immensos per vulnera commodat usus.
 Cæditur & marmor, seseq; decentius ornat
 Dum mintuit; faciemq; capit, formatq; Colossos,
 Quorum uni statuam Lachi sua scepra gerentis
 Arte laboratam posuerunt vertice Slavi.
 At quoniam Sclava deductus origine Vates
 Gratinus, petiit fabricanda Palatia Musis,
 Gymnasia properatur opus, deductaq; longò
 Tecta magisteriò surgunt: cum Gymnade docta
 Cumq; scholis crescit spatiosum Palladi templum;
 Prima ut Musarum Sedes Regniq; Lechæi
 Gnesna vocaretur; sacris quondamq; superba
 Cresceret Ingeniis, quibus incrementa dedisset.
 Has structurarum capit Urbis æterna figuras!

Urget opus præfens Polia, Ac INSTRUIT ISTIS:
 Pergite perpetuo Cives contendere honori
 Urbe novâ! pereunt hominesq; & labilis ætas,
 Cumq;

K

Cumq;

Cumq; ætate memor gestorum gloria; posthac
 Nî monumento aliquo durent & scripta legantur.
Ut sepelire velit seclorum oblivio cuncta,
Non sepelit famam, quoties hæc firmior exstat
Marmore; sed nūquā, nisi marmore raso perennet,
Firma potensq; sui est: monumentis vivitur istis.
 Noscitur Amphion de mœnibus, arte canentis
 Dum cytharæ rupes salientes doctus in orbem
 Ducere, perpetuo muniret nomine famam.
 Nunquid & Alcides positus immanè columnis
 Claruit? at solis sunt meta laboribus illæ,
 Non famæ: Herculeum supra mare currit & ultra
 Quod Positor tantò solidavit munere Nomen.
 Cernitis ut Septem mundi Miracula, magno
 Nomine se jactent? sint quàmvis rudera, sintq;
 Antiqui fragmenta Operis; tamen ipsa ruina,
 Ingenti postquam sepeliverat omnia clade,
 Non sepelit famam. Vel funere claruit ipso
 Romulus & Remus; magnæ dum poneret ille,
 Iste minùs cautus rideret mœnia Romæ.
 Vos quoq; si simili non destituendus honore
 Tangit amor Famæ, nova ponite mœnia Gnesnæ.
 Vivat ut æternis Sclavorum gloria Fastis.
 Sic ait: & cœptis Polia incumbere mandat,
 Atq; tabernâclum nunc hoc nunc acta per illud
 Hortatumq; operi calcarq; laboribus addit.
 Qualis apum Mater, quæ suaviter imperiosa
 Ordinât ancillas, ut apis simul omnis ad unam
 Frangat in arte artes; Albamq; nepotibus urbem
 Venturis, dulces & fabricet ordine cellas.
 Sic operi instat ovans Polia: sed omnia certens

Ad

Ad decus & votum succedere; recta reducit
 In sua se retro, Lachumq; Penatibus infert.
 Ille licet sequitur, tamen ad nova mœnia Gnesnæ
 Respicit; & repetens iterumq; iterumq; fenestram,
 Lætitiaq; satur, conspectu pascitur urbis.
 Cujus ut aspexit Polia in pectore *Vellus*
Aureum: Adornandi tibi quæ Lache pectoris isto
 Vellere causa? (INQVIT) nisi fallor, originis istud
 Est nota gestamen, patriumq; Insigne, vetusq;
 Stemma; palam super Slava quod vexilla tulere.
 Quæ sit origo tamen cum Vellere stemmatis? ardens
 Mens mea scire cupit; cupidam ignaramq; doceto.
 Debita poscis, (AIT LACHUS) hæc demoror aurem **XII.**³²⁰
 Notitiamq; Polia tuam: nunc ordine disces,
 Illenè sim clara venturus Colchide Lachus,
 Auguriis Vatum vester quem Vandalus olim
 Affore crediderat. Dum quæris, quæ sit origo
 Velleris, è nostro pendentis pectore? eadem
 Et Genus & Sclavam disces ab origine Stirpem.
 Nôsse vetustatem cunarum sanguinis alti
 Quem non urit amor? sed quanta Minoribus ortu
 Scire cupido suum; tam debita Patribus instat
 Cura, docere Genus, primosq; evolvere Fastos:
 Sed quoniam cunctos res postulat ista Nepotes,
 Cuncti adhibere animos cum Slavis Vandala Pubes.
 Hæc ait: Atq; illum circumfundente corona
 Patriciorum; iterum placido Sic INCIPIT ORE:
 Velleris aurati pretium, quod venditat orbis,
 Fabula visa diu est: Famæ sed multa canenti
 Si jam nulla fides, cur Reges pectore gestant
 Illud idem auratum, quod dictum est Fabula, Vellus?

K2

Fin.

*Fingitur ex vero, rebusq; simillima gestis.
Ingenii scena est; partemq; abscondita veri
Fabula semper habet.* Certè si dentibus aurèis
Nasci hominem potuisse, aut monstri mille figuris,
Historiæ tradunt; non est, cur Velleris aurèi,
Fimentum credatur, Ovis: Vatum otia quàmvis
Addiderint aliquid; non est dubitabile, natam
Colchidis in regno pretiosi Velleris agnam.
Nata est; & Vellus post funera fera reliquit,
Servandæq; fuit custodia plurima lanæ.
*Quid prodest magnis cura & custodia lucris?
Cura vocat furem; magnisq; pericula rebus
Maxima sunt!* Illud totius Colchidis illud
Depositum, textam pretioso Vellere lanam,
De Duce fur rapuit, prima rate vectus, Iason!
Sceptra suæ protunc Rex Colchidis *Æta* regebat:
Qui simul ac furtum deprêndit Jasonis; omni
Classe sequi furem, regniq; effundere vires,
Se, parat, excepto. Colchi quoq; Rege iubente
(Dux erat his *Perses*) instructa classe volentes
Æquora corripunt, rapturi à Jasonè prædam.
Hêu! quibus indè malis, quèis tempestatibus acti
Errarunt procul à Patria! nec Jasonis usquam
Cernere posse fugam, nec posse redire Penates
Ad patrios licuit! nec, si rediisse daretur,
Fas erat infectis remeare ad littora rebus!
Scilicet irato Rex implacabilis *OËta*
In reduces fureret, quibus unda pepercerat, ensè.
Jamq; labore viæ fracti, quascunq; tenere
Suspirant terras, & cunctos tædet aquarum.
Vênit amica dies, qua longè è puppibus altis
Illiri-

Illiricum vidère solum, terrasq; propinquæ
Dalmatiæ, et, pandit quos juncta Croatia, portus.
Ut loca laudârunt, figunt tentoria primò,
Tum sedem *Polamq;* locant concorditer urbem
Obliti Patriæ: placuit nova terra, diuq; est
Illa peregrinis habitata colonia Colchis.
*Tempore res parvæ crescunt: nec fontibus idem
Principio, profert qui posthac impetus undas.*
Pars modò qui fuerant & parva & naufraga Colchi,
Creverunt bellis, indefessisq; triumphis,
Et famâ per utrumq; orbem veteremq; novumq;
Ignotasq; plagas. Romanos posse quis unquam
Crederet à Colchis vinci? vicisse feruntur
Romanos Colchi; Latiasq; per aspera bella
Perdomuère Aquilas: nec erat terræ angulus usquâ,
Quem non virtutis, quem non & Nominis alti
Implèssent famâ: *Fama* de nomine Nomen
Accipiunt; *Slaviq;* dehinc cœpere vocari,
Nomine Colchorum posito. Tum crescere sensim
In majus cœpère decus; cognomen ut altum
Assereret sibi quisq; manu, comitemq; recepti
Nominis & Famæ linguam committeret orbi
Plus medio; Slavi terræ audirentur ut omni.
Ex his, atq; *OËta* descendens sanguine longo
Javanus Princeps, nomen cûi, *Anno*, secundum,
Famâ opibusq; potens, de Conjuge procreat *Herfa*
Meq; *Lechum* *Czechumq;* *Parens:* à Colchide *Lachis*
Nomine me Slavo modò dicens, & modò *Lechum*
Molliùs; ut geminum nomen, velut ille, referrem.
Ut verò Natos ad maxima & ardua quæq;
Formaret prudens Genitor, sæpè ille docebat
Nos Genus ipsè suum, Colchæq; Insignia Stirpis,
Et

Et Proavos Regemq; OEtam: nec damna filebat
 Velleris aurati, cujus constanter amore
 Implebat Slavos; repetendi (ubicunq; fuisset)
 Muneris hortator: namq; illo Vellere Stemma
 Esse Slavis natum, Javanus rettulit idem:
 Remq; probans factis, quod commendavit, avebat
 Pectore ferre Parens; &, gestaremus ut ipsi
 Illud idem Vellus, toties totiesq; monebat.
 Paruimus Patri; gestatum est pectore nobis
 Velleris aurati decus; et, quæ nostra merebant
 Signa, sub hoc tantum gestamine signa merebant.
 Hactenus at licuit; quando melioribus uti
 Nostra decet Vexilla Aquilis in Stemma receptis.
 Velleris aurati videor deprædendere munus,
 Quando Aquilis reperi tradentibus aurea regna.
 Hæu! quanto felix quantoq; beator essem,
 Quemve Repertorem me scirem Velleris auræ,
 Si mihi, quæ periit, Libria reperta fuisset!
 Nam memini, quod & hanc, teneri Genitoris amore
 Mitis adulator, cognomine *Velleris auræ*
 Censebam Lachus; per blanditiasq; Paternas
 Auratum in Libria jactabam Vellus haberi!
 Defuit hoc unum! sed & hoc absente videbor
 Inventis Aquilis Vellus reperisse cupitum.

Jamq; aded Sclavæ didicistis originis ortum:
 Quod Genus, unde Slavi, quæ Colchica regna, quis
 OEta,

Auratumve Slavis dederit cur Stemmata Vellus?

XIV. Nunc quoniam vobis mutavi Stemmata Lachus,
 Fas, Nomen mutare vetus! Dum Conditor Urbem
 Constituo, & Patriam, Regnumq; & Stemmata Regni,
 Civibus æterni sum Nominis Author, oportet.

Idq;

Idq; quod esse potest, quàm nostro é Nomine Nomē?
 Lechia de Lecho dicenda est Patria præfens!
 Et, modò quos Slavos, quos Vandalidasq; vocamus,
 Nomine concordēs ut conveniatis eodem,
 De LACHO POLACHY natum deducite Nomen!
 Si qua tamen ducit suspiria littera, posthac
 Tempore felici sextam abrasisse licebit:
 Sint licet infensæ, quæ me suspiria Gentes
 Ducere vosq; velint, & dicant nomine *Lachos*.
 Slavica nec vobis nostro Cognomine Gives
 Nomina vanuerint: tum Slavos esse patebit
 Vos magis, è Slavica dum consuetudine vocis
 De Lacho Polachos cognoscet & audiet orbis.
 Nec mihi (juro Deos!) jactantia quæritur isthinc
 Ulla, nec insolito mos introducitur usu:
Cui non arati, Majorum Nomina ferre,
Usus erat? Nulli sua fit non chara Vetustas.
 Consulite Annales: sic ex Antenore dicti
 Bellaces Antenoridæ; sic nomina magnus
 Æneadis dedit Æneas; & Romulus Author
 Romulidas dixit, quæis Romam condidit Urbem.
 Hos quoq; Vandalidas magnus tunc Vandalus alto
 Ornavit titulò, cum regna veniret in ista.
 Forsan & à nostro venient cognomina Fratres,
 Deq; Czecho fient, Gens collactanea, Czechy.
Scilicet antiquo censeferi nomine Patrum,
Posteritatis opus gratæ est, & pulcher avitam
Ambitus in laudem, vitiiq; superbia sancti.
 Temnitis? & Lachi fama est Nomenq; pudori?
 Deq; *Lacho Polachos* non Slava vocabula reddent?
 Finit. Illi autem consensu dicta probante

K 4

Una-

XV. 473

Unanimes tollunt vocemq; , manúsq; , caputq; ,
 Applauduntq; novis titulis, & nomine sese
 Inq; vicem *Lachos* per mutua verba salutant,
 Inq; vicem *Polachos* : omni meminere Parentis
 In sermone Lachi; Nomen ne quando fileret
 Tam grande, at potius cunctis clarescere natum
 Gentibus, in memoris famam descenderet avi.

Hæc inter, positis renovant convivia mensis;
 Postq; dapes interq; dapes alterna propinant
 Pocula certatim: pateramq; hinc indè tenentes
 Exclamant: *Vivant POLACHY!* concorditer omnes;
Vivat io! LACHUS! nostri Cognominis Author!

XVI.

Instruit indè chelyn Vates Gratinus, & artem
 Elicit ad numeros percussis pollice chordis.
 Ut tamen & vario modulamine mulceat aures,
 Alternat cum voce Lyram, Slavicoq; tenore
 Sic canit, & cytharæ facit intervalla loquaci:

Vive diu Ductor, felixq; assuesce vocari,
 Qui Lachus à Colcha deducis origine Stirpem;
Velleris aurati tu diceris Hospes & Heres,
 Famæ Hæres idem, cûi sunt, sua Fama, triumpho;
Tu Patriæ Pater es, Regnum tu condis & Urbem,
 Tu Musis sedem prima quoq; ponis in Urbe:
Et venit huc Pallas; locus est neq; gratior illi
 Quàm Regno & Musis qui det cunabula primus.
O! & Phœbe tuò, o! & Martis honore colendum,
 Bellica cûi Martis cûi servit laurea Phœbi!
Ille etiam Regno mansuros condit honores,
 Et Lechus est, Aquilas qui Slavum in Stêma vocavit;
Et Lachus est, à quo Lachy quoq; nomen habemus,
 Deq; Lacho *Polachos* mirabitur integer orbis!
Vivite Felices Polachy! vivamus & ipsi

Quos

Quos Genus & Stirpis cognata vocabula tangunt!
Aternis utinam crescant hæc Nomina Fastis,
 Extremusq; *Lachos* paveat, cûm noverit, orbis!
Evenient! canit ista meus canit Augur Apollo:
Sunt mea plena fide, sunt plena & Apolline metra.

Sic canit ad cytharam Vates: sic pollice docto xvii
 Elicit illecebras; digitdq; interrogat omnes
 Chordarum numeros, sonituq; moratur in omni.
 Aure melos cunctis bibitur, demulcet & ipsam
 Molem Urbis, Gnesæq; aures; quæ visa salire
 Dum crescit volucris suaviq; ad metra labore.
 Sic Amphiionæ quondam cum mœnibus arces
 Audivere chelyn: scopuli mollescere visi
 Tunc etiam, quando rupes nec parva nec una
 Cardinibûs vulsis saliendo conderet Urbem.

ARGU-

ARGUMENTUM
Libri 7mi.

I. **A** Postrophe ad Visimirum; (Filium Lechi juxta Sarn: l. 4.) II. Visimirus, Lechum querens, errat diu in mari mediterraneo. III. Classem aliam è longinquo conspicit, quam putat Lechi esse, IV. Classis illa fuit Palemonis, profugi ex Italia. (Futuri Authoris Litvanix juxta Miech: l. 4. c. 39. & l. 2. c. 2. Kojat: l. 2. Sarn: l. 6.) V. Visimirus congregitur Palemoni, & colloquitur. VI. Palemon querit ex Visimiro, qui sit, & unde? VII. Respondet Visimir, & docet. VIII. Palemon narrat de sua veteri cum Lecho amicitia, De naufragio ejusdem Lechi, ut ex fama audierat, IX. Visimir detestatur Slavoniam. Querit ex Palemone, qui sit, & unde? X. Docet Palemon genus suum ex Italia, & causam fugæ ob metum Attilæ vastantis Italiam, Innuat de quadam ora Littalia, à Littalano dicenda, auguriis Vatum sibi promissa. XI. Visimir cum Palemone novas terras querere & incolere constituunt. Vela faciunt oceanò versùs Balthidem. XII. Palemon à Visimiro tempestate dirimitur. A littore Dana repellitur: Cogitur migrare aliò per Balthidem, versùs Niemen fluvium. (Kojat: l. 2.) XIII. Visimir ad littora Dana appellit. Reperit in littore, naufragi cadaver hominis, & cum eo epistolam à Diridano venefico ad Lagum Fratrem olim missam per unum ex prædonibus. XIV. Contenta epistole; in quibus legitur genus Diridani, studia ejus magica & artes. Causa odii in Lechum, casus scilicet olim in Slavonia Alcon,

Alcon, Frater Diridani. Vindicta in Lechum multiformiter à Diridano fructa series & eventus. Depredatio templi Lemisaletani. Sors capti Lechi, & ejusdem decreta in littus Danum deportatio. Tandem, in ipsum Visimirum insidia, & machinaria commendata Fratri Lago. XV. Post lectam epistolam, violentis affectibus turbatur Visimirus. In Diridanum jactat diras; captivum illi hactenus teneri Lechum ratus. Sibi metuit: & nomine Visimiri mutato, se Lechdanum appellari precipit. XVI. Lechdanus ex Visimiro recens, ingenio utitur; reposcens Lechum à Sivardo Rege Danico, per Legatum Lisharchum. XVII. Regia Sivardi, lata ex pulso nuper Palemone à Littore. XVIII. Lisharchi Legati adventus & oratio ad Sivardum. XIX. Sivardus, Lisharchi postulatæ offensus, arma parat in Lechdanum. Lisharchum precipitari in aquas, imperat. Peragunt jussa famuli. XX. Pugna navalis Sivardi Danicæ cum Slavis & Lechdano. XXI. Sivardus vincitur. (De præliis navalibus Visimiri & victoriis, ex Sivardo Danico reportatis. Crom: l. 2. de Lecho. Saxo in Dan: l. 8. Guag: f. 8. Sarn: l. 4. Neug: l. 2. Ines in Lech:) XXII. Lechdanus Victor, latè vastat finitimas provincias, nil proficiente Sivardo. XXIII. Jamericus, Sivardi Filius, præliò navali superatus, capitur à Lechdano, latè victorias promulgante. (De Jamerico, Sivardi Filio, capto in præliò à Visimiro. Crom: l. 2.) XXIV. Innuatur tempus, quo Geberichus ad vestigandum Visimirum olim à Lecho missus, ad littora Dana venerat. Sed malè habitus, & audito Lechdani nomine deceptus, rediit infectis rebus in Vandaliam; erroneèq; informavit Lechum; prout ante dictum lib: 5. LX-

LIBER VII.

I.

LECHUS
 UC ades o Visimir! vultumq; diuq;
 latentem
 Spem reddas aliquando tu! So-
 lennia Lachus
 Te sine cur peragit? soli cur ista
 negatur

Hora tibi? nec ades festis Conviva Paternis?
 Quodsi Lechæi vidisses femina regni,
 Magnorumq; operum comes & spectator adestes,
 Quanta Lacho, Gnesnæq; urbi, Polachisq; , tibiq;
 Gaudia crevissent! Hoc invida sustulit unum
 Sors Lacho; *Caveant quevis ut gaudia parte!*

II.

Henetico classem Visimir de littore solvens
 Ibat, ut amissum deprænderet æquore Patrem.
 Quot maria & syrtes superaverat ille! quis illi
 Intactus rate portus erat? fuit ullanè ponto
 Insula, quam novus hic undarum spreter Ulysses
 Non de reddendo Genitore requireret omnem?
 Spes erat, in Sclavæ regionis cardine Lechum
 Possè refarciri: classem Slavonica versùs
 Littora, nare jubet; Patriæq; advertere proras.
 Obsti-

Obstitit unda nocens votis; & posse reverti
 Impuere truces, quæ surrexere, procellæ.
 Infelix rapitur Visimir, quæ fluctus in ipsum
 Volat oceanum, Gadesq; ad terga relinquit:

Dum rapitur, nec, quæ voluit, citus æquora radit, III.
 Hece rates patuere procul! visa altera classis
 In longo rabieq; pari, paribusq; procellis
 Hæcari! putat esse tuas Leche Visimir alnos,
 Atq; AIT: O Socii, sævis ignoscite ventis!
 Non venit in cladem tempestas ista: nocendo
 Prodest, atq; bonis commota est undiq; Divis.
 Spectatisnè rates, nimiumq; simillima nostris
 Apparæ? nec Sclavis diversas puppibus alnos!
 Fallor, vehit illa meum, vehit obvia Patrem.
 Classis; & est illic quod quærimus! addite ventos
 Vota novos! minimam est quod sic divellimur orbe
 Patrio, dum Patre Lecho potiamur adempto!

Sic ait; & sequitur fugitivas æquore puppes;
 Quamq; priùs Diris devoverat, invocat auram,
 Vocat & fluctus, & pensat amore furores,
 Hece comes ventis cupidus, cupidusq; præire.

Non classis fuit illa Lechi: dabat æquore tonfas IV.
 Palliâ profugus, sic forte ferente, Palæmon,
 Sanguine Romanus claro, quondamq; futurus
 Author Littaliæ, cûi hæc modò nomina defert.
 Qui simul ignotas ut tergo accedere naves
 Viderat; extimuit primò: jam jamq; parabat
 Ipse suis comitumq; armis defendere vitam.

Interea cum classe aderat Visimirus; & usum V.
 Ante oculis sensim defervescente procella,
 Aspicit ignotas Ductore Palæmone proras,
 Aspicit & gladios in bella & vulnera strictos;
 Seq;

Seq; errasse dolet, ferrumq; hinc inde parantes
 Admirans Italos, PUPPI PROCLAMAT AB ALTA:
 O quicumq; estis, qui nos hostilia contra
 Stringitis arma manu, crudeli parcite ferro!
 Non bellum, pacem ferimus; nec sponte carinas
 Consequimur vestras. longè lateq; per aquor
 Jactatos, isthuc tempestas egit & error;

VI.

Arma (REFERT PALMON) tutandæ curâ salutis
 Stringere quemq; jubet. Cùm passim ferveat orbis
 Cædibus innumeris, belliq; tumultibus; omnis
 Quisquis adest, hostis nunc creditur: *Ipsa timet
 Umbra solet cautis.* Ignoscite, si velut hoste
 Armamur viso: non hic tamen ensis amicos
 Oderit; & pacem, pacem querentibus, offert:
 Quam quoniam placido voltu præfertis amici,
 Salvete; & proras nostris advertite proris.

Dixerat. Utq; rates ratibus coire propinquas,
 Utq; salutârunt se se ordine: *Qua regione,
 Vestra (rogat Palmon) classis venit? unde petistis
 Æquora? quovè illo de litore? Slavica cerno,
 Nè fallor, vexilla; libet cognoscere Slavos,
 An tamen hi sitis, dubito: sed dicite tandem.*

VII.

Gens fumus è Sclava (VISIMIRUS REDDIDIT) ora
 Cui loqueris, Lechi sum Filius: illius ergo
 Velificamur aquis, & quarimus æquore Patrem.
 Scilicet ut furtò raptam, sibi redderet Ultor
 Libram Lechus, se meq; Czechumq; sequaces
 Præcipites egit, repetendæ captus amore
 Et studiò Gnata. Sed enim Fortuna nocendo
 Aucta est, & damnò geminatò amittimur omnes!
 Tempestas Lecho Natum abstulit; abstulit unâ
 Visimiro Patrem! nec quem cupioq; stæoq;

Hæte-

Hactenus invenio! lapsis succurrere rebus
 Nulla Diis cura est, & desperare jubemur!

O nimium dilecte Patri Visimire! (PALÆMON VIII.
 VERBA REFERT) Tunè ille Lechi, spes maxima, Natq;
 Tunè Slavus? terrâq; mihi noscendus amica
 Præstò ades? ah quantû vellem, mihi foedere prisca
 Junctus amicitia præstò quoq; Lechus adesset!
 Non ignota mihi Slavonia! quemvè Parentem
 Tu Visimire vocas, prisco mihi cognitus usu est!
 Nam inemini, primis cùm me juveniliter annis
 Cæpit amor lustrandi orbis; tunc advena vestris
 Hospes eram terris, sanctaq; humaniter aulæ
 Nos Lechus hospitio dignari primus aveau,
 Hospite me lætus: tanti capiebar amici
 Officiò, & fecit sibi me quoq; Lechus amicum.
 Parvus eras Visimir, vix & qui ludere vultus
 Tu Puer ante meos posses, teneraq; vocare
 Vocæ Patrem, & blandus tua verba reponere nostris;
 Interdumq; meas, interdum Patris in ulnas
 Tollebare infans, & eras gestatus utriq;.
 Cur modò non ambos video, Natumq; Patremq;?
 Et Visimir sine Patre venis? utinamq; careres
 Vivo illo, parsq; ista foret jam summa malorum!
 Sed tibi (quod nollem) gravioris fulminis adsum
 Nuntius, & venio tibi lætus causa secundâ!
 Fama est: Slavoniam, juxta civilibus atq;
 Externis arsisse odiis; Civemq; ruinâ
 Consepelisse suâ! raptum quoq; funere eodem
 Cum Patria Lechum, rumor vulgaverat idem!
 Namq; redux Isthmò, Patriæ dum ferre laborat
 Ultor opem, bellis malè fortis & acer iniquis
 Interiit! dubium, ferrò sine haustus an undis!

Palluit

IX.

Palluit auditis Visimir, vocemq; dolentemq;
 Inclusit cum voce animam; qua serò recepta:
 Usq; adednè nocēs (CLAMAVIT) Slavica nobis
 Terra, nec internæ capiunt te tædia stragis!
 O invisâ bonis tellus! o nomine semper
 Digna novercali, titulos quæ Matris habebas!
 Terra peri! me non reducem civemq; videbis
 Ampliùs! ire piget, terramq; revisere nostris
 Cladibùs infamem, damnisq; & funere Lechi!
 Quæram alios portus; & quæ tutissima tellus
 Fraude malisq; vacat, Visimiro Patria fiet.
 Este Duces Superi, littusq; aperite beatum!
 Tu modò qui Lechi nostram Narrator ad aurem
 Fata refers, refer unde venis? quæ Patria amicum
 Te Lecho genuit? quo nomine diceris? & cur
 More, petis, fugientis, aquas? quærisnè salutem
 Rebus in adversis, & mutas littore litus?

X.

Talia quærenti, respondens tristè Palæmon:
 Gente, scias, (INQUIT) Latia sumus: Itala tellus
 Me genuit; Romæq; vocor Latioq; Palæmon.
 Italiâ profugus, more exulis, erro Palæmon,
 Qui Romanus eram, qui primos panè ferebar
 Mille Senatores inter non ultimus: ulli
 Si favit Fortuna hominum, mihi plurima certè
 Favit, deq; diu fueram felicibus unus.
Æternum nihil est rebus! Patriaq; cadente
 Ipse simul cecidi; cecidit simul Italus omnis!
 Causa ruinæ, hostis: mundo qui triste Flagellum
 Attila Vastator dictus, Slavonica postquam
 Armis perdomuit, penetravit in Itala regna.
 Turbine nîl illo violentius! obvia quæq;
 More rapit flammæ, populosq;, urbesq;, domosq;

Sternit,

Sternit, & in nostris ponit sua regna ruinis.
 Quid tunc aut poterat fieri, aut restabat agendum?
 Quod miseri, hoc facinus Romani rebus in arctis!
 Diffugimus, quò quisq; potest; longumq; per orbem
 Spargimur hæc illac! Italarum transfugâ partem
 Classe ego subduco: quæ littora tangere detur,
 Ignarus; metuensq; meî, metuensq; meorum!
 Auguriis equidem Vatium, Litvania quædam
 Nominis ignoti nobis promittitur: illa
 Sitnè aliqua, an nostro dicenda est nomine primùm,
 Scire datur nulli! Tamen ire in littora quævis
 Non gravor auspicibus Divis; dum transfuga felix
 Submoveam caput hoc, Patriæ labentis ab ictu.
 Tu quoq;, quem simili jactat Fortuna furore,
 Eade comes Visimir; terram neq; respice Sclaviam,
 Attila quam sub jure tenet: peregrina petamus
 Regna pares, pacemq; loci, terrasq; beatas;
Pars bona fortis erit, Patriæ non cernere cladem!

Imus (AIT VISIMIR) Duce te, quascunq;, Palæmon, XL
 In terras portusq; novos & inhospita regna!
 Sæva Patris post fata mei, cum Patris amicum
 In te repperiam, mihi Patris habebere ritum.
 Gnarus ut undarum tamen es, prior elige, ponti
 Pratentare vias, mundi; extrema, fidemq;
 Littoris ignoti: nos teq; tuosq; sequemur.

Inter verba, movet classem statione Palæmon,
 Et Littalanus de Patre Palæmone cætus,
 Par annis par ore tibi Visimire: Columna
 Cæsat agit pariter Ductore Palæmone prætoras,
 Cumq; Italis Itali: nulli sua semita certa est
 Quò fugiat, tamen est certus fugere omnibus ardor.
 Illos classe sua sequitur Visimirus, & arctas

L

De-

Deserit à tergo Gades, Hispanaq; circum
Littora transvehitur, longumq; supervolat æquor.
A dextra Gallos, lævaq; à parte Britannos
Præterit; adversus, quas nescit, Balthidis undas.

XII. Longo errore viæ, jam Balthidis ostia tandem
Eluctatus erat quassata classe Palæmon.
Hæu miser! à Slava posthac quoddam classe diremptus,
Illo illo Daniæ fixisset littore proras,
Unde viæ ignarus, pulsusq; hostilibus armis,
Orbis in alterius partem est migrare coactus,
Visimiri nunquam classem visurus & ora!

XIII. Ostia non eadem licuit penetrare sequaci
Visimire tibi: tempestas scilicet orta
Et venti & fluctus motaq; furore procellæ
In latus obliquum raptas egere carinas!
Quisquis adest salvate rates, defendite nautæ
(VISIMIR EXCLAMAT) cita dum defæviat undæ
Tempestas, repetemus iter: nunc tuta petamus
Littora, & in Danum proras inflectite portum,

Iussa Viri faciunt, classemq; & carbasa portu
Defendunt Danico: Daniam dabat obvia tellus.
Turbinis evasere minas, & littore Dano
Se tutos satis esse putant. *Ignara futuri
Mens hominum! nescit, terris superesse procellas
Majores pelagò, littusq; nocentius undis!*
Namq; hæc dum primà Visimiri spatiatur arenâ,
Ecce rei factes inopina! jacere cadaver
Naufragiò ejectum, tanquam de morte recenti
Conspicitur! dubitant Slavi, miratur & ipse
Exanimem Visimiri! pars, esse Palæmonis unum
E sociis, clamant; mersumq; Palæmona credunt.
Pars laxant vestem, versantq; hæc corpus & illac,
Sintnè

Sintnè aliqua aut lateant hominis vestigia noti.
Vestibus exarsis, scriptæ cecidere tabellæ;
Quamq; Diridanus mittebat, epistola Fratri
Scripta fuit Lago, verbis furialibus atrox.
Accipit hanc Visimiri, nigræq; ligamina ceræ
Solvit, & atrocem toto legit ordine chartam.

Charta fuit, quæ fronte Stygem, vocesq; tremédas,
Et magica horrendis præbebat verba tabellis,
Hosq; vel his similes REDDEBAT IN ORDINE SENSUS:

Quam tibi Lage tuus Diridanus ab orbe remoto XIV.
Mitto recens, abeat non segnibus epistola, posco.
Ille ego sum, longo pridem tibi cognitus usu,
Atq; venificii studiis non assecla dispar.
Ars mihi communis tecum, communis utriq;
Patria, communi gaudemus nomine Fratrum;
Vandalia genitos scit totus, & attremis, orbis.
Sed nec amicitia, nec Fratrum nomine tantum
Tangimur unanimes, quantum conjunxerat ambo
Artis amor magicæ. Quamvis & Balthide tota
Dividimur, nos pænè loco conjungit eodem
Et labor & curæ tua cura simillima nostræ.
Scilicet exemplis hominum non vivimus ullis,
Nostra Jovi non ara litat; contemnimus alti
Ætheris indigenas Divos: commercia nobis
Cumq; Erebo savisq; Umbris, Plutoneq; nigro,
Et Furiis, & Portentis, & quidquid in orco est
Horrendumq; feroxq; venenarumq; furore.
Horum ope, si volumus cum cardine vertere terras,
Vertimus: infernam tamen ante litamus ad aram
Cæde hominum; quivè exprimitur de corpore trunco
Pro potu sanguis bibitur; cum murmure mista
Sacra propinantur Ditiq; & tristibus Umbris.

At quocunq; hominum quàmvis furor araq; nostra
 Pascitur ad votum, non est tamen hostia sacris
 Grator, externis quàm dum venit advena terris.
 Obtulit hanc Fortuna mihi! procul orbe remoto
 Nostram in Vandaliâ penetraverat obvia, Lechus,
 Victimâ; quem cepi, nigri quem Ditis ad aram
 Sacrificare paro. Longo submotus ab orbe
 Specta Lage nefas, & pascere funere Lechi!
 Num poterant majora mihi, majora venire
 Gaudia Lage tibi? proscindere scilicet omnem
 Membratim Lechum, votum super omnia vota est!
 Causam odii ne quære mei: vulgariter esse
 Crudelem, scelus est; quando ultio postulat illum
 Cujus causâ obiit tristi nece maximus Alcon.
 Tres fuimus Fratres; Diridanus, Lagus, & Alcon:
 Latius utq; orbi possemus quisq; nocere,
 Terra tripartiti nobis concesserat orbis.
 Tu Danicos portus, ego Vandala regna petivi,
 Alcon Sclavoniam: Sed de tribus obtigit isti
 Sorte mala pejor provincia! venerat illuc
 Alcon, & Sclavis afflârat pessima morum
 Illicita, & belli nimium civilis amorem.
 Quin Juvenem Rossium cupido flammaverat igne,
 Libriam ut Lecho raperet; scelerisq; minister
 Præstitit officium furtiq; fugæq; latentis.
 Pro Duce vindictam Sclavi ferrumq; parabant
 Ulturi Rossium: quos voce tenere manuq;
 Sustinet incautus, sibi nec bene providus Alcon!
 Namq; dehortantem Sclavos Alcona, recenti
 Suspicionem ferox jugulat Czechus! audet in artus
 Exanimis plus Lechus adhuc, flammâsq; rogumq;
 Exequiasq; negat misero; lacerumq; relinquit
 Aliti-

Alitibusq; ferisq; escam sinè funere corpus.
 Quid mihi tuæ mentis, Lemurū quando unus in aures
 Detulit hoc facinus nostras? accingor: & extunc
 Obsequiò Lemurum, Sclavam transportor in oram
 Vindictæ cupidus. Vêni: videoq;, per undas
 Classe rapi Slavos, per & æquora quarere Rossium.
 Noscere tunc Lechum cupiens, & necdere fraudes,
 In tenui cymba vehor obvius; edoceoq;:
Nec Rossium procul esse, nec hinc procul esse Libriâ,
 Meq; Ducem promitto viæ, si prèndere Rossium
 Libriamq; velint. Sequitur delusus euntem
 Lechus; & hanc classem, quâ navigo, dirigit omnem.
 Tempora tunc capio necdendis fraudibus apta,
 Sirenumq; animas dulces vocemq; canoram
 Aut simulo cantu magico, aut induco soporem
 Navibus invis; ut Gens inimica Slavones
 A superinducta malè tempestate perirent.
 Et voti jam compos eram; nisi Numina nostris
 Pugnâssent votis contraria! dicere flentem
 Ah pudet, ut mea tunc ars victa est arte Deorum!
 Nil egi, quàmvis à tempestate diremptæ
 In diversa rates ierint; amittere quàmvis
 Visus erat Lechus Visimirum, Visimir illum.
 Iratus superis, exinde relinquere nitor
 Equora, Vandaliâq; iterum patriosq; Penates
 Infectis repeto rebûs; noctesq; diesq;
 Cum Styge cūq; Erebo questu traho tempora longa.
 Ecce volat rumor: *Rediisse in Slavica Lechum*
Littora, & affines vastare & perdere Gentes!
 Tunc vetus in Lechum mihi sensus & ira revixit.
 Vindictæ genus aggredior, quo perditur absens
 Hostis; dumq; perit, pereat quo vulnere, nescit.
 Namq;

Namq; Lechi parvam effigiem, simulacraq; fingo
 Cereæ; formo caput, pectusq;, fibræq;, manusq;,
 Cereæ cumq; oculis ementior omnia; verum
 Mox confixurus telis in imagine Lechum.
 O invisa mihi, semperq; faventia Lecho
 Numina! tela licet toties totiesq; lacertis
 Eminus excussi, non vulnera pertulit ulla
 Ictus in effigiem; semperq; errare sagitta
 Visa, scopumq; suum semper reverenter habebat!
 Iratus Divis, in Numina verto furorem,
 Atq; ope, quam plebes piratica præstò ferebat,
 Delubrum Jovis effringo; furtisq; profano
 Lemisaletani funesta altaria templi.
 Quod non thure dato mihi Numina culta dedissent
 Læsa dedere illo mihi crimine: scilicet aris
 Depositò ablatò, profugus dum littora carpo,
 Ecce Lechus præterq; fidem, spem præter & omnem
 Visus adest! promptum nec erat cognoscere nobis
 Unde? sed aspecta est mœrens & sola venire
 Præda, per & sylvas incustodita vagari.
 Tunc primùm valuere meæ feliciter artes!
 Ignarum captivo Lechum, nec gaudia nostra
 Ipse satis capio, capio tamen obvius hostem,
 Quoddq; illum teneam, tibi scribere destino Fratris
 Scripta lege interea, donec præsentem fruaris
 Lage Diridand: furti me conscia nempe
 Mens monet ut fugiam diversæ in littora terræ.
 Sivardi mihi regna placent: hūc munera rapti
 Depositì, puto quæ regalia, vendere grandì
 Connitar pretiò, cupidus ditescere tecum.
 Ibit & in mercem Lechus, pretiòq; paramus
 Vendere captivum; maceratus ut ante, diuq;

Nec

Nec semel infelix, mactetur victima posthac.
 Grataq; erit merces, nec erit mihi fortè rogandum
 Ut Sivardus emat; Sivardus, quem sua Phœbi
 Fata docent: *Daniam casuram à Sanguine Lechi.*
 Tu modò, qui diversa sedes ad littora Custos,
 Lage vias serva Visimiri: namq; monemur
 Narratu Lemurum, temerarius iste quodd hostis
 Vela det in Danicos, jam proximus advena, portus.
 Quisquis erit Visimir, qui nomina perferet ista
 In portus Danicos, illum ne perdere differ.
 Jamq; vale: transmissa tibi properante Ministro
 Littera, Fraternali citò deferat, oro, salutem.
 Ut lecta exhibuit Scriptoris epistola sensum, **XV.**
 Pròh! qualis sub sine stupor, quantusq; per omnes
 Horror iit! nondum tutus sibi quisq; videtur
 Esse; pigetq; ipsos verborum audisse venena!
 Visimir ante alios, propior cū causa timendi,
 Palluit, ingemuit, dubitavit, inhorruit, hæsit!
 Mens tamen ut paulùm rediit, tum Vindicis igne
 Concepto, frendens & inexorabilis INFIT:
 Ergo beneficiis etiam, Stygioq; furori
 In nostrum sunt jura caput? Diridanus inultus
 Tantum in nos Lechumq; potest? o Numina lenti
 Fulminis! o tutas nullo Jove vindice noxas!
 Scilicet hæc parva est jactura, quodd omnia Lechus
 Amisit, Czechum præter, se præter & unum,
 Insuper à quoquam captivus habebitur ipse?
Meta mali unius, gradus est plerumq; futuri,
 Atq; alia ex aliis Lechum quoq; fata sequuntur!
 At periit? bellòq; Lechum periisse, Palæmon
 Narrabat nuper? sed enim non certa volanti

L4

Sæpè

Sapè fides famæ est; retulitq; audita Palæmon!
Acta sibi, sibi visa refert Diridanus; & hæc est
Vivere quæ graphicè describit epistola Lechum.
Vivit, at infelix! et, si modò computo tempus,
Litera quo scripta est, jam Lechus Danica vidit
Littora, Sivardoq; suus captivus habetur!

Si tamen hoc verum est, disces Sage improbe disces,
Quid valeat Visimir: pœnas mihi criminis hujus
Quandoq; dabis! nec littora Dana relinquam
Donec in his terris Patrem deprêndero Lechum.
Ire juvat per mille neces, & quærere Patrem,
Et Diridani vel morte reposcere pœnas.

Poscor at ipsè neci? Visimirq; ad funera Sagis
Quæritur? & magicis non sum cognomine nostro
Tutus ab insidiis? procul hoc! tua crimina Lage,
Quisquis es, evertam! melioribûs artibûs artes
Vincentur, dum te mutato nomine ludam.

Tutus ut à magica sim fraude, Lechumq; reposcam,
Nomina mutemus! Visimirum nomine, Sclavi
Dicat abhinc nemo: prisco sed nomine versa
Lechdanus appeller: Patremq; Danæq; ruinas
Qui referat terræ, titulus mihi militer alter,

XVI. Tu modò, mandatis nunquam non cognite fidus,
Regis adi Lisiarche aures & mœnia Dani,
Munere Legati functus: nec poscere differ
Lechum à Sivardo, si quis tamen est Lechus illi;
Tentemus, namq; esse potest: sed cautus abire
Scito velis; *Lechumq; Hostem mihi*, fingere disce:
Nec me Visimirum sed dicito *Lechdanum adesse*,
Cui hostis petitur Lechus. Si sustinet hosti
Ferre patrocinium nostro Sivardus, habebit

¶ Nos sibi præstò hostes; perq; effera prælia Lechus
Jam

Jam tandem repetendus erit, nî redditur ultro.
Callidus hæc repetam Lechum, (prout auguror) arte,
Quemvè mihi vobisq; Lechum malè fingimus hostè,
Rex non difficilis nobis extradet ut hostem,
Si vel amat pacem, vel si illi Lechus habetur.

Finierat Visimir. Legati partibûs extunc
Fungitur Orator Lisiarchus: tendit in arcem
Feralem sibi, Sivardiq; palatia tentat.

Regia Sivardi, plausu tunc læta recenti,
Gaudia festiva lætè peragebat in aula,
Latitiæ causa est, pulsus cum classe Palæmon
Portubus è Danicis: littus qui forsàn ad illud
Appulerat, sæva quòd tempestate diremptus
À Sclavis, aliam non tangere posset arenam.
Cui tamen hospitium Sivardus triste negavit,
Rejecitq; etiã, fuditq; Palæmona ferrò.
Fugerat hosti impar, subductaq; vela Palæmon
Misit in ignotas longinqua Balthide terras!

Ergo velut Victor, carituros laude triumphos XVIII.
Indicit populis Sivardus, & imperat aulæ.
Læta sed in rabidos conversa est scena furores.
Adventu Lisiarche tuo: qui limine postquam
Constitit Orator: Quæ gaudia ducitis (INQUIT)
Rex bone, vosq; Dani, non intermissa precatur
Lechdanus, in Danico fixit qui littore proras,
Cujus & interpret, vobis modò cognitus, adsum.
Venerit armatus quàmvis, non venit ut hostis
Lechdanus; hospitiiq; fidem, fessisq; quietem
Navibus implorat: *Mitem decet esse precanti
Et dare quod poscit*. Quòdli præsentia lædit
Hospitis armati? Danico da solvere classem
Littore, namq; potes, si, què modò Lechdanus armis,

Perse-

Persequitur poscitq; Lechum, tu reddere pergas.
 Sin secus, & nostrum non exorabilis hostem
 Protegis auxiliis? Danicò repetendus Asylò
 Arma per est Lechus. Manibùs Rex magne tenetur
 Pax bellumq; tuis; utrum placet, elige: malis
 Attamen in pacis sanctas concedere partes.

XIX.

Plura locuturum, frendens & turbidus irà
 Occupat actutum Sivardus, ET INCREPAT istis:
 Improbe quid Regem, quid Danos nomine vanæ
 Ludis amicitia? Si non venisset ut hostis
 Lechdanus, hos portus, quàm tangeret, ante rogasset
 Tangere, & hospitii tentasset jusq; fidemq; .
 Nunc venit audacter, quæq; ante petenda fuerunt,
 Jam sua pænè facit, cæu Possessore carerent.
 Bella minasq; etiam factis audacibus addit
 Nè tradam Lechum! cùmq; hinc nec nomina Lechi
 Novimus, & desit cûi Dania præstet Asylum,
 Ille Lechum petit; & manifesta callidus arte
 Prætextum belli quærit causamq; futuri!
 Quod petit, inveniet bellum latro: scandite proras
 O comitum fortes! & quod vocat ira dolorq;
 Præcipitate rates! impunè invaserit hostis
 Nullus abhinc Daniam: qualisq; subinde Palæmon
 Littore fufus iit; sic sic temerarius iste
 Lechdanus, hostis habet cùm verba & facta nefandi,
 Aut cadat; aut fugiat, malè quos tenet advena portus.
 Quid tamen hinc faciam, Legati nomine vanus
 Qui modò cùm tumeat, venit explorator in aulam?
 Ocyùs hunc famuli comprèndite, perq; profanas
 Spargite corpus aquas: indignus ut occidat ense
 Improbis hic! mundi legem nec lædimus ullam
 Legatiq; fidem: non est Legatus in illo

Sed

Sed latro; sed quoniam venit à latrone, necetur:
Jura favent, nunquam sceleri: scelus omne peregit
 Iste, meo Regis dum sic illufit honori.

Quicumq; adstiterant Regi tam dira loquenti,
 Non secus exarsere Dani, quàm fomite raptus
 Ignis, mox populis incendia magna daturus.
 Nam Lisiarchum alii rapiunt ad lugubre funus,
 Naufragiumq; trucemq; parant sine sanguine mortem!
 Conscendunt alii proras, & bellica tendunt
 Carbasa, sanguineas armant in prælia dextras.
 Cuncta parasse parùm est; sparsis hostiliter alis
 Incurrunt, cupidi momentò absolvere bellum.

XX.

Lechdanus adverso properantes Marte carinas
 Dum videt; & Danum (què non speraverat) hostem
 Ire catervatim; subito clamavit: *Ad arma!*
 Arma Slavi rapiunt, & euntem more ruinae
 Excipiunt hostem: sonitum concussa dedere
 Rostra; ratemq; ratis, tanquam bellaret & ipsa
 Non secus impugnat, quàm torta phalarica jactu
 Arjetat in muros, & mutua datq; capitq;
 Vulnera: sic pugnat, sic puppi strenua puppis
 Congreditur, frangitq; aliam, premiturq; premitq;
 Exemplum factura viris. Non segniùs isti
 Rem peragunt, miscntq; manus, & funera & enses:
 Sanguineasq; acies hinc Lechdanus indè Sivardus
 Præcipitant in fata! ruunt, caduntq;, caduntq; ;
 Quivè neci misere alios, mittuntur; & hoste
 Ille alio premitur, modò qui prostraverat hostem!
 Non modus aut requies irarum: ferrea circum
 Tempeftas sine lege furit, vicibusq; severis
 Arma, neces, clamor, gemitus, miscntur in unum!
 Jam rarus ratibus miles, jam plena cruore

Omnia,

Omnia, jam salvi nihil est; & fessa cruento
 Imbre natant tabulata, cadaveribusq; Eborent!
 Dat tamen hoc animos Danis, quod languida virtus
 Non caret auxiliis comitum; poteratq; videri
 Sivardus major, quam cui Fortuna noceret:
 Sed quia visus erat sibi fortior, esse repente
 Desiit! è centum numero modò navibus, imò
 Plurima pars sedere mari; Danumq; furorem
 Plus solito irata castigavere procella.

XXI. Non tamen ante sterit belli furor, ipse Sivardus
 Ense cruentatus caneret quàm signa receptu.
 Hoc fugiente, Dani cedunt: fugientibus instat
 Lechdanus, & fusas procul urget Marte carinas.

XXII. Perdidit illa dies Daniam, ne clade lacertos
 Amplius ex illa, quidquam sperando, moveret.
 Lechdanus hoc etenim Victor certamine, postquam
 Collegit paulatim animam: Nunc stringite (DIXIT)
 Arma Viri! quando, qui Martem inferre Sivardo
 Debuiamus, patimur: trahimurq; in bella coacti.

An dubitatis adhuc, pessundata crimine jura
 Ulcisci ferro? Legatum ledere certè
 Jura orbis prohibent: læsus, quem misimus, ille est,
 Nec rediit, nec fortè suâ jam vescitur aurâ
 Cum Lecho Lisiarch! geminis circumsonor Umbris
 Et poscor Vindex! petit hoc, qui bella Sivardus
 Indixit, pugnando prior. Descendite classe,
 Et Scaniam vestro Daniamq; evertite ferrò.

Hæc ait: & raptò secum agmine, proxima quæq;
 Vastat & incendit. Pròh! quàm properata nocendi
 Vis fuit illa Slavum! Non his non urbibus illis
 Stare datur! pereunt cunctæ cum mœnibus arces,
 Præda Slavis spoliūq; ingens: quòdcunq; videtur
 Cedere

Cedere nolle, cadit; Victorisq; omnia fiunt
 Quæ fuerant juris Danici: sunt rapta Sivardo
 Oppida, raptae urbes, sunt rapta æraria regni.
 Ultrò aliæ veniunt audito fulmine Gentes
 Ante metu captæ; nec supplicis ore venire
 Est pudor, implorant veniam, redduntq; tributum.
 Sæpè quidem Slavis opponere viribus arma,
 Sæpè laboranti Patriæ succurrere, sæpè
 Et lauros & Victoris sibi reddere nomen
 Tentabat Sivardus adhuc: Fortuna negavit!
 O quoties victus, laceræ ludibria classis
 Damnabat, tristemq; fugam! latebrisq; negatis
 Optavit jam sponte mori, formidine mortis!
 Finitimos quoties pretiò tentaverat ille,
 Suppetias ferrent, & testarentur amicos!
 Nil intentatum est; nil profuit attamen: acsi
 Jurasset Fortuna Slavis, tam cedere cœpto
 Difficilis, quàm ferre potens meliora peractis

Jamericus erat, Sivardo Filius: idem
 Res inclinatas Danicæ qui sistere fortis
 Audebat Juvenis: sed & hic cum classe Danisq;
 Victus, inexpertæ fuit una tragædia pugna!
 Captus enim bellò, diuturni carceris hospes
 Pertulit ærumnas, posthac reverenter honestis
 Excubiis habitus: Sed quid solatia luctus
 Ista juvant Reges, rapitur dum maxima rerum
 Libertas custode carens? ut cætera desint,
 Est satis ad pœnas, alieni juris haberi!

Tanti fama mali, Daniam tremefecerat omnem,
 Præcipuèq; Patrem Sivardum: sentit & horret
 Fortunam Nati, non dissimulator, eandem;
 Quamq; timet, vitare cupit. Non Patria visa est
 Tuta

XXIII.

Tuta factis; fugit è Patria, quæritq; latebras,
 Hæu! quàm Sivardo distans Sivardus ab illo,
 Regis honore carens, flendusq; vel hostibus ipsis!
 Non tamen & prorsus spem projicit: extera regna
 Solicitat; sociasq; manus, socia arma precatur,
 Dent ut opem Daniæ, quicumq; vocentur amici,
 Auxiliatrices ausi interponere dextras.

XXIV. Hoc erat illud idem tempus, quo missus ab olim
 Visimirum quærente Lecho Geberichus, in oras
 Appulerat Danas: sed creditus explorator
 Captus & à Danis, poterat de nomine magni
 Visimiri didicisse nihil. Quod carceris inter
 Scire umbras poterat, Danis id ab hostibus unum
 Edididit: *Daniæ vastari regna per hostem
 Lechdanum, & hoc terris clades Authore venire,
 Atq; ita, dum longo post tempore, transfuga felix
 Constitit in Patria; Lechum deceptus & ipse
 Decipit & narrat: Penetrâsse in Danica nullum
 Littora Visimirum; vastari proxima quæq;
 Hoste alio ignoto, cui nomen, Lechdanus, esset.*

Sic miseri erramus! sic fallimur arte malorum;
 Dum fugit, & levis est, & proxima gaudia differt,
 Pænè tuis manibus quæ jam Fortuna tenetur!
 Ponite mœrores, & fucum demite rebus,
 Nomine tam Visimir quâ Lechdanus, unus utroq; est!

ARGU-

ARGUMENTUM Libri 8vi.

I. **S**uccessus armorum Lechdani in Rugia, Tu-
 scia, Feonia, Scania &c. maritimis Pro-
 vinciiis. (De successu armorum Visimiri in
 Daniâ. Crom: l. 2. f. 24. Guag: f. 8.) II. *Lechdanus
 excedit Daniâ in alias terras. Abducit sociû captivum
 Jamericum. III. Duz Sivardi Filie, Oxa & Biblis,
 petunt à Lechdano copiam invisendi Fratris Jame-
 ricû; & impetrant. IV. Sermo Oxa ad Fratrem. In-
 gentium ejusdem Oxa & virtus in liberando Fratris
 captivo. V. Jamericus, mutato habitu, fallit excubi-
 as, relicta pro se in captivitate Oxa sorore. VI. Si-
 vardus cum auxiliariis copiis movet classem in Sla-
 vos. VII. Jamericus occurrit Sivardo Patri, & de
 multis informat. VIII. Sivardus inoleat sorti Oxa,
 & militem in Slavos exstimulat. Itur in Slavos. IX.
 Lechdanus, inspecta hostium classe, armatur. X. Si-
 vardi pugna cum Slavis & Lechdano. XI. Virtus
 Slavum & Lechdani in prælio navali. XII. Lechda-
 nus, cum stupore advertit Jamericum pugnantem,
 suum nuper captivum. XIII. Sivardus Lechdano con-
 greditur infeliciter, caditurq; à Lechdano. (De
 Sivardo Rege, armis Visimiri cæso in prælio navali.
 Crom: l. 2. f. 24. Guag. f. 8. Ines in Lech:) XIV.
 Cedunt Dani cum auxiliariis copiis, diversa littora
 petentes. XV. Danas rates plurimas versus Vanda-
 li (nunc Vistula) ostia fugientes, capit Lechdanus;
 & cum*

Et cum illis alteram Sivardi Filiam. (De gemina
 Sivardi Filia à Visimiro capta. Crom: l. 2. Guag:
 f. 8.) XVI. Jamericus fugit in Pomeraniam. XVII.
 Lechdanus, de virtute Oxa in liberato nuper captivo
 Fratre, informatus, jubet statui ante se eandem.
 Oxa sermo ad Lechdanum. XVIII. Lechdanus hu-
 maniter Oxa respondet, collaudans virtutem ejus.
 XIX. Idem Lechdanus, portu Vandalico receptus,
 persolvit justa Sivardo nuper caso. XX. Lisiarchus
 macie squalidus, occurrit Slavis in Vandalico littore.
 Hunc ceteris timentibus, Lechdanus alloquitur ut
 mortuum. Illi Lisiarchus se vivere miseram re-
 spondet. XXI. Lechdanus querit ex Lisiarcho mo-
 dam evitata necis. XXII. Lisiarchus docet, quo pa-
 tto evitavit mortem à Sivardo imperatam. Quomo-
 do venerit in litus Vandalicum. Innuit de Vanda-
 lia, Undalo Rege, Polia, & fluvio Vandalo. XXIII.
 Slavi concurrant ad Lisiarchum. XXIV. Lechdanus
 sermonem Lisiarchi altius considerans, deliberat an-
 cept de Polia, Undalo, Vandalia &c. de quibus o-
 lim à Vinide audierat. XXV. Lechdanus constituit
 fundare coloniam in littore Vandalico; geminamq;
 urbem excitari imperat. XXVI. Vismaria urbs a-
 edificatur à nomine Visimiri. (Crom: l. 2. Sarn: l.
 4. Ines in Lech:) XXVII. Urbem Gdanum, sive G-
 danum, imperante Lechdano Slavi edificant, & à
 captivis Danis, illic locatis, Danum appellant.
 (Crom: l. 2. Sarn: l. 4. Guag: f. 8. Ines in Lech:
 de erectione à Visimiro Gdani, & appellatione ejus-
 dem urbis.) Oxa & Biblis Gdanum incolere
 jussa, ad tumultum Sivardi. XXVIII. Lechdanus
 querit amicitiam Undali. Scribit illi epistolam,
 in

in fœdera amicitia sollicitantem. Innuit ingeniosè
 et literis, obscurum quidpiam de Vinide, quasi ex-
 plorandi gratiâ. XXIX. Mittitur cum literis Li-
 siarchus. Sed aberrans in Pomeraniam, incidit in
 manus inimicas Jamerici. Hujus furorem tempe-
 rant Pomerani. XXX. Lisiarchus utitur ingenio
 in se salvando. Pomerani ab illo veniam precantur.
 Jamericus regit odium. XXXI. Lisiarchus somno
 indulget, expositâ incautè epistolâ, scriptâ ad Un-
 dalum à Lechdano. XXXII. Jamericus hanc epi-
 stolam subtrahit. Inficit literas tabe mortifera.
 Sigillò rursus munit; & loco, quo acceperat, re-
 ponit; dormiente Lisiarcho. XXXIII. Lisiarchus
 postredie firmato cum Pomeranis fœdera, pergit in
 Vandaliam ad Undalum, ferens epistolam
 venens infectam.

M

LIBER

LIBER VIII.

I. UI rapiens aquæ, rapiens & omnia flammæ
Impetus esse solet; fuit is tibi
Lechdane felix
Armorum cursus, rapidiq; potentia ferri.

Una aliam laurus dat & accipit; èq; trecentis
Tantus erat bellis, ut solo Lechdanus orbem
Nominè terreret. Jam venerat altera messis,
Et nondum extulerat cervicem Dania, tristi
Pressa jugò Sclavùm. Dania non una ruinis
Insula facta comes: victa est quoq; Rugia, victa
Jucia; Fœoniam bellum prope stravit eodent
Fulmine, quo Scaniam: vastata est omnis ad unam
Insula; nec de tot modò terris ulla reperta est
Sospes & immunis, graviumq; ignara malorum.
Jam maris & terræ Dominum se scribere Victor
Lechdanus ut posset, fecit: frustra; nocere
Invidia cupiente, Sivardi invadere sceptrâ
Et Dania poterat Rex imperitare subactâ.

Sed

Sed quis ab invitis, quàmvis fateantur amorem,
Exigat obsequium tutus, fidatq; coactis?
Nulla semel læsis fiducia: qui modò pressis
Dissimulant iras, mox exoriente sereno
Fortunæ, capiunt tempus; citâ ne sibi desit
Ultio, clade præmens caput artificemq; malorum.

Lechdanus hoc sensit prudens: satis ergo superq; II.
Ad famam ratus esse suam Vicisse; Parentis
Cum jam nulla forent usquam vestigia Lechi,
Destinat è Danicis felix excedere regnis
Vindictâ famâq; satur: pacatior illi
In votis terra est, quæcunq; Palæmbiis esset.
Jamq; aded belli exuviis spoliisq; superbus
Solvebat Danico locupletem litore classem.

Sed tamen inter opes, spolia inter maximâ Regū
Majus erat, reduci classi captivus & expes
Filius expulsi Regis Jamericus: in illo
Pensari visum est Slavis, quodcunq; deesse
Posset adhuc: Daniam captivo Rege teneri, &
Omne suum Slavi esse putant, quodcunq; relictu est;
Totum cœu anima regnum captum esset in una.
Quem nisi fida Soror, subductam carceris umbris,
Redderet incolumem; Patriam non ampliùs ille
Cerneret, extremumq; Slavos sequeretur in orbem.
Sed cum panè salus Jamerico nulla subelset,
Eripuit Soror hunc, animosò fortis amore.

Nempe ætate pares Oxa alterâ & alterâ Bibliis III.
Sivardo gemina sterant, dubi gaudia, Nata.
Quæ simul ac Dania discedere velle relicta
Audivèrè Slavos; Fratris meminèrè retenti,
Solicitaq; adeunt te Lechdane: Ferre supremum

M:

Urq;

Utq; vale possint, & captum visere Fratrem,
Cum lacrymis gemituq; rogant; p̄ fasq; p̄iunq;
Perq; Deos, & si quid ab his est sanctius, orant.

Femineæ valuere preces: concessa potestas
Visere captivum, consolariq; dolentem.

Fratrem adeunt; lacrymisq; prius gemituq; deserto
Se se omnes pariter Fraterq; Sororq; salutant:

IV. Ut potuere loqui, tum sic prior OXA PROFAM
INCIPIIT: O Patris spes deplorata Sivardi,
O! vivus periture mihi Jamerice tibiq;
Quo fugis invitus? geminaq; vidente Sorore
Exul abis? restatne salus, an moesta supremo
Perfruor aspectu Fratris? Proh criminal! quantus
Est furor in Superis, Daniam delisse quod illis
Non satis ad poenas, nisi Rex captivus ut hosti
Testis eas Fortunæ, dedecorumq; tuorum,
Atq; triumphati spoliū lacrymabile regni!
Quis, scelus hoc spectet sine crimine? Dania cernit;
Nec scit, in hoc quantum rea sit, dum triste tacendo
Approbat ipsa nefas, & consentire videtur!
Crimina qui patitur, prope crimine peccat eodē!
Hoc ego non patiar, si sum modō Filia magni
Sivardi; Patriam si stare & vivere lapsam
Sospite Fratrem velim! cupiam nunc ipsa petire
Salvus ut evadas nostro discrimine Frater.
Nec tamen hinc potis es, nisi per mea salvus abire
Fata vel ærumnas! age, suadeo, concipe fraudem,
Quam fabricare potest similis mihi forma tibiq;
Cumq; annis vultus: vestem cultumq; habitusq;
Sume meos, & pone Virum; patiare putari
Femina, nec pudeat mentiri corpore sexum.
Nil nocet hoc animo, si, quod faciebat Achilles,

Tu

Tu facis, & magnos imitamine reddis Athletas.
Hoc tua fata volunt; nec qua ratione, sed hostem
Ut fugias, suadet venturi infamia probri!

Sume puellares habitus, atq; effuge præceps.
Oxa Soror pro te persistam carcere, poenas
Sim quamvis subitura omnes. Sperare relictum
Est tamen, ut veniam noster mereatur ab hoste
Sexus, & in Fratrem pietas! *Pietate movetur
Hostis, & adverso virtutem laudat in hoste.*

V. Vix bene deserat Virgo, facit ille Sororis
Imperia; & molli circum velatus amictu,
Carceris egreditur caveam, cum Biblide: quasq;
Viderat excubias, eludit transfuga felix.
Carcere sed vacuo Soror indeprēnsa remansit
Oxa, vicesq; tulit Jamerici interrita Fratris.

VI. Fretus amicorum Rex auxiliariibus armis
Contra hostes classem validam Sivardus agebat.
Et Pomerani aderant, & Suecia tota sub armis,
Et vicini omnes, & adhuc de vulnere languens
Dana acies: credas in lamentabile bellum
Regna rapi, & Sclavis cladem excidiumq; minari.

VII. Jamq; adē naves umbrantibus æquora velis,
De statione sua cœu murus nabilis ibant.
Cùm procul in parva Jamericus puppe venire
Visus, & ad Patris præceps adnare carinas.
Venerat; & magno Genitorem implevit amore,
Factaq; sunt Patri sua gaudia, gaudia Nato.
Carceris utq; sui fortunam evaserit, utq;
Sit pro se captiva Soror, qua luserit arte
Excubias, quod vela parent abeuntia Sclavi,
Edocet; inq; hostem properē dent vela, precatur.

Cuncta recensentem Sivardus ut audit: O! me VIII.

M3

Felicem

Felicem miserumq; (INQUIT) cū semper iniqua
Sic favet ut noceat Fortuna; nec invenit artem.
Ut tantum profui, careatq; dolore serenum!
 Quod mihi tam fortis, quod tam pia Fratris amore
 Filia sit, lætor: sævi quod carceris umbris
 Squaleat illa eadem, vetitum gaudere Parenti est!
 Gaudia non capiam, donec ferat ipsa salutem,
 Quæ fecit Jamerice tibi: sis Vindicis Ultor.
 Ipse tuæ, & mediis rapiatur ab hostibus Oxa,
 Omnia sustulerit, non Lechdanus auferat unam.
 Auferat imò nihil, nisi dedecus: utq; rapinis,
 Polluerat terras, spoliisq; superbit abactis,
 Præda sit ipse: sudq; egeat, qui nostra peredit.
 Vindictam capite, o Cives! ingentibus ausis
 Campus adest; magna patet, & patet, area laudis.
 Si, cū *Fama* dedit sua nomina, vincitis hostem,
 Tunc vestrum nomenq; meum super astra feretur,
 Atq; dabunt famam, fuerant qui *Fama*, Latrones.
 Neq; tamen aut magnis opus est conatibus, hostis.
 Ut cadat iste: cadet, numerdq; & viribus impar.
 Nam cur per toties felicia prælia profit
 Fortibus esse Slavis, si præconsumere vires,
 Jam poterant? si consenuit prior ardor in illis?
 Si fugiunt? Daniamq; meam portusq; relinquunt
 Scilicet hinc abeunt, factæ quos conscia culpæ.
 Mens agit in præceptis: *Audax. à crimine nemo est.*
 Ite animosæ acies! res non operosa, timentem,
 Cæde sequi, captisq; metu superaddere vincla.
 Deserat. Caluere omnes Sueciq; Scaniq;
 Et Pomeranæ acies, & Dapus in ordine miles,
 Nec mora: dant classem ventis, avidoq; furore
 Præcipitata via est; & tempestatis ad instar

In pugnâ volat hæc, volat illa ac illa carina.
 Quâq; patent vastâ freta Balthide, per mare magnū
 Itur in adversos properato remige Sclavos.

Jamq; iter emensus medium per Balthidis undas IX.
 Vela dabat celegi rate Lechdanus. Ecce videri
 Sylva antennarum bellatricesq; triremes
 Incipiunt; tanquam Sclavis concurrere vellent.
 Bella venire rati, venienti classica bello
 Intonuere Slavi! disponunt ordine proras
 Et firmant, & stant spatio constanter eodem,
 Opperiuntq; hostem, seq; exhortantur & armant.

Interea Sivardus adest cum classe virisq; X.
 Primusq; in Sclavos & ferrum jactat & ignes,
 Atq; iram majorem istis. Ducis igne severus
 Fervet ab exemplo miles, similiq; calore
 In bellum cædemq; ruit: Sueciq; Daniq;
 Unanimesq; Pomerani pariterq; furentes
 Cæco Marte ruunt; & agunt, quod sæva cupido,
 Ultima quod rabies, quod flâma, quod imperat audax
 Impetus armorum, primiq; insania ferri.

It clamor! stridentq; hastæ, volat æthere toto
 Missilium nimbus! jaculatricesq; sagittæ
 Nocte sua (tanquam Xerxes pugnaret in illis)
 Eripuere diem: sic turbida tela rotantur,
 Sic fundæ, gladiiq;, hastæq;, levesq;, sarissæ,
 Cumq; neces jaculis, cumq; acri vulnera ferro.
 Non minor & Sclavos rapit ardor & ignea virtus: XI.
 Quas capiunt, reddunt mortes; vitæq; necisq;
 Intrepidi calcant confinia: rumpitur illis
 Clausum iter, ac hostem punctim cæsimq; trucidant,
 Nunc face nunt gladiò horribiles! rapidisq; sarissis,
 Quæq; necem jaciunt, jaculis pugnatur & hastis.

Dat Fortuna animos prior, innumeriq; triumphis,
 Et virtus invicta Ducis; qui strenuus inter
 Millia bellantum, quacunq; pericula primus.
 Et subit & superat; contemptoremq; salutis.
 Ipse suæ peragens, quas voce recalcitrat iras.
 Provocat exemplis, mediisque; in millibus ardet
 Dux simul & miles, vultu, metuendus & armis;
 Ac miscens manibusq; manus, ratibusq; carinas,
 Hos fugat, hos cædit: cædes tamen edita ab illo,
 Cædis causa novæ est; magis irritatur agendo
 Lechdanus, esse nihil magni ratus hæc actum,
 Dum superest aliquidvè hostis sperare videtur.

XII.

Sed novus ardentem stupor occupat & simul ira
 Lechdanum, ut aspexit Jamericum in puppibus altis,
 Hortantemq; suos, bellumq; necesq; ferentem
*Cur liber modò bella gerat, qui vincula gessit?
 Quæ fuga captivum rapuit? quo lusit ille
 Ingenio excubias, caveaq; ergastula clausa?*

XIII.

Dum stupet, & facti causas examinat anceps
 Lechdanus; ecce illum veniens immanè Sivardus,
 Occupat à tergo, ratibusq; & milite cingit;
 Attollensq; hastam: *Nunc, nunc, o Semivir* (inquit)
*Pœna luenda tibi est, scelerum quam maxima videri
 Distulit huc Nemesis: quamvis mihi morte virorum
 Sternere te pudor est, tamen hæc jugulabere dextra
 I, ferus ad Manes atq; hæc cape premia, longè
 Retro latrocinii, mea quæ tibi dextera mittit.*
 Dixit: & excussit totis cum viribus hastam.
 Illa volat, galeam præter, præterq; frementis.
 Ora Ducis Sclavi: missum nec pertulit ictum,
 Sed Ducis hærentem lateri percussit Olerdum.
 Istius è jugulo capit hastam Lechdanus, inq;

Sivar-

Sivardum intendens oculos: *En reddimus* (inquit)
*Quam misisti hastam; ne te post omnia clames
 His etiam spoliatum armis? cape Semivir ipse
 Dum potes, hoc munus.* Dixit: Regisq; Sivardi
 Impulit in frontem non evitabile telum.
 Fronte receptum hæsit, pronymq; in terga Sivardum
 Explicuit, rapuitq; omni cum sanguine vitam.

XIV.

Conclamant Dani! subitq; per omnia transtra,
 Rex o! Rex cecidit! discurret voce tumultus,
 Continud trepidare Dani, spectareq; tristem
 Retro fugam: languere omnes, solaq; pudore
 Pugnare, ac hostem clademq; utcunq; morari!
 Ut verò Suecos rumor percussit acerbus,
 Terga fugæ, mala ne veniant peiora, gregatim
 Dant trepidi, tutosq; petunt cum classe recepta.

Suecorum auxiliis deceptus in ordine miles
 Danicus, hæud aliud quàm se subducere pugnas
 Cogitat, atq; fugâ laceras salvare carinas.
 Ut tamen & Patriæ fugiendo profit, & hostem

Avocet à Dania; peregrina in littora terræ
 Secum auferre parat Martem: dum salva recedat
 Terra Danum, clademq; suam non sentiat absens.

XV.

Ostia sunt fluvii, cûi nomen *Vandalus*; & qui
 Balthidis in concham triplici delabitur ore:
 Istula nunc terris & Vistula dicitur undis.
 Huc fugiunt Dani: fugientibus imminet ardens
 Lechdanus; & pariter pugnaq; fugaq; parandæ
 Eripit arbitrium: namq; inter littora clausos
 Ferre jugum victos & ponere prælia cogit.
 Bisq; decem captis cum navibus, altera Regis
 Filia Sivardi capta est, cognomine *Biblis*

At non & sortem subiit Jamericus eandem,

Alterâ

XVI.

Altera jamq; illi nunc fata Sororia pugnant.
Cujus adhuc meminisse timet, non sustinet umbram
Carceris, & junctus Pomeranis transfuga proris,
Quo Pomerani abeunt, abit ipse, Danosq; relinquit,
Et querit latebras peregrina in cardine terra.

XVII. Non tamē hunc sequitur, posita qui Lechdanus irā
Vagina emeritum poscente recondidit ensē.
Scire sed ardet adhuc, quo pacto luserit olim
Carceris excubias Jamericus? Crimina facti
Faciq; authorem querit. Mox, fraude Sororis
Iugeniōq; Oxa raptum de carcere, postquam
Audiit attonitus, *Statuatur ut ocyter Oxa,*
Imperat; insolita virtutis imagine captus,
Illa venit; mortisq; suā spem Vindice viso
Concipiens: Quocunq; vales, nunc utere ferro
Lechdane, (CLAMAVIT) nullam pro crimine poenā
Deprecor: est ullum si Fratri ferre salutem
Crimen, & hanc aliquis pietatem reprobat hostis!
Illa ego sum, per quam libertas reddita nostro
Fratri est; ut sit adhuc, qui tot mea vindicet ense
Tot sua, quæ veniunt à Sclavo fulmine, damna.
In caput hoc igitur (quoniam meruisse videmur),
I, per mille modos poenarum: nulla videtur
Mors mihi crudelis post funera Patris adempti!
Si stitit, & nondum Sclavus est satis ebrius ensis
Sanguine Danorum; nostrum hibat ille cruorem,
Atq; ambas feriat, dum salvo Fratre, Sorores.

XVIII. Pone metū; poenas (RESPONDIT LECHDANUS) istas
Qui mereatur, abest Jamericus: *Femina ferro*
Non cadit Heroum. Quamvis nec Femina dici
Tu potes, & Fratrem majori pectore vincis.
Scilicet ille fugit, tu fata amplecteris ejus,

Et

Et pro Fratre mori, quod rideat ille, reposcis.
Vive! tuoq; refer meritam de crimine laudem.
Est veniā dignum crimen tam nobile; teq;
Absolvit tua culpa ream, virtusq; vocanda est!
Peccasti quoniam virtute viriliter, ibis
Per poenæ tormenta novæ; licet ipsa repugnes,
Pec mea perq; ibis præconia debita mundi,
Et sancti exemplum virgo narrabere amoris.
Si fuerat tanti, fugisse è carcere Fratrem,
Nil querimus; fugiat Jamericus sapius hostem
Taliter, ut similis veniant miracula facti.
Nunc pretium virtutis habe: quo vivere dempto
Patre fugis, nisi busta ferat; concedimus illi
Busta, & Sivardus donetur jure sepulchri.
Sit licet indignus; sis tu licet ipsa Parente
Dignior Oxa alio: meritum tamen accipit ex te,
Ut cinis extremo careat non mortis honore,
Sentiat & tumuli pacem, lacrymasq; Danorum,
Atq; hostes inter se se experiatur amari.

Hæc ait: & terram, deducta ad littora, classe, XIX.
Scandit in adversam: terræ mox Numina placat,
Thuraq; dat, poscitq; Deos in vota secundos.
Tum fidei memor ante data, fert sacra sepulchri
Manibus infensis, & reddit justa Sivardo.
Bustaq; & inferias & honorum funeris ignem
Excitat, ereptamq; armis pius expiat Umbram,
Quæ dum solenni regaliter ordine fiunt;

XX.
Igne procul viso, venit en macieq; situq;
Squalidus, atq; hominis referens vix nomen & umbrā
Amisus quondam Lisarchus! ab agmine Sclavi
Dissiliunt, pavidiq; stupent, creduntq; cadaver
Venisse è tumulis; hominemq; negantq; sodalem
Sunt,

Sunt, qui orient' proni, Manesq; animasq; precentur.
Unus ad eventum Dux restitit: & licet Umbram
Adventare putet, tamen his interritus Umbram
Lechdanus ALLOQUITUR: Pars o Lisiarche meorū,
Vivisnè? an Stygiis ades huc è sedibus Umbra?
Inq; sepultus ades, non desertusq; vagaris?
Curvè venis? an, Sivardo quodd' iusta paremus,
Tu malè fers? tumulumq; petis, qui ponitur hosti?

Ne trepidate Slavi (LANGUENTI REDDIDIT ILLE
VOCE) hujus non est usus mihi lucis ademptus.
Vivò miser! peiorq; isthic mihi funere vita est,
Quodd' solus, quodd' inops, his hætenus exulo terris!

XXI. Nonnè Dani Regis (DUX LECHDANUS EXCIPIT) irâ
Ereptus Lisiarche jaces? quo Numine, cædis
Lusisti artificem? rabidus ne fluctibus haustus
Bakenis fieres te dilanientibus esca?

XXII. Olli respondens Lisiarchus, TALIA FATUR:
Sivardi sævò imperiò delatus in undas
Balthidis, ad certam ducebar victima mortem.
Et rebar, mihi naufragiò mea fata parari.
Verùm aliud, quàm quod mortis genus affore rebar,
Artifices cædis fabricant; Regisnè suonè
Arbitriò, dubium! parvo nam lintre locatus
In mare subjectum sinè remo & remige mittor
Ludibrium ventis; lentis cruciatibus undæ
Qui biberem mortes, solusq; & remige nullo
Dum pereò, pœnas nondum pereuntis haberem!
Tres ego pœnè dies ventis jactabar & undis,
Meq; metus inter mirabar vivere tantos!
Quarta dies aderat, cum fluminis ostia tandem
Aspicio; atq; illuc fluctu petulanter eunte
Deseror, exultans, tempestas acta quodd' illis

Emo-

Emoreretur aquis, campòq; potita minor!
Debilior flugumq; & fessa relinqueret iras.
In ripam tunc scando celer: quod nomen àt illis
Et fluvio & terris? non discere posse dabatur.
Parte ab utraq; silens & inhospita terra, nec unum
Regno habitatorem, qui degeret, esse monebat.
Seq tamen audivi gregis à custodibus, (isthuc
Qui veniunt rariq; errant) non longius isthinc
Regna dari, vicosq; hominum, populosq; vocari
Vandalidas, illosq; suæ parere Polia:
Undalus his Caput est, quos Vandalus alluit amnis.
Non tamen adduci pòteram, proficiscerer illuc:
Hic lateo, fugiens mores fraudesq; dolosq;
Sævitiãq; hominum: morbis confectus ad usq;
Sim licet, & lenta tabescam mole malorum!
Nam mihi poma famem pellunt sylvestria; vixq;
Detineo miseram, fugiat ne corpore, vitam!
Cum tamen è summo vidi tua carbasia clivo
Lechidane, & ad portum Sclavas adnare carinas,
Exsiliu moriens, gressumq; manusq; tetendi,
Et venio: suprema prius quàm provocet hora
Ut lever aspectu Fratrum alloquidvè meorum!

Claudentem lacrymâs verba ultima, voce salutant XXIII.
Circumeuntq; Slavi, gemitumq; inhihentq; querelas,
Subveniuntq; cibus; et, *Ne sibi ponat in arcto*
Spem miser, alternis longisq; hortatibus orant.

At tacitus secum Lisiarchi dicta revolvit XXIV.
Lechdanus: et, *Quæ sit, quam diceret esse propinquâ,*
Vandalia? addubitat? *Rex Undalus ille quis esset?*
Quævè Polia regat terras cum sospite Nato?
Vinidis venit in mentem, proluxaq; quondam
Historiæ series. Quis scit (DELIBERAT) an non
Illa

Illa Lecho veniat promissa & proxima tellus,
 Quam fore regnandam didici Vinidæ Magistra?
 Vandalus est certe qui præterlabitur alvæus,
 Et modò quæ Lisiarch narrat, narraverat antè
 Nomina Vinidis: tituli, cognomina, resq;
 Quàm bene conveniunt! non huè sinè Numinè dextis
 Nec sinè spe ventum est! solatia magna parantur
 Aut aliis aut fortè mihi! Materq; Vinidi
 Est amissa licet, forsàn spectabitur istis
 Salva mihi terris, & discet vivere Natam!

*Omnia Dii possunt! Quos non Fortuna suspendos
 Apparat eventus? verum exspectanda morando est,
 Certior ut veniat, sperataq; gaudia præstet.*

XXV. Hæc secum ille diu. Tum versus ad agmina Slavû:
 Danda quies animis, danda est & viribus (INQUIT)
 O Socii! quantum fas sit perferre, moremur
 Portubus his, liceat, pariterq; & portubus illis.
 Esse reor terram, quæ nonnum cognita primos
 Venit in aspectus hominum; meruitq; videri
 Quam non Hospitiûs superi voluere carentem.
 Sæu sint hæc homines, sæu sit sinè nomine tellus,
 Proq; suis habitent sylvarum monstra colubis,
 Quidquid erit, nostrum scrutari est omnia: Quodvis
 Selava sum fas hinc ut terra refeminet ortum,
 Germinet in nobis; quiq; hinc hæscantur & illi
 Agnoscant populi Sclavos ab origine Patres.
 Quis vetat hoc unum: studiis securior istis
 Ullanè sit tellus, quàm quæ cultoribus usq;
 Orba, suas hominum nescit cum fraudibus artes?
 Ite, parate Slavi Patriam; Capitolia desint
 Ne mihi ne vobis victoribus. Urbibus istud
 Lictus eget? capiat geminas cum mœnibus urbes,
 Quæ

Quæ Ducis è vestri gemino cognomine crescant.

Dixit: & extemplo Slavi mandata capessunt,
 Ædificantq; urbem, monumentum grande futuri
 Cum fama imperii. *Parvò contenta Vetustas
 Quantum ferre potest, urbs maxima crescit, & altos
 A Positore suo titulos laudemq; capessit,
 Deq; Visimiro Vismaria nomine dicta est.*

Parte sed ex alia spatiosi littoris, inter
 Balthidis immensos urbs ponitur altera campos.
 Lechdanus hæc, captos bello, quotèunq; fuissent,
 Collocat urbe Danos: transfert quoq; nomen in urbem
 Et vocat à Danis nova hominè mœnia, Gdanum.
 Hæc illa est tenuis, quàm vix modò dixeris urbem,
 Urbis capiens titulos alienæ munere cladis.

Sed veniet tempus, cum præstantissima portu,
 Et populis, & divitiis, & robore, & armis
 Inter honoratas Princeps narrabitur Urbes,
 Emporium celebre, & Lechæi gloria regni:
 Utq; ea, sic crescet nomen sibi: quàm modò Danum
 Fama vocat, posthac dicent sua regna Gedanum.
 Lechdanus hos fecit titulos, qui clade Danorum
 Imperium superimpositum fundavit, & urbem
 Virtutis Slavicæ testem, belliq; trophæum
 Sic stetit in solido victoria Slava theatto,
 Ne decus & tantè nomen memorabile facti
 Non foret æternum: *Nulla est, nisi Fama perennis.*

Ossa Sivardi isthic tumulum cepere; fuisq;
 Ad cineres Patris, vitam componere iussæ
 Oxa Biblisq; soror, sacrarunt maxima Gdani
 Tempa Sacerdotes: ut inexpugnabilis omni
 Urbs foret ista malò, staretq; à Virgine Virgo
 Sic ubi laudè eatens duplicisq; cupidine famæ
 Lech-

XXVI.

XXVII.

192

Lech-

Lechdanus, in geminas geminum diviserat urbes
 Nomen; obesse aliquid ne possit & audeat extra,
 Quærit amicitiam Regnorum. Fœdera Gentes
 In sua sollicitat; placidusq; horrore repõta
 Vicinis statuit citra arma occurrere terris:
Pulchrius esse ratus, quàm ferrò, vincere amore.
 Undalus ante alios, qui sit faciendus amicus,
 Dignior est visus: cupit hunc sibi Lechdanus inter
 Reddere vicinos primum constanter amicum,
 Et certare parat studio officioq; colendi.
 Parva mora est: placidam quæ poscat epistola dextrâ
 Scribitur, & TALI PERARATUR CANDIDA SENSU:

Quam tibi vicino de littore mitto salutem
 Accipe pacatus, Rex Undale. Si tibi nondum
 Constat honos nomenq; meum, sum Lechdanus, istis
 Nuper ab everfa Dania novus advena terris.
 Qui licet hostili peragrârim Danica ferrò
 Regna hospes, dulci tandem modò pacis amore
 Arma odi, & noster vaginam respicit ensis.
 Non venio iratus; verùm huc, ut amica viderem
 Littora, descendi: petitur vicinia nobis
 Et concurs à Marte quies: hanc littora nuper
 Ista dedere mihi; possedi milite terram
 Quæ vacat, & Sclavos poscit nova Patria cives.
 Quantum est quod desit? nisi conciliare remotas
 Lege sodalitiæ terras, & fœdere regnis
 Jungere regna meis? te primum, maxime Regum
 Convenio: cordi tibi sit pietasq; bonumq;
 Ac pacis leges & nomen amoris amare
 Discamus. Placidam nunc porge in fœdera dextram
 Et fortis mecum esse velis; nec fortior unquam
 Quàm sic esse potes: *Regnis si mania desint,*

Murus

Murus amicitia est, & olens concordia lauros.

Scripterat hæc Lechdan: sed cùm postrema moratò
 Scriberet, ambiguus de sospite multa Vinide
 Adjecit verbis: ut, si foret ille Vinidis
 Frater, amicitia tantò studiosior iret
 In partes, cuperetq; aliquid perdiscere coram.

Protinus accersit Lisiarchum; & rursus eidem, XXXIX.
 Cui prius, officio reventem præficit: utq;
 Perferat inscriptas ad Vandala mœnia ceras
 Imperat, adjiciens Regi quoq; dona ferenda.

Suscipit officium Lisiarch; præfagaq; quàmvis
 Corda malo propiore pavent, tamen ille tabellas
 Accipit, inq; tuas perniciter Undale terras
 Tendit, dona ferens, & majus fœdera munus.
 Hæu quantò infelix, quàm dum miserabilis vltim
 Iret in æquoreos, morti data victima, fluctus!

Scilicet abreptus variarum errore viarum
 Deviat à recto, Pomeranaq; regna subintrat,
 Nescius his hostem Jamericum degere terris!
 Mox interceptus, Jamerico victus & exspes
 Sistitur ad pœnas, tanquam qui causa malorum
 Prima foret Daniæ. Captivò gaudet abundè,
 Vixq; manus retinens Jamericus ab ore tremantis:
 Cur vivit, cuius pro funere plestimur? (INQUIT)
 Damna forent leviora mihi, si eade patrata
 Legati, meritas retulisset Dania pœnas!
Solamen pœnæ est plerumq; , fuisse nocentem!
 Nil isti nocuit, quàmvis sit visa nocere
 Dania! vivit adhuc, Daniâq; in clade sepultam
 Ritet inoffensus! mediòq; è funere Victor
 Lucibus insultat, quos fecerat hæstris, nostris!
 Sed faciam, doleat. DIXIT: Jam jamq; parabat

N

Enf:

Ense patrare nefas, & in uno turpiter omnes
Ulcisci Slavos, partemq; afferre doloris.

Sed Pomerani aderant; qui quàmvis nomine, quàmvis
Marte Slavùm læsi, frenabant voce manuq;
Insanam Jamerici iram: *Temerarius hostem
Perdere ne vellet, ne perdere seq; suosq;
Crimine præcipiti; Malè rem primo impete mentis
Sapè geri, & prosperos nunquã bene vertere motus!*

XXX.

Sic altercantes Lisarchus ut audiit hostes,
Utitur ingenio; consulturusq; saluti:
Tempora cur (INQUIT) Pomerani perditis, inter
Jurgia? si merui, si non fero dulcia pacis
Fœdera Legatus, caput hoc demittite morti!
Sed tamen huc infons, & amicus, & arbiter adsum
Firmandæ pacis. Me Victor Lechdanus ad Vos
Ad Gentesq; alias Legatum mittit, ut armis
Utq; odiis positis pacem discatis amare,
Sanctaq; amicitia vos nomina nosq; colamus.
Nunc furite audaces! & inermem fœdera contra
Perdite Legatum! si non & criminis hujus
Gloria, stat magnò Danis: si fasq; nefasq;
Confudissè probant, nec pœnitet esse nocentes!

His dictis movet ille magis placatq; loquendo
Adstantes circum Pomeranos: Ore minaci
Objurgant rabiem Jamerici, seq; nocentes
Unius ob culpam, clamant; veniamq; precantur
A Lisarcho omnes. Premit & Jamericus atrocem
Ignem animi, quantumq; latens sinit ira dolorq;
Fingit amicitiam, vultuq; fatetur amorem,
Et veniam poscens: Primis ardoribus (INQUIT)
Parce hospes, quorum nulli est sua facta potestas.
Vivito securus! si quæ mihi crimina Slavùm

Pecca-

Peccavere retro, tenet os injuria mutum.
Ah tanti non sum, fortes qui persequare hostes!
Dum mihi stabat honos, & erat. regnante Sivardo
Dux titulus, trabæq; meæ non trunca potestas,
Ultio tunc habuit dextras, meruitq; timeri:
Nunc leo quid possit prostratus vulnere? Vive
Liber & incolumis: nullas injuria pœnas
Cogitat, est illi quoniam sine viribus ira!

Talibus inter se ponunt odia aspera dictis,
Atq; epulas miscunt, & pocula larga propinant,
Dissimulantq; iras, vultuq; fatentur amicos.

XXXI.

Sera secururæ jam venerat hora quietis,
Cum Lisarch, vind victus, dat membra sopori,
Exiitq; habitu, ponitq; à parte tabellas,
Ignarus, patefacta ultro, quid epistola damni
Afferat, & quantam sibi sit paritura ruinam!
Nam vigil ad fraudem Jamericus, ut omnia vidit,
Discere mox cupidus quid portet epistola; solvit
Vincula fasciculi, chartæq; ligamina, ceras.
Mox legit & relegit, quæ Lechdanus ante tabellis
Commisit scriptò, Regiq; repente ferenda
Vandalico, dederat: poscens in fœdera dextras.

Protinus intentus fraudem Jamericus in omnem, XXXII
Invenit occultum scelus; ingenioq; nocendi
Armatus, scriptis nigrantia toxica verbis
Infundit, miscetq; notis contagia mortis;
Pestiferiq; characterem dum tabe veneni
Imbuit, omnis ab hoc facta est sibi littera virus:
Littera, temperiæ quæ nunc innoxia quàmvis,
Sed durata calore mali, cum tempore tantam
Vim caperet posthac sicci de felle veneni,
Quantâ habet humor aqua, liquidus qui citra aconita est

N 2

At

At nocet intrâ herbam; solisq; excoctus ab igne,
 Igne venenatas indurat & efficit herbas.
 Sic modò charta nigri sanie malè pota veneni,
 Semina fert cædis nutrimentumq; futuræ:
 Hèu sanis funesta oculis! qualisq; repentè.

Lectori nocitura suo, laturaq; mortem,
 Sì legeretur, erat! sic illam tabe maligna
 Sic & pestifera Jamerich vitiaverat arte,
 Ut cûicunq; nocens legeretur epistola posthac,
 Afflaret pariter virus, pariterq; bibendam
 Pupillarum acie mortem; pectusq; animamq;
 Peste sua invadens raperet post omnia vitam,
 Eminus infuso & mortem jaculante veneno!

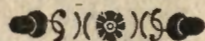
Intègra nox operi panè est data; pervigil artem
 Dum Jamericus in hanc vires intenderet omnes.
 Utq; opus exactum est, vitiatas arte tabellas
 Confictâ signat gemmâ; clausasq; supernè,
 Quo tacitus tulit ante loco, componit eodem.
 Mox abit; & fraudem meditatur, fraude priori
 Majorem. Usq; adèd grandi venientia mole,
 Dum cæpère semel, non nõrunt crimina finem!

xxxiii. Jamq; dies lucem tulit altera: fœdus initur,
 Inq; sacrae leges placidas sancitaq; pacis
 Conveniunt faciles Pomerani. Fœdere pacto
 Lætus abit Lisfarch, quâ Vandala regna recedunt,
 Vandaliâ ingreditur miser erro; fertq; nocentes,
 Ignarus sua se discrimina ferre, tabellas!

Quò ruis infelix? est virus epistola, quam tu
 Vandalico infectam defers malus advena Regi!
 Hæc & amicitiam cùm poscat epistola, paci
 Est inimica suæ; tacitòq; imbuta venenò
 Cùm sit facta nocens, alieno crimine peccat!

ARGU-

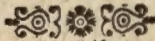

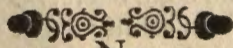
ARGUMENTUM Libri 9ni.

I. **R**egia Vandalie Principum, impendens fluvio Vandalo & monti Vavello, breviter describitur. (De montis Vavelli appellatione, ubi nunc arx Cracoviæ. Crom: l. 2. Sarn: l. 4. f. 178, Ines in Lech:) Hic Undalus Princeps, diu externo Marte vexatus, constituit in auxilium adhibere Slavos advenas cum Lechdano: & in negotio mittit. II. Mutat idem Undalus propositum adventu Horgi cujusdam tabellarii, prevenientis Lisfarchum, & ferentis à Jamerico, monitoriam subdole, epistolam. Contenta epistolæ leguntur; ubi accusatur Lechdanus fraudis intentatæ Undalo, per venena in literis mox porrigenda. III. Post lectam Jamerici epistolam, Undalus ab eventu futuro pendet dubius. IV. Interea Lisfarchus, Lechdani Legatus, venit cum sua epistola, venenò infecta. V. Undalus excusat lectionem epistolæ, à Lechdano missæ. Hanc Lisfarchus ipse dum jussus legit, subita morte exstinguitur. VI. Undalus, morte Lisfarchi consternatus, fidem adhibet monitis Jamerici. In Lechdanum ut insidiatorem invehitur. Ad illum, quoquo modo perdendum, Vandalidas exhortatur. VII. Labridus quidam ex Vandalidis, suam

N3

 suam operam offert ad perdendum dolō Lechdanum. Hujus Labridi stratagem in paranda fraude, describitur. Item ejusdem Labridi ingeniosus & audax accessus ad tentorium Lechdani, pro inferenda eidem nece. VIII. Lechdanus interea, quieti indulgens, & somniō territus, lectō se proripit, Ephebos invocat. Narrat somnii sui simulacra, necem à Sorore Libria, sibi Lechdano intentatam representantia. IX. Loquente Lechdano, & se Visimurum nominante, exclamat post tentoria Labridus, seq̄; Libriam esse conclamat, Sororem Visimiri. Dolosis fruticibus excussis, se se magis Libriam manifestat, licet militis instar armatam. X. Lechdanus cum Slavis, ad reperi-
 tæ Libriæ conspectum, se se non capit, præ stupore & letitia. Salutat Libriam; de fato dubio Parentis Lechi miscens sermonem. Cupit discere antiquos presentesq̄; casus & statum Libriæ. XI. Libria respondet; docens, de suis olim per Ovidam vindicatione à raptu, & in aulam Vandalicam deportatione. De sua fuga ex Polia aula, & de causa fugæ. De sua industria in decipienda Polia & aliis, per ingestam sui à fera fati cedisq̄; opinionem. De mutato habitu & nomine; & latendi modo inter Vandalidas milites. Tandem de causis nunc intentatæ necis Lechdano Fratri, sub mutato nomine latenti. Deplorat errorem suum, sibi mortem intentans. XII. Lechdanus
 eius

 cum Slavis, impetum Libriæ mitigat. Indicit castris solennem letitiam. XIII. Undalus discit, quæ in castris Lechdani gesta sint circa Libriam, sub nomine & cultu Labridi deprehensam. Deplorat odia sua in Lechdanum. Famicum deceptorem diris devovet. Ex Horgo tabellario extorquet verum. XIV. Cognito errore suo, Undalus mittit Legatum Ovidam ad Lechdanum. XV. Ovidas ad Lechdanum sive Visimurum perorat. Veniam pro Undalo poscit; & suppetias contra Dagobertum. Responsum accipit. Salutat Libriam. XVI. Lechdanus castra movet in suppetias Undalo. Libria mæret, ob quandam pavendi causam: agrè suscipit solatia à Lechdano. XVII. Locus, nunc Venda dictus, olim Patria Amazonum, describitur: item Dianæ templum. (De Amazonibus Sarmaticis Sarn: l. i. f. 23. & 29. Item de Dianæ templo in Vandalia, l. 6. f. 216. Crôm: p. 32.) XVIII. Lechdanus, conspectis Amazonum turmis, cupit doceri de illis. Ovidas docet originem Amazonum Sarmaticarum & ritum. XIX. Libria poscit à Lechdano Fratre copiam spectandi & exercendi ludos Amazonum. XX. Libria, in ludo Amazonum victrix, proclamatur. Ab iisdem cum plausu in Ducem recipitur. XXI. Interea Lechdanus, ad Vavellum montem castra locat. Excipitur cum plausu ab Undalo, Vandalia Rege; agrè ferente absentiam Libriæ.

LIBER IX

I

ANDALUS est fluvius, nunc Vi-
stula, Vandalus olim,
Cui superimpedens spatiosa ru-
pe Vavellus
Imminet, atq; altas mons despicit
altior undas.

Hic procul auratis fulgebant atria tectis,
Vandalix Regum sedes & Regia princeps,
Et Regis, qui tunc Regni ultimus Undalus hæres,
Vandalicum Juvenis ræxit feliciter orbem,
Ille quidem imperiõ felix, nã bella vetarent,
Extrema, nec sævum semper sitiente cruorem
Marte teneretur: sed nunc Scythæ, nunc Alemanq;
Nunc malè vicini Moravi, vetuere quietem
Undale stare tuam; ne pace senesceret alta
Robur Vandalidum, positusq; tepesceret armis.
Quid faciat, tot ubiq; malis, tot & hostibus unus.
Undalus obsessus? bellorum sine renasci
Bella videt: tantumq; sibi decrescere vires,
Crescere quantum hosti, moeret! se quolibet inde
Verterit, ipse suum cernit sic stare Gradivum,
Ut, nisi suppetis nitatur, stare recuset!

Unde

Unde sed auxilium, quævè arma vel unde petantur,
Rarus in adversis cum te tueatur amicus?

Balthidis æquoreæ venisse in litora Sclavos
Undalus audierat, famâq; gravesq; triumphis
Oppida finitimo possuisse recentia portu,
Hos placet, hos amor est in partem adhibere laboris,
Auxilioq; vocare Viros. Legatus Amander
Mittitur, officio toties qui functus, obiret
Ritè ministerii partes; Sclavosq; Ducemq;
Lechdanum, amicitia sociisq; adjungeret armis.

II

Nil sibi non actum Legati munere spondet
Undalus; eventuq; diu suspensus, amicos
Exspectat Slavos: et, ne sua commoda desint
Hospitibus tantis, ad commoda præparat aulam.
Res nova turbavit spem Regis! amorq; repente
Frixit, & in subitum fiducia versa furorem est!
Moti odii causa est, quæ venit epistola; quamq;
Scriptit ab extremo, Jamericus callidus Axe;
Perq; sibi similem transmiserat improbus Horgum,
Taliaq; inscriptis COMMISIT VERBA TABELLIS:

Accipe, quam Jamerich tibi fidus mitto, salutem
Undale; quamq; tibi (nisi prospicis) abstulit ista
Pænè dies, nocitura simul regnoq; tibiq;!
Nullus amicitia licet intervenerit usus
Nos inter, tamen hoc ipsum magis allicit, ut sua
Chare tuus. *Novitas, quæ primum necit amicos,
Dulcior esse solet; si quando paraverit illam
Causa recens eadem, & fatum commune duobus.*
Causa recens, cur nos pariter quoq; sumus amici,
Est capitis nostri sps & commune periculum,
Vivere sive mori detur, comes addis honorem.
Cumq; ego nuper huic capiti impendentia tela

Evast

Evafî felix; eadem (quâcunq; licebit)
 Ut fugias, vellem: nec te fati ulla sagitta
 Laferit, in primo ſccleris deprêſſe Caratu.
 Me miſerum! ſed pænè jaces! tua vita ſub Ictu
 Jam poſita eſt! ſpatioq; brevî tuq; urnaq; morſq;
 Diſtatis; nec te longè tua fata ſequuntur!
 Quòvè magis doleas, nec aperto Marte nec ira
 Sterneris audaci: ſœda tibi fraude cadendum eſt!
 Unde neces veniant, quæris? ne quære: *Sub berbq;*
Cum minimè timeas, anguis latet! Ultima pænè
 Fata, tibi ſtragem quæ compoſuère, ſub umbra
 Turpis amicitia veniunt: à cardine regnum ut
 Vandalicumq; Genus, ſublato Principe, vertant!
 Qui Daniam evertit latro, ſpoliavit & omni
 Imperiò Reges, terrarum maxima peſtis
 Lechdanus, ad cædes qui Signifer exſtitit omnes,
 Te petit ad cædem pariter: ſed Martis aperta
 Frangere te quoniam vi desperavit, ad artem
 Vertitur aſſuetam; magicaq; armaverat iram
 Fraude, propinandum mittens cū morte venenum,
 Scripſit, amicitia referentes verba, tabellas,
 Teq; vocat Fratrem, poſcitq; in ſœdera dextrâs
 Sævus adulator: ſed enim livore veneni
 Imbuit has ipſas, quas ſcripſerat ante, lituras:
 Ut, dum fortè tuis tractas data toxica dextris,
 Dumq; venenatas relegiſq; legiſq; tabellas,
 Fata bibas oculis; triftiq; medullitùs hauſta
 Peſte, mali ignarus, miſer, incautusq; legendo
 Inter opus moriari ipſum. Liſiarchus ad hujus
 Officii partes, ſcclerisq; operiſq; Miniſter
 Deligitur: deſert, Legati munere functus,
 Infulum ſcriptis virus, mortemq; bibendam.

Illius

Illius è comitum numero mihi dixerat unus
 Omnia; quem optum, ſcitarer ut omnia, torſi.
 O! ſi te Patriæ, ſi nobis Undale ſervas,
 Fac age, ne ſavos, quos fingit epiftola, ſenſus
 Ante legas, quàm qui tulerit, prior ipſe probârit,
 Num poſſit ſinè fraude legi ſinè crimine charta,
 Charta, venenati pleniffima morte veneni!
 Dum loquor, hêu forſan clypeum poſt vulnera ſerd
 Tradidi, & ante meos monitus tibi pagina lecta eſt!
 Dii faciant aliter! noſtris feliciter uti
 Ut poſſis monitis, & amici vivere dond!
 Scribò tamen: ſeu ſit certam latura ſalutem
 Littera noſtra tibi, ſeu deprêſſura peremptum!
 Quod potui, feci: Fortuna cætera mando!
 Jamq; vale; & cladem pereundiq; effuge technas;
 Si periſſe poteſt, qui jam ſibi pænè perivit!
Si fugere ille poteſt, quem pænè hauſere procella!

III.

Perlegit ad calcem, Jamerici, falſa monentis,
 Verba, & paulatim vindictæ carpitur igne
 Undalus; inq; Slavos, quos invitârat amicos,
 Sævus inardescit. Rurſus, dum fraudis in omnem
 Advertit ſeriem, deliberat, an ſit habenda
 Ulla tuis Jamerice fides & gratia ſcriptis.
 Pendet ab eventu; ſi forſan epiftola Sclavi
 Ulla Ducis veniat, quam protinus affore ſponſor
 Edixit Jamericus, inunctam felle veneni.

Nulla exſpectandi facta eſt mora. Temporis illo IV.
 Articulo, novus hoſpes adeſt Liſiarchus; Olivæ
 Qui ramum geſtans, dicta acceptaq; ſalute
 Sic ait: In ſacræ communia ſœdera pacis
 Poſceris o magni Rex feliciffime ſceptri
 Undale! quòvè magis faveas, te Lechdanus ingena
 Ever-

Everfor Dania, jam bella cruenta perofus,
 Ut faveas, pofcit: nèn dedignèrè ~~ale~~alem.
 Vix bene Vandalidùm, quos nunc regis ipfe, tuumq;
 Audierat nomen, gratum fibi nomen amavit:
 Utq; vicem reddas, & ames quoq; non minùs ipfum,
 His pofcit, tibi quas Legatus trado, tabellis.
 Quàm fit amicitia Lechdan in imagine totus,
 Cætera fi defint, hæc fiet epiftola testis.
 Dixit: & inſcriptas tradit poſt dicta tabellas.

V. Retro manum grefſumq; tulit, quaſi percitus aſtro
 Undalus: atq;, Tuam teſtetur epiftola, DIXIT,
 O Legate fidem: videamus, an ulla petita
 Signa ferat pacis. Pronam concedimus aurem,
 Sed legere hæud fas eſt. Scriptæ Slava formula lingua
 Intellecta parùm, vix & mihi vocis in uſu eſt.
 Perlege; ſiſq; tui, cùm legeris omnia, fidus
 Principis interpres. Sèu fœdera Lechdanus iſte
 Prælia ſive velit; non hæc non illa recuſo:
 Affectùſq; vicem, qua nos modò tractat, habebit,
 Sèu odii sèu immineat certamen amoris.

Nit moror, & peragam (LISIARCH ATT) omnia: quovè
 Flagret amore tui Rex Lechdanus, iſta docebit.
 Pagina, plena fide. DIXIT: ſolvitq; ſigillum,
 Hèn miſer, inq; ruens ſua funera, ſponte revulſo
 Obice fatorum. Nam, quas patefecit, utrinq;
 Miratur primò flavescere felle lituras,
 Proq; nigrore aliter vivere vocabula cernit;
 Et dubitat metuens, ne non ſit epiftola, nuper
 Baltheide quam miſſam ſuſceperat ipſe ferendam!
 Aſt ubi mente ſagax oculiſq; obeuntibùs, omnes
 Duxit ad examen ſenſus; veſtigia nulla
 Eſſe putat fraudis, relegitq; ex ordine chartam.

Dumq;

Dumq; legit, manibùſq; nocentia ſcripta retractat,
 Proh facinus! mediū confecta parte laboris
 Deſicit; officioq; cadit moribundus in ipſo!
 Scilicet infectus violenta tabe character,
 Perq; oculos jaculata necem vis magna veneni
 Pænè hominem præceps oculi confecit in ictu,
 Quàmq; loquor, citiùs! ſtupèrè ad mōſtra propinqui
 Vandalidæ; factiq; crucis *Quæ cauſa, quis Author?*
 Nemo rogat: ſolùm pendent in imagine facti!

Undalus at Princeps non perdit idonea fandi VI.
 Tempora: Quosvè (INQUIT) Sclavos habeamꝑ amicos
 Diſcite Vandalidæ! qua nunc jacet improbus iſte,
 Hac ſinè honore fuit nobis à ſtrage cadendum:
 Et caput iſta meum, ſi non ſcita ante fuiſſent,
 Perdere debuerant, Liſiarcho ſoſpitem, fata!
 Nempe venenata, quas ſcripſit, peſte tabellas
 Lechdanus imbuerat; caderemus ut impia ſævo
 Victima Latroni, lectoresq; ipſa necaret
 Charta ſuos! Teſtem ſceleris, præſentia præbent
 Funera Legati: qui quàmvis conſcius ipſe
 Forſan erat fraudis, tamen ut cognoverat actum
 Deprèndi facinus, morti caput obtulit ultro:
 Quævè dedi, Legeret, crudelia juſſa peregit
 Supplicii pœnæq; metu; ratus eſſe Ferendum
 Pluribus è damnis unum minus! Atq; ita factis
 Si non æqua ſui, tamen hæud indigna recepit,
 Quando metum mortis ſubeundæ, morte fugavit.
 Præmia ſed ſceleris ſi pertulit iſta Miniſter,
 Authori ſceleris quas ultio noſtra, putatis,
 Debebit pœnas? Dux Lechdanus ergo ciere
 Has poterat fraudes? noſtrasq; putare ſuperbus
 Tam viles animas, ut mortis honore carerent?

Non

Non caput hoc ferrò, nec aperto Marte salutem
 Invadit nostram: robur putat omnia venena;
 Perq; sibi assuetas pugnat sine vulnere fraudes
 Comis ad insidias mundi; infamia latro?
 Hac virtute parat sibi prædo capeßere regna
 Vandala; si capere est, evertere cladibus orbem!
 Hæi mihi, si Patriam Superi jam perdere nostram,
 Et Daniæ cupiunt nos consepelire jacenti!
 Ante mori liceat, quàm talia cernere monstra!
 At puto, nî rebus mihi nunc succurrit in ardis
 Vestra manus, Cives; evertet subdolos ille
 Vandaliæ! limesq; brevis nos inter & idum est!
 Nunc sinite, ut, cladem qui cogitat hostis, amicum
 Se simulet! Fertis? non & Rivale perempto
 Erupturam hyemem prohibetis limine? *Pontem*
O nisi quis tollit, Cives, res naufraga vestra est!
 Atq; ego non video, quæ sit mora tanta malorum,
 Nî cadat occulta nece Lechdanus. *Arte retundi*
Ars solet; impietasq; suo se crimine captam
Noverit: ut meritum pœnæ, sit pœna merentis.
 Fraude petit Reges? pereat quoq; fraude, necesse est,
 Et foveam Lechdan, quam fecerat, occupet ipse;
 Ut qua parte ferit, doleat, perimensq; prematur.
 Estnè aliquis vestrum? qui, stemus ut, ipse recuset
 Stare, sacrare suam promptus pro Rege salutem?
 Estnè aliquis, posito qui vitæ dulcis amore
 Devotum Patriæ caput offerat? æthera testor,
 Mille aras illi ponemus, & oscula mille:
 Dis quoq; miscendus, famâ super astra feretur!
 VII. Regis ad extremas voces repetitaq; verba
 Dum dubitant mussantq; alii: tunc Numine sensit
 Nescio quo flagrare animam, qui Labridus inter

Van-

Vandalidas, meruit nomen sibi militis ingens.
 Hic itaq; ante ~~alios~~, famæ succensus amore,
 Prosilii in medium: *Longtsq; hortatibus* (inquit)
Haud opus, o Cives! me me, qui sistor, habetis
Vandalide Labridum! solem non quarta sequetur
Luna prius, factò quàm Lechdanus occidat! et, quæ
Extulit Hydra caput, mihi corruat Hercule dextra.
 E longo spectate nefas. Nec plura locutus
 Conspectu abripitur, donec per devia præceps
 Fronde superjecti venisset in ardua montis,
 Unde oculis poterant jam Slavica castra teneri.
 Arbor erat; jussit decrescere frondibus illam
 Labridus: hinc illinc rescindit ab arbore frondes,
 Obsequiumq; urgente manu, cecidère virentes
 Cum foliis rami, palmesq; est omnis ab omni
 Stipite detractus. Quod ubi successerat; extunc
 Corporis orba sui tua Labride vestiit arbor
 Corpora; vestivit tergum, frontemq;, caputq;,
 Brachiaq; inq; vicem vestis sua membra tegentis
 Ista frutex pectus velaverat, illa lacertos;
 Pes quoq; sub fidâ radice latebat iturus,
 Donec abhinc miles latuisset in arbore totus.
 Jamq; hinc atq; illinc ab operto milite ramus
 Pendet, & obtutu speciem facit arboris; imò
 Creverat hæud aliter quàm si rubus illa fuisset
 Machina; quos videat, male deceptura videntes.
 Mox graditur fabricata arbòs, animante sequacem
 Fraude rubum: stanti sed panè simillima trunco
 Traxit eundo moras, paulatim mole movente
 Insidias virides: donec benè falleret omnes
 Slavonas spectatores ac obvia castra.
 Nocte dein quarta, solitò flagrantior ausum

Impu-

Impulit, & medii stetit ad tentoria Regis.
Somnò tunc placidò languebat Lechdanus: illum
Labridus ah! illum, festinat, ut opprimat ense!

VIII. O faciles dare subsidium pereuntibus agris
Custodes Superi, fulcrumq; cadentibus esse!
Illo ipso rerum articulo, quo fraudis ab icu
Jam periturus erat, somnò se Lechdanus altò
Proripit; et: *Famuli famuli*, conclamat, *adeste!*
Accurrunt famuli, ruit acta pavore Juventus,
Et, *Somni pacem que causa diremerit?* orant.
Ille autem: O utinà vertant bene somnia (DIXIT)
Hæc mea, nec veniant cladis præsaga futura!
Dum per muta meus se scilicet otia somnus
Pasceret, & mentem raperet simul ecstasis omnem,
Ex improvîso simulacra ingentia vidi
Sed bona mista malis, quorum me terret imago!
Nam mihi visa fuit vultu adventare sereno
Libria, nostra soror, Patris quoq; Filia Lechi,
Per tot aquas marium, per totq; pericula mundi
Perq; orbem frustra Patri quaesita mihiq;
Hactenus at nostro licuit gaudere sopori,
Cætera mæror habet. Nam, proh dolor! ordine verso,
Dum paro complexus, visq; occurro Sorori,
Quæ fuerat, mox Umbra perit; Libriaq; repertæ
Effugit effigies! visa est vanescere sensua,
Inq; racemiferam citò degenerare cupressum!
Arbor erat, funesta tamen: molisq; ruentis
Pondere dum Fratri mortemq; necemq; minatur,
Expavi! fugiensq; meum per somnia funus,
Extuleram vocem, quam nunc audistis Ephebi.
Quid sibi tale velint hæc somnia? dicere promptum
Tam mihi quàm nulli est. Terris non auguror istis
Vivere

Vivere Libriam! nec, si modò degat in illis,
Noscere me possit Fratrem! mihi Visimir olim
Nomina mutavi, nunc Lechdanus audior orbi.
At, si visendæ spes nascitur ulla Sororis,
Noverit illa, idem quoddam sim qui Visimir anto.
O utinam liceat, Libriae reperire vel umbram!
Dixit: & in gemitus vox ultima desit altos.
Proh Superi! quantus tunc post tentoria stantem
Labridum supra cecidit stupor! ense remisso
Hæc inops mentis, scelus objurgante pudore!
Et nisi luctati traheret suspiria cordis,
Credere semianimem posses, vivumq; cadaver!
Ah! quoties se se lacrymosa prodere voce
Ardor erat, Fratriq; suas abruptere voces!
Ah! quoties iterum revocata est lingua pudore,
Dum scelus in mentem redit, & meditata tyrannus!
Dum, (modò quem miseræ cædi devoverat hostem)
Deprændit Fratrem; pariter sub pelle latentem
Nominis inversi stabat sinè voces, sinè omni
Consilio motuq; suæ; formidine lætos
Turbante affectus, ac exsuperante pudore!
Ut tamen optantis, *Libriam cernere*, Fratris
Excepit vocem, properantia verba tenere
Amplius hæud poterat, quàm voce disertus: *Adsum,*
Adsum! exclamasset: *Libriam nosce Visimir!*
Exsilière locò Slavi, quaruntq; *Quis esset,*
Qui modò Libriam se se clamasset, & unde?
Ecce autem hæc illac spatium non segniter omnè
Dum circumspiciunt, cernunt (nam nocte fugata
Lux dedit usum oculis) solam tentoria circa
Stare rubam & frondes, nil quidquam tale loquentes.
Tam

Tum Labridus fruticum vinclis hinc inde reductis
 Exfertans vultum: *Me me cognoscite* (clamat)
Cum Duce Slavones! non fingunt arbute Daphnen
Qua loquor, & lateo viridi sub fronde Puella!
Ille ego, si nescis o Visimir, illa reperta
Libria sum! de qua tibi nunc, tua fata timentis,
Garrula nocturnus siniverat otia sermo!
Castrorumq; tuos ut adirem sava Penates
Lechdane, ego fraudes & me dolus arbore clausit!
 DIXIT: & umbrantes circum sua corpora ramos
 Exiit, ac fruticum paulatim emergit amictu.

Ast ubi deposita stetit arbore, militis instar,
 Tunc novus adstantes stupor occupat: arma quod ejus
 Hærerent lateri, & cataphracta viriliter esset!
 Libria mox causam cupiens dare: *Desine* (dixit)
Lechdane mirari, quod me tegat horrida palla
Militis in morem! dubites ne me esse Libriam,
Femina sum, tantumq; Viri simulacra geruntur!
Si dubitas, veraq; petis sua signa Sororis,
Cerne, precor, faciem, quamvis ferrugine tinctam!
Tincta est, & latuit; ne femina nosceret ulli;
Nunc sed aperta dabit Fratri documenta reperto!
 Sic ait: & se se de casside deq; trilice
 Lorica exarmat, Fratremq; Slavosq; salutat.

X.

Non expectati percussus imagine facti
 Lechdanus, hæud aliter visa gaudere sorore
 Sustinuit, quam si raptam de funere, rursus
 Fortunæq; suæ calcantem fata, videret!
 Quodq; sit in lætis rebus, fieriq; quod ipsum
 Vix credas potuisse, diu sine voce pependit!
 Ut tamen hæud dubiæ sensim manifesta Sororis
 Signa recognovit; complexibus usq; levatis

Lætor

Lætor occurrit, mergitq; in pectore pectus.
 Mutua Frateræ per & oscula perq; salutes
 Se dispensat amor: lacrymis non illa pepercit
 Lætitia, & mistis comes ibat vocibus amnis!
 Tunc Slavos ea fama rei, quocunq; locatis
 In spatio tuguris castrensibus evocat omnes!
 Undavere locum; properatoq; agmine cuncti
 Seq; Ducemq; premunt: neq; turbæ accesserat ullus
 Qui non attonitus similisq; stuperet hianti,
 Gestu, oculis, vultu, plausum Ducis inde secutus.

Interea postquam respiravere parumper
 Gaudia, sensimq; est stendi intermissa voluptas;
 Lechdanus exclamat, plaudensq; **ITA VOCE PROFATUS**
 Vivisne? o capiti nostro prælata Libria!
 Vivisne? annè tuâ defunctæ fallimur umbrâ?
 Tenè ego, crudeli raptam mihi sorte Sororem
 Accipio reducem? tellus hæc reddere nobis
 Te poterat? nec, quam rebar periisse, peristi?
 O nimium iratos miseris, nimiumq; faventes
 Humanos casus! rapiant, perimuntq; nocentq;
 Ut profint; damnòq; redux Fortuna paretur!
 Nè modò sciremus, quis credere posset; eodem
 Fonte ut manarent fletus & gaudia? nostræ
 Lætitiaq; eadem fieret, quæ causa doloris?
 Tu Soror hæc præstas; dum quæ te sustulit olim,
 Sors eadem reddit; tanquam rapuisse puderet!
 Salve, Lechææ decus inviolabile famæ
 Libria! quæq; Lechi multum modò demere fatis
 Es visa, & cineri vitam inspirare Paterno!
 Sospite te, Manes inter, se vivere credet.

Suntne tibi, o Frater, rapti (LIBRIA REPONIT)
 Fata audita Lechi? mihi certè fulminis hujus

O 2

Nota

370

Nota nimis fama est; terras quæ sparsit in istas?
Occubuisse Lechum, mer sumq; in ~~Lechinis~~ *alvoo*!

O utinam, nostras (DUX LECHDANUS EXCIPIIT) aures
Quæ modò fama gravis prope vulnerat, obruta multà
Nocte foret! Lechi, qui me mihi charior ipso est,
Ut mala nescirem, sic ad mala dura dolerem
Fortè minùs: *Levius dolet ignorata cicatrix!*
Sed tamen in miseris crudelis nuntius aures
Venerat, & nostrum dejecit vulnere pectus!
Vela maris faciens, authore Palæmone pridem
Edidici, sortemq; meam, Patriæq; sepultæ
Excidium! & Lechi, quam fecerat unda, ruinam!
Quid mihi tunc mentis? cùm me Patrisq; tuisq;
Spe Soror orbatum, desolatumq; viderem!
Ut mala lenirept Superi tamen ista; jacentem
Erexere tuis Visimirum obtutibus! ibit
Mollior hora meis posthac, te Sospite, fatis.
Dic tamen unde venis? quæ te Fortuna latere
His voluit terris? cur hæc modò gesseris arma?
Finxistiq; marem, sexûs oblita prioris?

XI. Plura rogaturo, sic RËTTULIT ORE LIBRIA:

Ah utinam nostros Frater charissime casus
Discere tu possis, & eosdem ipsa docere!
Sed, mala quot fuerint, quorum reminiscor ad usq;
Dictu difficile est! aliquid tamen ordiar horum,
Principiò quorum, lacrymas non ipse tenebis!
Ex quo me rapuit Paris ille ac advena Rossus,
Non rate rasit iter, nec fecit in æquore tonfas,
Nec Grajos petiit; veluti cum Patre putasti
Visimir! utq; ambos bis falleret; æquore ab ipso
Quò fugiturus erat, vertit cursumq; fugamq;
Ignotasq; mihi terras trux prædo petebat.

Ah!

Ah! quoties Fratris, quoties Lechiq; Czechiq;
Nomina clamari Polium lacrymabile quando
Alite raptabar Libria miserima curru!
Nec Pater auxilio, nec tu succurrere Frater
Visus eras! titulum quia Vindicis alter habere
A Superis meruit, cûi nobile nomen, *Ovidas.*
Hic è Vandalia Legatus, ut obvia vidit
Furta, & femineum per devia jugera raptum,
Noce mea accitus celer advolat; eq; latronum
Arbitrio, captam me vindicat ense Puellam:
Inq; fugam sparsis Raptoribus, ostia postquam
Vandala contigerat, Regali tradidit Aula
Libriam; hæud dignum ratus, ut privata laterem.
Tunc sceptrum Regina loci Polia tenebat;
Quæ mihi se Matrem, miseris miserescere docta,
Præbuit hæud aliter, quàm si sua Gnata fuisset.
Et poteram dici felix Tutrice sub illa,
Nè simul & Virgo, simul & formosa viderer.
Sed decor & species & me mea forma peremit!
Fecerunt miseri deplorandiq; decores,
Ne loquerer nostro, *Tandem discede,* dolori!
Captus amore mei nempe Undalus, isq; Polie
Filius, ut tædas non aspernarer amoris,
Et sua ne fugerem (petiit) socialia sancti
Fœdera consubii. Virtus jurata Dianæ
Quid mea tunc faceret? contraria semper amanti
Restiti: et, ut possem Juvenem deludere, Patris
Præterendo arbitrium Lechi; mentemq; futuris
Concipio adversam thalamis, si forsitan adsit
Ipse Pater præsens, thalamis contrarius iisdem,
Pectore *Lechus* erat, *Lechus* mihi semper in ore;
Nè veniat thalamosq; probet, *sim nullius Uxor.*

03

Ast

Ast ubi post pauld rumor tulit, *Occubuisse*
Belli acie Lechum, mersumq; in fluminis akæo,
 Tunc mea spes cecidit! simili Patremq; querebar
 Atq; meum simili periturum morte pudorem!
 Ne posset periisse, fugam meditabar ab aula.
 Ergo subobscuræ per muta silentia noctis.
 Flens fugio; Poliaq; arcem, murosq; relinquo.
 Vicinamq; peto sylvam. Res mira! sub ipso
 Vestibulo sylvæ, lacerum deprêndo cadaver,
 Semesiq; artus hominis! sed signa perempti.
 Nulla aderant hominis; nisi quodd sua mascula vestis
 Arboris è ramo supra pendente repôta.
 Esse virum docuit laniatum dente ferarum.
 Expavi obtutu primo! subitusq; priorem,
 Quo fugiebam aulas, vicit timor ille timorem.
 Ut rediit mihi mens: *Aliena pericula* (dixi),
Sint mihi tutando clypeusq; & parma pudori:
Arma habitusq; viri, cuius modò contuor ossa,
Induar, effingamq; Virum: secura latebit
Sic mea Virginitas, cum mascula sumpserit arma.
 Sic loquor: et, vestes permutatura priores,
 Pallia depono muliebria, mascula sumo.
 Militis occisi: digitoq; jacentis in uno
 Suspendo gemmam, quam nuper pignus amoris.
 Ipsa mihi dederat consignavitq; Polia.
 Deniq; quidquid erat, quo crederer esse perempta,
 Inq; avidos rictus savorum abiisse ferarum;
 Quidquid erat, cunctos quo possem fallere, feci.
 Fraus pia successit. Primo nam mane per omnes.
 Dum quæror latebras; deprênsa cadaveris ossa
 Me persuaserunt laniatam dente ferarum.
 Tunc lacrymis Polia suis, tunc Undalus omnem
 Esse

Esse modum vetuit. Magis at Polia dolori
 Nocte dieq; vacans, & Regia tecta relinquens,
 Lemisaletani successit in atria templi
 Placatura Jovem: tanquam mihi causa fuisset
 Mortis, & errati veniam sibi quærere vellet.
 Ast ego deceptis aliis, non desino fraudem
 Continuare piam, tunicisq; ocreisq; perempti
 Militis, atq; armis & cycladè corpus adorno.
 Abdo caput galeâ, faciem ferrugine tingo,
 Egide firmo latus, lateriq; accommodo ferrum,
 Virgineo quo consulere securâ pudori.
 Ipsa mihi posthac prisco cognominè verso
 Mutavi titulos, ut oportuit; atq; virili
 Nomine *Labridum* me dixi cauta Libria.
 Non placuit posthac traducere segniter annos;
 Castra sequi placuit. Bellonæ signa sequendo
 Deposui nec mente Virum, nec cycladè: sævo
 Nomina devovi Marti; fortesq; sequebar
 Fortior ipsa Viros; clypeoq; insignis & hastâ
 Militis in morem merui stipendia Virgo.
 Hactenus exstiteram, Frater charissime, nostrò
 Felix ingenio; tempus quæ fervor ad istud,
 Vandalidis tutò convivere Civibus ausa.

Curtamen huc veni, quæres o Lechdane? curvè
 Arborei ornatus geminata fraude tegebar?
 Ah pudet! ah doleo! neq; me satis ipsa fatebor
 Esse ream: rea sum sed criminis attamen hujus!
 Scilicet in nostras, si nescis Lechdane, terras
 Fama tulit: *Regem quodd in Undalum & arma tulisses,*
Et malè Vandalico Regi nocitura venena:
Atq; notis viris, quod ferret epistola, scriptis
Texisses: Fraudisq; fidem mox præbuit hujus

Illa venenata tulerat qui toxica charta,
 Iustus enim Lisarch legere ac ~~resare~~ tabellas,
 Tristè cadit; fatòq; suæ pœnam effugit artis.
 Jamerici mortis, fraudem Rex Undalus illam,
 Integer evasit: modò quam non auguror esse.
 Frater amice tuam: *Scelus est: pugnare venenatis.*
 Credideram tunc esse tuam! dextrasq; paravi.
 Nescia, (me miseram!) vindictæ præstò ferendæ!
 Namq; ubi tentatæ fraudis, per Vandala castra,
 Rumor iit: subitò, *Simili qui vindicet artem.*
Arce, scelusq; illud, petitur, *qui punitur unus.*
 Audendi partes prima occupo: deq; racemis.
 Feci tuta dolos, & ab arbore sicilis arbor.
 (Me miseram!) malè currebam, sed læva cucurra
 Usq; sub ipsius, quæ stant, tentoria Fratris!
 Me Duce in exitium Fratris, me milite veni.
 Sic me lævus amor, sic me mea fata trahebant!
 Jamq; meò fodiendus eras, o Lechdane, ferròs,
 Nè te Vismirum fidissima somnia meq;
 Servassent! hèn me! quòd Fratrem panè peremi!
 Nam nihil excusor, quòd vivas Lechdane salvus,
 Si volui, ut caderes! scelus hoc si mente nefanda,
 Conscelero: *Satis ad culpam, delinquere velle!*
 Nec, licèt erroris sub imagine crimen obumbrem,
 Peccatò absolvor! culpamq; inciticia frustra.
 Excusat! si Fratris amor foret integer in me;
 Post cortinam etiam debebat noscere Fratrem.
 Ne daret exemplum terris infame, Sorore
 Solus ab ipse tua Frater quòd chare perires!
 Ut scelus ergo meum plectam nece; cusptide eadem
 Utar in hoc pectus! Dixit: gladiumq; prehensum
 Intendens cordi, vulnus eademq; ferebat.

Quid

Quid facis? Exclamant Slavi! Dux Lechdanus ipsū XII.
 Hoc repetit, ~~ve~~q; ferens: O desine (CLAMAT)
 Irasci Soror ipsa tibi! Quid nescia, culpam
 Velle nocere vocas? miserandaq; nomina culpa
 Imponis Libria tuæ? pius egerat error
 In mea fata Deos: quorum modò Numine Fratrem,
 Perdere cùm velles, salvum facis. Excute vultu
 Tristitiam: titulum servati Fratris habebis,
 Meq; tibi vitamq; simul debere fatebor.
 Quis tamen hic error, quæ tanta & sæva phrenesia
 Vandalidas egit, quòd me nìl tale merentem
 Suspiciunt odiis, ac aggrediuntur ut hostem?
 At teneo Authorem facti! Faber hujus & Author
 Est sceleris Jamerich! sed non latabere longum
 Latro meæ famæ: quæq; in nos subdola vertis,
 In caput ipse tuum redeuntia tela videbis.
 Differat ira tamen pœnas; dum tempus habendum.
 Lætitiæ, & festò relevanda est cura ferendò.
 Patrè quidem amisso, (fatear si vera) videtur
 Ardua res, gaudere parùm: tamen ista, Sororem
 Quæ reperisse dedit, læta effluat hora, necesse est.
 Sic ait: utq; dies solenniter omnibus ille
 Lætus eat, mandat. Convivia læta parantur
 Cantusq; & cytharæ: lituiq;, severa Gradivi
 Vox nuper, dare nunc gratantia classica iussi.
 Vandaliæ interea rumor prætervolat omnem; XIII.
Ire dies Slavis celebres, Libriamq; repertam.
Kersari in castris, quam Lechdanus ipse Sororem,
Nosceret esse suam. Visa est res omnibus illa
 Esse nova, esse omni major monstròq; fideq;!
 Undalus ante alios, postquam consumpserat omne
 Mirando spatium, VOCES ERUPIT IN ISTAS:

Ergo

Ergo mihi deserta diu, quam credere nullam
 Deuimus, Libria rēdit? Fatiscēs pestes
 Vivit adhuc, & adest tumultō post terga relicto?
 An militā, conjugii quæ spes antiqua parandi
 Concidit, exoritur? Cur, o miser Undale, contra
 Quam rapit amnis, eas; & spē pascaris inani!
 Scilicet, ut potiar Libria conjugē, sperem,
 Perdere cū Fratrem volui? Num Lechdanus iste
 Sic irā sensuq; caret, patiensq; malorum est,
 Ut, quibūs hunc læsi, non vulnera sentiat absens?
 Quin etiam in pretium cædis, quam molior illi,
 Conjugiō nobis demens locet ipse Sororem?
 Hēu me? quōd præceps, quōd sic temerarius egi,
 Ut scelus ulturus, facerem scelus! at nihil in me,
 Ut puto, peccavit, cū subdola fata paravi!
 Ergonē pestiferō quēquam tentare venenō
 Lechdanus auderet, cū Hector & acer Achilles
 Collati cedunt? Non hæc ad crimina virtus
 Nascitur Heroum! Poterat qui Lechdanus armis
 Vincere quemq; palā; non (credo) invadere quēquā
 Auderet furtō: *Fraus omnis in Hectore monstrum est!*
 At monet hanc fraudem Jamerich? scelerisq; nefandi
 Accusat Scavos? Proh error, & inscia fraudis
 Pectora Vandalidūm! Nunquid non *Quisq; scelestus*
Quod monet, ipse facit? nisi fallor, perfide tanta
 Fraus Jamerice tua est: Slavōq; calumnia frustra
 Est impōsta Duci. Novi, Jamericus agatur
 Quantō odiō in Slavos! poteratnē, ut pederet illos,
 In causam meliūs, quā finxit, fingere? nostrum
 Nostrum erat, ultricem paulō suspendere mentem,
 In facti casu dubio: quia rebus in istis
Expedit, ad primæ sonitum non credere fama,
Lance

Lance diu sed opus dubiumq; expendere verum!
 Quod retro peccatū est, modō corrigo. Proting Horgū
 Perjuri per quem Jamerici litera missa est,
 Corripite, o famuli! cruciatibūs edere verum
 Cogatur; doceat causam, Authoremq; veneni.
 Dixerat. At famuli rapiunt perniciouser Horgum, XIV.
 Fraudisq; explorant seriem, verumq; requirunt,
 Et tormenta adhibent. Fraudis documenta repertā
 Ut tandem patuere; Senem tunc mittit Ovidam
 Undalus ad Scavos: *Veniamq; precaberis* (inquit)
Erroris: mecumq; hostem communiter unum
Lechdanus invadat, simul auxiliaria castra
Huc agat usq; roga: fœdus quod postulat ille,
Ipse proba; coram liceat sed posse pacisci.

His monitis instructus, iter Legatus Ovidas XV.
 Suscipit. absq; mora, Slavūm castra obvia versus:
 Quæ vix contigerat, ramum popularis olivæ
 Prætendens, Regis tentoria vadit ad ipsa.
 Hic ubi Libriam Fratremq; in limine stantes
 Obvius accepit; suspirat & ingemit inter
 Gaudia; & ignorat, prius hanc illumne salutet,
 Ut verō iratos, Visimiro in Principe vultus
 Aspexit: Frontem quæ nubila Lechdane (DIXIT)
 Contraxere tuam, pridem mihi flebilis Augur
 Vaticinatus eram; justè excandescis & ardes.
 Obtutu nostro! *Nemo nisi turbidus hostem*
Aspexit: poteratq; meum non aure sed irā
Dignari officium; Lisiarchi ut funera vestri
Supplicio luerem, atq; suas legatio posset
Utraq; ferre vices. Quin, si placet, utere ferro,
Et caput hoc armis Vindex ulciscere: cessas?
Iraq; lenta tua est? tristem si Lechdane pœnam
 Nos

Nos meruisse putas, meruisse fatebimur omnes,
 Si tamen & pœnas dilecta meruisse easdem
 Libria, quam veneror; quam nunc nobisq; tibiq;
 Gratulor inventam. Sin hæc te creditur insons
 Judice, nec fontes te Judice sumus & ipsi,
 Par quoniam est illi nobiscum culpa vel error.
 Sed tamen error erat! Jamerici fraudibus actus
 Undalus est, falsiq; fide malè captus amici.
 Jam fraudes patuere: vafra Rex Undalus arte
 Se dolet irrisum; læsi tamen Ultor honoris,
 Vindictam (ne sit jocus hostibus) apparat hosti,
 At quoniam Jamerich nos teq; invadit ut hostis,
 Arma juves fac nostra tuis; socialia castra
 Poscimus: ut qui læsit utrosq;, ab utrinq; prematur;
 Et, malè quos Regum scidit ingeniosus amores,
 In capitis commune odium concrefcere cernat
 Ipse sui. Priùs iste tamen quàm victima nostræ
 Vindictæ detur; vincendus major & alter
 Hostis erit: Gentes Dagobertum nomine dicunt;
 Qui ferus & nostris inhians cœu bellua fatis,
 Vandalliam aggreditur bellò; virtuteq; Lechi
 Se negat attritum. Nam, si Fortissime credis,
 Cum Patre bella tuo gessit Dagobertus, & illi
 Fortè necem tulerat, merisq; in flumine causa est
 Aspice, cût tandem, nobis Lechonè tibinè
 Lechdane pugnabis, si Vandala juveris arma?
 Undalus & Lechdan sociatis viribus ambo
 Ibitis: hœu quantum tremet hostis, ut obvia cernet
 Signa Ducum! videor mihi jam spectare triumphos
 Vestraq; cum lauru decurrere prælia! certè
 Causa utriusq; bona est, causamq; tuebitur ensis.
 Cùmq; duplex se se satiaverit ultio poenàs,

Facta

Facta præment annos, nomenq; in sæcula vestrum
 Ibit, & immensè semper narrabitur ævo.
 Dummodò delicti, quo nunc peccavimus in te,
 Deponas mentem memorem: per sacra Libriae
 Nomina, per Superos precor in tua vota secundos,
 Per, si quid merui de te bene: Regis amicus
 Esse velis nostri, gratæq; domesticus Hospes
 Lechdane Vandaliæ, Vindexq; admitte vocari!
 Dixerat. Hûic placidus cõtra Sic LECHDANUS INFIT:
 Grande operæ pretium reor esse, ignoscere culpæ;
 Quæ, nisi Libriam fatò traxisset eodem,
 Crimen erat; nunc error erit, fatumq; vocanda est.
 At nihil hîc odidè possim deprèndere dignum
 Præter Fortunam, deceptis quæ modò vobis
 Cæca fuit! maculam tamen hanc detergat, oportet,
 Panèq; sit factò pia, quo fuit impia; quasvè
 Dissociavit amicitias, componat easdem.
 Et quoniam vestro placet ire in fœdera Regi,
 Esse velint Superi rata fœdera; vester ut hostis
 Sit meus; atq; ambo cunctis timeamur uterq;
 Undalus & Lechdan, cunctis vel amemur uterq;.
 Nevè fides inter stet verba; ubi Lucifer ortum
 Crastinus extulerit, quæ cernis castra movebo;
 Quasvè quibusvè juvem, vires mox viribus addam.
 Quò magis hæc præstem, facis o fortissime, nostræ
 Libriae quondam Vindexq; & Tutor, Ovida!
 Ante tamen Slavi moveant quàm Signa Gradivi,
 Esse velis nostrî Spectator & assecla plausûs,
 Quos jubet, ut fiant, Libriae Fortuna reperta.
 Hæc ait: & secum deducit in intima latus
 Atria Legatum: cû postquam facta Libriae
 Copia visendæ, lacrymâs priùs ille profatur,

Voce

Voce dein, lætum *Salve*, dat & accipit una,
 Fatorumq; vices plorans inquit ~~ta~~ omnes,
 Discere quamq; avidus fortem casusq; *Libriæ*:
 Dumq; rogat, discit; pendensq; loquentis ab ore
 Eventus varios hinc adstupet, indè docetur.
 Visa brevis fuit illa dies, & tempora plausu
 Desuerant: Tanta est lætis in rebus orexis?

XVI. Vesper iit: tenebrisq; actis jam crastinus ortum
 Lucifer extulerat: cùm Lechdanus undiq; lectis
 In cuneum castris, celerat cursumq; viamq;;
 Quàq; patent sua Vandalici loca pervia regni,
 In loca se penetrat, quasi tergo incumberet hostis.
 Carpit iter *Libria* comes; sed tristis eunti
 Visa comes *Fratri!* mentem timor anxius urget,
 Curaq; non curis retroacta prioribus impar:
 Mox conata sui mœroris promere causam:
 Hèi mihi, si nostrò *Visimire* pacisceris (INQUIT)
 Fœdera connubiò! melior *Fortuna* fuisset
 Nostra priùs, quàm si mihi te deprèndere *Fratrem*
 Sic datur, ut *Regis* fiam (quod abominor) *Uxor*
 Vandalici! semel o! nostra est sacrata *Dianæ*
Virginitas: vitàq; priùs quàm laude pudoris
 Me caruisse velim! *Lecho* nam *Judice* nõsti
 Esse ratum; *Quanto quòd tempore Visimir esses*
Sospes & immunis, tanto quoq; tempore nulli
Uxor habenda forem; quòd me qui conjuge conjux
Dignus erat, tu solus eras, nisi Frater & esses.
 Atq; hujus voti, *Lechus*, dum viveret olim,
 Me certam fecit: nunc o spes omnis in unum
 Te meâ congesta est! Hèu *Visimir* effice, nulli
 Vivere nupta *Viro* valeam, vel vivere cessem!

Pone (REFERT LECHDAN) timidus Soror optima
 curas Pro-

Propositi *secura* tui: me sospite nulli
 Uxor eris; noli ~~alio~~ Undalus ista, licebit.
 DIXERAT. Ast illam quàmvis *Fraterna* parumper
 Verba levant, trepidat, dubiæq; in imagine tota est
 Sortis, & eventu mœret defixa futuro.
 Victa dolore foret; nisi qui post tempore parvo
 Obtigerat casus, meliùs sperare juberet.

Est ubi *Venda* locus, templum fuit ante *Dianæ*: XVII.
 Planitie longi faciem formante theatri
 Assurgens çlivus: campos prospectat ab una
 Parte; super fluvium (cui nomen *Vandalus*) altum
 Parte alia pendet. Non campus *Amazonas* alter
 Qui caperet, melior laudabiliorq; fuisset.
 Hic modò femineæ visæ discurrere turmæ,
 Belligeraq; acie pulchros diducere gyros,
 Atq; hastis hastas, telisq; opponere tela,
 Atq; agitare acres, *Slavis* mirantibus, enses.

Quas ubi peltatas trans littora fluminis alti XVIII.
 Stare in equis, contraq; rapi, telisq; rotatis
 Instaurare acies & circumducere gyros
 Lechdanus aspexit, Sic INTERPELLAT OVIDAM:
 Quodnam è longinquo mihi cernitur agmen, Ovida?
 Quas acies, cuneosq; armis hinc indè micare
 Aspicio? bellat, ludicrè ex ordine *Mavors*,
 Falsaq; pro veris sumit muliebriter arma?
 Vix ego, quas toto decantat *Amazonas* orbe
 Fama, putare istas non cogor *Amazonas* esse.

Sunt, quas esse putas o *Lechdane* (REDDIT OVIDAS)
 Hic locus, hæc Patria est, quæ prima *Heroidas* orbi
 Edidit. Hinc ortum bellò celeberrima cepit
Penthesilea suum; quo tempore sceptrâ tenere
Sauromata visi: sed iis per *Vandala* pulsis
 Armay

Arma, vel excisis; Dux Penthesilea cōegit
 Agmen Amazonidum, bellare vixiter ausa
 Feminēosq; animos longæ transmittere famæ.
 Viribus ast impar, Fortuna cęssit, & istas
 Deseruit terras, aliumq; migravit in orbem.
 Non tamen hanc Matronæ omnes sunt usq; securæ
 Pars sed Amazonidum non contemnenda remansit
 Littore, quod cernis. Nec posthac vile putarunt,
 Imperium legemq; pati, parereq; summis
 Vandaliæ Ducibus: parent, legemq; sequuntur,
 Et fera, quæ veniunt, exercent bella; coluntq;
 Castra: nec à studiis revocata est dextera primis,
 Arma gerunt, numerōq; viros & viribus æquante
 Tempore quas sensim sibi succedente novando,
 Possē suum vetuere mori nomenq; decusq;
 Nomen Amazonidum ne nullo viveret ævo.
 Una præest cunctis: cuius post funera rursus
 Altera præficitur: sed quæ sine labe pudoris
 Virgo sit, armigeræ non inficianda Dianæ,
 Belligeræq; alias quæ vincat laude Sorores.
 Noscere vis, cur Femineæ modò Signa phalanges
 Extulerint velut ad pugnam, circōq; cohærent?
 Ludus hic est, morisq; sacri decurritur usus.
 Scilicet è vivis rapta est modò maxima Ductrix,
 Agmen Amazonidum quæ rexerat, Heliopæa.
 Ad nova tunc agiles se se soleantia Nymphæ
 Accingunt, Dominæq; datur nova cura creandæ.
 Hinc acies, hinc compositò stant agmina circō;
 Quæ jaculò melior, cui certior hasta vel ensis,
 Quævè manus cursûsvè magis valet impete, certant;
 Pulchraq; pro bello peragunt imitamina belli.
 Ducat: & adstantem movit, narrando, stuporem.

Libriæ

Libriæ sed enim muliebris prælia Martis
 Non satis audisse; lepidas spectare cohortes,
 Et miscere manus, & equestri accedere ludo
 Est amor: Indè preces, Fratrem quibus urgeat, addit;
 Feminæsq; acies liceat sibi visere, poscit.
 Lechdanus indulget. Cursum rapit illa, viamq;
 Conficit; & spatio se se propè sistit eodem,
 Agmen Amazonidum quo ludicra cœpit inire
 Prælia, & ad positas ex ordine tendere metas.
 Arbor erat: viridi pendeat ab arboris armò
 Annulus, arrectis & meta & terminus hastis.
 Ergo ubi certandi clarum dedit ærea signum
 Buccina; certatur: nimboq; Heroides illæ
 Procurreunt similes: rapit hanc, rapit impetus illam,
 Alternæq; ruunt, cursumq; artētmq; fatigant,
 Donec inanratam teres annulus induat hastam.
 Tantus amor palmæ est, laudumq; immensa cupido!
 Sed licet hīs illis tereretur Olympias hastis,
 Vana fuit; titulōq; manus hastæq; carebant.
 Namq; omnis, sibi qui potuit promittere palmam,
 Pænè ictus sine honore fuit: languere superbè
 Majoremq; aliquem sibi poscere laurea visa est.

Nec mora: Captandæ succensa cupidine laudis
 Libriæ adest: vibransq; hastam, Sibi copia detur,
 Postulat; & pulchri deposcit honoris arenam.
 Hospitis ad vocem, generosæ Heroides omnes,
 Altera in alterius jactantes lumina vultum,
 Continuere hastas & sustinere motatis
 Dantq; locum: et, primus peregrinæ cursus alumnae
 Quam veniat felix, arrectis vultibus hærent.
 Illa autem alipedl missis violenter habentis
 Emicat, & mediam summo pede libat arenam.

P

Vix

Vix bene profluit, nec jam poteratis, ubi esset,
Vos quoq; Amazonides cognoscere! nulla sagitta
Hasta nec, aut celeri magis emicat impete fulmen.
Proxima tum metæ, telum feliciter orbi.

Ingerit: utq; suam teres annulus induit hastam,
Dii bene! conclamat Victrix, laurumq; reposcit,
Terq; quaterq; locò gyrum se vertit in unum.

Fit sonus! & subito fremuerunt omnia plausu!
Vivat io! clamant; *Vivat Regina Decusq;*
Dux & Amazonidum, Libria! innectite lauru
Victricis frontem, Dominamq; agnoscite vestram
Agrina Amazonidum! Sic se se hortantur, & illam
Circumeunt, lauròq; ornant, Dominamq; salutant.
Armigeræ posthac subeunt Delubra Dianæ,
Thuraq; dant; & thure dato, solenniter arce
Victricem excipiunt, & agunt pro more triumphos.

XXI.

Lechdanus interea valido cum milite fixum
Perficiebat iter: donec, quâ monte Vavellus
Tollitur, Heroum turba comitante veniret.
Undalus hûic, lecto comitum Procerumq; Senatu
Obvius it; Slavumq; Ducem per signa requirit.
Ut convenerunt, commissaq; dextera dextræ est;
Fit plausus! seseq; per intervalla salutant
Officiò certare pares. Miscentur, & instant
Sclavi & Vandalidæ; cultu gestuq; decori
Hinc illinc peragunt solemnia. Quisquis adesses
Spectator; non assereres, an Sclavus an ille
Vandalus esset amor: Tanta est vicinia amoris!
Ut verò audierat titulos sortemq; Libriæ
Undalus; ægrè equidem, nec pro illo tempore fa-
mam

Pertulit :

Pertulit: at tacito mœrens absentis amore
Disimulat vultus, ne non solenniter ille
Vandalidis Slavisq; dies decurreret: omni
Lege sodalitiî, gratæq; paratibûs Aula
Subvenit Hospitibus. Quantum violentibûs olim
Certatum est odiis, tantum ut certetur amore.
Hoc Ducis officio, latè vaga gaudia serpunt,
Lataq; Vandalicum discurrit fama per orbem!
Hèu quàm magna brevi venient solatia cunctis,
Post tristes iras, si, quæ latuère, patebunt!
Lætior exoritur sua sic post nubila Phœbus,
Majoremq; diem, latuit quò longiùs, affert.

P2

ARGU-

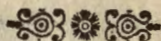

ARGUMENTUM
Libri Iomi.

I. **G** Nefas rumor spargit, premi Undalum Regem ab hostibus, invadentibus Vandali-
 liam, Vavello monti subjectam. Polia cum
 Lacho suppetias ferunt Undalo, contra Dago-
 bertum & alios. **II.** Polia & Lachus in via ru-
 morem excipiunt de reperta Libria, cujusdam
 Lechdani Sorore. Polia credit fame. Non item
 Lachus. **III.** Lachus castra locat sub Vavello
 monte. Miratur alia castra ex adversa fluvii par-
 te, sub vexillis aurei velleris. Suspicitur aliquid
 de Visimiro. Scandit rupem, Vavello monti sub-
 jectam; Unde discernere possit militiam suspectam.
IV. Pari suspitione Lechdanus, eundem ex ad-
 verso montis cliivum scandere nititur. **V.** Inte-
 rim describitur, Saginvidæ Invidiæ; in Lachi &
 Lechdani felicitatem furor; basiliscum posthac si-
 mulantis. **VI.** Lechdanus, montis cliivum prior
 ascendit. Sternitur aspectu basilisci. **VII.** Eun-
 dem montis cliivum Lachus ascendit. Basiliscum
 objectam chypei laminam interimit. (Ubi posthac
 draco, dictus Olophagus, à Craco interfe-
 ctus, juxta Sarn: l. 4. Guag:) **VIII.** Lachus,
 fratrum hominem de terra sublevans, agnoscit
 Visimirum Filium. Lamentatur. Excipit vocem
 languentis Visimiri, egrè inclamantis Patrem.

IX.

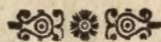
IX. Slavi ex utraq; littore concurrunt ad vocem
 lamentantis Lachi. Agnoscunt se invicem. Con-
 dolent Ducibus. **X.** Polia cum Undalo, ad nun-
 tium de casu Lachi, ex arce profilit. Solatur La-
 chum. Spem facit salutis in Visimiro: qui sibi
 fomentis redditus, in arcem defertur. **XI.** Libria
 in arcem Vavelli properat, audito Lechi adventu
 & casu Visimiri. **XII.** Gaudia Lachi & sermo
 ad Libriam. Gaudia Polie & aliorum, ex reper-
 ta Libria. **XIII.** Undali officia in Hospites. **XIV.**
 Visimirus offert munera Lacho, gladium & ga-
 leam, collata sibi quondam à Vmide Henetica.
 Polia cognoscit, arma hæc olim à Geserico raptas;
 & de illis inquirat. **XV.** Visimir respondet, ar-
 ma ejusmodi sibi olim collata ab Antistite Hene-
 tica; cujus nomen per ambages reticet. **XVI.**
 Polia gratulatur Lacho munera. Poscit ex pacto,
 Libriam in sponsam Undalo. **XVII.** Lachus du-
 bio responsò eludit Petitores, mærente Libria.
XVIII. Negotium interrumpitur adventu Le-
 gati Alemania, à Dagoberto Rege ad Undalum
 missi, in causâ pacis incunde. **XIX.** Lachus ad
 conspectum Legati mutat vultum, & exardescit.
XX. Miratur Polia; seq; interponens, causas
 irarum querit ex Lacho. **XXI.** Lachus respon-
 det; Legatum hunc esse Rossam, Raptorem olim
 Librie sue. **XXII.** Undalus jubet excedere Ros-
 sam trepidantem; aliumq; ad fœdera Legatum
 requirit.

P3

requirit à Dagoberto, Alemannie Rege. XXIII. Rosso abeunte, Undalus solatur Lachum: queritq; de genere & Patria Rossi. XXIV. Lachus docet, Patriam, genus, fraudes, & simulatam secum consanguinitatem Rossi. (De 3tio. Lachi Czechiq; Fratre putativo, Rosso: Crom: l. 1. c. 14. Guag: f. 1. Vitihindus Saxo f. 150. c. 3.) XXV. Rossus in via deliberat de suo statu misero. Decernit, fraudibus avertere penam sibi imminentem. Comites suos in via per fraudem interficit: & accepto vulnere letus properat ad Dagobertum. XXVI. Rossus sua Legationis falsa relatione (quasi esset violatus ab Undalo) persuadet Dagoberto bellum adversus Undalum. XXVII. Dagoberti, Alemannie Regis furor, exstimulantis suos ad bellum. XXVIII. Rossus premititur à Dagoberto cum parte copiarum. XXIX. Undalus, audita irruptione hostili, legit copias ex variis Vandaliæ provinciis. (De Vandalis in varia particularia nomina divis. Sarn: l. 4. & 13. Crom: f. 530. Opalin: f. 15. & 23.) XXX. Jungunt se Vandalis Polachi, Lachò, & Visimirò Ducibus. Accedit Libria cum Amazonum copiis. XXXI. Dagoberti copiae, Germa, Drance, & Rossò, Ducibus. XXXII. Prodeunt in aciem copiae Lachi & Undali, contra Alemanos. Lachus in corpore belli, Visimir in dextro cornu cum Libria, Undalus in sinistro.

XXXIII.

XXXIII. Lachi exhortatio ad suos. XXXIV. Pugna atrox inter Lachi aciem & Alemanos. (De Dagoberti cum Slavis pugna Sarn: l. 4. Guag: f. 7. Crom: f. 24.) XXXV. Visimir occidit Germum. XXXVI. Libria Heroïna Rossum aggreditur & occidit. Alemanos in fugam agit. XXXVII. Vandalidarum virtus in altero cornu. Undalus occidit Drancen XXXVIII. Dagobertus, suorum auxilio occurrit. Congreditur Undalo. Inermem Undalum transverberat. In alterum cornu abripitur. XXXIX. Lachus in corpore belli fortiter pugnat. Accepto nuntio de casu Undali, serò occurrit in auxilium. Undali extrema vox ad Lachum, & mors. XL. Lachus, vindicare statuit cædem Undali. Provocat Dagobertum ad singulare certamen. XLI. Duellum Lachi cum Dagoberto, Alemannie Rege: ubi victus succumbit Dagobertus. (De Lachi cum Rege Alemannie duello & victoria, Crom: l. 2. de Lecho. Guag: f. 7. Sarn: l. 4. f. 172. (XLI. Alemanorum clades, subducentium cadavera Regis & Ducum. Apostrophe ad Lachum Victorem.)

P 4

LIBER

LIBER X.

L.

NESNÆAM interea rumor con-
trarius urbem

Pervolat: Hoste premi non desi-
ciente neq̄ uno

Undale regna tuis dudum paren-
tia sceptris;

Inq̄ omnem (fluvius quam Vandalus alluit) oram

Irrupisse alias, alias irrumpere raptim

Infestas acies; illas Duce Dāgoberto,

Has Duce nescio quo, per Balthidis æquora vectas.

Horruit ad famam Mater Polia; simulq̄;

Et Gnato & regno metuens, ut seruet utrumq̄;

Quovè modo seruet, curas interrogat omnes.

Nec tamen auct̄ longo dubitavit tempore, murum

Quem tempestati ruituræ opponeret: unus

Vilus erat, mala tot qui posset frangere, Lachus.

Poscitur auxilio, nec denegat: ipse Polia

Quin præire preces, votisq̄; occurrere gaudet,

Ire Dāgobertum contra cupidus; quem fuderat olim

Fortunata acie; quem si modò vincere detur,

Autumat inferius non Hercule nomen habendum.

Ergo

Ergo legit, Slavo quotquot sub Marte merebant,
Vexilla & cuneos: signis cōeuntibus itur,
Accelerantq̄; viam Lacho Duce. Ferre viarum
Nec Polia fugit discrimina: quin comes ire
Partiriq̄; metus, fortemq̄; subire pericli,
Dum Lachus hanc subeat, petit: & comitatur euntē,
Quà celeri fluvio sua littora Vandalus haurit.

Auct̄ minùs, auct̄ medium non ampliùs indè peregit II.
Lachus iter: cùm fama recens, non tristis ut ante,
Spargitur, inq̄; aurem meliora prioribus affert:
*Vivere Libriam, nuper quam Vandala regna
Flevère amissam; quam Lechdanus advena dicat
Germanamq̄; suam, Fraterq̄; vocetur ab illa.*

Obstupuere diu! vocisq̄; Polia cōdactæ
Vincula dissolvens: Quo Numine ludimur (INQUIT)
O Lache! debuimus quam nullam credere, vivit!
Sospes & auct̄ illa est, auct̄ creditur esse, Libria!
At priùs ad fontem retro flumina posse redire
Rebar, ab exitio quam posse redire Libriam!

Quidquid id est, *Incerta ferat seu certa; meretur.*

Dum miseris affert solatia, rumor amari!

Sit, precor, hàud dubius; quæq̄; attulit, omina firmet!

At certum reor esse tamen; sic credula dicat

Res amor? Ah nostrum sibi cor, certissimus Augur,

Nescio quæ tacito prægustat gaudia sensu!

Dixerat. Hūic contra Lachus: Non gratior (INQUIT)

Lux foret ulla mihi, quam quæ modò nomina nostræ

Vindicat ex umbris Gnatae! sed lubrica nostram

Fama fidem suspendit adhuc; mendacia sæpe

Per sua quæ didicit citò crescere: spemq̄; metūq̄;

Alternat rumor, quem per vaga murmura forsā

Aucupor infelix! ah non sibi ritè coheret

Rumor

Rumor hic acceptus! cogor dubitare parumper,
 Atq; putare aliud, quàm quod mihi credere fas sit.
 Nunquid ego Guatum, qui Lechdanus esset, habebat?
 Num fuit & Libriae Frater quoq; Lechdanus ullus?
 Lecho Gnatus erat quondam Visimirus, & idem
 Libriae Frater longa assuetudine dictus:
 Quem tamè hèn pelagus rapuit! neq; fama repertam
 Hoc cum Fratre refert, sua per commenta, Puellam.
Nulla fides fama est, licèt hanc novus approbet
Author:

Libria nulla vel est, aut altera nominis hujus.
 At quoniam *Miseri cupimus, quod amamus, ut adsit,*
 Sit licèt hoc absens, præsens credamus adesse,
 Atq; oculis miseri falli patiamur apertis!
 Qui modò solaris, si non malè rumor aberras,
 Adventu falsus verusvè probabere nostro!

Sic ait: & dubii suspendit gaudia cordis,
 Lance pari librans utraq; in forte futuros
 Pectoris affectus: ut, si reperisse cupitum
 Non liceat, mensuram animi sibi servet eandem,
 Fortunæ par *Fata* volubilis utraq; ferre,
Quæ prævisa minus feriunt. Mens æqua nocentè
Sola potest sortem perferre, fruiq; secundis.

III.

Jamq; aded fessus longa regione viarum
 Lachus, ad objectæ prospectum venerat arcis;
 Quæ montis juga celsa tenens, splendore docebat
 Hic sua Vandaliæ possessa Palatia Regi.
 Planities infra, monti subjecta Vavello,
 Dividit in geminos viridaria flumine ramos.
 Pulchra loci facies, nec castris ulla locandis
 Aptior. Huc lectas acie descendere turmas,
 Sepositoq; labore viæ, confidere castris,

Quæq;

Quæq; data est, Lachus jubet indulgere quieti;
 Dum redeant vires, atq; invitentur ad arma.

Vix bene gramineò sed enim Slava agmina campò
 Constiterant; procul ecce procul se mira videndam
 Scena offert; pariterq; metu pariterq; stupore
 Arrexit Lachum! oppositæ nam margine ripæ
 Trans fluvium cernit Signa altera & altera castra.
 Lechdani erant acies, positæq; ex ordine turmæ,
 Nuper in auxilium longinqua à Balthide ductæ.
 Lachus ut has vidit, putat hostica castra; quibuscum
 Res sit agenda armis. Dubitat tamen, in statione
 Cur teneat se se miles, nec bella minetur,
 Pace sed in summa neglecto Marte quiescat?
 At postquam aurato vexilla nitentia latè
 Vellere, & à veteri splendescere Colchide vidit,
 Tum magis atq; magis stupuit; secumq;: *Quis ille*
Miles, & unde Slavis veniat (deliberat) armis?
Nosco, pares acies, & Colchica Vellera; nobis
Agnoscenda diu! Nostra hæc, o nostra fuere,
Quæ labar's fulgere sacerrema stemmata specto!
Quo Duce nunc ventunt, quæ jam mutavimus olim?

Talia dum Lachus secumq; recogitat; illi
 Visimir in mentem venit: *An non Lechdanus ille,*
Libriae Fratrem quem fama ferebat, adesset?
 Nulla in amore mora est! dubia quod mente revolvit,
 Scire cupit Lachus; vocemq; habitumq; Virosq;
 Ut propiòxe loco dignoscere possit, anhelat,
 Itq; celer. Famulis sed non tamen utitur ullis,
 Non exploratorem adhibet; ne gaudia primus
 Quis sua delibet; sortis sibi nuntius ipse
 Destinatus esse suæ, ac ejusdem præco futurus.
Nil magis est grati, quàm quod tibi feceris Author.

Montis

113

Montis ad introitum, quæ fortè Vavellus in auras
Tollitur, abscisso surgit vetus aggere clivus,
Unde in utramq; patet liber prospectus arenam,
Hoc fluvii cupias sævè illud cernere littus.
Dirigit huc gressum Lachus; solertiùs unde
Exploratores oculos immittere castris
Suspectis possit, vultusq; habitusq; virorum
Auditasq; etiam plene internoscere voces.

IV. O hominum rerumq; vices! quàm credita nulli
Quæ sæpè eveniunt Superùm sancita Deorum!
Scilicet hoc ipso te Lechdane tempore casus
Par agit atq; error! dextræ de margine ripæ
Namq; ubi vidisti venisse incognita castra;
*Quid veniant? rerum miraris nescius; unde et,
Quisvè Aquilas miles vexillis præferat illis?*
Tantaq; nox animi est, ut clivum montis eundem
Lechdanus infelix, discriminis inscius idem,
Scandere deproperet; peregrinam pleniùs unde
Militiam, atq; hominum genus internoscere possit.
Obstabat medium geminâ inter littora flumen,
Lentre parat fluvium tranare, & scandere rupem.

V. Invida sed semper lætis Maga, non tulit illum
Ire sua sinè nube diem; rescindere docta
Successus primos, contraq; venire sereno!
Namq; ubi, quos toto diviserat æquore quondam,
Et Patrem Gnato, Gnatumq; occurrere Patri
Viderat infrendens: O quanta potentia (DIXIT)
Est mea! si, potui quos æquore & orbe diremptos
Reddere, jam cedeant! nostrumq; irrideat alter
Histrio livorem, vires vocet alter inermes!
Aurea ne fierent sub Lacho regna, verebar;
Condidit ille Urbes, & condidit aurea regna!

Libriam

Libriam rapui, ac auratum Vellus in illa;
Dicitur hæu nostras fugisse Libria rapinam!
Restabat; fieret neû omni ex parte beatus,
Et saltem Gnato Lechus conforte careret:
Hoc quoq; fata negant! cæu consensisset in unum
Filius & Genitor, redeunt feliciter! atq;
Tempore post tanto Gnatum Patremq; per æquor
Disiectos, & utrumq; tamen, locus excipit idem:
Moxq; Patri fient sua gaudia, gaudia Gnato!
Hoc ego sustineam? num sic cecidere lacerti,
Ut mea desperet despestaq; dormiat ira!
Ibo Deos contra. Quoniam sed viribus uti
Non licet, ingenio Lechum aggrediamur, oportet!
Quàm panè nihil violens agit impetus! hostis
Fortiùs ut doleat, sim pigra ferendo dolores.
Viderit, inveniatur Gnatum; per & oscula centum
Prodigat affectus & consolantia verba:
Cum tamen inveniet, nolit deprendere; nolite
Vismirum vidisse Lechus: reddatur & illo
Maximus infelix, quo fiet tempore felix!

Hæc ait: & colubri transformat corpore corpus
Ipsa suum. Alterius sed non serpentis imago
Ulla magis placet Invidiæ, quàm funera visu
Qui jacit, atq; oculi Basiliscus conficit istu:
Bellua læva, atrox; qua nulla effingetè possit
Certius Invidiam; pariter cûi palpebra sævit,
Pupillæ livorè ardent, oculusq; venenum est:
Dum videt alterius sortem, dolèt, invidet, ægra est;
Læditur & lædit, pariterq; & languet & odit.
Mox colubri postquam Maga dira migravit in artus,
Insiluit scopulo, seseq; recondidit antri
Exclis latebris: securior unde venena

Evo.

Evomat, atq; illac lethalis euntibus obftet.

VI Jam lintre expositus conscenderat ardua clivi
Lechdanus, & visum scopulo demisit ab alto,
Hac illac circumspiciens; *Quæ Signa? quis hospes
Miles? quidvè velit?* Sed rupis obambulat omne
Dum latus; ecce unâ vibrans tria sibi lingua
Se rapit èq; cavo basiliscus provolat antro!
Utq; erat ignitis oculis, radiq; vibravit
Pesteq; pupillæ non evitabile virus,
Eminus insolitam cædem jaculante veneno!
Sensit prima mali contagia Lechdanus: at non,
Vertere conanti, licuit retro vertere plantas!
Pestiferum, violens, & cum nece missile virus
Tabæ hominẽ postquã penetrante afflaverat omnem,
Stare simul vetuit. Languentia corpore pronus
Labitur; iratus fatis, quod cladis acerbæ
Nesciat Authorem; nec, quo cadat, invenit hostem!
Tum coluber prædam superinsilit; atq; superstans,
Unde gulam pascat moribundi corpore, quærit.
Fecissetq; nefas, si non cõduntia membris
Ferreæ membrorum munimina, ferrea cassis,
Ægis et, & thorax, cataphracta infraq; supraq;
Arma, morarentur basilisci impervia dentem.

VII. *O nisi conjuncti, nunquam soliti ire dolores!*
Ecce sub id tempus, scopuli de parte sinistra
Inscius & præceps (sic illum fata ferebant!)
Lachus adest! stratumq; hominem, supraq; chelidri
Stantem, in prolapsõ figentem corpore mortuus,
Aspicit! utq; oculos anguemq; averteret à se,
Objecit Clypeum. Nova fercula prædo venire
Senserat à tergo serpens: convertitur; atq;
Dum parat in Lachum defigere lumina, fixit

In

In clypeo obtutum. Speculo pellucida suppar
Lamina præfagi Clypei, jaculabile virus
Et faciem reddit colubro; pestemq; remittit
Pestibus infandis, anguemq; reverberat angue.
Viribus exutum, seseq; occidit ipso
Senserat ut serpens, extremâ concitus irâ
Tollitur in sublime, volensq; incumbere Lacho
Decidit in fluvium, moriensq; extinctus in illo est.

Hæc ubi facta: Lachus moribundo in pectora lapsõ VIII
It laturus opem: suspirat & indolet illi,
Et velut ignoto lacrymas daret: *Hæu miser* (inquit)
Quisquis es! & miseri, qui te genuere, Parentes!
Sic ait: & propior factus, miserabile corpus
Tollit humõ. Mirum! quem jam cognoscere posset,
Cernit! erat Visimir, facie nascens & armis!
Dirigit Lachus! vocemq; incluserat illi
Circumagens animam violens dolor! Ut sibi tandem
Excussit se se: *Tundè es, charissime!* clamat;
*Sicnè Patri mistrandè redis? O utile quantum
Non reperisse fuit, quàm sic deprèndere Gnatum!*
*Luctus erat levior, cum te super aquora quondam
Rebar ut amissam! nunc o mea gaudia cerno
Per lacrymas! specto morientia viscera nostra!
Obductumq; annis luctum rescindere cogor!
Quò raperis Visimire? mane! mox ibimus unâ!
Ab! pudet ereptõ Genitorem vivere Gnatõ!*
Sic gemit, & Gnatum complectitur; oraq; ad ora
Admovet, & vitam cupit inspirare priorem!
Voce Patris dum se toties totiesq; vocatum
Visimir exaudit; languentia lumina tollens
Agnosensq; Patrem, viresq; adnixus in omnes,
Murmure submisso quod vix audire liceret;

Ab!

Ab! vivisne Pater? dixit: rursusq; relabens
 Suppressit vocem! vires concepta sed augent
 Gaudia deprênsô Genitore: utcunq; tenere
 Luctatur fugientem animam, paulumq; morari,
 Inventi visu Patris dum plena recedat!
 Tunc spirare videns Gnatum Lachus: *Optime Fili
 Vivis an?* exclamat: *tuus o! tuus o! Pater adsum!*
Sed nisi tu vivis, mihi sum non vivere certus!
 Sic ait: & pressans moribundum ad pectora Natum,
 Voce, sinu, manibus, Juvenem reficitq; fovetq;!

IX.

Singultus, clamor, lamentaq; tristitia Lachi
 Attonitos monuere utroq; in littore Sclavos.
 Consternati utrinq; ruunt; hi Lechdano, at illi
 Laturo auxilium Lacho: fastigia montis
 Ut tandem tenuere, stupent! se seq; suosq;
 Ore recognoscunt longo post tempore Slavos!
 Ille Patrem, Natum ille videt; Fratresq; vicissim
 Fratribus occurrunt: hic mirabundus amici
 Vultu hæret, pariterq; alii sit causa stupendi.
 Non capiunt sese; raptimq; hinc inde gregatim
 Itur in amplexus, & amor miscetur amor.
 Sed vetuit præsens in gaudia longius ire
 Infelix Fortuna Ducum: dum tacta veneno
 Ora hinc Vismiri, lacrymas lugentis at illinc
 Aspiciunt Lechi! flentes dant oscula flenti,
 Et se se miseros inter sua gaudia clamant!

X.

Jam pridem, Lechi castris Polia relicta,
 Undale gratâ tuas Genitrix inviserat arcem,
 Hospitis externi præhantia; qui tibi longè
 Milite cum valido castra auxiliaria ferret,
 Dumq; ita Vandalidas & Gnatum sedula Slavus
 Conciliare studet: venit en, qui tristitia Lechi
 Nuntius

Nuntius ore ferat, confusaq; gaudia narret.
 Continuo cuncti, cæcis & fortis acerbæ
 Fulmine percussî, properanter & arce relicta
 Funduntur, quâ mortifero trux vipera dente
 Percussit Juvenem, proprioq; perempta veneno est.
 Ut venere; vident tristi plena omnia luctu,
 Signaq; non solitæ vix edicenda ruinæ!
 Mota Polia fuit; Lechiq; dolore gementis
 Ipsa licet doleat, tamen & solantia præsto
 Verba ferens: Sævos miserando è pectore luctus
 Mitte (AIT) o Heros! non est lethale quod angit;
 Incolumemq; brevi Gnatum de peste videbis.
 Scilicet hoc, Juvenem quod peste afflavit acerba,
 Virus, non ultra quàm vivat vipera, novit
 Serpere; cœu animâ colubri spiraret eadem:
 Cum flamma commune habet, ac ut deficit igne
 Deficiente calor; basilisci mortem remittit
 Sic quoq; vim virus, morienteq; deficit illo.
 Ergo neci quoniam nunc est data bellua, pestem
 Defecisse patet atq; exspirasse venena,
 Et Juveni à media redituram morte salutem.

Hæc ait: Et faciem vivacia fundit in omnem
 Balsama; roris odoriferi vis plurima donec
 Vismirum animet, vitamq; resuscitet ægram.
 Tunc & opem, medicæ quicunq; repente Magistri
 Artis erant, adhibent; longum & cum morte futura
 Certamen peragunt: fomentis possit ut iisdem
 Perdere pestis atrox, ægervè resumere vires,
 Ut valuisse aliquid sua cognovere Magistri
 Pharmaca; lecticæ impositum tunc arcis in ædes
 Deportant Juvenem: sensim sibi redditur ille,
 Crescit & in vires, non tam medicamine & herbis
 Quam

Quàm Patris obtutu: cuius quò longior ore
Pendet, quò cupidus dat plura; spiritq; vicissim
Ofcula; sentit eò plus ægra valescere membra.

XI.

Ecce venit longo stipata examine Matrum
Libria, Amazoniæ Ductrix fortissima turmæ.
Namq; ubi Vismiri Lechiq; unaq; Poliæ
Mirandos casus, permistaq; tristia latis
Audiit: adventu Patris sibi vivere demum
Visa, rapit gressum; per & obvia castra, Vavelli
Arcem intrat, nomenq; Lechi faciemq; requirit.
Ur stetit ante oculos; proh! quis confusa stupore
Gaudia sive Lechi, seu gaudia facta Poliæ
Explicet! obtutus in mutua lumina fixos
Attonitiq; tenent, nullumq; ad verba diuq;
Inveniunt usum! lacrymis solùm esse disertis
Tunc licuit, sensim per muta cadentibus ora!

XII.

Visa ubi lætitiæ tandem est violentia: Tenè
O teneon' ego te, Libria miserrima! (LECHUS
EXCLAMAT) Vix hoc manibus, charissima, nostris,
Vix oculis credo! vivisnè, an cocturor umbram
Ipsè tu? vivis, video; vultumq; Libriæ
Agnosco Lechus! quæ nulla & naufraga nuper
Visa es, salva redis, & inobruta mole ruinæ!
O Superi, quàm sunt vobis mortalia curæ! us
Nulla manus miseros, nisi sublevet altera, jactet!
Tempore, quo Natum reperi, amisisse videbar!
Tempore, quo flendum est, rursus gaudere reperta
Me Libria jubes! consanguinitate ligavit
Quis Deus infauftam Lechi, sortemq; secundam?
Si tamen hac nostræ placuit vice ludere sorti,
Cur parcam fatis, non cur indignier, habebō.
Nil renuo; Veniant quævis mala, dummodò profint;
Plagaq; , dum pretium ferat, omni se viat. istu!

Secta

Secta nihil nocuit, quæ vena redintegrat agrum
Corpus, & admissò, vulatim vulnere sanat!

Dicebat Lechus: cùm verba intercipit illi
Impos Lætitia, Polia; humerisq; Libriæ
Incumbens, lacrymas atq; oscula miscet in unum
Amplexuq; dato, casus inquit in omnes,
Et flentem narrare jubet: Quo munere Divum
Vivat adhuc? cur arce olim se se abstulit? & qua
Arte diu latuit, sortem servata per omnem?
Imperis paret Libria; subindeq; Lechi
Indè, Polia, tuis affusa & pendula plantis,
Lata suos narrat casus, iterumq; renarrat.
Fatorumq; vices memorat causasq; suorum.
Aure avida excipiunt, quidquid docet illa; dolendū
Seu sit lætum aliquid: pro materiaq; loquentis
Alternant animum; mœrent, gaudentq;, stupentq;.

Lætus at Hospitibus, quos una cœgerat hora, XIII.
Undalus, officii partes descendit in omnes,
Ne Vismire tibi, seu Lecho sive Libriæ
Non bene certatum præfens impendat honorem:
Prodigus in Reges, quidquid sibi Regia gaza
Offerat, expendit; primoq; ad mutua ventum est
Munera, pignoribusq; isthinc certatur & illinc.
Quidquid & augustæ posthac sibi postulat usus
Lætitia, longi discriminat otia festi.

Tempora sunt cunctis plausu solenniter acta XIV.
Per bis quinque dies: decimaq; ut luce valentes
Collegit vires Vismirus, grandia Patri
Dona offert, validumq; ensē, galeamq; comantem,
Munera Vaticinā quondam collata Vinide:
Quæ solerti oculis postquam Polia severum
Duxit ad examen: Spolium quodnam Hospes & unde

Q 2

Hoc

Hoc (AIT) attuleris? quid & hæc sibi munera poscunt?
Antiqui cerno galeam Victoriæ & ensẽm
Vandali; & hæc eadem, nisi me mea lumina fallunt,
Arma, (recordor enim) nostrò pendentia templò;
Lemisaletanis quæ prædo novissimus aris
Prædo Deum Geser, nostriq; infamia Regni,
Diripuit; cupiens alieno horrore timeri.

Dic, precor, annè aliquis cecidit tibi victima ferro
Geser, & his victum Visimir spoliaveris armis?

XV.

O utinam ex vestro (RESPONDET VISIMIR) hoste
Non ingratham Ultor potuissem sumere pœnam!
Vivit adhuc sed fortè Geser, transmisit in Afras
Classẽm ubi oceanò, nobis non agnitus, oras.
Sed tamen hæc eadem devota antiquitùs arma
Lemisaletanò fuerant quæ pendula templò,
Quæ Geser rapuit, nunc Lecho munera tradò:
Qua ratione tamen, quæres, erepta Gesero
In nostras venère manus? factumq; modumq;
Longa referre mora est: paucis tamen ista doceri
Tantisper liceat. Non hæc ego cæde Geseri
Arma tuli; Henetici sed sacra Antistita templi,
Vestalisq; eadem Soror inter prima Sorores,
Omnibus ex donis summum dedit; armaq; curæ
Esse relicta suæ docuit, dum forsitan illac
In Lybiam Geser transmittere vela pararet,
Lemisaletanæ linquens sacra munera prædæ:
Hæc commissã sibi, Custos sanctissima, quondam,
Vestalisq; aræ præsens Antistes & Augur,
Dum mihi conferret: *Lacho dabis hæc, dabis, inquit,*
Arma; Lacho sacra sunt, promissaq; munere Divum.
Scire Genus cupitis, veteremq; Antistitis ortum?
Hujus ego posthac (ne frangat & obruat unam
Altera

Altera læticiam) nomen, fortemq;, genusq;
Narrator cunctis forsitan gratissimus edam;
Præcipuèq; Polia tibi, quam res ea tangit.
Interea, quæ sacra tuli tibi munera Leche,
Accipe; quemq; illis felix usurus in hostem.

Sic ait: & reticens *Vinidis* nomina, tradit
Arma Lacho, validumq; ensẽm, galeamq; comantem.
Ille datis gaudet, doniq; recentis amore
Captus, longè oculos oblato munere pascit;
Et modò prægrandem galeam capiti arduus aptat,
Nunc latus ad gladium, lateriq; accommodat ensẽm,
Nunc se se totum ferro metitur in omni.

Quem super intendens Polia, & lætior ambas **XVI**
Attollens cum voce manus: O Numina, (CLAMAT,)
Quàm bene favistis nostris præsentia rebus!
Obtuleram clypeum, prælagi munera trunca
Depositi, Lacho: restabat cassis & ensis,
Arma, Jovis templo defixaq; raptaq; nuper.
Rapta Deus nunc arma refert, Lachoq; faventem
Fortunam & tanti complet prælagia fati.
Et jam jure novo, quã latè regna recedunt
Lemisaletanæ, potis es tua dicere, terræ,
Leche, tuis Polachis qui das modò nomina Lachus.
Sed si promissis homines fas stare Deosq;,
Libriæ in pretium si jam pulcherrima Sclavis
Regna damus, servare fidem te Leche necesse est;
Undalus ut Libria potiatur conjuge, sancti
Fœdere connubii: nostri Socer indè vocari
Ut Gnati possis, & Origo Stirpis ituræ.
Hæc (memini) quondam noster Legatus Ovidas
Pacta tulit; quondam jurasti ea Lechus Ovidæ:
Lege interposita; *Ne Libria nupserit ante*

Quam Genitor. praesens ad. pronuba. pacta. venires.
 Conditio. impleta. est: adventu. Vandala. Leche
 Regna. tuo. gaudent; foedus. te. Praeside. firma,
 Et. Pater. ad. tædas. jubeas. accedere. Gnatam.
 Dummodò. ne. noceat, quòd. sit. devota. Dianæ.
 Libria, sacraritq; sium. ingeniosa. pudorem,
 Nam. quòd. Amazoniæ. Dux. sit. modò. facta. cæteræ,
 Parva. rei. remora. est. *Nulla. est. sine. lege. modoq;*
Regula; quamq; tulit, potis. est, ut. mitiget. Author!
Quòdse. præstanda. est. reverentia. juribus. ulla,
Prima. Pater, lex. est: bene. jussèris. omnia, crimen
Grande. erit, imperio. Patris. non. flectere. mentem.
 DIXERAT. At. precibus. simul. Undalus. instat. iisdem,
 Supplicat. & Lecho, Sponsamq; ex. foedere. poscit.

XVII

Anceps. consilii, quæ. dicta. reponeret, hæsit
 Lechus: ad. antiqui. dum. tempora. foederis. illinc.
 Respicit, hinc. illi. praesens. occultaq; causa,
 Libriam. tædis. prohibet. spondere. petitis.
 Congrua. res. est. visa, nihil. decidere. contra,
 Atq; Petitores. dubiis. eludere. verbis.
 Tum. voce. ambigua. pro. tempore. pauca. reponite:
Perfacilem. precibus. semper, solitumq; negare.
Se. nihil, ex. aquo. quoties. & justa. petuntur.
 Sic. ait: atq; aliò. sermonem. avertit; at. intra.
 Rem. tacitus. volvens. secum. deliberat; ulla
 Num. via. conditum. possit. rescindere. pactum,
 Pactum, Hymenæe. tuus. quod. amor. concluderat. olim.

Exanimem. sed. panè. facit. par. cura. Libriam;
 Tot. modò. post. casus. post. mille. pericula, se. se.
 Dum. didicit. pavens. in. jura. jugalia. posci.
 Victa. angore. foret, nisi. missus. ab. orbe. remoto,
 Legatus, dubias. ad. connubialia. jura.

Ritè

Ritè. diremisset, sat. dextro. Numine, curas.

Tempore. namq; illo, vicini. nomine. Regis. XVIII.
 Foedera. qui. peteret. visus. Legatus. adesse.
 Nempe. ubi. Vandalidum. castra. auxiliariis. armis
 Audiit. augeri. Dagobert, qui. sceptrum. ferocis
 Rex. Alemaniae. non. contemnenda. gubernat,
 Expavit; regnoq; timens, sceptroq; sibiq;
 Praesid. Oratorem, peteret. qui. foedera, misit.

Ergo. ubi. Vandalica. Legatus. constitit. arce, XIX.
 Inceptas. curas. studia. in. diversa. cõegit
 Ire, novoq; operi. primas. advertere. mentes.
 Quem. simul. ac. vidit. Lachus; proh! quantum. ad. ipsu
 Exarsit. conspectum. hominis! Leo. cominus. agrum
 Occurrisse. lupum. sic. gaudet, & æstuat. irâ.
 Talis. inardescit. dubiis. affectibus. atrox
 Lechus, ad. obtutum. Legati! vertit. in. omnes
 Se. subito. facies; unoq; in. tempore. raptim
 Et. stupor, & rabies, & misti. felle. dolores
 Pectore. succrescunt; subitisq; furoribus. illi
 Scintillare. oculi, facies. ignescere, torvæ
 Fronte. coire. minæ, mentisq; aperire. latentis
 Nescio. quos. intus. properos. in. funera. motus.
 Tantaq; nox. animi. est, ut. legum. oblitus, & impos
 Ipse. sui, prændat. capulum, cademq; minetur
 Dentibus. infrendens; cœu. sit. ruiturus. in. hostem,
 Legatumq; trucè. ferro. obruncare. pararet.

XX.

Mirari. primùm, mox. interponere. se. se
 Atq; istis. Lechum. Polia. AVERTERE. DICTIS:
 Quòd. raperis? quòd. tanta. intus. te. provocat. ira
 Leche. ardens? crimennè. paras, violenter. iturus
 In. sua. Legati (scelus. absit) funera? nam. cur,
 Ut. stetit. hic, faciem. mutas? illoq; tremente

Q4

Savus

Sævus inardescis? causas ignoro, sed esse
 Auguror hæud dubias: quæcunq; sit illa (rogamus)
 Cedat, & oblata sit non inimica quieti;
 Legatusq; suo tutum se nomine præstet.

XXI. At nisi Legati (LECHUS EXCIPIIT) iste scelestum
 Pro clypeo tegeret, per mundi jura, character;
 (Quod fieri nollem, factum quod abominor usq;)
 Jam mihi nunc pœnas, ferus, execrabilis, effrons
 Iste latro lueret; sparsumq; in membra cadaver
 Prædam avibus canibusq; darem: fallacia nôrint
 Crimina ut ultricem Nemesim, discantq; timere!
 Scilicet hic ille est, prædonum gloria, Rossus,
 Libriæ Raptor! nostra hic o viscera quondam
 Dimidiumq; animæ, Gnatam abstulit! Hunc ego tandè
 Assequor? & frustra oceanò terrâq; petitum.
 Jam teneo Vindex? cur non invado trementem?
 Nec vivum discerpo, nec in sua frustra latronem.
 Dilacero? manus hæc, manus est mea debilis ergo?
 Seseq; ignorat? sed protegit umbra latronem,
 Legatiq; character iners! o jura Deosq;
 O nimium placidas leges! si furibus iste
 Fert patrociniûm titulus, quod crimen inultum
 (Me miserum!) non ibit abhinc? Sic INFIT: & ensẽ
 Concutiens, frendet; vocemq; dolore resorbet.

Nec minus obtutu Rosli Visimirq; Libriaq;
 Hæsere attoniti: cunctos rapit igneus ardor
 Mensq; memor facti, & vindictæ sæva cupido.
 Longè alius sed Rosso animus: trepidare videres
 Pallidum, & irati, Lechi non verba ferentem,
 Oblitumq; sũt, ac amisso sanguine stantem.
 Fixa sold stupida ora tenet; cœu crimina secum
 Vellet humò abscondi, cuperetq; dehiscere terram,

Non-

Nonnisi quâ fugiat, vultumq; ac lumina vertens.

At, ne Legato fieret violentia, cavet
 Undalus; & Rossus versus: Te subtrahe nostro
 Vipera conspectu (CLAMAT) mora dum tibi sævas
 Tantisper pœnas, liceat dum plectere, differt.
 Nè fugias, & supplicio te latro reserves,
 Ante oculos mors est, & inevitabile funus.
 Vos tamen o Rosli Comites (TRES FORSITAN ILLI
 ADFUERANT COMITES) vestro mandata referte
 Regi Alemanix, Dagoberto: Fœdera pacis
 Quæ petit, accepto; sed non prædone sequestro.
 Si sibi si nobis aliquem Dagobertus honorem
 Rex præstat; Legatum alium, qui fœdera firmet,
 Expediat: *Nullum bene latro munus obivit.*
 Interea Rossus, dum sacrum fœdus initur,
 Captivum teneat: meruit quas histrio pœnas
 Exspectet victus; prima hæc sit cautio pacis.
Parcitur qd tempus sceleri, Rossusq; nocentem
 Reddimus incolumem; vester ne fortè Dagobert
 Prætextum belli capiat causasq; futuri,
 Quas tamen hic prædo, Legati nomine tectus,
 Evadit, subeat posthac ex fœdere pœnas.

Undalus hæc. Rossus vultum tellure moratum
 Tunc levat, atq; citus se se conspectibus aufert,
 Huc illuc volvens oculos; fugientis & instar
 In Dagoberti aulam confuso pectore fertur.

Hoc abeunte: iterum placido Rex Undalus ore
 COMPELLAT LECHUM: De pectore mitte furorem
 Mitis & esse velis Dux præstantissime! pœnæ
 Certa via inventa est, qua nunc immunis abiret,
 Supplicium posthac haururus, victima, Rossus.
 Quis tamen hic hominum? qua sustulit arte Libriam?

Quod

XXII

XXIII.

562

Quod genus, unde domo? nō Slavō an exterus ille est?
Ede, velis: illi quæ pœna paranda, sciamus.

XXIV. Hic contra Lechus, sed suspiratibus haustis:
Magna (AIT) in Slavum terra, Lechusq; Czechusq;
Reximus imperium Fratres: cum venit ab Isthmo
Aut venisse, hospes nobis est creditus iste,
Quem modò vidistis trepidum ablatumq; timore.
Hic Grajo protunc se fingens sanguine crêtum,
Atq; mihi supplex: O qui das Gentibus, INQUIT,
Jura Slavīs, fer opem, nec Slavæ limina terræ
Leche nega! hospitii latebras, solamen inane
Exilii, posco, patrio fugitivus ab Isthmo.
Quidquid præstiteris, Fratri præstabis; ab uno
Sanguine Javani Patris qui ducimus ortum.
Hic quondam (sat nota loquor) victricibus Isthmum
Navibus edomuit; tota insula paruit illi
Javanusq; omni felix regnaverat Isthmò:
Conjuge tum viduus, Grajo de sanguine Thysben
Duxit, & ex illa genuit me conjuge Rossium:
(Vos idem ex alia genuit) Post funera Patris
Successi sceptris: & de felicibus unus
Regnaram, si non Cives, mea sceptrā perosi,
Tollere de medio Regem, capitiq; rebelles
Exitium nostro (pudor est narrare!) pararent!
Vix rate subdixi caput hoc furialibus ausis,
Et regnò amisso tempus vagor exul ad istud
Suppetias quærens! has si mihi fata negabunt
Invida, vos saltem precor o. Lechumq; Czechumq;
Hospitium misero Fratri concedite Fratres,
Et mihi vestra Domus fugienti præstet Asylum!
Talia dicenti, fraudes ratus affore nullas,
Credideram Lechus. Quis enim non crederet? ille

Cardi-

Cardine terrarum, quæ prominet Isthmica longè
Insula, Javanum Patrem oppetiisse sciebam,
Hic, nobis olim Slava regione relicta,
Classe (recordor enim), penetravit in Isthmica regna,
Victaq; possedit, victisq; quieverat illis.
Ergo fide facta: Succede Penatibus Hospes,
Quisquis es, exclamo: sceptris possidere, tuumq;
Auxiliis nostris vindex remeabis in orbem.
Sic loquor: atq; hominem fidæ penetralibus aula
Excipio; ignarus mea me servare pericla!
Scilicet Isthmiacis meditor dum reddere sceptris
Mendacem Rossium, dum littore stabat itura
Jam classis: ponit Personam Fratris in ipso
Tempore, larvatus Frater! nostramq; Libriam
(Et doleo & referam!) furis latro perfidus aufert!
Hèu quantis ego tunc devovi Numina digis,
Dum lenta in pœnas dormirent fulmina; quando
Tantum in nos licuit, nullo Jove vindice, Rosso!
In patrium fugisse Isthmum ratus in dè latronem,
Vela dedi frustra! nomen regionibus illis
Ignotum Rosli: nisi forsā transfuga & exul
Nomina mutarit, captandæ commoda fraudi.
At puto Slavus erat; Slavus, sed degener! omni
Qui præferre facem sceleri prænoverat! Ille
Nunc Dagoberti aulam cur improbus incolat? anceps
Hæreo: rem tandem scodus tempusq; docebit.

Talia NARRABAT Lechus; furialia mistim
Verba in Raptores nullo discrimine jactans.

Interea Rossus regali pulsus ab aula
Perficiebat iter: sed tristis, & inter eundem
Nescio quæ mentis volvens arcana, gemebat;
Quid faciam? (SECUM DELIBERAT) ulla salusne

Restat,

XXV.

626

Restat, an occidimus? nec turpem evadere poenam
 Fata sinunt? utinam cecidisset, victima ferrò
 Leche tuò, dum me conspectò sævus in iras
 In cædemq; ires! latus mea funera ferrem,
 Nec mihi dedecori mors hoc Duce lata fuisset:
Egregia cecidisse manu, Fortuna vocatur.
 Nunc mihi carnificis dextrà ferròq; cadendum est,
 Ut, malè dum pereò, pereundi priver honore!
 Nam quo me vultu, Dagoberti vindicis aula
 Accipiet? cujus Majestas prodita, & omnis
 In me læsus honos? ignominiamq; repullæ
 Imputat officio deprènsi crimine Rossii?
 An fidam Sociis? detecti criminis omnes
 Quos potiùs testes mecum, quàm duco Patronos?
 Hàud hominem invenio, partes si libret in omnes,
 Cui mea confidam discrimina: nam Lechus hostiis
 Jam præstò est; Dagobertus erit; comitesq; sinistros
 Suspico, eripiant ne spem mortisq; fugaq;,
 Quæ mihi sola meos posset finire dolores!
*Hèu miserum, ehi nemo placet! chi integer orbis
 Invisus circum, circum interdictus habetur!*

Hæc secum ille diu, cœu de se jam foret actum,
 Cogitat. At pridem nectendis fraudibus apta
 Desperare vetat mens; nunquam pigra nocendo.
 Hanc ubi consuluit: *Bene habet! deprèndimus, inquit,
 Saucia quo rursus moveat Fortuna lacertos
 Nostra suas! ne me fugiat Dagobertus, & asper
 Oderit, ad solitas fugiendum est ocyter artes.*
 Sic ait: atq; anima graviori concitus audax
 Histrio, jam nullos curat librare timores,
 Ire sed in præceps, omniq; instare periclo,
 Et tuta odisse, et, miserorum more, salutem

Per

Per fas perq; nefas perq; obvia damna salutis
 Quarere; formidans nihil, atq; in utrumq; paratus,
 Vivere contingat sèu certa occumbere morte.

Nox erat, & tenebris latuit via circumfusis.

Exclamat Rossus: *Cur o cur tendimus ultra
 Ignari comites? rapimurq; per invia cæci?
 Nox vetat, & fessis petitur sopor artubus: alma
 Cras ubi manè suos aurora reviserit ortus,
 Perficiemus iter; capiant modò membra quietem*
 Dixerat. At Comites, jussis, quæ debita credunt,
 Continud parent; & equis in plana remissis
 Gramina, funestæ concedunt, membra quieti.
 At vigil in fraudem Rossus, cognovit ut omnes
 Evictos somnò, stringit crudeliter ensem,
 Tresq; unus sævæ latro improbus immolat iræ.
 Qui fuerant primi, caput hâc, caput amputat illi,
 Et jacuere duo truncum sinè vertice corpus.
 Tertius immanè trajectus pectora ferrò,
 Dum superest morti ipse suæ, ne prorsus inultus
 Concidat, educto mucrone repercutit ictum,
 Et faciem Rossi gravè vulnerat: ultima vires
 Sed quoniam fractas natura còdegerat; ima
 Procubuit tellure, animamq; effudit in auras.
 Vulnere foedatus vultum, cœu bellua Rossus
 Exarsit; mediaq; tamen gavisus in ira est,
 Quòd Victor, quòd stigma quidem non nobile læso
 Ore gerat; sævæ sed quòd tamen artis in usum
 Esse sciat, sceleri magna instrumenta futuro.

Namq; ut erat foedo maculatus vulnere, tanquã XXVL
 Ex pugna profugus cursum violenter in arces
 Pracipitat Dagoberte tuas. Ubi constitit: Hæc est
 Hæc (AIT) o! bone Rex, veterum reverentia legum!

Legat-

Legatus, quem jura orbis nomenq; tueri
 Debuerant, redeo violatus; & asper ab omni,
 Quam videas, ignominia! circumspice testem
 Dedecoris, vultum! manifestus in ore character
 Iste docet, quo Vandalidis habearis honore!
 Ipse licet sileam, vulnus tibi cuncta loquetur
 Quod retuli, quo tu ipse doles plus maxime Regum!
 Scilicet infausto pede vix bene limina pressi
 Vandala, amicitiae pacisq; sequester inanis,
 Excipior risu; spernit cuncta Undalus hostis,
 Et bellum pro pace offert: tum crudus, onustum
 Mille probris, mandat Legatum excedere regno!
 Excedo; solum referens post mille pudorem
 Opprobria. Ah! utinam tantum puduisse liceret,
 Non etiamq; pati! sed enim, si creditur actis,
*Nescit stare loco crimen: quovè incipit, odit
 Momentum; nisi sit longi sibi temporis usus!*
 Ecce ego discedens, fero dum, mea damna, pudorè
 Majori occurro! geminis ex vallibus hostes
 Improvisi adsunt, strictoq; immaniter ense
 Undiq; me circumveniunt! o jura fidemq;
 Vandalidis neglecta! miser circumfonor armis
 Legatus, poscorq; neci! mea dextera fecit,
 Vulnere ut accepto fugerem: sed caesa meorum
 Corpora; tresq; mei comites dum fortiter ense
 Rem peragunt, cecidere omnes! Nunc aspice, quocum
 Convenisse velis! an, cum furit Undalus hostis,
 Tu sibi mitis adhuc? an, cum vigil imminet ille,
 Te dormire decet, nec tela retundere telis?
 Frustra in amicitiae socialia foedera poscis
 Vandaliae Regem; Leo non tractabilis, asper,
 Quem mulcere paras. Convellit jura; quid illi
 Credis

Credis adhuc? bellat, fremit, & canit arma: nec audis?
 Si sapias; Ultoris vulgum indue, coge manipulos,
 Signa move, dispone acies, nec turpiter hostem
 Praestolare domi; campum res poscit apertum!

Non tulit ulterius proferri verba Dagobert; XXVII.
 Verum ardens Furiis, ad Regia tecta Dynastas
 Convocat, & pressans terram pede: Vivimus?(INQUIT)
 An prior embritur rabies, sensuq; caremus
 O Proceres? quos si mea non injuria tangit,
 Non reor esse meos! violati foedera mundi
 Ecquisnam patiens, sit quamvis usq; cadaver,
 Aure oculòq; ferat? Dagobertus, gloria Regum,
 Tertarumq; timor, non sum nisi dedecus orbi
 Factus, & exemplum rapti violenter honoris!
 Ergo meus nondum didicit tot cladibus hostis,
 Ira quid Heroum, quid spreta, & Regia, possit?
 Sed faciam, discat! post tam palmare nefandi
 Criminis exemplum, licet audeat omnia demens
 Undalus, & socio pugnet Plutone Ereboq;,
 Victori mihi cuncta luet; solasq; cadentis
 Vandaliae, ipse cadens, lucrabitur indè ruinas.
 Hac ego polliceor! vires ultriciaq; arma
 Sed datis o Proceres, mea gloria! Principis istud
 Dedecus, esse omnes vestrum qui (credo) putatis.
 Auxiliare agmen non vos deterreat! usu
 Temporis, illa Lechi tam fortia pectora nuper,
 Credite, languescunt; dum longa ignobilis orti
 A carie senescere, diuq; hæsere sub umbra.
 Vos, qui Martem omnes in sole & pulvere semper
 Mecum agitis, nunquid non hosti more Leonum
 Ibitis adversi? ferrum modò stringite; parvo
 Tempore, quem facitis, peraget timor advena bellum.

Præcipitate acies: tuq; inter prima meorum
 Agmina præcipuus, præeuntibus ocyter alis
 I prior o Rosse! ut, major cûi causa dolendi est,
 Plus noceas ferrò, & Legatum milite mutes.
 Quem colere ignorant, discant timuisse protervi
 Vandalidæ, atq; tuo doleat Gens prava dolore.
 Turbato sed enim meliùs piscemur ut alvæo,
 Carpatiis primò positas sub montibus urbes
 Aggredere, & magni præfer præludia belli.
 Craftina dum primos aurora recluserit ortus,
 Ponè sequar, majori acie cuneisq; meorum.

Qualiter, incubuit dum sylvis plurimus Auster,
 Fit strepitus: tali, post aspera dicta Tyranni,
 Insonuit frendens, & inhorruit aula susurrò.
 Nunc simul obnixis frangunt mala dentibus omnes
 Murmura; nunc clamant: *Hucusq; fuisse modestum*
Dagobertum hosti! fas emendare furore,
Quod retro peccatum est: vi, ferrò, ac omnibus ausis,
Ut sanetur bonos, & pax ut ematur, agendam!

xxviii. Hos inter, Rossus præcedere iustus in hostem,
 Evenisse videt dum votis omnia; se se
 Arce aufert, campumq; petit, cogitq; manipulos
 Bis ter mille virum: cuneis comitantibus, oram
 Vandalicæ invadit; quæcunq; & prima furori
 Occurrunt, æquatq; solò, vastatq; crematq;
 Oppida, tura, agros. Non est edicere promptum,
 Ah damna ex æquo, pro mensuraq; furoris
 Ediderit? sed *Posse suam non computat ira,*
Pænè sui ignara est, majoraq; viribus audet!

xxix. Marte rapi irato, per & obvia damna perire
 Vandalicos fines, ac omnia fervere circum,
 Insuper & belli venturam mole procellam

Undalus

Undalus audierat: subitòq; valentior hosti
 Obvius ire parat, Martemq; opponere Marti.
 Conveniunt iussi, Decis ad vexilla, manipuli
 Vandalidum; Regi Gens fida, & proxima magno
 Nomine, contemptrix necis, atq; in utrumq; parata,
 Vincere contingat seu certa occumbere morte.
 Nec vos indigenæ cessatis mittere Gentes
 Auxiliare agmen: Carpi de montibus illinc
 Carpatiis, cursuq; pedum volucrisq; sagitta
 Turma valens. Plano procul hinc Gens dedita campo
 Bastarnæ veniunt: Venedos Venedicus indè
 Submisit sinus, & Marti succurrere iussit
 Vandalico. Memorem quid nomina plura, vel ipso
 Pænè timenda sono: variis regionibus acti
 Concordes veniant ad classica nota, Gitones,
 Pæucini, Sciri, Burguntæ, Sidones, Hÿri,
 Visigothiq;: & quos labor est numerare, frequentem
 Composuere aciem, belli qua nimbus in unum
 Vandalico possit coalescere nomine corpus.
 Nominibus sic sæpè suis diversa coire
 Flumina consuêrunt, sociales eibat amnes
 Ut fluvius major, quasvè amne acceperit undas
 In mare præcipitet communi nomine & alvæo.
 Milite sic variis lecto regionibus, unus
 Vandalidum visus crevisse exercitus ingens.

Major at externo crevit fiducia cunctis
 Milite: quos, Slavum posito cognomine nuper,
 De Lacho Polachos socialibus addidit armis
 Ferri amor & Martis. Cataphracta viriliter ignem
 Ore acies spirat, frameis succincta recurvis,
 Atq; hastis armata manum: fulgentibus omnes
 Cristati galeis, omnes thoraca ferentes,

R

Et

XXX.

Et clypeos, & quas nullus penetraverit iūs,
Heroum tegmen, loricas ære rigentes.

Fortior ast armis anima est; cœu spiritus ipse
Ære foret fufus, rigidos tam ferre labores
Quàm superare capax; ut nullus ab Hectore, nullus
A Grajùm muro, sibi degenerârît Achille.

Dux erat his Lachus; qui quantum robore, quantum
Majestâte oris; tantum supereminet omnes
Aureus hinc sumptis, illinc argenteus armis.
Ipse nitôr galeæ, clypeiq; adamantina cuspis,
Et textum, quo mille sedent cælata Nepotum
Ora, diem spargunt; quò sit manifestior hosti
Clara Ducis virtus, Lachiq; illuminet iram.

Æmulus hûic, Patrisq; animatus in horrida bella
Pectore, belligerantem animam Danaq; revinctas
Lauru acies jungit Visimirus; imagine Patris
Plenus & exultans: tanquam Lachus alter in illo
Multiplicanda hosti perituro funera ferret.

At non illa Viros tantummodò gloria belli
Solicitat: venit ecce venit Fratrisq; Patrisq;
Æmula, Amazonidum Cervix quæ prima Libria est;
Partiri jam docta metus, & militis instar
Quærere magnanimo famam de vulnere: ducit
Altior ipsa tuens rigidarum examina Matrum:
Quæ modò femineas, spreti per damna nitoris,
Dedignatæ animas; humeris suspendere gaudent
Ingentes pharêtras & avaros sanguinis arcus,
More virùm, atq; latus flexis defendere peltis.
Si numerum quæras! acies generosa recenset
Mille ter usq; animas: sed quælibet agminis instar
Est manus; ipse suam qua Scævola fortè minorem
Jurâsset, cuperetq; suo de nomine dici.

Nec

Nec Dagoberte tuus minor est ad bella paratus. XXXI.

Imperiò acciti, quos tanti plurima Martis
Gloria, & audendi fervor non ultimus urit,
Magnæ Alemanix veniunt de finibus omnes
Indigenæ: patrio quos longa Moravia tractu
Educat, & quos indè Danubius alluit, illinc
Rhenus, agunt cuneos, Dagobertica castra secuti.
Tot populi coière, uno quos robore, & uno
Nomine Alemmanos Rex imperiosus agebat
Vandalix in cladem, Rosliq; adjunxerat armis.
Jamq; aded instructis ingens, exercitus alis,
More triumphantis, contra, quem non videt, hostem,
Affore quemvè tamen rumor vulgaverat, ibat.
Agmine Rex medio Dagobertus; utrumq; tuentur
Cornu, habiles bello duo de Ductoribus; alæ
Præficitur Drances dextræ, Juvenisq; sinistra
Germus: at hic quoniam Regis spes maxima, Gnatus,
Et Juvenis; Tutorem adhibet laterisq; Patronum,
Cujus ope incolumis pugnet sine vulnere, Rossum.
Præcipitant, ubi fama hostem sub signa còactis
Ordinibus jam stare canit. Spes præit; & alba
Omnia (cœtumidis solet objectare) colorat,
Victu hostem facilem, prædas, celeresq; triumphos!

Jamq; aded Almanum properare in prælia Martem XXXII.
Vandalix audierant, Polachiq; , & Lachus, & unâ
Undalus. Effundunt tunc de statione gregatim
Militiam, pugnandi, avidam, cupidamq; futuri,
Quod daret aut caperet longâ durabile famâ,
Vulneris. Hospitii tamen officiosus honorem,
Ne ferat ipse, Lacho defert Rex Undalus; illi
Supplicat: *Imperitet; nèu dedignetur & esse
Cervix prima Ducum, mediusq; pericula contra*

Ra

Pu-

*Pugnet, & armorum primas moderetur habenas.
Nam cū præstaret summam committere belli
Quàm Lacho? quàm cū Dagobertum vincere quondā
Ludus & usus erat? modò primus in agmine vultum
Promeret, obtutu victos prosterneret hostes.*

Suscipit officium Lachus; Polachisq; suorum
Agminibus septus, medii discrimina belli
Occupat exultanti acie; quàm pulcher in armis
Mirandusq; hosti, tam formidabilis iisdem.
Hèu miseri, quos ille hastâ, quos læserit ense!
Jam periit, Lachi quemcunq; invenerit ira!

At Visimir dextrum cornu occupat, agmina lætè
Slavica disponens Danicis onerata triumphis,
Quèis modò de Patris cognomine, nomina Lachum
Fecerat, & Polachos Heroum scripsit in albo.
Fratris in auxilium Libria Heroidas arte
Ducit Amazoniâ, & campo se sistit eodem,
Indivisa comæ, vinci sèu vincere detur.

At numerosa latus caput extenditq; sinistrum
Vandalidarum acies: Dux agminis Undalus, armis
Aureus & phaleris, trabeâq; insignis & ostris,
Notior & reliquis: cèu impendentia summis
Fata, parùm cautus cuperet docuisse: *Quis esset!*

xxxiii. Compositas hoc nervo acies, hostilia contra
Arma, movet Lachus: motisq; ubi venerat hosti
Ad teli jactum, conversus ad agmina retro,
Talibus auditus turmas ACCENDERE DICTIS:
O quibus in venas, Aquilarum sanguine nuper
Amplior audendi fluxit calor, ite recepti
Stemmatibus Hæredes! ostendite, fulminis igne
Vos genitas gestare animas! cèu omnia sternit
Fulmen, & ad cinerem citò concremat, ignis ad instar
Vincite,

Vincite, quidquid obest! & euntem more ruinæ
Corripite actutum; cum tempus postulat, hostem!
Tam mihi quàm vobis non copia venerit unquam
Pulchrior audendi; dum tota Alemanicus hostis
Mole redit, rursus bellò sternendus, ut ante.
Hujus in occursum procedite! viderit hostis,
Discat & ista dies, quàm non indormiat unquam
Hasta Slavum; quos nunc speciosos pulvere belli
Desuper intueor, semperq; in Martis arena
Nobilium irarum monumenta relinquere doctos.
Ibitis in super victos, qui clade recepta
Nunc licet extulerint caput; at de corpore nulla
Arte cicatrices, deformia stigmata, tergent.
Itis? an ambigui (quâ luditur) area belli
Sollicitos retinet? victorem ostendite vultum
Jam toties victis, peraget præsentia bellum.

Hæc ait: & lituis, dare signa, ciereq; Martem, xxxiv.
Imperat. Audito trucidis invitamine pugna
Exarsere omnes; raptim cœuntibus itur
Agminibus, Signisq; instant contraria Signa.
Nec mora: Concurrunt acies; per & æra sævus
Exoritur clamor: densò cadit undiq; nimbò
Umbra sagittarum, cèu Xerxes pugnet in illa.
Hinc jacula, & tortis fundæ amentantur habentis,
Illinc falcatis non strages curribus una
Mille sed exitiis mala præcipitata vehuntur.
Quotvè sagittiferis volat imber & æra grando
Tot nimbis credas volitare per æra mortes.
Cominus ut ventum est, tum verò immanior ignis
Atq; necis malè sana sitis committit utrasq;
Hinc atq; indè acies! cunctos oblivio vitæ
Intrat prima suæ; missa post terga salute

Quò magis intendant alieno incumbere letho.
 Incumbunt! manibusq; manus, atq; ensibus enses
 Cumq; neces odiis, cumq; armis funera miscunt.
 Ille modò alterius cupit affectatq; cruorem
 Et nescit manare suum: cadit ille, furentùm
 Pressus equis, *Perimantq;*, petit; cèu plurima cœpta,
 Ultima sint quàmvis, fierent *Solatia mortis*,
Sponte citòq; mori! Bellum rapit acre vel ipsos.
 Cornipedes: hinnitu acuunt in praelia mentes,
 Exemplòq; Virùm nunc fortiter obvia sævis
 Pectora pectoribùs, nunc calcibùs aëra pulsant.
 Funduntur modò strage aliì, fessoribùs ante
 Excusis! illi, tanquam defendere vellent,
 Cæsorum super ora Virùm voluntur iniquo
 Pondere; & à Dominis, modò quos gessère, feruntur
 Qualis in oceano, ventorum mota tumultu
 Sævit hyems; pugnant sinè lege modoq; procellæ,
 Iratæq; suis certant cum fluctibus undæ.
 Aut ubi terribili concurrunt nubila flictu,
 Parte ab utraq; minax contraria projicit horror
 Fulmina; refractæ scinduntur in aëre nubes,
 Ut victrix & victa simul sua praelia ploret,
 Post faciem fuso sibi Prætica flebilis imbre.
 Talis erat, modò strage virùm, modò tristibùs horren
 Tempestas armis; uno dum Lechica visâ est
 Hinc acies, Alemana illinc concurrere campo.

xxxv.

At, veluti violens cùm tristibus Æolus agris
 Incubuit, priùs ille cedros quàm sternat & ornos,
 Mollibus irasci didicit; lactescere si quis
 Visus amor Floræq; oculus, sèu alba ligustra
 Sèu violas dederis, rapit omnia, proterit, haurit,
 Pectus ad illecebras ad deliciasq; furoris:

Irati

Irati rabies Martis sic ferre ruinam
 Visâ, ubi Flos Juvenym fulgentibùs aureus armis
 Mutua fatali coit in discrimina ferrò.

Germus erat, Dagoberte tui tam maxima sceptri,
 Quàm fuerat Troilus Priamo spes plurima Patri,
 Non dispar annis, fatisq; simillimus illi.
 Hic ubi sanguineæ successu cædis ovantem
 Visum vidit: *Non est cur cade minoris*
Turbæ (ait), exultes o Semivir! ulla valentis
Ad famam fati si te sævissime tangit
Gloria, quare parem! nec abest: quem conspicis, adsum
Ultor! ab hac dextra disces timidissime, quantum
Milite Dux præset! Sic inquit: & hostis in imum
 Impellit pectus validis conatibùs hastam.
 Excipit hic ictum clyped, rigidq; metalli
 Tanta erat, ut posset contum diffringere, virtus.
 Fortunam clypei, framæ virtute secutus
 Visimir, impulsu subeuntem cominùs hostem
 Aggreditur, Gerموq; caput violentior aufert.
 Desilit, & terram moriens rabido ore momordit
 Cervix! cujus adhuc equitantem tempore parvo
 Miratus truncum, *Nunc te nunc*, Visimir inquit,
Esse parem nobis, dum sis minor improbe, jacta!
Non verba efficiunt, sed fortia pectora, magnos.
Quòd tamen à nostra cadis o temerarie dextra,
Haud necis invideo titulum: refer! unde sub Umbras
Ambitosus eas! magna jactabis honorem
Mortis apud Manes, pœnamq; Authore levabis.
 Hæc ait: utq; Leo de cæde ferocior, unum
 (Sit licèt hoc ingens) nihili facit edere funus,
 Nè ruat, inq; gregem sua vulnera dividat omnem:
 Sic profligato Duce Visimir, ire cruentus

R4

Gaudet,

Gaudet, & hostili vestire cadavere campos.

XXXVI. Adjuvat hunc, virtute Viri, non cedere docta
 Libria, Amazonidum Ductrix: quâq; obvia cædis
 Copia, quâ famæ datur area prima parandæ,
 Martem agit, exemplôq; Sororibus anteit acris.
 Inter mille tamen casorum funera, factum.
 Nil putat, excidio nisi victima Rossus eidem,
 Detur: huic odium nullâ placabile pœnâ
 Servat; in hoc uno. Viscericem scribere se se.
 Quærit Amazo audax, terroresq; inter & arma.
 Nil metuens, timet hoc bellatrix femina solum,
 Ne non prædâ suâ cadat optatissima dextrâ,
 Ne fugiat Rossus, cædisq; pericula vitet.
 Quodq; veretur, erat. Nam Rossus funere Germi
 Territus, effugiô vitam servare, Slavâsq;
 Declinare manus, acie nutante, parabat.
 Prælia vitantem tum sic dictisq; graduq;
 Libria consequitur: *Non te timidissime furum.*
Vertoro terga pudet? persta! si prædâ latronis
Sum tuâ num ignoras, spoliû quàm grande relinquis?
Si fugis, ut dextra nunc te cecidisse virili
Indignum reputes; fugiendi subtrabo causam,
Femineo mihi Marte cades. Convertitur ille
 Virginis ad vocem; sensimq; timoris & iræ
 Oblitus, gaudet visâ subsistere prædâ,
 Atq; oculis libare brevem, quem cernit, amorem.
 Usq; aded violens amor omnia vincit, ut ipsos
 Vincat & affectus! profugus paulô ante, timore
 Atq; irâ positus, unius latro Puellæ
 Hæret in obtutu! dubius, per tela per ignes
 Utrûm eat, & rursus rapiat, sua vota, Libriam?
 Hæc; stupens secum: *Quid tam mirabile cerno?*
 Hos.

Hos animos Mulier? pugnet! mea prædâ capillis
 Obtinget prænsis! *La Dor,* quod non sit ut ante
 Jam querenda domi! captivam prælia reddent.
 Hæc secum volvens, rupes cœu saxea, stabat.
 At non stare diu licuit, quin tempore metam
 Offerret Nemesi, ferendum pectus, eodem.
 Scilicet obversum simul ac deprænderat hostem
 Libria; continuô legit de mille sagittis
 Unam, nulla magis quâ certior audiat arcum,
 Nec sit acuta magis, nec perdere doctior ulla.
 Jamq; armata manum, facturaq; vulnus Amazo:
Ne tibi sit mirum, si, sicut oporteat, inquit,
Armo manum: velis tecum certatur amoris,
Si tua Rosse habeor, si non indigna repulsâ,
Hæc mea, qua mitto, fac, pectore dona reconde!
 Dixerat: atq; audax, et, plusquam femina, Virgo,
 Non evitandum jaculatur vulnus, in ipso
 Pectore figendum Rossi. Volat acris arundo,
 Atq; animam medio vitamq; in corde latentem
 Exturbat: nec corde hæsit, sed morte relicta,
 Terga per (hæud unum vulnus, factura) cucurrit.
 Labitur in præceps Rossus: moribundus adoret
 Libriam, dubites; veniamnè precetur, an ima
 Mersus humo & pariter scelerato sanguine, quatrat
 Quàm primûm in Stygia latebra occultare pudorem.
 Morte Ducum jam factus iners in prælia miles
 Exauctorato languebat robore; sicut
 Ægra labare solent amisso sanguine membra:
 Et nisi stare aciem reliquam, belloq; vacare
 Cerneret, hæud illi fecisset tempora pugnae,
 Præcipiti quin terga daret terrore: Sodales
 Sed didicit postquam campô peristere, resistit,
 Suspen-

Suspenditq; fugam, ac fortis virtute coacta
Perstat, & adversos utrunq; repercutit ictus.

xxxvii

Non alia & lateri pugnae Fortuna sinistro.

Hinc Alemanam aciem pavor occupat, inde feroces
Vandalidæ exultant: affectus præstat utrosq;
Et variat Fortuna Ducum: nempe Undalus isthinc
Victori incedit similis; jacet obrutus illinc

Almanæ Ductor Drances fortissimus alæ:

Namq; hunc ex notis insignibus, Undalus acer

Esse Ducem præbentem animos ut forte putavit;

Si cadat, immensæ laudis putat affore summam:

Aggrediensq; hostem: *Nostrasne evadere, clamat,*

Sperasti Drances, animato milite, dextras?

Cerne, velim; num te virtus accensa tuorum

Hic manui eripiat. Dixit: quantaq; valet vi

Hastile adversi Drancis demittit in ora.

Procubuit Drances; nec opem inclamare suorum

Suffecit moriens. At eodem vulnere se se

Almanus miles sterni ratus, arma repente

Atq; animos, anceps acie nutante, remittit.

Jamq; adeo præeunte metu, ruptisq; gregatim

Ordinibus, cita terga daret; nisi fama *Ferendi*

Auxilii, celeri Regem rumore moneret.

xxxviii

Corpore Rex belli medio Dagobertus avebat

Horrida sanguineâ committere prælia dextrâ.

Hic ubi palantem sublato Drance phalangem

Audiit admonitu; citus advolat, inq; paventes

Lumina convertens: *Ductorem poscitis? adsum,*

Adsum (ait) ignavi! retro quid vertitis ora?

Si nimis offendit, Drancis modo cæde superbus

Undalus; ille idem me Vindice, criminis hujus

Latitiaq; brevis pœnas dabit: ibo! nocentem

Exitio

Exitio infando mox demissurus & orco.

Sic ait: & trepidum, magnis hortatibus agmen

Ad pugnam revocat; Drancisq; ex ore revulsam

Dextra hastile librans: *Ubi sit, quavè Undalus audax*

Parte tonet? querit. Querenti occurrit, et: *Adsum,*

Undalus exclamat: *nondum tibi noscitur effrons*

Ganeo? dignosces à grandi vulnere dextram

Cujus erit, qualisq; hosti! telluris habere

Partem hujus queris? damus, o Invasor! habeto,

Sed quantum strato tenuisse cadavere fas sit!

Utrurusne venis populorum fata tuorum?

Huc, age, confer hebes dextram! spectemur agenda,

Vindex qui potior: tu Drancis, an ipse meorum.

Hæc ait: & gladium, quanto valet impete, fronti

Illidit Dagoberte tuæ: sed perfidus ensis

Frangitur objectu galeæ; Dominumq; stupentem

Decipit, & certæ morti permittit inermem!

Namq; exarmatum Dagobertus ut aspicit; audet

Hoc magis: & Juvenem, frustra, *Date tela*, vocantem

Aggreditur, celeriq; ferox transverberat ense.

Trajectus non sperato Rex Undalus ictu

Defluit in terram moriens; vultuq; superbo

Aspectans hostem (quoniam non copia pugnae

Ulla datur) secum luctatur, & invocat alta

Voce Lachum: *Velit esse sua necis impiger Ultor!*

Quem super intendens Dagobertus: *In ultima deser*

Tartara, deser (ait) nigrantibus Undale regnis,

Quam mea, stulte, tuâ, graviorq; in vulnera dextra est!

Nec plura. Abripitur: fixus non parcere ferro,

Donec ab hoc pariter, moesta spectante Sorore

Cumq; Sorore cadat, quasi jam sua victima, Vismir.

Nam simul ac didicit, Germum Rossumq; peremptos,

Qua

*Qua dextra occiderint? rogat: & moriturus in hostes
Irruit. Ut fors quemq; dabat; ratus esse peractæ
Authorem cædis, sternit, sævitq; furitq;
Nec, nisi si cunctos perimat, se posse piæ
Emeritas Umbras alieno funere, credit.*

XXXIX. Nec minor à Lacho strages venit: ille lacerto
Se licèt in quovis gaudet pugnare suorum;
Inter multa tamen sic millia pugnat, ut omnes
Æquet; agatq; unus, quod agunt tot pectora, bellum;
Unde videretur tot mortes inter & arma
Plusquam mortalis quovis in pulvere Lachus.
Et jam cæde satur, post tot data corpora Letho,
Pænè adventantem lætus spectare triumphum
Vilus erat; nec, quæ veniant, metuenda timere.
Ex intervallo cùm tristis nuntius aures
Verberat: *Immani trajectum vulnere Regem
Undalum, & extremâ vix jam spirare ruinâ!*
Infremit; et, quod fama, dolor, furor, ira; monstrat,
Præcipitat Lachus. Vênit! manibûsq; suorum
Hærentemq; ægræq; animæ fragmenta trahentem
Deprêndens Juvenem: *Quò te tuus impetus egit
O Juvenis! (clamat) querimur semperq; queremur
Te nimium fortem! virtus non temporis hujus,
Ut caderes, fuerat! privata publica fama
Commoda si præstant, fama præponere vitam
Debueras o Rex! & jam spes Vandala tecum
Tristè cadit, sequiturq; Ducis miseranda ruinam!
Sic ait: & Regis moribundi illacrymat ausis,
Vandaliam, clamans, casuram in funere tanto!*
Cujus ut agnovit vocem Undalus, ultima cogens
Tunc in verba animam: *Ne me cadat (inquit) adempto
Patria deficiens, miseram servare memento*

O Lache

O Lache! *Vandalia (statuunt sic Numina) Patrem
Sanguine te consigno iugo, Regemq; Ducemq;
Tutoremq; meæ, quam mando valere, Parentis!
Famq; o Lache vale! rapimur! mors instat & urget!
Lache vale! Materq; vale dilecta, Po - lia.*
Dicere non potuit, conatus dicere nomen
Matris; inxpletum vox intercepta diremit.
Sic o Vandalidum spes & decor, ultime Regum,
Undale magne jaces! at dum mea carmina vivent
Expers mortis eris; perq; invida sæcula felix
Vives, teq; tuum canet inclyta fama, per orbem.

Interea Lachus, mortem miseratus amici, XL.
Flevit ut extinctum, lacrymasq; dolore repressit;
*Ante (ait) emoriar, tuus Undale quam mihi quisquam
Hostis inultus erit! nunquam me sospite lætus
Applaudet Dagobert, nec se jactabit acerbè
Funeris Authorem! mortis solatia cæso
Inferia periture tuæ Dagoberte parabunt!*
Dixit: & in mediam, quæ plurima prælia fervent,
Se se aciem penetrat. Non est edicere promptum,
Funera quot, gradiens metuendi fulminis instar,
Ediderit protunc; quot quævè cadavera campò
Straverit; exuvias spoliūq; doloris & iræ.
Cæde sed ille licèt victor gauderet opima,
Nil actum credit, nisi te Dagoberte furorì
Immolet: hūc Furias hūc iram devover omnem,
Despectūsq; aliis, nunc huc nunc vertitur illuc,
Quacunq; in galea quærens: *Ubi sævus, ubi ille
Infamis Dagobert? quo se mihi Semivir aufert?
Si Vir es, o Dagoberte, veni! te provocat ipse
Lachus: in hac acie tandem spectemur agendo,
Quid valeant humeri! num te timor avocet, effrons?*

Congre-

Congredere: & præsto, ni femina diceris, adsis!

His ignominia stimulis accensus & ira
 Evolat in medium Dagobert; vultuq; minaci
 Aspectans Lechum: Coram, quem perditæ quæris,
 Adsum (AIT) advenio! solumq;, quod ante vocasti,
 Invideo! prior ipse tamen sternare, necesse est,
 Qui pugnam prior ipse rogas. Si quæris adempti
 Regis amore necem! dabimus: mactabere latro;
 Vandalico Regi comitem te protinus addam, ut
 Una suprema dies ambos jungat amicos.
 Vos precor, o acies, utrinq; absistite ferro!
 Nos duo pugnemus: qui vicerit, omnia vincat;
 Nostrumq; unius nece stet victoria, quanta est!

Vix ea finierat, cum mox ab utrinq; dirempta
 Discessere acies; spatidq; ad prælia factis,
 Circum ambos vacuum trepidi fecere coronam.

XLI.

Nunc, age, dic Erato, memorabilis ede duelli
 Mansurum nomen: Lachus quibus obstitit hosti
 Viribus, ac tandem qua vi dejecit eundem:
 Hujus ab eventu pugnae, victa agmina discent,
 Quantum cladis habet modò momentanea clades.
 Illi equidem spatii æqualibus, instar euntis
 Turbinis, excussis concurrunt eminus hastis,
 Sorte tamen teli sibi dispare: nam Dagoberti
 Abstulit hastam error; pectusq; celerrima Lechi
 Dum petit, ut feriat, pectus percussit equinum:
 Excudit hanc saltu quadrupes, sed vulnere factus
 Debilior, Domino fuerat jam pænè rebellis.
 Arsit ad hæc Lechus; facinusq; ex arte peractum
 Esse ratus, jaculum ingenio contorquet eodem
 In caput alipedis. Quanto fuit arjete dextra
 Missa, volat, frontemq; ferox diverberat hasta

Qua-

Quadrupedis Dagoberte tui. Ruit ocyter actus
 In terram quadrupes; & eodem tempore præcep
 Deturbatur equò Dagobertus; at ense ruinam
 Dum levat assurgens, à pondere fregerat enseni:
 Fragminibus gladii visis expalluit; illo
 Tempore quidvè foret, paulum dubitavit, agendum!
 Tum fugit infrendens, hastamq; inclamat & enseni,
 Oblatò cupidus telò instaurare duellum.

*Quò fugis? exclamat Lechus: mora parva salutis
 Restat, & eripient nulla te perfide fraudes!*

Te licet in medias acies projeceris, ibo;

Teg; manus inter vindex mactabo tuorum:

Heroum quò sacra fides? quò, lege duelli

Pactus honos? pudeat, nunc o tam magna locutum

Terga dare! Ille vocat, fugit ille: ac impete facto

Alter in alterius prope tergo pendet; uterq;

Cursu dissimiles, hic equò celer, ille timore.

Exclamant Alemani illinc, hinc Slava Juvéntus,

Diversoq; favore urgent vocemq; viamq;:

Hi, Fuge quò potis es! Sequere, illi, dum potes, instant.

Obvius interea Dagoberto porrigit enseni

Armiger. Ergo datis Dagobert animosior armis

Restitit; inq; hostem conversus: At improbe (CLAMAT)

Parce sequi; redeo! virtus non me tua terret,

Non es, quem metuam, Nebulo! mea tela timentem

Me faciunt, &, qui Dominum deceperat, ensis.

Sit, precor, hic nostris, fietq; fidelior ausis

Mucro; lavetq; tuo maculam mihi sanguine primam.

Retto redi! si qua est virtus tamen; ire pedester

Ad pugnam mortemq; velis: descende, priusquam

Iste cadat tecum sonipes; ne fortè putère,

Dum cadis à nostra, propria cecidisse ruinà

Hæc

Hæc ait: atq; manax elatum concutit ensem.
 Frennit ad hæc Lechus; vultuq; timendus & epse
 Emicat in terram, quæsans caput, Atq; ita FATUR:
 Qualicumq; acie, si nefcis improbe, fixum
 Est mihi femimarem Dagobertum sternere; quodq;
 Decrevi, possum: confer timidissime dextram,
 Artem, animos, ferrum! Non te (prout reris) inermem
 Consequor, ut feriam! licet hoc homicida mereris,
 Dixisti legem ipse tibi, dum Regis inermis
 Cæde cruentares ferrum! jam criminis hujus
 Mucro tuus pœnas fractus dedit: exitus idem
 Te manet, ut medium mihi nunc mutilere cadaver:
 Congredere. His dictis, rabidorum more leonum
 Ambo profiliunt. Concurrunt! ista dedere
 Arma sonum, & subita scintillavere favillæ
 Attritu ferri! miscent tum vulnera multâ
 Plagarum numero, qualem sapientia ferri
 Dividit huc illuc, artemq; in vulnere quærit.
 Collisæ non tot tonitrusq; & fulgura reddunt,
 Dum scindunt pariter, scinduntur & ære, nubes;
 Quot mucrone ictus cæsum punctimq; rotato
 Hinc Lechus, hinc Dagobert, certamine Martis anheli,
 Reddiderant dederantq; pares, cum verbera verbis
 Plurima miscentes. Tandem consurgit in ensem
 Impatiens Dagobert, solitodq; valentiùs hostem
 Vibrat in adversum. Clypeo Lechus excipit ictum
 Quem tua non Hector, nec Achillis parma tulisset
 Utraq; opus quamvis pœnè immortale feratur:
 Integer hunc tulerat, prælagus munere Divum,
 Umbo Lechi! exarsere tamen, quot in ære Nepote
 Cælati, subitas oculis sparsere favillas;
 Irasci credas, sentireq; vulnera Reges,

Et

Et Lechi offensam defendere velle Parentis.
 Ne faciant, facit ipse Lechus: qui tempore eodem
 Hortatusq; manum, Divisq; in vota vocatis,
 Altior assurgens, multodq; valentior, ensem
 In caput illidit Dagoberti! fissa repente
 Dissilit ut glacies galea; admittitq; mucronem,
 Qui non hæsit iners, uno verum impete præceps
 Per caput & faciem, quæ naris & ora recedunt,
 Descendens medius, pectus quoq; dividit ipsum!
 Procubuit frigans Dagobertus machina: at illi
 Et caput & facies humero ex utroq; pependit!
 Regis ut illa foret pro majestate cicatrix
 Magnæ animæ facturâ viam! vicisse minori
 Nec Lechum decuit, nec te Dagoberte perisse.

Ut verò ingenti Dagobertum funere stratum XLII.
 Conspxere acies, clamorem ad sidera tollunt,
 Plausu istos, lacrymoso illos animante dolore!
 Seq; ruunt contra: lacerum subducere corpus
 Almani certant, prohibent auferre Polachi.
 Pugna atrox oritur, caduntq; caduntq; vicissim
 Non tamen ultra horam. Ducibus viduata peremptis
 Atq; animis Alemana acies, dat terga: simulq;
 Dum premit & premitur, se seq; urgendo retardat
 Interit ipsa suis, casus prout obtulit, armis.
 Semineces, vivos, sparsimq; ac ordine nullo
 Sanguineum per iter supraq; cadavera ferri
 Cernere erat: rapidis se saltibus eripere hosti
 Viduales alios; alios post terga trahentes
 Partem animamq; suis, quantum reptare licebat
 Oraq; ferre retro! projectis turpiter hastis
 Ire catervatim reliquos à parte videres!

S

Nulla

Nulla fugæ requies, donec victricibus armis
 Uterius sævire ocliò nox alta veraret.

Fugère exuta castris per opaca cohortes,
 Esse rata sortem, miseranda cadavera Regis
 Atq; tulisse Ducum, patriò tumultanda sepulchrò.

At tibi Lache, Ducum fortissime, maxime Regum,
 Fama relicta manet; magnumq; in nomen itura
 Marmore scribetur, scribetur & ære perenni.
 Tu Vjlor, lauru stabiliq; notabere cedrò,
 Pyramides Arcusq; tibi, sacra signa Trophæi,
 Assurgent! vives, dum sæcla perennia vivent,
 Atq; triumphali Lachusq; legère Colossò
 Duxq; Ducum, & magni quã maxima gloria Martis

ARGU-

ARGUMENTUM Libri iiii.

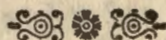
I. **A**d nuntium victoriæ, per Lachum parte,
 A plebs de vicis & urbibus Vandalicis le-
 ta excurrit in campos. II. Polia pariter
 leta excurrit in campum victoriæ. Sed Filii Un-
 dali cæde cognita, primò languet, tum in lamen-
 ta erumpit. III. Illam solatur Lachus. IV. Nil
 proficiente Lacho, Visimir solatia adhibet; & men-
 tione facta de Vinide superstitæ, nonnihil Polia
 mærorem leuat. V. Lachi mandarò, justa per-
 solvuntur cesorum Manibus; & tumultantur ca-
 davera. VI. Undali occisi corpus secernitur,
 singulari pompa tumultandum in templo Martis,
 ad fluvium Vandalum sito, ubi Vandalicæ Regum
 Mausolea. Fit apparatus deducendo funeri. Pom-
 pæ funebris ordo describitur. (De Marfanæ
 seu Martis Delubro in Vandalia Istulea
 Crom: p. 32.) VII. Funebrem pompam Polia
 mærens sequitur. Cupit pro solatio audire ali-
 quid de Vinide Filia, quam esse superstitem, Vi-
 smir modò innuerat. VIII. Visimirus, mæroris
 & itineris levandi gratiã, narrat de suo olim in
 portum Hæneticum appulsa. De Antistite loci
 Vinide, & armis ab ea collatis. De ejusdem Vi-

S2

nidis

nidis relatione historica, olim facta circa Paren-
tes suos Negnonem & Polien; circa Undalum
Fratrem, & Sororem Vandillam; circa funestos
horum casus, sortemq; suam &c; ex quibus o-
mnibus, quæ à Vinide olim audierat, hæctenus
sentiò pressis, dicit Visimir se jam concludere,
illam Viniden esse Filiam præsentis Polie, So-
rorem Undali. IX. Polia exclamat: ex tantis
indiciis agnoscens, suam esse Filiam, illam Vini-
den. Optat similem notitiam de Vandilla, Filia
sua altera. X. Lachus promittit, similem se no-
titiam de Vandilla superstite facturum. Prius
tamen cupit doceri à Polia: quonam pacto Van-
dillam infantem amiserit in exilio, cum simul ra-
pta cum illa esset à prædonibus, prout Visimir à
Vinide olim audierat? quo item pacto ipsa Polia,
à raptu libera redierit in Vandaliam? XI. Po-
lia suspirans, narrat historiam: De suo olim cum
Vandilla infante raptu à prædonibus in exilio.
De excussa per prædones, è gremio Matris in ter-
ram, Vandilla infante & illius iactura. De mu-
tuis prædonum inter se jurgiis, cedibus, & exi-
tio. De sua Polie fuga, & post longos errores
adventu in Vandaliam. De privato apud fidum
civem Ovidam hospitio. De restituta sibi cum Un-
dalo, prima sceptri Vandalici dignitate, post abi-
tum Geserici. Tandem finiens Polia historiam,
vult audire aliquid de Vandilla, cujus superstiris
spem

spem modò Lachus fecerat. XII. Lachus exul-
tans, bene sperare Poliam jubet: sed narrationem
de Vandilla superstite differt; veniente jam in
conspectum templo & loco tumulandi Undali.
XIII. Templum Martis, templiq; decora descri-
buntur. Iusta persolvuntur Undalo, & solenni-
tate funebri tumulatur cadaver in sepulchro
Principum Vandaliæ. Polie dolor, & lamenta
ultima super ultimo Nepote Regum Vandaliæ.
XIV. Postridie Lachus, versùs colossum Jovis
non longè distantem, progreditur cum comitibus.
Observat à latere, mirabilem fontem, aquas è
rupis vertice, instar fluvii violentas, & super
àëra arcuatim pendentes, ejaculantem. XV.
Fonti ejusmodi, Lachus cum Polachis, Slavicè
& ex re appellationem Wisla, quasi à penden-
do, imponit. Polia subscribit Slavicæ appellatio-
ni fluvii, qui hæctenus vocabatur Vandalus.
(De Fonte Vistulæ, & Slavica ejusdem fontis, Wisla,
quasi obwisla, à pendendo appellatione. Sarn: l. 4.
f. 23. Guag: f. 1. Hinc in Mapp: vet: legitur: Isu-
la, Vandalus olim. Miechov:) XVI. Lachus posthac
miratur in colosso statuam Jovis, pube tenus figu-
ram agni referentem. XVII. Polia reddit cau-
sam, sic à se quondam erectæ, Jovis Hammonis
statuæ. Narrat historiam: De suo olim forti me-
tu ex gregis ovium subito aspectu. De Matrum
gravidarum forti imaginatione, varias figuras
formante in fetu. De sibi olim in exilio nata in-
fante

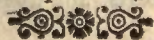

fante Vandilla cum stigmate Ovis, impresso pectori. De amissa tandem illi Infante: in cuius recuperandæ gratiam, Fovi Hammoni posthac se statuam erexisse narrat. XVIII. Lachus exclamatur plaudens, & affirmat Polia, se præsto documenta daturum, Vandillæ superstitis. Tandem adstante Libria & Visimiro, narrat idem Lachus historiam: De sua olim venatione in Slavonia. De Senæ quodam in sylva, miserè cum infante gestata circumvento à fera. De auxilio Senæ præstito à se Lecho. De vulnere accepto in vindicata ab urso infante. De eodem Senæ cum infante, in suum Lechi hospitium recepto. De eodem Senæ, suos narrante casus: jam exilium è Vandalia: jam raptum conjugis cum prole infante: jam ejusdem infantis in via repertæ, & hæcenus servate statum miserum &c: De eodem Senæ, se ante mortem profiteute Negnonem è Vandalia; tradente Tutori Lecho infantem Vandillam, stigmate Ovis congenito signatam, & ad sceptrum Vandala, per Gesericum erepta, natam. De eodem Senæ, tandem in aula Lechi mortuo in urbe Pola. (De urbe Pola, parente Lechi; Sarn: l. i. f. 21.) XIX. Narrat item Lachus: De eadem infante Vandilla, suæ tutelæ à Negnone mortuo commissa. De ejusdem Vandillæ infantis paræ ætate cum Visimiro, & educatione. De suo Lechi tacito proposito, despondendi aliquando Vandillam

Visi-

Visimiro. De mutato in infantia, Vandillæ nomine in Libriæ nomen; cum appellatione Velleris congeniti. De errore posthac mutuo; Visimiri, putantis Libriam Sororem: & hujus, putantis illum fratrem: dissimulante Lecho. De hujus Libriæ posthac per Rossam raptu, & præsentis felicitate. XX. Post finitam à Lacho historiam; diu sine voce, Polia, Libria, Visimir, hæserunt; stupore & letitiâ attoniti. Tandem Polia Mater, in voces læta erumpit; & Libriæ pectori congenitum stigma recognoscens, suam in Libria Vandillam salutatur. Miratur Superam dispositionem, in dirempto fati Undalo. Antiquum Lechi propositum probat. Libriam Visimiro in sponsam offert, pro dote adjiciens Undali Regna ad Vistulam: XXI. Libria salutatur Matrem Poliam. Fert gratias Lacho, Vindici & Alori suo tanquam Patri. Non deest officio Visimir, plaudentibus Polachis. XXII. Polia, continuandæ letitiæ gratiâ, in regalia Vavelli tecta cunctos invitat. Mandat parari triumphum victori Lacho. XXIII. Tandem ex mandato Lachi, præmissis terrâ exercitu, descendunt triremes in subjecto Vistula paratas, Lachus, Polia, Visimir, & Libria, cum plerisque Procerum: ac recenter impositum Vistule nomen nobilitaturi, diriguunt prono flumine casum versus Vavelli arcem. Spargit fama de adventu imminente Principum, & de futuro Lachi triumpho.

LIBER

LIBER XI.

I.

AGNA, triumphato non infeliciter
 hoste,
 Fama suos per Vandaliā, per &
 extera regna,
 Victores, nullo non applaudente,
 canebat :

Excivitq; suis cives ex urbibus ; uno
 Impete densantur pueriq; senesq; , nurusq; ,
 Quæq; inter gestant sua prolem brachia Matres :
 Occurrunt unâ victoribus ; inq; calentes
 Sanguine adhuc campos, aciemq; à pulvere mersam,
 Procedunt ; spectare avidi, quâ Sclavus ovarit
 Miles, & edomito tentoria fixerit hoste ?
 Hi crotalis, festoq; Lachum clamore salutant,
 Illi vestigant Alemana cadavera : parsq;
 Nôsse virum vultus metuendos gaudet & arma,
 Pars tractare neces ; confixaq; corpora rursus
 Figere. Quin pueri Materna exempla secuti
 Scuta super reptare audent, petulanter & hosti
 Insultant cæso ! teneris aliâ unguibus atros

Effo.

II.

Effodisse oculos, membrisque; avellere gaudent
 Spicula, & adstanti munus præbere Parenti.

At prior ante alios, ut fufum audiverat hostem,
 Regina, & comitum numero præsignis & ostrò,
 Gratanti similis, Lacho tam ferre salutem
 Quam cupiens Gnato, præit applauditq; Polia.
 Dum tamen (hèu ignara mali!) deprêndere læta
 Omnia, seq; putat victori occurrere Gnato,
 Quod dolor ille foret crudelior inter amoris
 Gaudia concepti, prima offendisse cadaver
 Undali & ipsa suo visa occurriffe dolori est!
 Namq; videbat, uti mœrens exercitus emptam
 Morte Ducis laurum damnabat, totq; timendis
 Hostibus evictis, luctum non vinceret unum;
 Ora sed atq; oculos circum Regale cadaver
 Solveret in lacrymas, fatis iratus iniquis.

Prima mali jam tunc capiens vestigia, quamvis
 Quid sit? adhuc dubitet, tamen omine palluit ipso
 Polia: & cunctis, ut cuiq; erat obvia, retro
 Militibus missis, rapitur visura locumq;
 Et causam luctus. Tum verò ut triste cadaver
 Aspexit Gnati, conspectu obmutuit ipso
 Exanimis sibi visa diu; lacrymisq; carebat
 Ille dolor, vocisq; diu via defuit illi.

Viribus amissis, supra procumbit inane
 Corpus; & immoritur pænè, immugitq; cruenta
 Sæva cicatrici! Tandem sibi reddita paulum,
 Ora, comas, vestem lacerans, vultumq; coortis
 Sicut ab imbre gravem lacrymis, ad sidera tollens:
 Sæve (EXCLAMAVIT) tibi Jupiter, & tibi nostris
 Si, Fortuna, malis tanta est contentio pasci,
 Addite me cumulo fatorum, quæso, meorum,

Sæu

Sêu amor est flammis miseram, sêu perdere ferrô!
 Nulla mæa pars sana domûs è vulnere restet,
 Atq; ego jam tandem dicar clausissè ruinas,
 Et superincumbam cineri cinis ultimus! hêu! quàm
 Ira gravis Superûm! soli mihi funera dèesse,
 Quò magis affligar, cupiunt! servire docebo
 Fata mihi tandem, cogamq; miserrima velle
 Quod nolunt; moriens nolentibûs obruar illis!
 Ah! cûr quærenti, miserandam perdere vitam,
 Ad facinus mihi dextra tremis? quis terror & amens
 Me retrahit pietas? dolor est mihi debilis ergo?
 Et quas ante habuit, vires vice perdit in ista?
 Hêu! quàm terra mihi vellem priûs ima dehiscat,
 Ante Puer quàm te videam, mea viscera, tali
 Funere demersum! durum est spectare cadaver,
 Durius est, Gnatum non cernere! dividor, inter
 Funeris & vitæ confinia tristia pendens!
 Ducere si vitam Fili charissime vitæ
 Te sinè, si pugnem tanto superessè dolori,
 Me peiora manent! lethô crudeliq; ipso
 Mens mihi erit: semperq; tuæ miser Undale Matri
 Ante oculos stabis; nec erit manus ultima nostris
 Lucibus, hæud aderit finisq; modusq; malorum!
 Nocte dieq; fleam Mater te Gnate, necesse est,
 Pars animæ victura meæ, fulcrumq; senectæ!
 Nonnè ego, dum nondum patiente ætate parares
 Prælia, clamabam fati præsaga: *Quid bystem*
Vadis in adversum Juvenis? metire quod audes
Quodq; potes! nimium sunt lubrica prælia, & atra
Plenum opus est fortis, belli genus! Hêu miseram me!
 Non exaudita tentasti prælia Matre,
 Et non audita cecidisti Gnate Parente!

Gna-

Gnate, mei senii spes maxima; qui mihi nuper
 Omnia solus eras: nunc raptus Marte cruento
 Inter opes inopem præstabis, & omnium egentem,
 Quæ lacrymor, Matrem! Sic CLAMAT, & oscula fufis
 Permifcet lacrymis; mœstâq; nec imperat iræ
 Qua furit in Furias, & Martem devovet Orco.

Lucibus occurrens tantis, quacunq; valebat
 Dexteritate, Lachus præbet solatia, Et INFIT:
 Parce, precor, lacrymis Regina: *Ferendo ruinas*
Vincimus! Abjectis animis timidisq;, relinque
Nolle adversa pati: Virtus, quæcumq; vocari
Magna potest, nullo fatorum pondere nullis
Frangitur adversis; mala cum sciat esse futura
Semina lætitiæ, forti dum mente feruntur.
 Incipe placari Regina, animamq; virilem
 Indue, Feminæam generosior exue: quando,
 Privatis quæ sola præit, te causa dolere
 Publica non patitur. Luctu temerare salutem,
 Quæ data nunc regno est, admittes? nempe quod hostis
 Ipse velit, facias; nostris ut lucibus ille
 Insulset, seseq; neget post omnia vitum:
 Quin veniat, reparatq; animos; nostrosq; dolore
 Vincere nos (nequirit quos ferrô excindere) speret!
 Non dubito, faciet; si te meminisse pudebit
 Reginam: tuus hic, quem cerno in Principe, fletus
 Tangit ut attonitos, sic panè effeminat omnes
 Vandalidas, hostemq; acuit. Patientius (oro)
 Fer mala; ne noceas Regno, nobisq;, tibiq;,
 Postq; necem Gnati, cunctorum funera cernas!
 Nos (sine) ploremus, sævo tu parce dolori.
 Me miserum! cuperem non persuadere, quod hortor,

Cum

III.

113

Cùm clades super ista omnes, quæ fletur, habenda est,
 Materiq; minùs semper dolamus! at unà
 Ne Regnum cum Rege cadat, te ponere Matrem,
 Reginam induere, ac animosè vivere præstat!
 Parcè precor, si in te peccat reverentia nostra;
 Patria jam tibi sit Gnatusq; Paterq; Sororq;;
 Omnibus his Patriam ne posthabeamus, oportet.
 Quotquot enim Cives fervabis, tot tibi Gnatos
 Esse puta; hàud aliter, nisi sis simul ipsa superstes,
 Servandos. Hèu mitte queri! *Non jurgia flectunt,
 Irritant Superos; quorum rescindere nemo
 Facta potest: jussisq; aliquis si fortè repugnat
 Non minuit clades; alias, nisi pareat, addit!*
 Fac, submitte animos! factis mora nulla: quod instat
 Elige; sponte velis num Dîis parere coacta.

IV.

Desierat Lachus. Sed nullis illa movetur
 Vocibûs; hortatu quàmvis ab utrinq; parato
 Visimir hinc, Libria illinc solatia ferrent.
 Non aliter, quàm si videat philomela recenti
 Sanguine manantem nidum, modò mœsta querelis
 Cœlum implet, modò muta filet, circumq; ruinam
 Ipsa suam volitans, non consolabilis errat!

Ergo perire preces ubi vidit Visimir: *Istud
 Sistere mœrorem saltem queat, (INQUIT) ut ipsi
 Te salvam serves Natæ Polia Vinidi.*
 Namq; ea, si nescis, vivit; supereſtq; Parenti
 Ultima spes! modò lata aurem concedere pergas,
 Omnia narrabo, tacui quæ nuper; & apto
 Tempore decrevi narranda. Quod aptius isto est
 Tempore, quo, Gnati lugens dum fata, repertæ
 Gaudia Vinidis discas? Per sidera juro,

Vivit

Vivit, & o felix regnat tuâ Gnata Vinidis!
 Vivere felicem vidi, testisq; docebo.

Hûic saltem te serva, oro! nondum orphana nondum
 Mater es; & *Prolis fas est miserescere Matrem!*

Ad nomen Gnatae sensim sibi viſa redire
 Polia; inq; spei cœptæ solamine fixa
 Erigitur! sed adhuc dubiis affectibûs errans
 Lætitia & luctûs, suspensum tradere pectus
 Nescit utri queat, & simul ardet tradere utriq;.

V.

Interea Lachus, postquam miscere sensim
 Reginae luctus adverterat; affore credit
 Tempus, ut extincto redeat mœrore serenum;
 Si, modò quæ sævò cecidère cadavera bellò,
 Sint submota oculis: gnarus, *Quantum urgeat, & quàm
 Multum habet ad luctus, visi præsentia dammi!*

Ergo dari inferias caesorum Manibus ultro
 Imperat: *Ite (inquit) socias, quæ sanguine nobis
 Hanc laurum peperere, animas decoremus honore
 Supremo; properate rogos, tumulumq;, pyrasq;:
 Post bellum tandem suprema pace fruantur
 Emeriti, nunquam-fama moriente, Sodales!*
 Dixerat. Illi omnes extunc inhumata suorum
 Corpora deportant, subjectisq; ignibûs urunt.
 Dumq; cremant flentes; flammis morientibus ossa
 Eripiunt, mistimq; locant, mors æquet ut omnes.
 Erigitur tumulus, positi qui funus acervi
 Dum superinjecto sepeliret culmine, tanti
 Venturam ætatem belli de mole moneret.

At non illæ etiam, turbam quæ fortè minorem
 Plebejæ inferiæ tumulant, tibi maxime Regum
 Undale justa dabunt! ne sit sine funus honore,
 Dignus eris meliore urna: quâ grandia magnum

VI.

Mau:

Mausolea tegunt Cinerem, quodq; eminet altè,
 Vandalidùm Regum Soboles, condère sepulchrò!
 Non procul à magno, fluvius quà Vandalus exit,
 Fonte, stat armigero moles sacrata Gradivo:
 Templum augusti, ingens; quantum post prælia longa
 Vandalidæ quondam valuerunt ponere Marti.
 Manibus Augustis domus hæc: quocunq; priorit
 Mors Atavos Abavosq; Duces decerpserat ævò
 Vandali ab antiquo venientes Sanguine Reges,
 Hic ingens jacuère Cinis. Decerrere non est
 Promptum, an mole magis structura superbiat illa,
 Depositònè magis, cujus de munere vivit.

Huc, animus cunctis, magni deducere funus
 Undali. Adornantur solennia; quivè dolorem
 Magnificum deceat, pompæ describitur ordo.
 Tum Lachus ingentem ramis hinc indè recisis
 Constituit quercum, tibi deplorande trophæum
 Armipotens: aptat Dagoberti cæde perempti
 Exuvias; apicem galeâ cristisq; cruentis
 Induit, infra enses nitidum thoracq; ramis
 Subligat; hinc clypeum, trunci de parte sinistra,
 Indè hastam certa suspendit lege trementem.
 Mox aliè crates, &, quod de viminè querno
 Surgeret extemplò, fabricant sublime pheretrum.
 Hoc Juvenem tandem ponunt in pegmate Regem
 Undalum! at arfuras Lachus obnubit amictu
 Ipse comas; ipse arma addit, quibus Undalus olim
 Hostem exarmavit: truncos hostilibus armis
 Exornat Lachus, figens inimica superno
 Nomina suggestu: facto simul ordine mandat
 A primis Ducibus spectanda insignia ferri.

Ergo, ubi ter miles circum regale pheretrum
 Decur-

Decurrit lacrymans, ter lamentabile bustum
 Lustrarunt in equis Pglachiq; & Vandala pubes,
 Itur! & ordo Equitum primus præcedit, utrinq;
 Funeris in pompam versis exercitus armis.
 Successère trophæa; Viris primoribus inter
 Undiq; clangentùm sonitum gestata tubarum.
 Currus abhinc, pheretri sublatum pegmate corpus
 Qui tulerat, stanti similis, similisq; dolenti,
 Procedebat iners. Tetricæ post terga quadrigæ
 Ibat & ipse humilis, dejecto flebilis ore,
 Olim audax bellator equus; quasi dicere vellet:
Pro Domino solos jam se portare dolores!
 Non dèerat pompæ, cuneo quæ prima, suarum
 Ducit Amazonidùm tristis Libria catervam.

At, quæ pænè animò sequitur dejecta stupenti, VII.
 Maxima pars lucus aderat Polia! labantem
 Vix Lachus Visimirq; tenent; quos inter utrimq;
 Immemor ipsa sui nunc pugnis pectora scædat,
 Nunc ululatu auras lacerat, nunc unguibus ora;
 Sternitur interdum, terræq; immurmurat ipsi
 Nescio quid! CLAMATq; Ultinam me pompa referret
 Ista domum, non te, mea proh! mea viscera, Fili!
 Hi sunt hi reditus, expectatiq; triumphi
 Gnate tui! ah peream potius, quàm saucia tantæ
 Testis eam pompæq; comes; cùm læta veniret,
 Te Fortuna eadem venit ingratissima raptò!
 Unde Parens capiam solatia? Tu mihi saltem,
 Lata spondidisti qui dicere Visimir, edic.
 Quæ tibi Vinidis visa aut audita venibat
 In mentem? possim dignoscere, *Filia num sit*
Hæc mea? diminuiq; aliqua de parte dolores
 Jam nostri possint! Quæ nunc solatia posco,

Parva

VIII.

Parva quidem modò sunt, sed non indebita Matri.
 Æqua petis: (REDDIT VISIMIR) nèu tædia nobis
 Cœptum iter offendant, mœrorq; ex parte fatiget,
 Promisso sermone viam fallamus, oportet.
 Postquam ego (cœu toties docui) vi turbinis & vi
 Irati pelagi, me tempestate Parenti
 Ereptum quondam indolui, nec abire retrosum
 Fas erat; Heneticum tœnuit nostra anchora portum.
 Arx fuit, & templum flammis Vestalibus olim
 Nunc etiam sacrum: templo tunc maxima custos
 Præfuit Antistes, quam credo præesse Viniden
 Hactenus. Hæc lacera classis nostrumq; miserta,
 Dum petimus, vires refecit; concedit & omne,
 Quo mea cum Sociis reparentur carbasa, tempus.
 Interea hospitid supplex dum turba moramur,
 Quos ego non casus, quæ non arcana prioris
 Temporis edidici! dum non vulgaria quæq;
 Narraret, fieri quæ vix potuisse putabam!
 Hæc inter, genus ipsa suum Patriamq; docebat:
 Esse sibi Patriam, fluvius quæ Vandalus isset,
 Vandaliæ; nec sustinuit reticere Parentes,
 Negnonemq; Patrem, Matremq; exinde Poliam,
 Et Juvenem Fratrem, nomen cûi Undalus esset,
 Vandilleq; etiam meminit facunda Sororis.
 Hos omnes Geserici irâ fastuq; rebelli
 Exutos Regnò, Patriam mutasse dolendò
 Exiliò (Fratre excepto) narrabat: at illic
 Nescio quem fluvium tenui transmittere cymba
 Dum properant, tristis fortuna diremerat omnes!
 Tempore namq; illo, diverso in littore stantem
 Poliam, Matrisq; sinu propiore gementem
 Vandillam infantem, rapiunt fera turba latrones!

Quos

Quos ubi persequitur Negno, penetravit adusq;
 Prædonum latebras, & sylvâ clausus eadem
 Desit in totum Vinidi Negno videri:
 Namq; ea torrentis transverso in littore mansit
 Jam dudum translata prius, poteratq; Parentum
 Una, relicta, dolens, longè spectare ruinam:
 Quos ubi non reduces, nec tanto è funere salvos
 Est sperare datum, longis erroribus acta
 Venit in Henetici Vinidis littoris oram;
 Heneticisq; illic Vestalibus addita, plures
 Hactenus exegit meritis feliciter annos:
 Antistesq; electa dehinc, modò præsidet aris;
 Virgineiq; chori, templiq; ignisq; vetusti
 Sic Custos fertur, terris ut regnet in illis.
 Illa meam classem, me prima meosq; miserta est,
 Hospitid excepit, vires reparavit; & ista
 Quæ modò narravi, narraverat omnia. Tandem
 Littore solventi mihi, munere ditius omni
 Obtulerat munus, Galeam Gladiumq; vetustum,
 Arma diu servata aris, præfagaq; Lacho;
 Utq; aliquando Patri deferrem ea, tradidit. Istud
 Nuper ego Patri non enarrabile munus
 Obtuleram: illud idem, Raptor quod Geser ademit
 Lemisaletano quondam mirabile templo.
 Scire cupis, quam ratione in templa Vinidi
 Venerit ablatum? paucis Regina docebo.

Sic ait; & narrat: Quo Divum munere Geser
 Percitus, arma eadem, quibus orbem everterat, & quæ
 Diripuit propriis, alienis tradidit aris.
 Hæc ubi dicta, addit: Donatus munere tanto,
 Cùm modò Vandalicas longo post tempore terras
 Visimir aspicerem, primò dubitare parumper

T

Mox

Mox licuit sensim cognoscere; *Non periisse
Vinidi Matrem!* puto sis, quam dixerat illa
Esse sibi ablatam per pristina fata Parentem.

IX.

Non erras facunde Hērōs (POLIA REPONIT)
Quæ modò miranti non es narrâsse gravatus,
Esse nimis quàm certa reor. Nostram esse Viniden
Hanc ipsam, Visimire meam quam ritè probâsti,
Plusquam credo Parens! nostra est, o nostra Vinidis
Illa eadem, quam sava mihi fors abstulit! illa
Quam genui Mater, cujus modò gaudeo sorte!
Cur non conspectu fruor illius? & sua nostrò
O dilecta nimis non pendent brachia collò?
At minùs ut doleam, satis est audisse Vinidis
Nomina, & à tristi servatam funere Gnatam!
O utinam pariter Superi præstare velitis,
Certo Authore queam nomen quoq; scire secundæ
Et sortem Gnatæ! quantum omni libera luctu
Quàm felix irem, Vandillæ conscia salvæ!
Quis tamen hoc speret? plusquam temeraria plusquã,
(Vandillæ cùm nulla salus) spes ista vocanda est!
Scilicet hanc sperem deprèndi posse Puellam,
Cujus vix cineres mihi quisquam reddat & ossa!
X. Quid dubitas? (LACHUS-EXCLAMAT) Sperare
futurum

Hocnè etiam Regina times? *Diti omnia possunt.*
An, quia magnum hoc est, fieri quoq; posse negabis?
Ab quàm sæpè aliud, quàm formidare liceret,
Euenit! Orbem istum nôrunt qui volvere casus,
Improvisi adsunt! votis quò gratior ægris
Sors veniat, quantò minùs expectata tenetur!
Non ego jam dubito, quin & promittere nitor,
U

Ue Vandillâ etiam possis gaudere repertâ.
Dic modò, quod factum, vel qui tibi casus ademit
Vandillam infantem? quoniam prædonibus olim
Dum raperè illis, simul est tecum acta Puella
In prædam; similisq; ruina involverat ambas!
Qua simul ipsa feris erepta latronibus arte
In Patriam tandem, modò regnatura, redisti?
De Negnone etiam, cujus modò discere nomen
Gestiq; si quid habes, nèu enarrare graveris.
Tum Polia alto suspiria pectore ducens:
Maxime, (RESPONDIT) quid me mihi Leche
dolores

XI.

Antiquos renovare jubes? sed tanta cupido
Est quoniam nostros casus perdiscere, disces:
Ambò adhibete aurem, Visimirq; & Leche, loquenti.
Illius ad fluvii ripam (cujus modò Visit
Narrando meminit) transverso littore postquam
Vinidis Negroq; stetit; sum rapta duobus,
Rapta simul mecum, gremiò quam fortè gerebam,
Hèu Vandilla infans! ambas rapuère latrones,
Vicinumq; nemus præda lacrymante petebant.
Nil nostræ valuère preces, non obfuit infans
Vandillæ gemitus: rapitur cum Matre Puella,
Et pro lacte bibit lacrymas Matrisq; suasq;.
Auferimur! retro nos per loca longa sequente
Vinidis gemitu, trans littora prisca relicta.
Quod simul ac vidit, ferròq; accinctus & ense,
Ibat ut exigeret sua conjux pignora, Negro.
Specto ego currentem; simul omnibus, *Uxor ut adsit,*
Viribus inclamo: sed frustra? abscondita sylvæ
Ocyus irrumpant, qui me rapuère, latrones.
Atq; ità tam Conjux oculis quàm Gnata Vinidis

T 2

Va-

Vanuit ex nostris. At non tamen ultima clades
 Illa fuit! Vandillam etiam, quæ Mater in ulnis
 Gestabam, gremio excutiunt (o probra!) latrones;
 Projiciuntq; viâ! sêu quodd sibi inutile pondus
 Esse rati infantem; sêu quodd Negnona sequentem
 Objecta profugi cuperent infante motari.

Quidquid erat! postquâ factum crudele peractum est,
 Impia turba gradu celerant auferre Poliam.

Abripior lamenta inter, ploransq; tremensq;,
 Et tristes laniata comas! sinè Vindice tandem
 Ducta per anfractus sylvarum, sistor ad umbram
 Jlicis annosæ: quod, cœu defuncta periclo
 Fax ea prædonum se se gavisâ recepit.

O Superi, quantum miseris succurrere nõstis!

Ecce ego, dum nostrî paveo discrimina sexûs,
 Sola, tremens, & inops, & deploranda vel hosti,
 Dum sudibus partim, partim circumsonor armis,
 Latrones inter (facto quis crederet?) ipsos
 Jurgia consurgunt: *Utri sua præda latroni*

Destiner? utri unquam majus de crimine nomen
Creverit, ut facinus tanta mercede coronet?

Qui tamen antiquo de crimine dignior esset
 Non erat inventus, meriturus jure Poliam.

Excutiunt sua facta truces, carpuntq; fremuntq;;
 Dumq; alii clamant, *Sibi debita lucra, Poliam,*
 Dum repetunt alii; sit strages mutua: ferrò
 Caduntur fures rabidi, caduntq; vicissim,
 Donec ab alternis cecidissent icibus omnes.

Tum Polia Diis grates prece solvo; simulq;
 Per nemus & frutices & opertos arbore tractus
 Præcipito gressum: volui me reddere primæ
 Prompta viæ, sed erant vestigia nulla viarum.

Quodvè

Quodvè magis primam (quacuncq; mihi ire liceret)
 Quero viam, tantò magis exerrare dabatur!
 Nona dies aderat, cum fessâ labore viarum
 Me rursus nostræ; satis ducentibus ipsis,
 Vandalia reddo, Patriamq; invita reviso.
 Hic me, Vandalia Civis de civibus unus,
 (Cujus ego curæ quondam Gnatum ipsâ reliqui,
 Et cûi prisca fides in pectore mansit) Ovidas
 Excipit hospitid; Gnatum exhibet Undalum, & illo
 Ut fruar interea, redeant dum cætera, suadet.
 Hujus ego Civis defensa Penatibus olim
 Sustinui longum privatos ducere soles:
 Alterius donec Gefericus imagine prædæ
 Speq; throni captus, properanter cederet omni
 Vandalia; ac raptò secum agmine grandis utrinq;
 Militia, externum (quem nunc populatur) in orbem
 Isset; & essemus nostro discrimine tandem
 Erepti. Illo etenim penitus Rivale remoto,
 Mox & amor & prisca fides pietasq; pudorq;
 Paulatim nostris redierunt Civibus: Omnes
 Sceptra velim Patrii dimissa capefere Regni,
 Invitant. Votis cunctorum pareo, regnum
 Occupo, Vandalidis atq; hæcenus impero nostris.
 Quam felix Regina forem, si Gnatus adesset
 Nunc mihi; si Vandilla etiam, cujus modò Lache
 Spem dubiam facere ausus eras! sed credere posse
 Cûi datur? ut jacet hic inopino funere noster
 Undalus ereptus, simili sic funere Gnatam
 Autumo demersam! Misera quid deniq; Matri
 Restat? in hac tandem tumuler nisi clade meorum!

Finiit. Ast illi solatia magna daturus
 Acclamat Lachus, plaudensq; ita voce PROFATUR:

T₃

XII.

O

480

O Regina inter tot felicissima casus
 Inter & ærumnas! Non est (sibi crede) prioris
 Præsentisq; fleas cur jam mala temporis! illa
 Parte jubet quando Fortuna redire serenum,
 Qua modò detonuit; tanquam sævisse puderet!
 Parce, precor, lacrymis; nec Gnatam planxeris, oro:
 Nam, licet interiit, tamen illam è clade priori
 Possè redire reor; pridemq; amissa redibit
 (O Mater!) Vandilla tibi! sit maxima quàmvis
 Vandalidis ea fors, eat & quo protinus omnia
 Obtento Fortuna minor; tamen augure Lacha
 Eventura rei miracula credite tantæ!

Jamq; ego, magna spei tantæ documenta daturus,
 Sicut habet sese res gesta, referre pararem,
 Nè, prope quod nostris Dekubrum obtutibus instat,
 Funeri adornando jam tempus adesse, moneret,
 Unde Duci inferiæ prius & sua justa parentur.

XIII.

TaKa, nescio quid spondens, cum diceret ille,
 Ecce in conspectum molis venere propinquæ.
 Templum Martis erat, validis insigne colossis:
 De facie scires opus hæud mortale, nec ulli
 Concessurum ævo, moliminaq; omnia supra.
 Æreâ materies, cardo æreus, ærea summi
 Curvatura tholi est. Sed quæ latet intus, amorem
 Ars magis atq; oculos rapit admirabilis! illic
 Pyramidas centum, statuas totidemq; videres,
 Quæ tacitæ dum adsunt, & dum spectare videntur,
 Non spectant; ipsæ potiùs spectacula fiunt.
 In medio (quantum patitur locus ille) columnas
 Interpõsta duas surgebat machina, magnis
 Mâusoleum ingens & non vulgare sepulchrum
 Regibus; effigies quorum, rigidòq; metallò

Nomi-

Nomina rafa, omni fulgebant parjete circum;
 Quotquot ab antiquo veniebant sanguine magni
 Vandali ad Hildibium, fatali marmore clausi.
 Ante fores mediâ vacuâq; Obeliscus arenâ,
 Ipse sibi pompa & monumentum nobile, stabat.

Huc ubi regali cum funere venerat ordo
 Exequiale canens, solitè solennia ritûs
 Instaurant; statuuntq; pyras, maclantq; bidentes
 Diis færale sacrum. Jaciunt super igne feroces
 Exuvias, gladios, galeasq; & frena, rotasq;,
 Arma olim direpta hosti. Solenniter ignem
 Ter lustrant in equis, ter sub clangore tubarum
 Ore ululatum edunt! lacrymæ simul undiq; cunctis
 Regis ad inferias funduntur largiùs imbre!
 Hæc ubi, cumq; aliis sunt ordine ritè peracta,
 Exanimis cineres & posthuma Principis ossa
 Includunt urnæ, tumuliq; in marmore condunt.

Quid tibi tunc mentis Polia? dehiscere possit
 Si sibi terra, cupit! tumulo quoq; vellet eodem
 Tristè gemens cõdi: nisi, quod circumstetit agmen,
 Ferret opem! gemit illa tamen, dat & ultima saxo
 Oscula; & ingeminat: *Salve Puer Undale, salve,
 Æternùmq; vale! fer honorem Nate supremum
 Quem damus! exiguum tibi munus præbeo; sed plus
 Quàm nihil, istud erit!* Sic se miseranda fatigat
 Vocibus & lacrymis! donec, quæ sola quietem
 Ferre solet rebus, longos mansuescere luctus
 Vespere nox misso, curasq; levare juberet.

Postera post luctus aurora removerat umbras: XIV.
 Et jam crevit amor, reditu post omnia cunctis
 Maturare viam. Cum Lechus ab aggere celso
 Nescia quem longè prospectans stare colossum;

T4

Dic

Dic (inquit) *Regina*, quid arduus ille colossus,
Ille (ostendebat digito monstrante colossum)
Quid sibi vult? atque cuius sic assurgit honori?

ILLA REFERT: Simulacra Jovis fert ille colossus,
 Vota precesq; cui passim Polia solebam
 Reddere ad hanc statuam. Quin si placet omnibus idem,
 Cuncti illuc, ne non Deus hic celebretur, eamus.
 Nôsse locum celebrem nec te Leche, credo, pigebit,
 Si modò, quæ cunctis sunt admiranda, videbis,
 Præcipuè fontem; saltu qui maximus exit
 Rupe cava, & magnum deducit origipe rivum.

Hæc ait: & cunctis comitantibus, ipsa Lechusq;
 Unâ abeunt versùs spatiosum mole colossum.
 Dumq; iter accelerant, videt en de parte sinistra,
 Quod stupeat, Lechus! Rupes se mira videndam
 Obtulit; ore cavo sed quem vomit aspera fontem
 Mirandum magis illa offert! Fons scilicet ille,
 Quà summa de rupe oritur, non more recepto
 Repit humi, aut tenuit rivò descendit ad ima;
 Sed rapidus, fluviiq; instar, quo nascitur ore
 Magnus it; & sese violens jaculatur in auras:
 Nec priùs in terræ cadit ima cubilia, donec
 Luxurietur aquis, mediisq; argenteus auris
 Pendeat, ac ut amor sibi continuaverit arcum.
 Non aliter, quam dum per aperta foramina, perq;
 Arte laboratæ vacua internodia molis
 Unda saltit fursum, genio ducente deorsum;
 Ramalisq; tubi (quâ fistula definit) omnes
 Eluctata moras, cupit aère posse vagari
 Libera, & obliquo terram super evolat arcu.
 Talis erat species fontis de rupe cadentis.

Quem

Quem super intendens oculos Lach: Hujus origo **XV.**
 Quænam (AIT) est unda? certè spectacula nostros
 Non majora oculos unquam tenuère! quod istud
 Ipso in fonte decus, cuius cunabula miror?
 Nil humile est fonti: caput undæ in vertice rupis,
 Pes currentis aquæ super aère pender, & ipso
 Creditur ire polo, stellasq; invadere velle;
 Effet uti Eridanus, cûi Jasonis innatat Argo.
 Dic, age, quo tantus, Regina, superbiat amnis
 Nomine? nam fateor, tali si nomina Fonti
 Ipse darem, Slavo cognomine, *Wissa*, dedissem;
 Rupe quòd evoliter, quòd & aère pendeat unda:
 Et quia non aliter rebus cognomina Slavi
 Imponunt, quàm quæ rebus nascuntur ab ipsis.

Deserat. Contra cûi sic POLIA REPONIT:
 Quam labi de caute vides, Dux inclyte, lympham,
 Illius est fluvii fons admirabilis, ortu
 Non procul à proprio qui pluribus amnis hauris
 Grandior effectus, fluvii præit omnibus, ut Rex;
 Vandaliãq; omnem mediis interfecat undis:
 Utq; hæc, sic fluvius debet sua nomina magno
 Vandalo; ab illius cognomine Vandalus iste
 Nomen habet fluvius, Regisq; Insignia servat.
 At quia Vandalici cecidit spes ultima sceptri;
 Mutatò imperiò, nomen mutare decebit
 Et fluvium: Slavo cognomine *Wissa* vocetur.
 Qui Polachis nomen, qui stemmata Lache dedisti,
 Des ut huic pariter fluvio sua nomina, cuncti
 Auguror exorant: Authore vocabula tanto
 Accipiat fluvius; sit & *Istula*, Vandalus olim.
 Hæc tamen ut rata sint, quæ ferre spondimus ultro
 Hanc Jovis ad statuam prece supplice vota feramus.

Hæc

XVI. Hæc ait: & Statuam versûs, quæ proxima stabat,
 Antetulit gressum; genibûsq; in cespite fixis
 Vota facit, funditq; preces. Dant plurima circum
 Thura Sacerdotes; mactatur & hostia taurus,
 Hostia grata suo sacrumq; fidele Tonanti.
 Hæc ubi facta; Lachus Statuam miratur, & INFIT:
 Ut memini, nunquam tali sub imagine pictum
 Me vidisse Jovem reor. Ecce ista figurant
 Os humerosq; homini similem simulacra Tonantem,
 Cætera sunt aries? mediò cur desinit esse.
 Jam sãus; èq; Deo pars infima transit in agnum?
 Dicite, qua Deus hic factus ratione biformis?

XVII. Inlyte Dux (REDDIT POLIA) quid ista biformis
 Miraris simulacra Jovis? quòd in arjete sculpto
 Hic medius latet usq; Deus, peregrina (fatemur)
 Format imago Jovem, sed non nova: Jupiter Håmon
 Dicitur Ægypto, cultus regionibus illis.
 Cur tamen hac specie nobis fabricasse Tonantem
 Visum erat? exquiris? certæ pietatis imago
 Id suavit; cujus si causam discere gestis,
 Historiam à nostris narratibus accipe talem:

Exul erat necdum, magnæ quoq; frena regebat
 Vandalia Negno: cum me dulcedine campi
 Captam, amor impulerat loca visere littoris hujus.
 Pasco oculos herbis, volucrum concentibûs aures,
 Alloquits animum: placidi clementia cœli
 Me modò delectat, modò mitis spiritus auræ.
 Sic ego dum spatior; ruit ecce citatûs Eurò
 Grex ovium à tergo, fitiens tunc solis ab æstu,
 Atq; sitim cupidus, post pasqua, fonte levare.
 Dumq; meo subitum jam tergo incumberet agmen,
 Tam gravis & violens raptum me perculit horror,

Quan-

Quanto non similem patiar, dum vita manebit.
 Tum patuit, quantum gravidarum prole Parentum
 Sèu valet affectus, sèu mentis imago profunda,
 Sèu oculus; quando, quis pascitur, imbuit intus
 Effigie fetum Mater, Natosq; figurat
 Hujus ad exemplar, quod mente medullitûs hausit.
 Sponsa gravis fueram Vandillâ infante; timore
 Dum gregis objecti violentiûs icta fuisset.
 Quàm timui posthac, ne mens horrore sub illo;
 Nevè oculus subita correptus imagine formæ
 Nescio quid nostro fetu depingeret! & quæ
 Non hominis fieret, daret orta in prole figuram!

Quodq; verebar, erat; nec me formido fefellit.
 Tempore namq; suo rara mihi sorte Puellam
 Enitor: cujus sub pectore visa refulsit
 Velleris effigies, & Ovis pendentis imago.
 Stigma fuit; sed quod decori nil demeret: imò
 Ornamentum ingens genitæ daret indè Puellæ;
 Quale solet Regum pendere in pectore Vellus,
 Et simul est decori. Tali sub imagine natam
 Infantem (quoniam exiliò mihi nata Parenti est)
 Nominè Vandillam Mater miseranda vocavi.
 Nomen ab exilio factum est, non absq; futuræ,
 Quam priùs edixi, miserabilis opinè fortis;
 Tempore namq; illo, cum Conjuge cumq; Vinide
 (O dolor!) amisi simul hanc, quam canto, Puellam!

Dumq; ego Vandalicis rursus sum reddita sceptris,
 Hæc simulacra Jovi posui: nec imago placebat
 Ulla magis, quàm qua celebratur Jupiter Hammon,
 Velleris effigiem referens, agniq; figuram:
 Quòd facilis meminisse meæ Deus iste Puellæ,
 Atq; aliquando mihi, redimitam Vellere, posset

Red-

Reddere Vandillam! Quid spe consumor inani?
 Tempore jam tanto frustratæ vota peregi!
 Vandillæ nam nulla salus, non vivit & illa
 Forsan abhinc/ illam nunquam mihi Numina reddent,
 Vel quia non possunt, vel quòd jam reddere nolint!
 DIXERAT: & presso lacrymata est ore Polia.

XVIII. Tum Lachus EXCLAMAT: Superi! quid contuor
 horum?

Quidvè priùs mirer? veterum sancita Deorum
 Humanasne vices? quando tot casibus acta,
 Perdita jam toties, Matri Vandilla redibit?
 Ah veniet! non jam Lechus ampliùs ambigo: certam
 Concipe spem Mater! Quòd plus de Prole locutam
 Audio te; nostra plus o plus mente recurrit
 Quòd tibi polliceat Vandillam vivere salvam!
 Maxima sed quoniam jam nunc documenta dedisti,
 Unde queas Gnatam Genitrix cognoscere: discas
 Non ignota mihi, quæ narras, ante fuisse!
 Vandillæ nomen, cum Vellere stigma, Parentes,
 Ætas, forma, genus, præsens status ipse Puellæ,
 Omnia sunt comperta Lecho: sed ut omnia discas,
 Hanc simul ad Statuam, narrandi occasio nobis
 Quæ facta est, sedeamus. DIXIT: & ambo sub umbra
 Ingentis Statuæ, coramq; adstante Libria,
 Confedere. Dehinc, arrectis omnibus, idem
 Suspirans Lachus PLACIDO SIC INCIPIT ORE:

Sclavoniam antiquam civilia bella priùsquam
 Vertere cœperunt; felices sorte Ducali
 Viximus in Patria Fratres. Lechusq; Czechusq;.
 Certa dies aderat, quo nostra inceserat ardor
 Pectora; curarum gravium post seria, velle
 Ludicra, & à rerum mentem subducere mole.

Et.

Et Lecho & cunctis placet experientia campi,
 Venandi studium nullò nolente probamus.
 Otia concedo; missâ discedimus aulâ:
 Hic agiles ad bella canes, capit alter adunca
 Spicula; captandis ducuntur idonea damis
 Retia, & armantur latò venabula ferrò.
 Digredimur, capimusq; feras: nec tempore longo
 Præda meo cessit non contemnenda labori.
 Hac non contentus, sylvæ interiora petivi;
 Dumq; peto; nostras vox illatibilis aures
 Verberat: O! fer opem, quisquis miserescere nosti
 Jam perituri hominis! pereò! properate salutem!
 Vocibus auditis, stupui! paulùmq; moratus
 Inclamo Comites! nullus qui præstò fuisset
 Adfuit; huc illuc dilapsos sylva tenebat.
 Hòc magis addubito, ne quem fera sæva meorum
 Togeret in luctus tantos! aliudq; fuisse,
 Quàm quod erat, credo. Tum mox discrimine motus
 Jam perituri hominis; subdo calcaria nostro
 Cornipedi, properoq; celer; vox missa per auræ
 Quà ducebat adhuc. Venio! spectroq; supernæ
 Arboris in ramo tollentem brachia cælo
 Clamantemq; Senem! quo nulla augustior oris
 Visa mihi species: Regem Vultu ille ferebat!
 Infantemq; gerens, pro qua trepidaverat, omni
 Quo potuit studio, subeuntem cominùs ursum
 Submovet ex alto, jactæ modò fragmine frondis,
 Nunc strepitu, nunc, qua jaculatur fragmina, dextrâ.
 Meq; ubi conspexit: Fer opem Fortissime (clamat)
 Quisquis es; èq; fera nos eripe faucibus bujus!
 Motus eram precibus: factò simul impete in ursum,
 Transfodio mucrone feram; dum bellua repens

Arbo-

Arboris in summum, se se luctando libraret.
 Tamq; fuit felix ferri meus ictus, eodem ut
 Vulnere mucro feram trunco configeret ipsi:
 Non indemne tamen: furor ultimus erigit ursum,
 Et media sub morte licet, tamen hoste potiri
 Ardet, & in me acres convertit bellua dentes.
 Nil poterant dentes spatio prohibente: ferocit
 Ungue fera, & nostro leve vulnus fecit in armo.
 Læsus eram; modicoq; meo victoria parta est
 Sanguine, morte feræ, Senis Infantisq; salute.

Victor abhinc, jubeo: *Descende ex arbore sospes,
 A nobis defenſe Senex.* Descendit: & unâ
 Procidit ad genua; Infantem (quam fortè sinistra
 Gestabat) pedibus nostris prosternere gaudens:
 Atq; ait: *O nostris modò qui succurrere primus
 Ausus es arumnis proprio discriminè; qualem
 Te memorem? magni nisi sis, quod Numinis instar!*
Quas tibi nunc grates persolvam pauper & exul?
 Dicebat, Reloquitur: *Quas nobis solvere quaris,
 Redde Diis grates! nullum pro munere munus
 Exigo; Mercedem sibi virtus ipsa rependit.
 Quin quoniam miser es, nec te de plebe tuorum
 Auguror, & magnum majestas exhibet oris;
 Hòc magis indoleo! nò dedignaris, euntem
 Me sequere, & nostris succedere Penatibus Hospes.*

Sic loquor: inq; arcem campò procedo relicto.
 Me sequitur lacrymante Senex Infante gravatus:
 Et tandem celeri passu succedimus urbi.
 Hospitiò exceptum, vindòq; cibòq; refectum
 Multa Senem rogitò: *Qui sit? cur venerit isthuc?*
Qua regione satus? Multis pauca ille reponit,
 Atq; Arr: E magna, cujus modò scepra tenebam

Van-

Vandalia pulsus, peregrinas quærere cogor
 Exiliò terras. Utinam, Fortuna nocendo,
 Sic mihi dum nocuit, jam delassata stetitset!
 Sed sevire magis placuit! solatia luctûs
 Ultima ut infelix Princeps amissa dolerem!
 Una comes misero Conjux cum Prole gemella
 Adfuit; hanc etiam fata invidère! latrones
 Uxorem rapiunt, atq; hanc, quam gesto, Puellam!
 Quas ego dum repeto Vindex frustraneus; ista
 Nil minus effecit, quàm si nihil ausa fuisset
 Dextra! licet magni, frustra perière labores!
 Namq; Uxore mihi rapta, fugère latrones
 Defensi sylvâ: cujus dum abscondita lustro,
 Nil, nisi Vandillam, mea (quægero) pignora, Gnatam
 Invenio infantem! dubium, casunè Deonè
 Fax eâ latronum mediâ projecerat illam
 Excussitq; viâ! lacrymantem è pulvere Gnatam
 Unica jam nostrâ solatia sublevo luctûs!
 Perq; dies aliquot Pater errabundus & exspes,
 Infanti metuens, tempus vagor exul ad istud.
 Donec in hos nemorum saltus, ubi dextera Leche
 Me tua servavit, per mille pericula veni.
 DICEBAT: lacrymæ vocem impedière loquentis.
 Consolor tunc indè Senem, *Magnòq; dolori
 Temperet, admoneo! nullis affatibus ille
 Leniri, nullâ solatia suscipere aure!*
 Quarta dies aderat, cum fractus mole malorum
 Exhaustusq; labore viæ, malè cœpit habere
 Ager in ante Senex: veritusq; novissima vitæ
 Tempora languentis, pallens quoq; morte futura,
 Postulat infantem: porrectaq; ultima libat
 Oscula Vandillæ; tremulo quam pectore stringens

Ms

Me vocat, & jam jam moriturus talia mandat:
Leche, mei Vindex, quoniam tam prodigus exstas
Tam pius in miseros, moribundo deprecor ore
Hoc unum; Vandilla infans, mea Filia, dempto
Me Patre, ne careat curis pupilla Paternis!
Suscipe Pupillam Tutor, quam Vandala Regna
Heredem poscunt! nata est ad regia sceptrā,
A cunis regale gerens in pectore vellus:
Aspice, si dubitas! Dixit: digitoq; trementi
Congenitum infanti monstravit pectore Stigma.
Stigma Ovis exhibitum est, decori sine labe futurum!
Hæc super: Hanc (inquit) pius accipe Leche Puellam,
Utq; Pater cura; vitam cû panem dedisti
Dum miseram eriperes rabiosi dentibus urfi!
Ab! Sortis miseresce mea, miseresce Puella!
Te præter jam nemo subest, cû pignoris hujus
Cura sit! ipse etenim jam languo morte futura,
Languo! supremumq; vale vix dicere fas est!
 Finierat: gemitu post ultima verba secuto.
 Tunc sperare Senem jubeo, mandata probando
 Quali acunq; daret; simul hæc Lechus addo: Priusquam
 O moriture Senex nos teq; reliqueris, edic
 Nomen (quæso) tuum; dic nomina Conjugis olim
 Amissa; non vana peto, non vana docebis.
 Hæc ego. Nulla meis ast ille reponere verbis
 Verba potest; mutillâ respondet nonnisi voce:
 Sum Ne-guo: dicturus erat; sed pallida frustra
 Ora Senex motans, conatu obmutuit ipso;
 Ludatusq; diu, tandem defecerat hisce
 In manibus nostris, animamq; efflavit in auras!

XIX.

Hæc narrante Lecho, non est edicere promptum,
 Quantum Poliam, quantumq; invalerit omnes

Et

Et stupor & gemitus! lacrymas tamen inter acerbas
 Plura locutorum cupiunt audire, rogantq;

Quos ubi sic cupidus advertit Lechus: An ergo
 An dubitas (INQUIT) Præses Polia; Vir ille
 Quod fuerit Negno, Conjux tuus? omnia certè
 Id documenta probant; si sortem, nomina, casus,
 Si vetus exilium, si tandem computo tempus.
 Vir tuus ille fuit, nostrâ qui mortuus aula est!
 Iusta cui postquam persolvi ritè sepulto,
 Vandillam tunc Tutor abo, præstoq; Parentis
 Omnia, juratamq; fidem Lechus expleo factis.

Vismiro tunc fortè meo, qui Filius idem est,
 Par ætas aderat, similesq; per omnia cunæ.
 De Vandilla fuit, fuerat quoq; Vismir infans.
 Educo tunc ambos pariter; nec dispare curâ
 Vismirumq; & Vandillam lactescere lætor.
 Exhibui Patrem; nec erat mihi cura Puellæ
 Aut minor, aut aliter, quàm si mea Gnata fuisset!
 Nempe merebatur, quam nulla dote carentem
 Optarem genuisse Pater! certaverat illi
 Et decor & virtus & gratia mista pudori!
 Hæc ego mirabar; sed plus in pectore fixum
 Admirans vellus, ME SIC ALIQUANDO LOCUTUM
 COMMEMORO: Quinam sit felicissimus ille
 Qui sibi Vandillæ posthæc mereatur amorem,
 Atq; aliquando ista potiatur Conjuge Conjux?
 Cur alios quæro? certè mihi Filius hujus
 Ætatis superest. Crescant feliciter ambo
 Infantes! dignus Vandilla conjuge certè
 Nemo nisi Vismir: par gloria certat utriq;
 Par ætas & honos, similisq; per omnia virtus.
 Ante tamen, quàm connubio maturior ætas

U

Vene

Venerit, ignari vivant; Vismirq; Sororem
Vandillam esse putet, Fratrem Vandilla vicissim
Vismirum reputet: sese arbitretur uterq;
Germanam Lechi, tanquam duò pignora, Prolem;
Proderit hic error, venietq; in tempore felix!

Hæc mecum ipse loquor: nec multo tēpore posthæc
Infanti Lechus *Vandilla* nomina muto
Libriamq; voco. Sub nomine protinus isto
Non probitate minùs, teneris quàm creverat annis.
Forma decorq; illi (qualem modò nempe videtis)
Certarunt; virtute simul superaverat annos:
Usq; aded, ut talem, teneri Genitoris amore
Mitis adulator, cognomine Velleris aurèi
Censerem Lechus, per blanditiasq; Paternas
Auratum in Libria jacārem Vellus haberi!
Sæpè ego Vismirum, *Libriam Frater amaret,*
Admonui: monitu Soror ipsi est credita nostro.
Sæpè ipsam, *Fratri Vismiro ferret honorem,*
Admonui: Fratrem Vismirum credidit illa:
Atq; edocta pià fidei sibi fraude Parentis,
Vismirum *Fratrem* dicebat, at ille *Sororem,*
Meq; appellabant *Patrem* concorditer ambo.
Talis sub Lechi tutela adoleverat olim
Libria, deposito *Vandilla* nomine: donec
Subdulus hanc nostrò Rossus rapuisset amorì!
Quam modò tot casus & tot discrimina rerum
Expertam, mecum attoniti (pròut auguror) omnes
Aspiciatis; supraq; alios tu prima Polia,
Cui sua jam tandem Matri Vandilla reperta est!
Aspice, quid dubitas? hæc est tua Gnata, tuæq;
Deliciæ; impresso Vandillam ex stigmatè nosces!
Tuq;, tuæ sortis quæ nunc lætaris & hæres

Even-

Eventu, Matrem venerare, nec oscula differ
Libria! te tandem ut noscas, cognosce Parentem!
Cur insperatos complexus Libria differs?
DIXERAT: & tacitis adstantum in vultibus hæsit.

Obstupuere omnes! tantq; examine casus
Attoniti, longo nil ausi dicere quisq;
Tempore! quodq; licet, muto solum ore loquuntur
Libriam ante alios tenet admiratio, teq;
Vismir! absq; diu lacrymis vocisq; sine usu
Hæserunt; similes statuis è marmore credas!
Sic ambo immoti meditantur; & ora vicissim
Ore, oculosq; oculis æterno lumine figunt!
Jamq; monebat amor Libriam, *Daret oscula Matri,*
Ni stupor officium cœpti tenuisset amoris!

Ipsa etiam dudum conata abrumpere Lachro
Sermonem, quoties vocem proferre pararet
Polia, obtulit! sæpè ad sua gaudia languens,
Sæpè velut moriens: Tanta est vehementia amoris!
At postquam insolito mentem collegerat æstu,
Tunc celer & plaudens humeros superinjicit ambo
Libriæ collo! dat & accipit oscula! & ulla
Si pateat, quærit, signato in pectore Vellus!
Exhibitum Stigma est, Vellusq; in pectore fulsit,
Et tenuit longo mirantem tempore Matrem!
Signa videt jam clara, suam testantia Gnatam:
Sed si non signum, non index ullus adesset,
Credere iussisset natura, valentior istis.
Ergo ubi non dubiè manifesto pignore Gnatæ
Signa recognovit, plaudēs EXCLAMAT: Ades dum
Filia dulcis, ades! præter nec mole ruina
Obruta, de nostro ludis mea sarcina collo!
Hic ego te tandem charissima Libria! vivis?

U₂

VI-

XX.

Vivia! & ulla licet mihi te non signa probarent,
 Matris amor verax Gnatam deprænderet esse!
 Nam quod plus Lechi narratu pendeo, quod plus
 Lumina figo tuo vultu mea; plus quoq; fibris
 Sentio nescio quem tenerum mihi serpere amorem,
 Nosco vetus Signum! non tu mea Gnata negasti
 Jam potes; inq; isto mihi stigmatè transitus in cor
 Rectus adest *Vandilla* tuum! Mea gaudia tandem
 Quo pacto moderer? quid enim quid deniq; nobis
 Plorandum superest, si te mihi reddis ademptam,
 Reddis, & afflictæ rursus mihi nasceris infans?
 Pænè obliviscor veterum Regina malorum,
 Dum fror obtutu Gnatæ; dum cuncta resarcis
 Deq; tot ac tantis mihi *Libria* sola superitas:
Libria deliciæ populi, mutilaq; *Polia*.
 Immortalis honos: quam si vel fata tot inter
 Aspicio salvam, datur inter vivere mortes!
 Tenè ego degentem nostræ penetralibus aula
 Ignoravi amens? te nunc quoq; noscere primùm
 Fata *Lechusq;* sinunt; quam Mater tempus ad istud
 Nescieram, rabiènè fores extincta ferarum,
 Annè illæsa tuis in casibus? o mihi terris
 Gnata, o & regnîs, & re quoq; charior omni!
 Ex inopinato, *Polia* miserrima, lucrum
 Quale tuli! sævis quo tempore concidit armis
Undalus, incolumem reddunt mihi fata *Libriam*!
 Tu me jam Gnati, mala dum præsentia lenis,
 Jacturam sentire vetas! jam desino fati
 Irasci! Frater si Conjuge nempe Sorore
 Sic potiturus erat, nil conqueror; *Undalus* armis
 Occiderit! tantum dum morte averterit illa
 Errorem, poterat si sola avertere morte!

Sic

Sic ait: & posthac *Vifimiro* obversa PROFATUR:
 At quoniam fortem *Soperi* tibi *Vifimir* istam
 Servabant, *Libriæ* ut gauderes. Conjuge Conjux,
 Pareo sancitis Superùm! tibi *Filia* nubat
 Nostra; datam felix conjunge in fœdera dextram,
Poliaq; Gener posthac patiare vocari.
 Connubii in dotem; tibi, quâ patet ordine longo
Vandalia, aternò promittitur utraq; pacto.

Dixerat. At Matris non ausa obsistere dictis
Libria, tantarum defixa examine rerum,
 Ingenuoq; simul vultum suffusa rubore,
 Procidit ad genua; & pedibus nunc oscula figit
 Nunc lacrymas miscet! modò te *Polia* Parentem
 Nominat, & Matrem lacrymosa vocè salutat!
 Errorem modò fassa suum, quicumq; fuisset,
 Excusat; veniamq; gemens à Matre precatur!
 Indè *Lacho* grates fert prona, Patremq; suumq;
 Prædicat Altorem, vitam qui pænè dedisset,
 Dum miseram eriperet rabiosi faucibus urfi
 sanguine profuso; teneramq; altricæ foveret
 ipse manu, utq; suam Patris enutrisset amore.
 Nec grates *Polia* tibi *Vifimirus* omittit
 Ferre, *Lachoq;* Patri; promissæ munere Sponsæ
 Exultans, magnæq; spei lætatur honore.
 Applaudunt *Polachiq;* omnes & *Vandala* castra;
 Et reliqui tantæ cupidi cognoscere causam
 lætitiæ, exsiliunt; & conglomèrantur in unum,
 Regq; aliosq; premunt; Regales tangere dextras
 Et gratari avidi: potuit reverentia Regum
 Concursu lædi; excusant sed gaudia culpam!

Tum *Polia*: Quid hoc (INQUIT) sterilescere campo XXII.
 lætitiæ finimus? non est ad gaudia tanta

U₃

Hic

Hic locus, hæc simplex plebei littoris ora.
 Cur non Vavelli regalia tecta subimus?
 Curvè moramur iter? suat digna Palatia certè
 In quibus hic sinè nube dies mihi festus agatur.
 Arx ubi sublimi nitet interpòsta Vavellò,
 Huc flectamus iter. Regalia tecta subire
 Fas tamen hàud aliter fuerit; nisi præduce magni,
 Qui tibi Lache Pater dsetetur, honore triumphi.
 Qualis pompa olim Romæ ad Capitolia duxit
 Victores post bella suos; te tanta, necesse est,
 In tectum regale ferat! num prisca tulerunt
 Sæcla parem tanto, quantum tu viceris, hostem?
 Victor ades certè, quo non præstantior alter
 Ullus adoratur: Tibi Dux venerande triumphos
 Debemus; cum pompa arcem ingrediatis, oportet.

XXIII. Nil moror; & tanto (LACHUS EXCIPIT) esse favori
 Me pronum Regina scias; à meq; meisq;
 Facta puta quæcunq; jubes! tamen ante, paretur
 Quàm mihi quàmve tibi cum majestate futura,
 Pompa triumphalis, præeant facto ordine castra,
 Seq; loquent spatio, quo debita pompa paretur.
 Terrâ illis capiatur iter: nos flumine pronò
 Ibitus, & cellam ratibûs sistemur ad arcem.
 Vandalus est certè qui præterlabitur alvèus,
 Utq; Libria, suum nomen mutavit & ille,
 Vistula dicendus posthac; tantiq; futurus
 Facti imitator abhinc, ac omni tempore testis.
 Nave quid ambigimus fluvii tam nobilis undas
 Et tentare fidem? certè si Velleris aurèi
 Nomine digna fuit Libria, hàud degener iste
 Eridano fluvius, munus qui Velleris aurèi
 Amne vehat placido, terris noscendus & astris.

De-

Deproperate rates! descèndere flumine in arcem,
 Polia Lachoq; placeo Libriaq;, meoq;
 Vismiro. Primo fas nobilitemus honore
 Emeritum fluvium vectandis navibus aptum.

Dixerat. Extemplò jussus præcedere miles
 Terrâ iter arripuit, Vavelli moenia versùs.
 Cærule purpureis ast indè triremibûs unda
 Sternitur: ascendunt ornata tapetibûs aurèis
 Transtra; Polia, Lachus, Vismir, Libria, Quiritesq;
 Ex multis pauci. Dimisso littore tandem
 Velificatur aquis, quâ nabilis Istula magnum
 Vavelli montem celeri prælabitur unda.
 Fama prait, rumorq; volat, spargitq;: *Triumphum*
Acturos properare Duces! Coit undiq; turmîs
 Vandalia; exspectans suspenso gaudia vultu.

U4

ARGU-

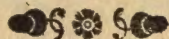

ARGUMENTUM

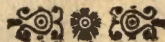
Libri 12mi.

I. **S**aginvida, Lacho fortunam invidens, decernit ope Sagalicia Sororis, rescindere successum Lachi. Carpatii montes cum Incolis describuntur, & Licentia cum agnatis viriis. (De montibus Carpatii seu Venedicis, vulgò Tatry, Sarn: l. 1.) II. Saginvida sermo ad Sagaliciam, perniciosus Lacho. III. Sagalicia paret jussis Sororis. Provolat cum affectis ad nocendum Lacho. Inficit peste omnia. IV. Furgia Vandalorum cum Polachis de statione castrorum: ac tandem confictus domesticus. (De confictu Slavorum cum Vandalis, Sarn: l. 4. Cron: l. 22.) V. Interea Lachus accurrit; & infelicem civilem pugnam dirimit feliciter. Pacem pristinam restituit. Stationem castris ipso disponit. VI. Geberichus suadet Lacho condendam sub Vavello monte urbem, exemplò Gnesna. VII. Lachus respondet: id se posteris suis relinquere. Futura urbis praesagia in clypeo ostendit. VIII. Plantam tamen futura urbi, in formam Aquilæ, ponere non differt; imperans iuguria ad similitudinem Aquilæ fabricari ac digeri: & simulatam urbem, Aquileiam appellari. Prius tamen, consiliò Visimiro, castra cum suis ad futurum triumphum insignibus disponit eò laci; in eam Aquilæ figuram, in quam nunc erecta Cracovia cernitur. (De figura Cracoviae, erectæ in formam Aquilæ, Sarn: l. 4. f. 178.) IX. Omnibus ad pompam preparatis, agit triumphum Lachus. Ingressus, curru triumphali simulatam

simulata

mulatam Urbem Aquileiam & Arcem Vavelli. Templum Gradivi ingreditur, & laurum reponit in sinu Martis. Fidem Polia jurat: idem praestante Libria Visimiro. (De 2do Martis ad Vistulam Templo, Crom: p. 32.) X. Victimæ Mystæ geminant; & cantu celebrantur Solemnia. XI. Lachus à templo Regiam petit, variis ex suo imperio picturis adornatam, Hic varia quidem, præcipuè tamen 5. Symbola libertatis ostendit ac explicat: & de singulis docet Libriam. XII. Littalanus interim, à Palemone ex Littalia Legatus adest. Petit fœdera & amicitiam cum Polachis. Docet suæ Gentis genus, statum, & conditionem, olim Visimiro à Palemone narratam. Narrat, de Palemonis, post varios casus, ad Niemen fluvium impulsus: De colonia ab ipso supra Viliam fluvium fundata: Deq; urbe Vilna &c. (De origine Litvaniæ à Palemone & Littalano, classe profugis ex Italia, metu Attilæ &c. Item de captatis Vicinorum animis à Palemone &c. Miechov: l. 4. c. 39. & l. 2. c. 2. Kojal. l. 2. & 3.) XIII. Lachus sancit fœdera & amicitiam cum Palemone. Vocat ad concionem Polachos. XIV. Concio Lachi ad suos Polachos. In hac, commendat Lachus nexum perennem cum Littalano, ejusq; posteris. Tandem constituit leges servandas: seipsum, in placida imperii regula, vivam legem exhibens. (De legibus & libertate Polachorum, à Lacho sic deductis, Crom: l. 2. Sarn: l. 4. Neug: l. 2. Ines in Lech.) XV. Lachus, pro testamento ultimo, leges ejusmodi, in tabulis rasas, Polachis porrigit. Accipiunt læti: & Legislatoris Satisfactionem unanimi consensu probant. XVI. Apostrophe ad Polachos, & ad Musas.

LIBER

LIBER XII.

L.

VENTUROS læta cum libertate triumphos,
 Fortunamq; Lachi, quævè illi
 quantaq; tandem
 Regna pararentur pompæ splendore futuræ,

Viderat infrendens Saginvida; cernere quantum
 Permisère oculi, livoris felle madentes.
 Vidit, & indoluit! quid agat tamen? improba nescit.
 Permittat Lachi Fortunam crescere? verùm
 Morte putat gravius, si cūquam barbara parcat,
 Si nulli noceat. Cœptis felicibus obstet?
 Sed frustra: vires cecidère; ad prælia nullum
 Robur habent, primo se fractas Marte fatentur.
 An vocet auxilio Magaservam fortè Sororem?
 Hæc quoq; jam victa est; cecidit Maga Marte secūdo.
 Nullus inest languor sceleri. Saginvida quàmvis
 Seq; suamq; dolet nil profecisse Sororem,
 Non desperat adhuc: Soror altera restat, & addit
 Saga-Licia animos, veteremq; recalcificat iram.
 Hujus ope invictam Saginvida, prima Sororum,
 Se fore confidit; Germanæ forsân ab hujus

Si

Si petat obsequio fomenta sororia, credit
 Nil læsum, quod non vesana Licentia sanet.
 Est locus, & cælo nimium vicinus & astris,
 Carpatus, antiquo cantatus nomine; montes
 Cæci cedunt collati omnes, vel Pelion Ossæ
 Si superimponas: da pendula nubila & Alpes,
 Tantus erit, quantus data nubila viacat & Alpes.
 Hunc & adire nefas; nec, qui pervaderet illuc,
 Pes erat inventus: solis tractabilis illa
 Est moles capreis, levibusq; per æera damis:
 Quæ celeres, nulloq; gradum remorante perficlo,
 Huc illuc saliant per summa per ardua montis.
 Non longè absimiles, qui montis ad ima coloni
 Latè habitant, capreasq; leves imitantur & ipsæ.
 In mores hominum, mores fluxisse ferarum
 Ingeniumq; loci credas: sinè lege jugoq;
 Vivere, & à patriis deducere rupibus omnem
 Duritiem gaudent. Populo non ullus honesti
 Est amor: ex rapto ditescere, vivere furcæ,
 Noctè dieq; vagas hæc illuc tendere fraudes,
 Fas æquumvè putant: sunt tuta mapalia nulli;
 Nulla pavore domus, nullus caret angulus hoste;
 Tecta, viæ, sylvæ, valles, plena omnia bellò,
 Plena latrociniiis: Tanta inclementia terræ est!
 Hic posuit propriam perversa Licentia sedem,
 Saga proterva, effrons, leges non passa rebelli
 Pectore: Sed, quod alit populorum funera & iras,
 Quod regna evertit, sceleriq; dat arma furenti,
 Hoc cordi est, hoc illa vocat justumq; piūmq;
 Hinc atq; hinc Dominæ laus omni ex ordine cingit
 Audaces Famulæ: legum Violatio, quæstu
 Sordida Avarities, Discordia, Seditioq;.

Ina-

Irâq; & Ingluvis, Vindicta, & læva Rapina,
 Visq; premens miseros, frauduq; Magistra suarum
 Perfidia, & tumido furiosa Superbia vultu.
 Regnat in has animas lasciva Licentia; quoddq;
 Illæ orbem miscere audent, susq; omnia deq;
 Vertere, quod frenò confundant cuncta solutò,
 Hoc regnare putat! probat omnia crimina mundi;
 Nec, nisi languentem scelus omne infecerit orbem,
 Esse sibi felix & sana & tuta videtur!

II.

Forfitan Ancillas tunc imperiosa monebat,
 Proponens aptas vertendis moribus artes.
 Cum Soror infelix alis pernicipibus acta
 Adstitit Invidia, atq; has EDIDIT ORE QUERELAS:
 O Soror, o nostri spes certa ac unica voti;
 Surge, quid obdormis? non te mala tanta Sororis
 Ignavam tangunt? certè majora relatu
 Sunt mala, sunt ævo nunquam depressa priori:
 Quæ nisi rescindis, nîl jam sperare relictu!
 Illa ego, tot spoliis hominum, lucrisq; cruentis
 Invidia exultans, nunc victa à Vindice Lecho
 Lucubus exornor solis! spoliaverat ipsis
 Viribus Invidiam Dux improbus! ipsius olim
 Dum præceps cuperem præcidere vota, suamq;
 Perdere Fortunam, sors perdita nostra per illum est!
 Viribus attritis frustra succurrere quondam
 Conata est Magaserva Soror; non juverat ambas
 Vis unita diu: nullo non fortior hoste
 Vicit utramq; Lechus; discriminaq; omnia risit!
 Quodvè magis possit studiis illudere nostris,
 Publica adornentur, statuit, monumenta trophæi,
 Cuncta adversa velut superaverit! Omnia lætus
 Præparat ad pompam: solennia festa parantur,
 Et

Et ludi, & currus, & laurea ferta, suiq;
 Testatura Ducis prope mille insignia famam.
 Romanis similes ut agat trux lauro triumphos,
 Hos parat applausus; quibus admirabilis orbi
 Latè eat, & dignus, cûi pareat integer orbis.
 At nisi vertis opus, totâ parebitur illi
 Vandaliâ! ah venit hoc, venit illætabile tempus,
 Quo jura, & leges, libertasq; aurea præcam
 Tollere cervicem incipient! nî fortiter obstas,
 Hæc faciet Lachus; nec erunt felicia regna
 Ulla magis, quàm quæ nata hoc Authore canentur!
 Tu Soror inceptis obsta; dimitte per orbem
 Quotquot habes Famulas, facinusq; intercipe nascens
 Criminibus missis: tota regione vagentur
 Harpyæ immanes scelerum, quo fabrica Lachi
 Concidat in præceps, pietatis imagine versa.
 DIXERAT: & lacrymis cœu plus evincere posset,
 Muta preces reliquas lacrymis supplevit obortis.

III.

Facta puta, quæcunq; jubes; prorumpimus ultro:
 (SAGALICIA REFERT) non est, cur meq; moreris
 Teq; Soror! rapimur; qua Lachus & aurea regna
 In prædam nostris veniunt conatibus. Ite
 Audaces Famulæ, totumq; invadite regnum,
 Me Duce felices! nullo certamine vobis,
 Auguror, abfuerit victoria! toxica latè
 Si modò spargatis vitiorum, si quoq; virus
 Pectore combiberint Polachi; mihi subdita rebor
 Omnia: quemvè Lachus fabricat sibi mente triuphû,
 Noster erit! non ille orbi, dominabimur illi.

Hæc ait: & plausis nullo ordine provolat alis
 Quà via quævè fuit nusquam via. Scilicet illi
 Cuncta licent; freni Maga nescia, legis & experts,
 Præ-

Præterit aut calcat, quidquid bonus obicit ordo.
 Ordine protrito simul hūic adduntur eunti
 Pestiferæ Famulæ; Discordia, Seditioq;
 Iraq; cum reliquis: tamen his *Praire laborat*
Ut solet, ambitiosa Superbia; ponere docta
Radice scelerū, primamq; ad crimina plantam.
 Hēu miseri! quorum mentes & pectora, tantæ
 Afflārint pestes! afflant tamen omnia Sagæ,
 Ut *Nil sit firmum, quæ seva Licentia transit!*

Fortè sub introitum Vavelli pendula montis
 Venerat! ecce videt laxatis nonnihil alis
 Ire catervatim peditesq;, equitesq;, suosq;
 Turmarum cuneos, Lachum præcedere iussis,
 Quærentesq; locum, possint quo figere castra.
 Labitur in præceps, famularum cum grege, Saga,
 Secum aconita ferens, hominum vertentia mores,
 Intermista Viris, nunc hos nunc inficit illos
 Inspirans virus; nunc quærit idonea votis
 Tempora, dum liceat magis insanire magisq;!
 Nec mora: ne tendis optata furoribus hora
 Venerat, omne sacrum jus fasq; evertere doctas;
 Majus & his aliquid si sit fortasse patrandum,
 Præstò patrare audax, modò, crimine crimē inumbret,
Semina prima mali Discordia jecit & Ira,
Ambitioq; tumens, novit quæ cedere nulli,
Dissimulare nihil, quoties vel opinio facti
Dedecoris, læsi vel honoris vulnerat umbra!

IV.

Fortè laborabant Polachi componere castris
 Editiore loco stationem: Cùm malè cunctos
 Æmula vis & amor proprii sceleratus honoris
 Vandalidas ussic! *Spretà nil fortius irà est,*

Nil

Nil & honore, dolet quoties sua nomina sperni!
 Vandalidæ ignari, partes prætere primas
 Dum credunt Polachos, animisq; præire superbis,
 Se temni credunt; ignominiâq; feroces
 Ardescunt odiis! turbæ nec defuit illi,
 Vindictam læsi qui persuaderet honoris,
 Fervidiôr; animò primus Slava agmina contra
 Iret, & erepta litem de parte moveret.
 Movit: & in labarum, Slavi quod fortè locarant,
 Injiciens dextram violenter; ab aggere Signum
 Egerat in præceps, calcare nec horruit actum!
 Protinus exarsère Slavi: facinusq; peractum
 Ulturi, ferrum rapiunt! rapiuntq; vicissim
 Vandalidæ! læsum miseri ulciscuntur utrinq;
 Arma per & cædes (pròut impulit error) honorem!
 Mutua fit strages: læsiq; quid ardor honoris
 Æmula quid rabies quid opinio faucia possit
 Tum patuit; quando tot fortia corpora letho
 Jlla dies dederat civili sparsa cruore,
 Totq; animas sævum præceps demisit in orcum,
 Tempora bellorum quot non hausère priorum!
 Interea Lachus, quæ defluit Istula, longum
 Nave iter emensus, sibi designata petebat
 Littora, se numero cupiens inferre suorum;
 Hactenus ignarus, mala quæ grassentur in illos!
 Jamq; propinquabat castris, cùm fervere turpi
 Marte videt campum, sævisq; nigrescere tellis!
 Arma, sonus, clamor, bellum civile monebant.
 Agnoscens civile nefas; cœu percitus æstrò
 Lachus equum scandit; rapiensq; per avia gressum,
 Nube supercilii venerandus, & imperiosa
 Voce furorem inhibens, dignusq; vel indè timeti,
 Conci-

V.

Conciliatrices parat interponere dextras;
 Attollensq; enses mediis in millibus unus
 Qua de cunq; Viros parte affilit, atq; ita CLAMAT:
 Quis furor o! Cives, turpi concurrere ferro,
 Cognatasq; acies Fraterno evertere Marte?
 Jura ubi sunt? ubi sacra fides? pietasq;, Duciq;
 Quam modò jurastis, reverentia? gaudia pænè
 Ipsa inter, me Rege palam, dstringitis enses?
 Usq; adednè inter tot bella exhausta necesq;
 Crevimus in turbam, nostris ut oporteat armis
 Excessum minui? sitis est si tanta cruoris,
 Externo servate manus (dùm venerit) hosti.
 Lisnè movet bellum, quo læsum sanet honorem?
 Erratis! *Nallum sanatur vulnus honoris*
Sanguine Fraterno: quin è medicamine tali
Gloria pejus habet; læsumq; exstinguit bonorem
Dum reparare studet! Vobis conducere pugnam
 Hancnè rear, Cives? qua (si miki creditis ipsi)
 Est melius vinci quàm vinèere? ponite ferrum
 Sacrilegum! scelerum satis est, fregisse recentis
 Jura fodalitii! per tristia prælia fessos
 Ultima curarum pax linea leniat omnes.
 Nì facitis, magnumq; scelus producere cunctis
 Est furor; in promptu majus graviusq; tenetur:
 Fraternalis jugulis malè quos intenditis enses,
 Arcete! inq; Ducem, vestris qui pono sequestrum
 Me gladiis medium, civilia vertite tela!
 Dixit: & hæc dicens nudaverat ægide pectus,
 Pænè Paterna odiis opponens viscera amoris,
 Imperiosa Ducis præsentia, voxq; pudorem
 Atq; metum suadere potens, venerabilis æquè

Ac

Ac angusta, Virum furias languescere fecit.
 Mitescunt subito, fastiq; dolore gementes
 A jugulis revocant gladios; quos condere tandem
 Quisq; suo potius, quàm Fratris pectore mallet!
 Scilicet admissi nunc hos nunc pœnitent illos
 Crimines; & vellet sua quisq; piacula forti
 Post lacrymas delere manu: Frenere videres
 Dentibus hos in se, nunc deficientibus illos
 Illacrymari odiis; alios confuderat horror
 Et pudor iratos vultus. Non quisq; precari
 Pro se audent; taciti (quoniam pudor ora ligavit)
 Condemnant facinus, mutoq; dolore fatentur
 Se peccasse nimis, veniamq; à crimine poscunt.
 Quos ubi patrato mœrentes crimine Lachus
 Viderat; ADJECIT: Ne de statione supersint
 Jurgia, deq; loco; nostro committite (quæso)
 Totum opus arbitrio: turmis, quæcunq; supersunt,
 Dividere ex æquo spatium curabimus! *Ægrè*
Placetur licèt ambitio, raròq; quiescit
Sorte sua; non illa meis (confido) resistet
 Imperiis: ut tradidero fortemq; locumq;,
 Ex merito quoniam tradam, contenta tenebit.

Poscimus hoc; (REDDIT GEBERICH) cõponere solq; VI
 Tu potes aversos animos, & reddere præcæ
 Nomen amicitia, civili crimine raptum.
 Nam cû displiceat, quod iusseris? infima campi
 Portio sit; mandante Lacho mihi summa probatur.
 Atq; utinam posses non tam distinguere castris
 Emeritos Cives, quàm mœnibus? urbe locata
 Forsitan ex æquo convenissemus in unum,
 Et tua magna iret fabricatis gloria muris
 Non minùs ac Gnesnæ. Certè locus iste, Vavello 243

X

Qui

Qui planus pulcherq; subest, desiderat ultra
 Nil, nisi condendam seris atq;ibus urbem.
 Atq; ego censërem: venturum pompa priusquam
 Exhibeat folita cum majestate triumphum,
 Ante operis tanti jacias fundamina, quæ sint
 Lætitiæq; speiq; futuræ grande theatrum.

VII. Tum Lachus: Hàud (INQUIT) votis præsen-
 tibus ipse

Obstarem; cuperemq; meo fabricanda labore
 Surgeret urbs isthic: nisi, quod petitisq; voloq;
 Grande opus ad nostrum differrent fata Nepotem.
 Hic opibus meritisq; potens (prout omnia prisco
 Auguriò didici) quondam sibi condet & urbem,
 Et Cracus è proprio cognomine structa vocabit
 Mœnia: fortè olim præclara Cracovia stabit
 Quo nunc castra loco! Tanti cognoscere facti
 Qui cupit Authorem, sub imagine noverit ista:

Dixit: & ostendit prælagi in imagine Scuti,
 Facta sui (qui Cracus erat) nomenq; Nepotis:
 Orbe quidem nunc exiguo depicta, sed olim
 Tanta futura, queant clarescere qualia toto,
 Quà patet, imperiò; Fastosq; implere perennes.

VIII. Exhibita postquam sât pavit imagine cunctos,
 ADJECIT LACHUS: Quæ sit qualisq; futura
 Urbs Authore isto, præsens demonstrat imago;
 Invidiamq; mihi, (si fas ità dicere) quo plus
 Hanc observo, movet. Cur non ego Conditor hujus
 Sim quoq;, quæ regno sit maxima forsitan, Urbis?
 An, quia fata vetant, alieno fortè labori
 Nostra recusabo dare nomina? quasq; futurus
 Ille Nepos ponet, non participavero curas?
 Non ità: partem aliquã nobis quoq; præstet, oportet.

Urbs

Urbs fabricanda olim, Lachiq; dicitur honori.
 Mœnia non possum, satis prohibentibus, illa
 Condere? possum Urbi plantam formare futuræ:
 Atq; ea quæ possit magis admiranda videri,
 Ritè figuretur quàm si sub imagine magnæ
 Effigieq; Aquilæ? prout in vexilla migravit
 Magna Avis, inq; mei, quæ diligo, Stemmata Regni;
 Sic eadem, pansis prout stat vel provolat alis,
 Ponendæ quondam plantam quoq; migret in urbis.
 Quàm bene convenient binæ Urbes, maxima Regni
 Sidera? Guesna Parens, & quæ nascetur ab illa?
 Una modò si cum sibi nomine plaudat avito
 Nidi Aquilæ, serò prognata urbs altera tandem
 Tempore, vultum Aquilæ specièq; imitamine reddet?
 Affirmo, reddet; si parva mapalia certis
 Sint dispòsta locis Aquilæq; imitata volantis
 Effigiem, referant non tam sua nobilis Urbis
 Nomina, quàm potius magnæ sint Urbis imago:
 Dum veniat tempus, quo præstantissimus ille
 (Quisquis erit, quem fata canunt) vestigia Cracus
 Miratus plantamq; Urbis, splendore superbo
 Erigat Augustam, muris cingentibus, Urbem,
 Relliquiasq; mei colat extollatq; laboris.

Finierat. Cui sic Vismirus REDDIDIT ORE:
 Ante casæ faciant Urbis quàm semina, forment
 Castra prius, referantq; Aquilæ dispòsta figuram.
 Posteritas hunc sera situm, venturaq; quondam
 Urbs colet; hęc longè magis applausura magisq;
 Tam sibi quàm populis, digesta quòd Iconis hujus
 Semina prima typumq; Aquilæ super arva volantis
 Audiet armatæ venisse ab origine mappæ.
 Adde, quòd acturo tibi præstò Lache triumphum

X.

Urbs

307

Urbs desit: supplere illam tibi castra valebunt
In formam disposita Aquilæ; poteruntq; subinde
Prolusura Urbi nunc Urbs *Aquileia* dici.

Dixerat. Assensu tunc Lachus ad ultima facto
Verba, legit spatium positus ex ordine Castris.

Porta ubi nunc duplex surgit, cûi *Florida* nomen,
Vandalidis mandat, figant tentoria: At illi
Ter ductis circum fossis, positisque, stativis
Grande parant Lacho monumentum. Surgere visa
Porta triumphalis, quæ duplex seq; locumq;
E regione tuens, simulabat imagine fissam
Caudam Aquilæ; binis prout exit in æthera linguis,
Stemmaq; discerptis hinc atq; hinc partibus ornat.

Castrorum in medio, quæ nunc protenditur Urbis
Curia, visus erat multis Insignibus Arcus
Stare Triumphalis; spectans hinc indè frequentes
Excubias laterum, geminosq; ab utrinq; colossos:
Quale modò formare Aquilæ pectusq; suasq;
Curia cum portis sibi respondentibus alas
Cernitur; utq; pedes, geminas vibrat àere turres.

At sedem posuere Slavi longo ordine clivi
Montem inter campumq;: ubi nunc longissima tractu
Tenditur, atq; Aquilæ collum gutturq; platea
Signat, & antiquæ præfert data symbola plantæ.

Restabat Vavellus adhuc sublimis & asper,
Rostra caputq; Aquilæ rigido qui monte referret.
Hûic modò, quæ summo patet area vertice, primas
Imponit turmas, Prætoria signa, sibiq;
Ipse Lachus figi mandat tentoria: Sed quod
E regione tabernaculum conspexerat, omni
Picturæ genere & tabulis ad symbola raris
Præcipit ornari; monumentum grande Libriæ,

Quo

Quo non ipsa minùs Visimirq; Parensq; Polia,
Quàm seri posthac moneantur multa Nepotes.

Quarta dies aderat, cùm jam matura triumpho
Omnia, decretam sunt visa reposcere pompam.
Mox turmæ in campum, via quæ planissima ducit,
Conveniunt; signisq; datò Currusq; Equitesq;
Ordine procedunt. Plebs tum captiva præibat
Incessu testante suos vultuq; dolores;
Sed quantò facie dejecta tristior illa est,

Hòc magis exornat Victorum congrua plausum:
Iridis ut lætum variumq; coloribus arcum,
Quò magis illacrymat, magis auget flebilis imber.
Sic captiva phalanx pompam Victoribus addit:

Qui raptis ex hoste armis, spoliisque superbi,
Concensus inter populi, sonitumq; tabarum,
Læti iter accelerant; post terga sequentibus illos
Curribus, & Signis, admirandisque Trophæis:
Quæ modò Polix, tibi nunc Visimire præibant,
Nunc Libria tibi. Lachus ultimus effeda supra
Victor, & Heroa præcinctus tempora lauru
Ibat ovans! illum alipedes bis in ordine terni,
Qui candore nives antèirent, ponè vehebant.
Jamq; propinquabant portis; densissima circum
Plebs ubi cum ramis effusa virentibus, altè
Clamat: id! vivant! & vincant sacula nostri
Victores! Studiò visendæ ex ordine pompæ,
Hinc illinc vulgus Juvenumq; Senumq; gregatim
Miscetur! Poliam alii comitemq; Libriam
Mirati; geminamq; Ducem facto agmine contra
Certatim ruere, & pueris ostendere Matres!
Lachum illi, pulchræ radiantem mole quadrigæ,
Attoniti circumspiciunt; gratantur & illum.

X 3

Ire

IX.

Ire Duci snè nube diem, celebremq; triumphis.
 Hæc inter, Vavelli arcem fraudente tubarum
 Cantu intrant, subeuntq; truceis Delubra Gradivi
 Cujus ut indè snu laurumq; & signa triumphii
 Deposuit Lachus, mox sacra jugalia ritu
 Solenni peragunt: Libria Vifimir illinc,
 Hinc, Polia, fidem tibi Lachus in ordine jurat.

X

Tunc Myftæ admoniti geminant fua sacra Gradivo
 Thure dato, & proni Martemq; Jovemq; precantur.
 Fit rogus indè ingens, flammisq; parata crematur
 Victimæ: quam circum Pueri innuptæq; Puellæ,
 Mos ut erat, saliant; ducentq; ex arte choreas:
 Utq; sit hortamen salientibus, omnis Haruspex
 Myftarumq; Chorus, præinctus tempora vittis,
 Hæc canit aut istis metra pænè fimillima metris:

*Mars armis, pariterq; armis noscenda Diana,
 Huc huc, cumq; aliis Divis, oramus, adeste!
 Non inbonora dies eat hæc; quæ pronuba Sacra
 Auspicibus vobis celebrat! Regna aurea tandem,
 Dum figunt Authore Lacho modò tenvia plantam,
 Nascantur! Præcatq; recens AQUILEIA cunctis
 Urbibus, & sedes Regni Regumq; vocatur.
 O quando tandem venietis tempora; vos
 Eventum visura hujus! Venient tamen isto,
 Et venient vocis non inmaturo; Lachiq;
 Fortunam plena cum libertate videbunt:*

Tunc, quando series vix enumeranda Nepotum,
 Augustos Reges pariter de Regibus ortos
 Ad Lachum referet: Tabulisq; & imagine reddens,
 Monstrandum digitò præponet in agmine Lachum!

XI

Hæc & plura canunt, donec manus ultima tandem
 Est impôsta Sacris. Delubrò pompa relicto

Aulam

Aulam intrat, piæis ubi jam pulcherrima passim
 Symbola parjetibus, Lacho mandante, nitebant.
 Prima oculos animosq; simul rapiebat imago
 Principis electi vocis concordibus: illum
 Nobilitas circum, tercentum millibus aucta,
 Stabat, & unanimes suffragia voce ferebat.
 Substitit hæc, Libriaq; tuens Lachus ista PROFATUR:
 Quæris, in effigie monumentum quale sit ista,
 Quidvè sibi poscit? qua libertate Polachos?
 Florentes cupiam, præfens ostendit imago.

*Nempe quid utilius populis, quàm subdere colla
 Sponte & amore, suo data post suffragia Regi,
 Virtutes quem cuncta ornant? præstantius usquam
 Est nihil hõc terris; Regni pietasq; salusq;
 Cardine ab hoc pendent. Semper felicia Regna
 Rege bono stabunt: talem tamen esse necesse est
 Qui cunctis placuit, cûi sponte & amore fidei
 Aurea libertas Regni committit habenas.
 Non ita; nascendi quem fors sceptraq; thronoq;
 Præficit! invitis, fuerit bonus illè malusvè,
 Imperat; incerto confundens omine Regna.
 Quoddæ ab utrinq; dolor timeatur; Cernere præstat
 Quàm sperare malum. Gravis hæud, quæ libera
 pœna est;*

Utq; minis doleas, prior elige sponte dolere.

Dixerat: inq; aliam convertit lumina partem,
 Altera spectandam quæ se præbebat Imago.
 Atq; hinc Rege palam, Regni jam frena tenente.
 Flos Procerum, referens & nomine & ore Senatam,
 In Tyriis partim Trabeis partimq; refulgens
 In Violis, densæ quantum exhibuere Cutules,

X4

Jura

Jura simul cum Rege dabat, Regniq; salutem
 Conservaturas condebat in ordine leges.

*Hoc libertatis (Lachus inquit) Steimma secundum est,
 Libria! sancta velim sint illa oracula, mistus
 Verticibus sacris tulerit quaecumq; Senatus.
 Atq; idem, si Patria quidquam rectoq; bonoq;
 Non bene conveniat, possit vox una vetare.*

Sic ait: atq; alia defigit in Icone vultum,
 Nobilitas turmis ubi sparsum rasa diremptis,
 Eq; Palatinis districtibus acta per urbes,
 Parte sub hac modò jura dabat, modò parte sub illa.
*His vellem sua, (Lachus ait) quò latius exstet,
 Libertas prasit, vosisq; simillimus usus,
 Publica privatis quando sancita potentur.*

Indè pedem referens demonstrat in Icone cunctos
 Stare Equites, non mole onerum, non lege tributi
 Adstrictos. *Quantumq; licet, Lechus anguror (inquit)
 Non opus est, nostri cogantur ad ardua Cives,
 Ardua sponte ferent; quoties pretiumq; laboremq;
 Exiget integritas Patrie, tutelaq; Regni*

Dixerat: atq; fidem dictis facturus; ad illam
 Vertitur effigiem, pictis ubi visa sub armis
 Stare, suos longè latèq; amplexa maniplos
 Nobilitas. Illam quasi MOTIO PUBLICA in hostem
 Legerat: Hinc illinc studiis communibus acta,
 Et non impensis servilibus empta nec aurò,
 Sacrabat vitam Patrie; contenta vel ipso
 Hoc pretio, sibi quod cum libertate receptum est.

XII. His modò monstratis, dñi plura ad symbola gressu
 Fert Lachus; ecce venit Legatus ab orbe recentis
 Littalia. Antiqui cognoverat ora Vismiri
 Littalani olim, pariterq; est cognitus illi.

Utq;

Utq; salutârunt se se complexibus arcibus,
 Utq; simul sancti permissa est copia coram,
 Talibus exorsus verbis deposeere Lachum
 Littalanus: & hæc dicris ENARRAT, AMICIS.

Non ea gestorum fama est nomenq; tuorum
 Leche, brevi possit terrarum ut margine claudi.
 Quà patet iste orbis, tua gloria pervolat omnem,
 Nullaq; pars mundi est, Lechi quæ nesciat acta.
 Atq; aded nostros fines pervenit ad usq;
 Fama tuo pariter cum nomine: Munere tanto
 Est gavisâ nimis mea Gens, Genitorq; Palamon,
 Atq; ego, qui tanto sum Patre Palamone cretus:
 Utq; sit hostili longè securus ab ictu,
 Firmandæ tecum præterdit munera pacis,
 Sancta ut amicitia vos nomina nosq; colamus.
 Hujus ego (quantum data me mandata perurgent)
 Legatus voti venio, pacisq; sequester.
 Qua tandem cum Gentè tibi modò pacta petantur,
 Inquires? pandam; paucis quoq; multa docebo.
 Scit bene Vismirus, narrante Palamone quondam,
 Italiâ nos esse factos; quam pessimus hostis
 Attila nunc sub jure tenet. Servire Tyranno
 Indè recusantes, raptim subduximus acri
 Libera colla jugo: pars maxima fugimus illinc
 Classe iter aggressi Ductore Palamone. Tunc &
 Per maria & Syrtes alium quarentibus orbem
 Copia Vismiri facta est: sociavimus ultro
 Cum ratibusq; rates, cumq; ipso pectore pectus.
 Invida tempestas sed vota diremit & alnos;
 Nostraq; partem aliam petiit ratis æquoris; indè
 Sclava aliam / posthac, defervescente procella,
 Dum Danico portu defigere Rostra studemus,
 Pelli-

Pellimur à Danis, nova littora quærere iussi.
 Quærimus! & tandem superata Balthide, classis
 Littore nostra stetit; fluvius quâ nomine *Niemen*
 Balthidis æquoreæ præceps illabitur undis.
 Terra silens, atq; hoste vacans, secura, feraxq;
 Omnibus arrisit: tentoria figere primùm,
 Mox & amor suasit, terræ dulcedine captus,
 Hoc Patriam fundare loco: peregrina parantur
 Italiæ Populis habitacula, domusq;, casæq; ;
 Atq; ea jam nobis nova terra, colonia facta est.
 Nec satis: ipse urbis jam mœnia prima Palæmon
 Molitur, fluvius quâ *Wilja* præterit; urbi
 Flumine ab hoc meditans imponere nomina *Vilnæ*.
 Quàm venisse reor felicia tempora, quando
 Authorum studiò duplex revirescere sese
 Miratur tellus! *Lechiæ* *Lechus* aurea regna
 Condis: at hoc ipso, quo Regnum tempore condis,
 Æmulus Italiam veterem regione propinqua
 Excitat; & forsân *Litalani* nomine quondam
 Dicendam fundat Genitorq; Authorq; Palæmon!
 Qualiacunq; tamen curetis ponere Regna,
 Fausta licèt, nî sint sociali foedere juncta,
 Versa cadent: *Rebus nunquam felicibus omnis*
Hostis abest; & adest præceps jactura dirempta!
 Ergo manus faciles in foedera porrige *Leche*,
 Sanctaq; amicitia Vos nomina nosq; colamus.
 O utinam veniat non longis passibus illa
 Illa dies, tempusq; illud, quando aurea *Lachi*
 Regna, potensq; virùm *Litvania* pareat uni!
 Hoc ego cumq; meo Gens integra Patre precamur
 Ante tamen, veniat quàm felix temporis hujus
 Illa dies, sacra firmemus foedera pacis,

Sym-

Symbola venturæ majoris (ut ominor ipse)
 Fortuna; qualem discordia tempora quàmvis
 Scindere conentur, nunquã tamen improba scindent
 Nostraq; cum *Polachis* plena Unio fortè canetur.

Dixerat. Hîc *Lachus*, vultu testatus amorem, XIII.
 Reddit, & hæc solita cum Majestate PROFATUR:
 Nulla mora est; petitis quæ foedera, poscimus ipsi:
 Pignus amicitia nobis vobisq; colatur.
 Nempe Sodalitii quæ fors præstantior unquam est,
 Quàm *Litavos* *Polachis* ad vota *Palæmonis* addi?
 Nosco decus nomenq; Viri: virtute *Palæmon*
 Qua fuit & claret, qua *Lachi* inviserat olim
 Urbem *Hospes*, nostros & primus traxit amores,
 Hac junctis in pacta animis præbebit honorem.
 Non equidem dubito, quin mecum sentiat istud
 Gens mea, cûi *Leges* meditor dum ferre, feramq;
 In tabulis, legum non pars erit ultima: *Nexum*
Lachy ut cum Litavis studeant servare perennem.

Sic ait: &, *Procerum compareat omnis ad unum* XIV.
Ordo, jubet. Venère omnes: quid *Concio* *Lachi*
 Sit iussura, avidi; præstareq; cuncta parati.
 Celsior indè *Lachus*, dextrâq; silentia poscens,
 Incipit EFFARI: *Vestræ* quod nonnisi *Cives*
 Fortunæ dêerat, quod *SORTE* OPTATIUS OMNI EST,
 VICINAS GENTES SIBI REDDERE SEMPER AMICAS,
 Cum plena tandem jam libertate tenetis.
Littalanus adest, quo cum modò foedera sanxi,
 Et precor, ære magis fiat firma, diuq; perennent.
 Ultra hæc quid restat, sanctas nisi condere LEGES,
 REGNA QUIB; POPULIQ; SALUS, BONAQ; OMNIA PERSTANT?
 Atq; ego jam statuo: Regem sit grande legendi
 Vos penes arbitrium; licèt ipse *Nepotibus* ampla
 Sæcla

Sæcla meis voveam, Visimiri nomine cunctos
 Censeri cupidus; series tamen ista Nepotum
 Si quando exspiret cum tempore, summa legendi
 Vos penes est, seu Rege regi seu fortè Senatu.
 Non mihi servili ferietis genva tributò,
 Nec mea de vestra sic paupertate potestas
 Crescet, ut exhaustis quæram de Civibus usum.
 Ut Pater à vobis, pretiò præstantius omni,
 Munus habere volo, Patriæ crescentis amorem
 Et curam; & quoties opus est profundere vitam
 Pro Patria: nullo pretiò tunc protinus empti
 Ite, sacrate animas! simul & date sponte volenti
 Cuncta bono Patriæ, si cuncta poposcerit usus!
 JUSTITIÆ SANCTUM LONGE, AC VENERABILE NOMEN,
 Quo sine REGNA CADUNT, nunquam (precor o!
 precor omnes!)

Exulet à vobis! sit nèu Oppressor egeno,
 Nec via sit sceleri. Virtutes præmia tollant,
 Crimina plebantur. Quas deniq; fasq; piùmq;
 Exigit, atq; quibûs stant REGNA, CADUNTq; SINE ILLIS,
 Has leges vobis tabulis modò porrigò rasis.

XV. Dixit: & in tabulis scriptas longo ordine leges
 Porrigit actutum nunc his, nunc porrigit illis.
 Accipiunt Polachi, Testamentumq; perenne
 Dextrâ, animis, oculò, rursum rursuq; revolvunt,
 Consensuq; probant cuncti, quasi dicere vellent:
*Legibus his igitur stemus concorditer omnes,
 Si nos si cupimus felicia crescere Regna!*

XVI. Crescere si cupitis, non vos æquumvè piùmè
 Adstrictæ sanctis fugiant neq; legibus artes,
 Posteritas o magna Lechi! Saginvida quàmvis,
 Sagalicia licèt, licèt & Magalerva repugnet;
 Pectò;

Pectore dum vestro Pietas & regnet Honestum,
 Stabitis: & studiò florebunt aurea vestrò
 Regna! DIU DURAT, QUOD SUSTINET AUREA VIRTUS.

At me tam pridem Cunas Fastosq; canentem
 Nascentis Lechiæ, jam munere functus Apollo
 Ore silere jubet, fessis & parcere Musis.
 Si non pressa malis, studiòq; dirempta severò,
 Audisset mea me cantantem Musa sub umbra;
 Me plus, quàm potui, potuisse Pœticus ardor
 Disceret: at retro quoniam post otia docta
 Ire datur nulli; licèt ægra ast integra Musa
 Languenti cytharæ metrisq; imponere finem
 Imperat. Exhausto mihi per tria lustra labori
 Pono modum; jam crine senem jam carmine fassus,
 Leche vale! longè meliori fortè canendus
 Ære tubæ! Steriles si nunquam in metra Camcenæ,
 Si meritis honor est; venturi temporis ætas
 (Vaticinor) non longa feret, nec & orphana Vatem,
 Littaliæ qui gesta canat Lechiæq; Nepotum.
 Nam mihi, quod cantem præsentem carmine, Cunæ
 Nascentis Regni, Lechus quoq; sufficit unus.

FINIS.

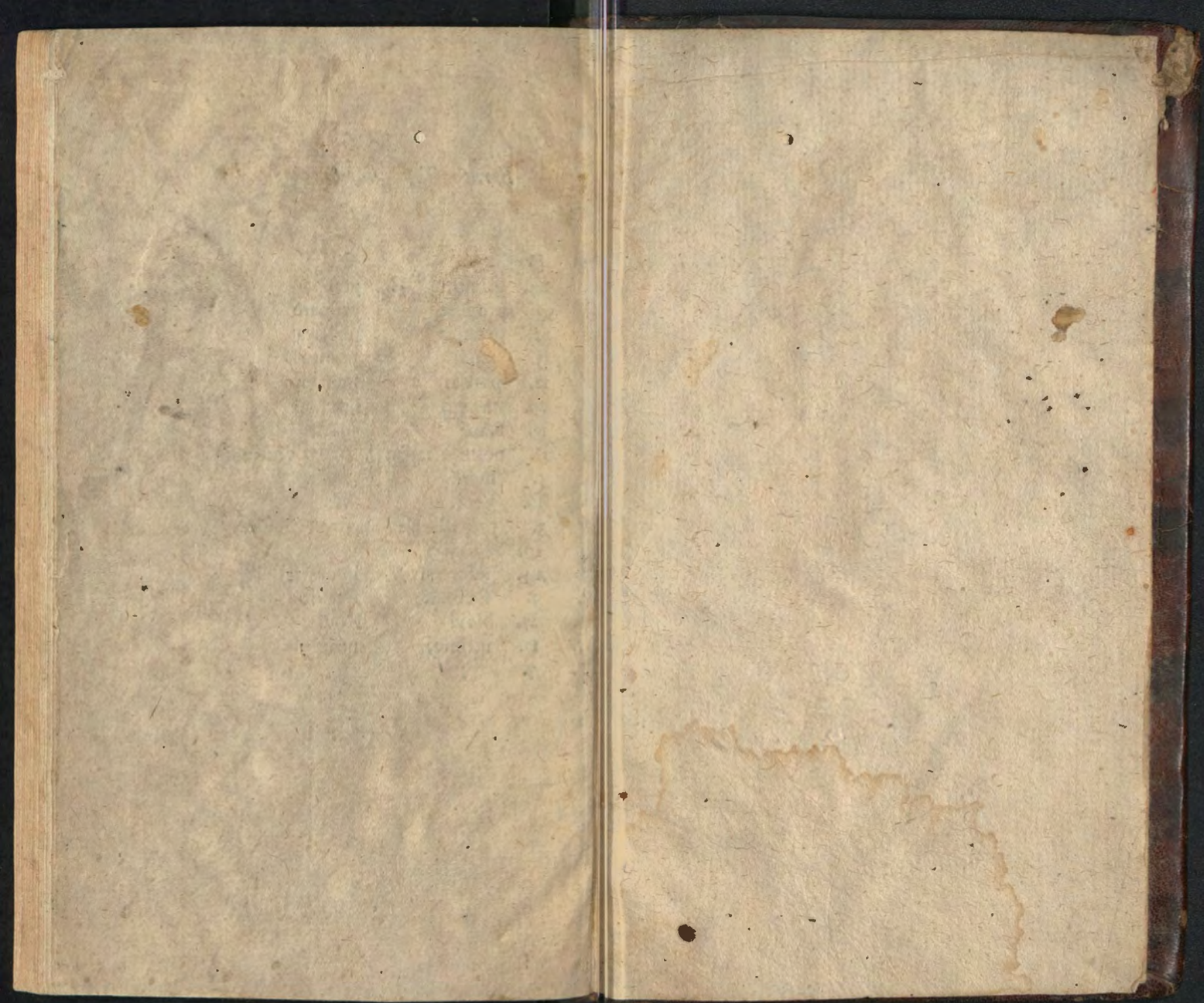
LEOPOLI

Anno MDCCXLV.

UMCS
LUBLIN

Errata Typi sic Corrige.

<i>pag.</i>	<i>Vers.</i>	
24.	pānam	l. pœnam
9.	propere	propere
22.	pyratica	piratica
23.	pānas	pœnas
12.	pānam	pœnam
29.	mærens	mœrens
13.	fuave	suavè
11.	nosmet rapiat	l. rapiat vos meq;
5.	hostē	hostes
16.	Veni	Vēni
3.	profectionis	profectionis
10.	Quam	Quam
14.	informat	informat
3.	successit	secessit
27.	Novi	Nōvi
17.	utrimq;	utring;
7.	;	

Cont'd. of the same

